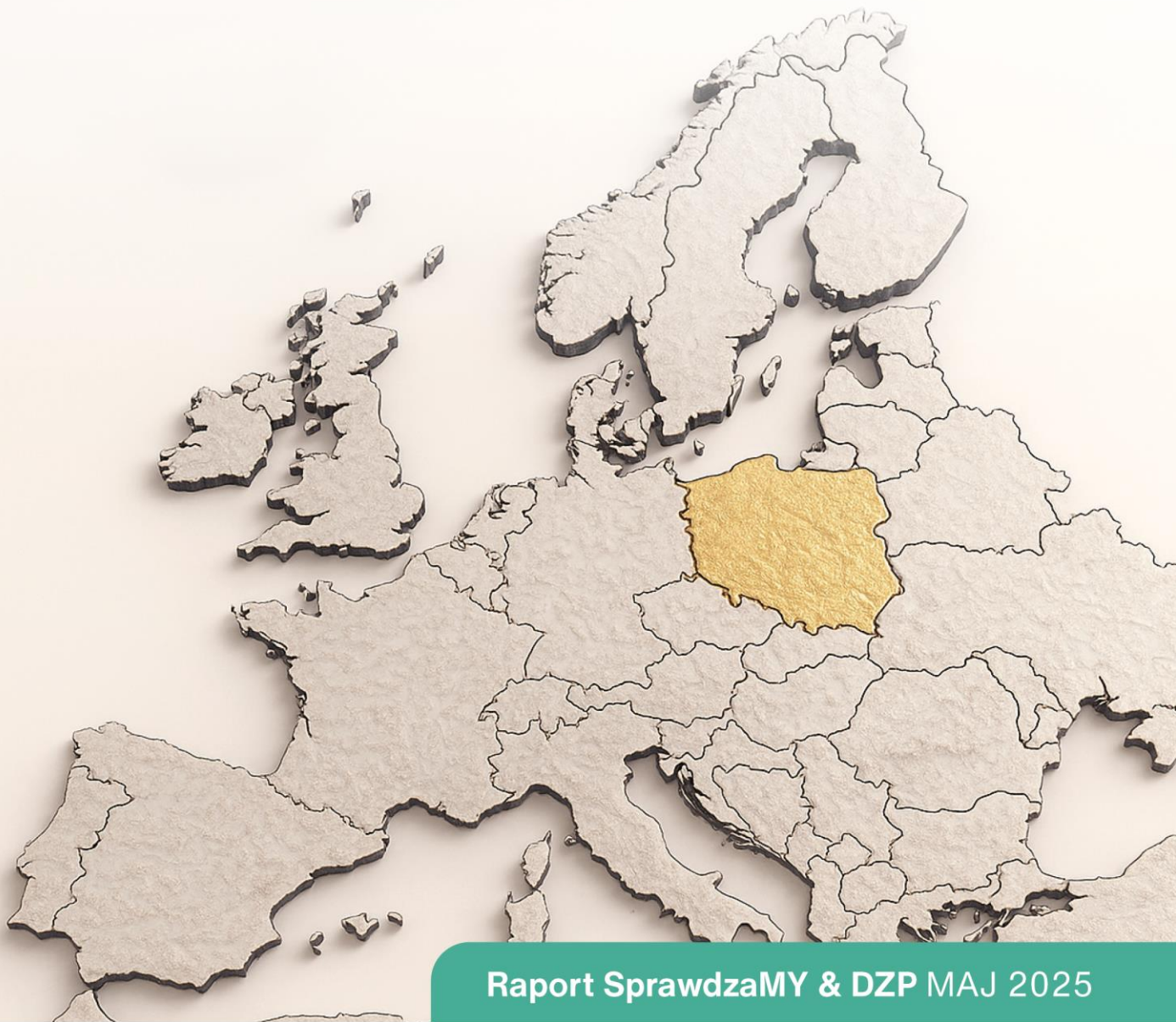

Gold-plating i nadregulacja

przy implementacji prawa UE
do polskiego porządku prawnego

Raport SprawdzaMY & DZP MAJ 2025

Organizacje wspierające SprawdzaMY

Od Zespołu SprawdzaMY

Od lat panuje przekonanie, że prawo unijne ogranicza wolność gospodarczą w Europie, w tym w Polsce. Jednak analiza wdrażania tych przepisów w naszym kraju pokazuje, że często **to nie samo prawo unijne, ale nasze własne praktyki legislacyjne dodatkowo pogarszają sytuację.**

Z Raportu jasno wynika, że Polska regularnie dopisuje zbędne, nadbudowane regulacje przy implementacji przepisów unijnych – praktykę tę określa się mianem **gold-platingu**. To powoduje, że podczas gdy unijne regulacje już same w sobie bywają wyzwaniem dla konkurencyjności, **my dodatkowo podcinamy sobie skrzydła**, komplikując środowisko gospodarcze bardziej niż inne kraje członkowskie.

Dla porównania – państwa takie jak **Holandia, Dania czy Irlandia** – wdrażają dyrektywy w sposób minimalistyczny, ograniczając się wyłącznie do tego, co konieczne. Nie tworzą dodatkowych barier administracyjnych ani nie zwiększają obciążeń dla obywateli i przedsiębiorców bez wyraźnego uzasadnienia.

W Polsce, analizując przykładowe 100 przepisów implementowanych z prawa unijnego, stwierdzono, że **znaczna ich część została nadmiernie rozszerzona** – bez obowiązkowego uzasadnienia. Dlatego dziś nie tylko powinniśmy deklaratorywnie zrezygnować z gold-platingu, ale **aktywnie przystąpić do przeglądu istniejącego prawa i jego odchudzenia.**

Nie ma nic złego w tym, by zrobić krok wstecz i skorygować nadmierne regulacje – zwłaszcza że praktyka pokazała, iż teoria ich skuteczności nie wytrzymała próby czasu.

Rozwiązanie? Połączenie dwóch zasad: 1. Zero tolerancji dla gold-platingu (chyba że z mocnym, transparentnym uzasadnieniem), **2. Zasada „one in, two out”** – każdy nowy przepis powinien skutkować likwidacją dwóch istniejących obciążeń.

Wdrożenie tych zasad łącznie dałoby nam najlepszy model legislacji – nie tylko w Polsce, ale być może w całej Unii Europejskiej.

Rafał Brzoska

Pełnomocnik Przedsiębiorców ds. Deregulacji

Moje doświadczenia związane z wdrażaniem unijnych regulacji w Polsce – takich jak RODO czy dyrektywa IDD – pokazały mi, jak bardzo zbiurokratyzowany potrafi być ten proces. Zamiast wiernego odwzorowywania unijnych przepisów, często tworzymy rozbudowane regulacje krajowe, które niepotrzebnie komplikują funkcjonowanie przedsiębiorstw i codzienne życie obywateli. Intencje bywają zrozumiałe – wdrażanie prawa unijnego nierazko staje się impulsem do otwarcia dyskusji o przestarzałych aktach prawnych. Niestety, zbyt często efekt końcowy odbiega znacząco od pierwotnego brzmienia i ducha dyrektywy.

Problem ten przez długi czas wydawał się pozostawać pod kontrolą, dopóki Polska nie przyspieszyła gospodarczo i nie stała się istotnym partnerem w europejskich przepływach handlowych. Przez lata funkcjonowaliśmy na peryferiach Unii Europejskiej, należąc raczej do jej „drugiej ligi”. Dziś sytuacja wygląda inaczej – w wielu obszarach, takich jak cyfryzacja usług publicznych i prywatnych, Polska znajduje się w czołówce państw członkowskich i coraz częściej wyznacza kierunki rozwoju.

Tworząc krajowe przepisy obarczone gold-platingiem, czyli dodatkowymi wymogami wykraczającymi poza minimalne standardy unijne – obniżamy konkurencyjność polskich przedsiębiorców na rynku europejskim. W rezultacie zagraniczne firmy coraz częściej decydują się lokować swoje inwestycje w innych krajach Europy Środkowej, gdzie otoczenie regulacyjne jest bardziej przewidywalne i przyjazne dla biznesu.

Konsultacje przeprowadzone z przedstawicielami administracji publicznej w ramach inicjatywy SprawdzaMY ujawniły brak pełnego obrazu skali problemu. Choć panuje szeroka zgoda co do potrzeby stosowania zasady EU+0, czyli minimalizowania krajowej nadregulacji przy wdrażaniu unijnych przepisów, nigdzie nie gromadzi się systematycznej wiedzy o rzeczywistym zasięgu tego zjawiska. Brakuje rzetelnych danych, koordynacji działań i świadomości długofalowych skutków, mimo że ich negatywny wpływ jest wyraźnie odczuwalny w całej gospodarce.

Dlatego zdecydowaliśmy się przygotować kompleksowy Raport, który ukazuje, **jak rozległy i szkodliwy może być proces gold-platingu** w Polsce. W tym celu nawiązaliśmy współpracę z kancelarią DZP – jedną z największych i najbardziej doświadczonych kancelarii prawnych w kraju. Dzięki zaangażowaniu szerokiego zespołu ekspertów DZP możliwe było szybkie zebranie przekrojowych opinii z różnych sektorów oraz opracowanie spójnej analizy, które oddaje rzeczywistą skalę i specyfikę problemu.

Adam Malinowski

Koordynator Projektu SprawdzaMY – Inicjatywa Przedsiębiorcy dla Polski

Od Autorów

Nasze zadanie polegało na zebraniu 100 przykładów regulacji, w których polski ustawodawca przyjął szersze lub bardziej restrykcyjne rozwiązania niż przewidziane w prawie unijnym. Stąd tak szerokie ujęcie „gold-platingu” i „nadregulacji”, które potraktowaliśmy jako idee organizujące Raport, nie definicje sensu stricto.

O tym, jak złożone są to zjawiska, świadczy zróżnicowanie zebranych w Raporcie przykładów. Przykłady te różnią się zakresem regulacji, skalą odejścia od „minimum unijnego”, zasięgiem i bilansem ich skutków, a także uzasadnieniem dla ich wprowadzenia.

Choć gold-plating i nadregulację uznaje się generalnie za zjawiska niepożądane i szkodliwe, nie wszystkie ujęte w raporcie przepisy mają jednoznacznie negatywny bilans. Każdy z zebranych przykładów trzeba oceniać osobno – przez pryzmat celu jego wprowadzenia i przebiegu procesu, w jakim był uchwalany, w tym jakości argumentów podawanych na uzasadnienie dla wykroczenia poza unijne minimum.

Nie ma wątpliwości, że oczywiste przypadki szkodliwej nadregulacji należy usunąć z systemu prawa. Aby zapobiegać negatywnym skutkom gold-platingu, nie wystarczą jednak doraźne interwencje. Potrzeba też odpowiednich systemowych i proceduralnych gwarancji, które pozwolą na skuteczną identyfikację i eliminowanie nadmiarowych przepisów – najlepiej na etapie projektu, zanim staną się prawem.

dr Anna Hlebicka-Józefowicz

Partner w Kancelarii DZP, Szef Praktyki Doradztwa Regulacyjnego, Legislacji i Compliance

Inicjatywa deregulacyjna to doskonała okazja, żeby rozpocząć w Polsce systemową dyskusję o przeciwdziałaniu gold-platingowi i nadmierowej implementacji prawa Unii Europejskiej. Dla przedsiębiorców możliwość działania w ramach wspólnego rynku powinna być źródłem szans, pobudzać konkurencję i innowacje. Prawo krajowe – a zwłaszcza prawo, które ma implementować regulacje unijne – nie powinno tworzyć barier w rozwoju biznesu, szczególnie kiedy nie wymaga tego prawo UE. Cieszymy się, że mogliśmy wesprzeć inicjatywę SprawdzaMY.com naszą ekspertyzą i pomóc w identyfikacji przykładów gold-platingu w polskim systemie prawa.

dr Marek Świątkowski

Partner w Kancelarii DZP, Praktyka Prawa Spółek, Fuzji i Przejęć

Autorzy Raportu:

Eksperci Praktyki Doradztwa Regulacyjnego, Legislacji i Compliance w Kancelarii DZP:

dr Anna Hlebicka-Józefowicz
Partner, Szef Praktyki

Gniewomir Wycichowski-Kuchta
Senior Associate

Aleksandra Liniewicz
Associate

Marcin Kuna
Paralegal

Informacje redakcyjne:

Raport opracowany na zlecenie Fundacji Wsparcia Przedsiębiorczości (<https://fundacijawp.pl/>) w ramach inicjatywy SprawdzaMY (<https://sprawdzamy.com/>).

Stan prawny na dzień: 12 maja 2025 r.

SPIS TREŚCI

OD ZESPOŁU SPRAWDZAMY	1
OD AUTORÓW	2
WPROWADZENIE	6
I. Gold-plating i nadregulacja	6
II. Negatywny wpływ gold-platingu i nadregulacji na gospodarkę i sytuację przedsiębiorców	8
III. Przykłady gold-platingu i nadregulacji w polskich przepisach	12
PRZYKŁADY O WPŁYWIE PONADBRANŻOWYM	13
1. Ustawa o ochronie sygnalistów – zamknięty katalog naruszeń, które mogą być przedmiotem zgłoszenia	13
2. Ustawa o ochronie sygnalistów – konsultacje procedury wewnętrznej	13
3. Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – obowiązek wyjaśniania transakcji podejrzanych	14
4. Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – sankcje karne	14
5. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – koncesje	15
6. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – procedura HRV	16
7. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – sankcje	17
8. Ustawa o rachunkowości – publikacja sprawozdania o podatku dochodowym	18
9. Ustawa o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji – domniemanie szkody	18
10. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – exit tax od osób fizycznych, rozszerzenie podmiotowe	19
11. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – exit tax od osób fizycznych, rozszerzenie przedmiotowe	19
12. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – termin zapłaty exit tax	20
13. Kodeks spółek handlowych – obowiązek dwukrotnego zawiadamiania o zamiarze transgranicznym przekształcenia spółki	20
14. Kodeks spółek handlowych – wyłączenie możliwości promowania nabycia udziałów w spółce z o.o.	21
15. Kodeks spółek handlowych – sankcja karna za naruszenie zakazu promowania nabycia i objęcia nowych udziałów w spółce z o.o.	22
16. Ordynacja podatkowa – raportowanie krajowych schematów podatkowych	22
17. Ordynacja podatkowa – definicja innej szczególnej cechy rozpoznawczej	23
18. Ordynacja podatkowa – obowiązek raportowania następczego	23
19. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – zakres tzw. prawa do milczenia	24
20. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – kary nakładane na związki przedsiębiorstw	25
21. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – bieg terminu przedawnienia	25
22. Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym – system konsorcyjny	26
23. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – tajemnica przedsiębiorstwa	27
24. Kodeks karny – przypadek przedsiębiorstwa	27
25. Ustawa o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, ceł i innych należności pieniężnych – cel udostępnienia informacji	28
PRZYKŁADY „SEKTOROWE”. RYNKI KAPITAŁOWE I FUNDUSZE	29
26. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek udostępnienia prospektu (próg ustawowy)	29
27. Ustawa o ofercie publicznej – limit emisji bez prospektu	29
28. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek sporządzania sprawozdań kwartalnych	30
29. Ustawa o ofercie publicznej – dane o warunkach rynkowych w ogłoszeniu o zawarciu transakcji	30
30. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek notyfikacji w przypadku instrumentów finansowych odnoszących się do niewyemitowanych akcji	31
31. Ustawa o ofercie publicznej – wymogi w odniesieniu do ogłoszeń o istotnych transakcjach spółek zależnych	32
32. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – minimalna wartość certyfikatu emisyjnego	32
33. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – audyt wewnętrzny w towarzystwie funduszy inwestycyjnych	33
34. Ustawa o funduszach inwestycyjnych – system nadzoru zgodności działalności z prawem	33

35. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – maksymalne wartości opłat stałych	34
36. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – likwidacja tzw. „czystych” jednostek uczestnictwa	34
37. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – zakres działalności maklerskiej	35
38. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – definicja klienta	35
39. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – obowiązki informacyjne przy outsourcingu funkcji operacyjnych	36
40. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – ograniczenia w zakresie powierzania pracy przez agenta firmy inwestycyjnej	36
41. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – zgoda na powołanie prezesa i członka zarządu domu maklerskiego	37

BANKOWOŚĆ, USŁUGI PŁATNICZE I INNE USŁUGI FINANSOWE 38

42. Ustawa o usługach płatniczych – odstąpienie w przypadku naruszenia obowiązków informacyjnych	38
43. Ustawa o kredycie konsumenckim – zakaz uzależniania odstąpienia od kredytu wiążanego od zwrotu towaru	38
44. Ustawa o kredycie hipotecznym – wskaźnik referencyjny w umowach o kredyt hipoteczny	39
45. Ustawa o biegłych rewidentach – wymogi dotyczące komitetu audytu w banku spółdzielczym	39
46. Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji – zakres uprawnień kontrolnych KNF	40
47. Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – zakaz wszczynania postępowań zabezpieczających wobec podmiotu w restrukturyzacji	40
48. Rozporządzenie w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach – zakres uprawnień kontrolnych KNF	41
49. Rozporządzenie w sprawie przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego informacji przez firmy inwestycyjne, banki państwowe prowadzące działalność maklerską, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i banki powiernicze – podwójne raportowanie domów maklerskich, będących częścią banków	42

KRYPTOAKTYWA 43

50. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – krajowe wymogi w zakresie kontaktów z klientami i standardów technicznych	43
51. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – obowiązek informacyjny w przypadku tokenów	43
52. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – zatwierdzanie planu wykupu i planu naprawy i ich aktualizacji	44
53. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – okres przejściowy	45
54. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – nieproporcjonalne sankcje karne	45

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE 46

55. Prawo zamówień publicznych – wadium	46
56. Prawo zamówień publicznych – obowiązkowa analiza potrzeb i wymagań	46
57. Prawo zamówień publicznych – klauzule abuzywne	46
58. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – wykluczanie dostawców wysokiego ryzyka z zamówień publicznych	47

OPIEKA ZDROWOTNA, MEDYCYNĄ I FARMACJA 48

59. Prawo farmaceutyczne – compassionate use	48
60. Prawo farmaceutyczne – sprzedaż wysyłkowa leków na receptę	48
61. Prawo farmaceutyczne – wymogi w zakresie Osoby Wykwalifikowanej	49
62. Prawo farmaceutyczne – wielkość próbki	49
63. Prawo farmaceutyczne – koszty badań próbek	50
64. Ustawa o wyrobach medycznych – wnioski o unikalny numer	50
65. Ustawa o wyrobach medycznych – wnioski o odstąpienie	51
66. Ustawa o wyrobach medycznych – regulacje dotyczące reklamy	52
67. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestr dystrybutorów	52
68. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestracja działalności producentów wyrobów wykonanych na zamówienie	53
69. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestr podmiotów sprowadzających wyroby na cele działalności leczniczej, gospodarczej lub zawodowej	53
70. Ustawa o wyrobach medycznych – badania kliniczne	54

ESG, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, OCHRONA ŚRODOWISKA 55

71. Ustawa o rachunkowości – warunki zwolnienia z obowiązku raportowania w zakresie ESG	55
72. Ustawa o rachunkowości – zakres danych w raporcie ESG	55
73. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – wprowadzenie systemu kaucyjnego bez systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta	56
74. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – objęcie systemem kaucyjnym butelek szklanych wielokrotnego użytku	56
75. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – objęcie systemem kaucyjnym puszek metalowych	57
76. Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej – opłata dodatkowa	57
77. Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – odbiór zużytego sprzętu z gospodarstw domowych (door-to-door)	58
78. Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji – zakres obowiązku raportowego do KOBIZE	59
79. Ustawa o odpadach – rozszerzenie zasady bliskości odpadów	59
80. Rozporządzenie w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości – pozwolenie na prowadzenie oczyszczalni ścieków	60
81. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – cele recyklingu	61

TELEKOMUNIKACJA, MEDIA, PRAWO WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ 62

82. Prawo komunikacji elektronicznej – ograniczenia w możliwości wypowiedzania umów na czas oznaczony	62
83. Prawo komunikacji elektronicznej – zero-rating wybranych stron WWW i aplikacji mobilnych	62
84. Prawo komunikacji elektronicznej – przenośność numerów telefonów	63
85. Prawo komunikacji elektronicznej – uprawnienia organu w sytuacji szczególnego zagrożenia	63
86. Prawo komunikacji elektronicznej – forma komunikowania zmian warunków umownych	64
87. Prawo komunikacji elektronicznej – zwrot środków pre-paid	64
88. Prawo komunikacji elektronicznej – usługa fakultatywnego obciążenia rachunku	65
89. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych – sankcjonowanie podmiotów za naruszenia warunków pozwolenia PRS	66
90. Projekt ustawy – ustawa o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw (UC21) – blokowanie dostępu do treści	66
91. Prawo autorskie – dozwolony użytek na cele edukacyjne	67
92. Prawo autorskie – zakres prawa cytatu	67
93. Kodeks postępowania cywilnego – zabezpieczenie środka dowodowego w sprawach z zakresu własności intelektualnej	68
94. Ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi – forma prawna organizacji zarządzającej zbiorowymi prawami autorskimi	68
95. Kodeks postępowania cywilnego – zakres roszczenia informacyjnego	69
96. Ustawa o radiofonii i telewizji – definicja usługi medialnej	69

TRANSPORT, SPEDYCJA, LOGISTYKA 71

97. Ustawa o transporcie drogowym – kabotaż	71
---	----

PRODUKTY REGULOWANE 72

98. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – produkcja tytoniu do stosowania doustnego na eksport	72
99. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – sprzedaż na odległość wyrobów tytoniowych	72
100. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – sprzedaż w automatach	73

PODSUMOWANIE 74

ZAŁĄCZNIK – TABELA Z ZESTAWIENIEM PRZEPISÓW POLSKICH I UNIJNYCH 75

Wprowadzenie

I. Gold-plating i nadregulacja

Zjawisko „gold-platingu” (z ang. połączanie) wiąże się z procesem transpozycji i implementacji prawa Unii Europejskiej do krajowego porządku prawnego.

Kraje członkowskie Unii Europejskiej, w tym Polska, mają obowiązek zapewnienia skuteczności prawa unijnego, w tym terminowej transpozycji dyrektyw. Dyrektywy należą do tzw. prawa wtórnego (pochodnego) UE. Są one kierowane do państw członkowskich i określają cel (rezultat), który państwa te powinny osiągnąć. Pozostawiają im przy tym swobodę wyboru formy i środków jego osiągnięcia. W przeciwieństwie do rozporządzeń unijnych, które są bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich od razu po ich wejściu w życie, dyrektywy co do zasady nie są stosowane bezpośrednio – obowiązują dopiero po dokonaniu ich transpozycji do prawa krajowego.

Transpozycja to proces wdrażania dyrektyw unijnych do krajowego porządku prawnego poszczególnych państw członkowskich – w drodze odpowiednich działań prawodawczych. Wymaga wydania nowego aktu prawa krajowego (w Polsce są to ustawy lub rozporządzenia) albo dostosowania obowiązujących przepisów przez ich nowelizację. Akty prawne, które wdrażają prawo unijne, zawierają specjalny odnośnik – informację o tym, którą dyrektywę transponują.

Implementacja jest pojęciem szerszym – obejmuje transpozycję dyrektyw, a także zapewnienie prawidłowego stosowania prawa unijnego przez odpowiednie krajowe organy i sądy¹.

Z „gold-platingiem” mamy do czynienia wtedy, gdy prawodawca krajowy – w ramach lub przy okazji wdrażania prawa UE – wprowadza nowe, dodatkowe lub dalej idące regulacje, które nie są niezbędne dla implementacji przepisów unijnych i zapewnienia ich skuteczności. Tak rozumiany „gold-plating” może występować również wówczas, gdy implementowany akt prawa unijnego stanowi tzw. harmonizację minimalną² lub gdy wprost dopuszcza przyjęcie przez państwa członkowskie innych, bardziej restrykcyjnych rozwiązań na poziomie prawa krajowego.

Za przejawy gold-platingu uznaje się:

- wykraczanie poza minimalne wymagania aktu prawa UE³;
- dodawanie dodatkowych elementów do wymagań dyrektywy⁴;
- rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE⁵;
- wprowadzanie wyższych wymagań merytorycznych, szerszego zastosowania, dodawanie krajowych wymagań lub przepisów szczególnych⁶;

¹ Por. J. Maśnicki, Metody transpozycji dyrektyw, EPS 2017, nr 8, s. 4–5.

² Jak wskazuje R.A. Tokarczyk, „[...] harmonizacja minimalna wyraża się w ustaleniu dyrektywą minimalnych standardów regulacji prawnej. Określa je dla państw członkowskich, ale nie zakazuje wychodzenia ponad te standardy”. R.A. Tokarczyk, Problemy harmonizacji polskiej kultury prawnej z kulturą prawną Unii Europejskiej, St.Europ. 2004, nr 3, s. 71.

³ K. Atthoff, M. Wallgren, Clarifying Gold-Plating Karin Atthoff and Mia Wallgren – Better Implementation of EU Legislation, s. 25–26; R. Král, National Public Interest Grounds Justifying Gold-Plating of EU Law, w: L. Tichý, M. Potacs (red.), Public Interest in Law, Cambridge: Cambridge University Press 2021, s. 109–110; „Differences between harmonized company law and domestic rules: the phenomena of ‚gold plating’ and ‚circumvention’ of EU law”, ADVANT Nctm, 3.10.2022 r., dostępny: <https://www.advant-nctm.com/en/news/differences-between-harmonized-company-law-and-domestic-rules-the-phenomena-of-gold-plating-and-circumvention-of-eu-law> [dostęp: 28.04.2025 r.].

⁴ K. Atthoff, M. Wallgren, Clarifying..., s. 28.

⁵ Tamże. Zob. także L. Squintani, Gold-Plating: A Misleading Overarching Concept, w: L. Squintani (red.), Beyond Minimum Harmonisation: Gold-Plating and Green-Plating of European Environmental Law, Cambridge: Cambridge University Press 2019, s. 26–27.

⁶ K. Atthoff, M. Wallgren, Clarifying..., s. 14; R. Král, National Public..., s. 115.

- bardziej rygorystyczne stosowanie prawa niż w innych państwach członkowskich⁷;
- brak korzystania z przewidzianych odstępstw (derogacji)⁸ lub skorzystanie z możliwości przyjęcia dalej idącej regulacji;
- zachowanie istniejących krajowych standardów, które są wyższe niż wymagane przez dyrektywę⁹;
- wprowadzanie nowych obciążeń wykraczających poza cel prawa UE¹⁰;
- nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane¹¹.

Efektem gold-platingu może być „nadregulacja” na poziomie prawa krajowego – czyli zwiększenie obciążeń regulacyjnych dla adresatów przepisów obowiązujących w danym państwie członkowskim w stosunku do wymogów unijnych.

Nie każde odstępstwo od minimum wynikającego z przepisów unijnych musi mieć negatywne skutki. **Każdy taki przypadek powinien być jednak szczegółowo i starannie uzasadniony, np.: ochroną interesu społecznego.**

W ramach uzasadnienia prawodawca krajowy powinien wykazać, że dane rozwiązanie – choć wykracza poza zakres przepisów unijnych, których implementacji służy – jest niezbędne dla odpowiedniego wpisania tych przepisów w kontekst krajowego systemu prawa, proporcjonalne i zgodne z prawem UE, a także uzasadnione w świetle celów implementowanych regulacji wspólnotowych.

Kluczowy jest także **transparentny przebieg procesu legislacyjnego i jakość argumentów przedstawianych na uzasadnienie przyjętych rozwiązań**, w tym szczególnie staranna Ocena Skutków Regulacji i rzetelna debata publiczna na temat bilansu tych rozwiązań i ewentualnych rozwiązań alternatywnych – w kontekście ich wpływu na gospodarkę, rozwój przedsiębiorczości i przedsiębiorców (zwłaszcza mikro- i małych), rynek pracy i atrakcyjność inwestycyjną Polski.

⁷ K. Atthoff, M. Wallgrem, Clarifying..., s. 26–27.

⁸ Tamże, s. 28.

⁹ L. Squintani, Gold-Plating: A Misleading Overarching Concept..., s. 33; ADVANT Nctm, Differences between.

¹⁰ ADVANT Nctm, Differences between.

¹¹ Tamże.

II. Negatywny wpływ gold-platingu i nadregulacji na gospodarkę i sytuację przedsiębiorców

Gold-plating i nadregulacja mogą prowadzić do zwiększonych kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, niepotrzebnych obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorców, zakłócenia równowagi konkurencyjnej w skali wspólnego rynku unijnego i do rozbijania jego jednolitości, a także do spowolnienia wzrostu gospodarczego i procesu tworzenia nowych miejsc pracy¹².

Są to zjawiska niekorzystne i niepożądane, negatywnie oceniane przez instytucje unijne¹³.

Negatywny wpływ gold-platingu może oznaczać:

- **słabszą pozycję konkurencyjną przedsiębiorców krajowych** w porównaniu z ich odpowiednikami z innych państw członkowskich, w których gold-plating nie występuje lub występuje w mniejszym natężeniu;
- **większe koszty dla biznesu** – zarówno koszty prowadzenia działalności, jak i koszty zapewnienia przestrzegania przepisów (tzw. compliance costs), koszty związane ze sprawozdawczością i ogólne obciążenia administracyjne¹⁴;
- **mniejszą atrakcyjność inwestycyjną rynku krajowego** w porównaniu z innymi państwami członkowskimi, gdzie nadregulacja nie występuje – ze względu na większe koszty wdrożeniowe i koszty prowadzenia działalności wynikające z większych obciążeń regulacyjnych;
- **fragmentację rynku wewnętrznego, zagrożenie dla jego jednolitości i dla jednolitego stosowania prawa UE** – w wyniku zróżnicowania poziomu obciążeń regulacyjnych i zakresu obowiązków nakładanych na adresatów regulacji w poszczególnych państwach członkowskich – mimo że regulacje te mają implementować ten sam „wzorzec unijny” i realizować te same cele.

Bilans rozwiązań, które można uznać za szeroko rozumianą „nadregulację”, nie zawsze jest tak jednoznaczny. Dlatego w procesie tworzenia przepisów, które ingerują w swobodę działalności gospodarczej, kluczowy jest proces ważenia kolidujących wartości¹⁵ i zapewnienie, że wprowadzane ograniczenia i obowiązki są proporcjonalne do celu regulacji¹⁶.

Przyjęcie takich przepisów musi być uzasadnione w świetle ważnego interesu publicznego – dotyczy to każdej regulacji ingerującej w prawa przedsiębiorców, a „nadregulacji” w szczególności. Dlatego tak ważna jest rzetelna diagnoza punktu wyjścia, analiza możliwych rozwiązań i wybór tego, które – realizując cel implementowanej regulacji unijnej – wiąże się z najkorzystniejszym bilansem skutków społeczno-gospodarczych.

Nie każdy przypadek gold-platingu ma jednoznacznie negatywny wpływ na gospodarkę i przedsiębiorców albo negatywny bilans skutków społeczno-gospodarczych. W ramach Raportu nie analizowaliśmy uzasadnienia dla rozszerzającej implementacji prawa UE w każdym zidentyfikowanym przypadku, nie przeprowadzaliśmy też szczegółowej analizy wpływu. Skupiliśmy się jednak na przepisach, które zwiększają

¹² K. Atthoff, M. Wallgren, Claryfing..., s. 9.

¹³ Zob. Krytyczne stanowiska instytucji i organów unijnych wobec gold-platingu, m.in.: rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie wdrażania, konsekwencji i wpływu obowiązującego prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego (2004/2224 INI); komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 16 marca 2005 r.: Poprawa otoczenia regulacyjnego w dziedzinie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii Europejskiej (SEC(2005) 175); opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego: strategia w zakresie uproszczenia otoczenia regulacyjnego (2006/C 309/04).

¹⁴ M. Jabłoński, The Danger of So-Called Regulatory ‘Gold-Plating’ in Transposition of EU Law – Lessons from Poland, „Studia Iuridica” 2017, vol. 71, s. 76.

¹⁵ Por. Wyrok TK z 5.04.2011 r., P 26/09, OTK-A 2011, nr 3, poz. 18.

¹⁶ Por. Wyrok TK z 13.03.2007 r., K 8/07, OTK-A 2007, nr 3, poz. 26; Wyrok TK z 23.04.2008 r., SK 16/07, OTK-A 2008, nr 3, poz. 45.

obciążenia regulacyjne dla przedsiębiorców w porównaniu z implementowaną regulacją unijną. Tam, gdzie wpływ na przedsiębiorców i gospodarkę oceniliśmy jako jednoznacznie negatywny, a „nadregulację” można stosunkowo łatwo usunąć z polskiego systemu prawnego, przykłady oznaczyliśmy jako „quick win”.

Jak z gold-platingiem radzą sobie inne kraje UE?

Niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej podjęły działania zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu gold-platingu. Są to zarówno działania prewencyjne (np. uregulowanie zasad transpozycji prawa UE w drodze aktów prawnych i wytycznych, ustanowienie organów odpowiedzialnych za zapobieganie nadregulacji), jak i następcze (np. inicjatywy, których celem jest usunięcie z systemu prawa krajowego zidentyfikowanych przejawów gold-platingu).

Na przykładzie wybranych krajów:

Niemcy	W Niemczech od 2006 r. działa Krajowa Rada Kontroli Stanowienia Prawa ¹⁷ . Jest to niezależne ciało eksperckie funkcjonujące w ramach niemieckiego Ministerstwa Sprawiedliwości. NKR doradza Rządowi Federalnemu i Parlamentowi, a jej celem jest poprawa jakości legislacji i ograniczenie biurokracji. Każdy projekt nowej regulacji musi zostać przekazany do NKR najpóźniej w fazie uzgodnień międzyresortowych, a stanowisko NKR jest dołączane do dokumentów towarzyszących projektowi ¹⁸ . W lutym 2025 r. niemiecki Bundesrat przyjął też rezolucję dotyczącą wzmocnienia jednolitego rynku i walki z biurokracją, która m.in. wzywa rząd do zaprzestania praktyki gold-platingu ¹⁹ .
Austria	W 2019 r. w Austrii przyjęto „Anti-Gold-Plating Act” ²⁰ . Zaraz po jego przyjęciu, w ramach pierwszej rundy ewaluacji prawa krajowego zmieniono 11 ustaw wprowadzających nadmiarowe obowiązki związane ze sprawozdawczością i uzyskiwaniem zezwoleń ²¹ .
Francja	W 2018 r. francuski Senat przyjął projekt ustawy znoszącej nadmierną transpozycję dyrektyw europejskich do prawa francuskiego ²² . Akt ten zakładał usunięcie ponad 20 przejawów gold-platingu we francuskim prawie, które miały negatywny wpływ na konkurencyjność rodzimego biznesu. Niektóre przepisy zakwalifikowane jako gold-plating zdecydowano się pozostawić w obrocie prawnym – uznano je bowiem za korzystne dla konsumentów i środowiska ²³ .
Szwecja	Obowiązujące w Szwecji Rozporządzenie w sprawie oceny skutków regulacji ²⁴ określa ramy opracowywania tzw. impact assessments dla projektów aktów prawnych ²⁵ . Nad jego przestrzeganiem czuwa Szwedzka Rada ds. Lepszego Stanowienia Prawa (Regelrådet), której członkowie wybierani są przez rząd. Rada wydała także raport „Clarifying Gold-Plating – Better Implementation of EU Legislation” ²⁶ , który zawiera rekomendacje dla szwedzkiego rządu odnośnie do przeciwdziałania gold-platingowi.

¹⁷ National Normenkontrollrat („NKR”).

¹⁸ [Strona internetowa NKR](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

¹⁹ [Entscheidung des Bundesrates „Den europäischen Binnenmarkt stärken und die Übererfüllung von EU-Recht \(Gold-Plating\) verhindern”](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²⁰ Opublikowana: Federal Journal of Laws I no. 46/2019.

²¹ [2019 SBA Fact Sheet Austria](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²² [Projet de loi, adopté par le Sénat, après engagement de la procédure accélérée, portant suppression de sur-transpositions de directives européennes en droit français, n° 1389](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²³ [France continues fight against ‘gold plating’ of EU laws](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²⁴ [Ordinance on Regulatory Impact Assessment](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²⁵ [Strona internetowa Regelrådet](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

²⁶ [Clarifying Gold-Plating – Better Implementation of EU Legislation](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

**Wielka
Brytania**

Choć Wielka Brytania wystąpiła z UE w 2020 r., w 2013 r. – a więc w czasie, gdy była członkiem Unii – brytyjski Department for Business, Innovation and Skills²⁷ przyjął „Guiding Principles for EU Legislation”. Dokument ten zawierał skierowane do rządu wytyczne określające, jak należy transponować prawo unijne. Wytyczne zawierały m.in. zalecenia dotyczące wdrażania regulacji UE za pomocą innych instrumentów niż prawo (tam, gdzie to możliwe), stosowania metody copy-out (tj. nadawania przepisom transponującym dyrektywę brzmienia tożsamego z dyrektywą lub możliwie do niej zbliżonego²⁸), stosowania klauzul zakładających przegląd przepisów implementujących w ciągu 5 lat od ich wejścia w życie, a także obowiązku zapewnienia, że dyrektywy nie są implementowane wcześniej niż jest to wymagane oraz że implementacja nie wpłynie negatywnie na konkurencyjność brytyjskich przedsiębiorców. Sposób realizacji wytycznych był poddawany przeglądowi²⁹. Dodatkowo w latach 2011–2015 rząd Wielkiej Brytanii zrealizował inicjatywę „Red Tape Challenge”, w ramach której uchylono przepisy wskazane przez obywateli jako nadmierne obciążenia regulacyjne³⁰.

W Polsce nie są obecnie prowadzone skoordynowane działania, których celem byłoby ograniczanie gold-platingu. Stosowana w rządowym procesie legislacyjnym odwrócona tabela zgodności, w której zamieszcza się przepisy wykraczające poza implementowane regulacje unijne, ma swoje istotne ograniczenia:

- nie zawsze jest rzetelnie wypełniana (czy to w zakresie uzasadnienia nadregulacji, czy nawet jej prawidłowego rozpoznania i wskazania);
- zdarza się, że dodatkowe regulacje przewidziane w projektach ustaw formułowane są metodą inną niż „copy-out”, czyli w sposób odmienny od brzmienia dyrektywy, co powoduje, że ujmuje się je w tabeli zgodności, a nie w odwróconej tabeli zgodności, mimo że są źródłem nadregulacji;
- obowiązek dołączenia odwróconej tabeli zgodności dotyczy tylko projektów implementujących prawo unijne, tymczasem wiele nadregulacji wprowadzanych jest w ramach ustaw, które formalnie nie służą transpozycji prawa UE, choć dotyczą dziedziny objętej harmonizacją;
- przepisy skutkujące nadregulacją bywają wprowadzane w wyniku poprawek zgłaszanych na etapie prac parlamentarnych lub w ramach inicjatywy ustawodawczej innej niż rządowa, gdzie nie ma obowiązku sporządzenia tabeli;
- Ocena Skutków Regulacji ex post, jako narzędzie weryfikacji ustaw implementujących prawo unijne po ich wejściu w życie, jest fakultatywna i wciąż rzadko wykorzystywana³¹;
- brak jednego, autonomicznego ośrodka o charakterze ekspercko-analitycznym, powołanego do oceny przepisów krajowych pod kątem ryzyka gold-platingu, który byłby wyposażony w odpowiednie kompetencje i zasoby. Obecnie zadania te są rozproszone – w części realizuje je resort odpowiedzialny za opracowanie projektu (który opracowuje m.in. OSR), Minister ds. Unii Europejskiej (który skupia się na ogólnej ocenie zgodności z prawem UE), Komitet do Spraw Europejskich, Rządowe Centrum Legislacji (głównie w zakresie systemowej zgodności i poprawności prawnej, legislacyjnej i redakcyjnej projektu), Rada Legislacyjna (która opiniuje jedynie niektóre projekty ustaw) oraz parlamentarne biura legislacyjne. Brak też jednolitych rządowych wytycznych, które by zobowiązywały projektodawców do unikania nadregulacji przy transpozycji prawa UE.

²⁷ Obecnie Department for Business, Energy and Industrial Strategy.

²⁸ Szerzej na temat tej metody zob. J. Maśnicki, Metody transpozycji dyrektyw, EPS 2017, nr 8, s. 7–8.

²⁹ [The Operation of the Transposition Principles in the Government's Guiding Principles for EU Legislation](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

³⁰ [Strona internetowa Red Tape Challenge](#) [dostęp: 28.04.2025 r.].

³¹ Przykładem dobrej praktyki może być zaplanowany przez Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej przegląd ustawy o ochronie sygnalistów (implementującej Dyrektywę 2019/1937), który ma się odbyć po dwóch latach od jej wejścia w życie.

Dlatego, niezależnie od zmian zainicjowanych ostatnio przez rząd³², wskazany byłby pogłębiony przegląd regulacji – zarówno proceduralnych i ustrojowych (przede wszystkim Regulaminu pracy Rady Ministrów³³, potencjalnie też Zasad Techniki Prawodawczej³⁴), jak i ustaw regulujących obowiązki związane z wdrażaniem prawa UE (np. ustawy o Komitecie do Spraw Europejskich³⁵ czy ustawy o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej³⁶) – **w celu wypracowania skutecznych mechanizmów identyfikowania nadregulacji i zapobiegania gold-platingowi, tam, gdzie jest on zbędny i szkodliwy.**

³² Uchwała nr 63 Rady Ministrów z dnia 6 maja 2025 r. zmieniająca uchwałę – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2025 r., poz. 408).

³³ Uchwała z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r., poz. 806 oraz z 2025 r., poz. 408).

³⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r., poz. 283).

³⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich (Dz.U. z 2024 r., poz. 562).

³⁶ Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1379).

III. Przykłady gold-platingu i nadregulacji w polskich przepisach

W tej części Raportu prezentujemy 100 przykładów szeroko rozumianego „gold-platingu” i „nadregulacji” w polskim systemie prawa. Nie jest to lista wyczerpująca, nie obejmuje też pewnie wszystkich obszarów regulacji, w których można zaobserwować te zjawiska.

Przykłady ujęte w Raporcie obejmują nie tylko **obowiązujące już w Polsce przepisy**, ale też **przepisy, nad którymi trwają jeszcze prace legislacyjne** (rządowe lub sejmowe). Liczymy, że pomoże to zidentyfikować nadregulację, zanim stanie się prawem.

•

W pierwszej kolejności prezentujemy **przykłady, których negatywny wpływ na przedsiębiorców ma charakter ponadbranżowy** i dotyka – lub może dotyczyć – podmioty z różnych sektorów gospodarki. Pozostałe przykłady prezentujemy w **podziale na sektory (branże)**.

•

Dodatkowo wyróżniliśmy przykłady, które można uznać za „**quick wins**” – czyli nadmierne obciążenia regulacyjne dla przedsiębiorców, które można stosunkowo łatwo wyeliminować z systemu prawa, np. przez prosty, punktowy zabieg legislacyjny, niewymagający szerokich zmian prawnych albo modyfikowania całych instytucji lub konstrukcji prawnych.

•

Opis każdego przykładu obejmuje:

- **wskazanie konkretnych aktów i przepisów:**
 - polskich (implementacja – gold-plating),
 - unijnych („wzorzec” unijny),
- **opis istoty „nadregulacji”** (porównanie zakresów regulacji, wyjaśnienie na czym w danym przypadku polega rozszerzająca implementacja, ogólne omówienie skutków „nadregulacji”).

Przykłady o wpływie ponadbranżowym

1. Ustawa o ochronie sygnalistów – zamknięty katalog naruszeń, które mogą być przedmiotem zgłoszenia

►► QUICK WIN	
Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. poz. 928) art. 3 ust. 2
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L 305 z 26.11.2019 r., str. 17, z późn. zm.) art. 2 ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> W art. 3 ust. 1 ustawy zdefiniowano katalog naruszeń, które mogą być przedmiotem zgłoszenia sygnalisty. W ust. 2 podmiotom prywatnym przyznano uprawnienie do dodatkowego rozszerzenia tego katalogu w ramach wewnętrznej procedury zgłoszeń, jednak tylko w odniesieniu do naruszeń dotyczących „obowiązujących w tym podmiocie prawnym regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, które zostały ustanowione przez podmiot prawny na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i pozostają z nimi zgodne”. Można więc uznać – a contrario – że katalog z art. 3 ust. 1 ma charakter zamknięty, więc przedsiębiorcy nie mogą w wewnętrznej procedurze rozszerzyć katalogu naruszeń na inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Potwierdza to interpretacja prezentowana przez przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którzy podczas prac sejmowych wskazywali, że „Zdecydowaliśmy się rozszerzyć ten katalog i nadać mu co do zasady charakter katalogu zamkniętego. Otwierając ten katalog w ust. 2, obwarowaliśmy to pewnymi warunkami”³⁷. W efekcie uznają, że przedsiębiorcy nie mogą w swoich procedurach wewnętrznych rozszerzyć tego katalogu o inne naruszenia prawa³⁸. Dyrektywa 2019/1937 nie nakazuje wprowadzania zamkniętego katalogu naruszeń prawa, które mogą być przedmiotem zgłoszeń. Wręcz przeciwnie, zachęca do jego rozszerzania. Większość podmiotów (w szczególności tych, które działają na kilku rynkach europejskich jednocześnie) przyjmuje szerszy katalog naruszeń, które mogą być przedmiotem zgłoszenia sygnalisty. Często rozszerzają możliwość zgłoszenia (i związaną z tym ochronę przysługującą sygnaliście) na wszelkie naruszenia prawa. Biorąc pod uwagę stanowisko Ministerstwa, polscy sygnaliści mogą być więc słabiej chronieni niż sygnaliści z innych państw UE.

2. Ustawa o ochronie sygnalistów – konsultacje procedury wewnętrznej

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. poz. 928) art. 24 ust. 3 i 4
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L 305 z 26.11.2019 r., str. 17 z późn. zm.) art. 8 ust. 1

³⁷ Wypowiedź podsekretarza stanu w MRPiPS, Sebastiana Gajewskiego, zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 21) z dnia 15 maja 2024 r., s. 15.

³⁸ Zob. Wypowiedź podsekretarza stanu w MRPiPS, Sebastiana Gajewskiego, zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 21) z dnia 15 maja 2024 r., s. 16.

Istota nadregulacji:
wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Zgodnie z przepisami Dyrektywy 2019/1937 procedury zgłoszeń wewnętrznych przyjmuje się po konsultacji i w porozumieniu z partnerami społecznymi, jeżeli tak przewiduje prawo krajowe. Polski ustawodawca przewidział dedykowany tym procedurom obowiązek konsultacyjny, który obejmuje nie tylko konsultacje z organizacjami związkowymi i przedstawicielami pracowników, lecz także z „przedstawicielami osób świadczących pracę na rzecz podmiotu prawnego, wyłonionymi w trybie przyjętym w podmiocie prawnym, jeżeli nie działa w nim zakładowa organizacja związkowa”.

Zgodnie z definicją „osób świadczących pracę”, oznacza to nie tylko osoby zatrudnione w oparciu o umowy o pracę, lecz także na podstawie umów cywilnoprawnych. Dotychczas obowiązujące **przepisy nie przewidywały obowiązku wyłaniania przedstawicieli osób świadczących pracę w oparciu o umowy cywilnoprawne. W rezultacie wiele podmiotów, które zgodnie z ustawą mają obowiązek ustalenia wewnętrznej procedury zgłoszeń, musiało nie tylko wybrać takich przedstawicieli, ale też przygotować proces ich wyboru – tylko i wyłącznie na potrzeby wykonania obowiązku z ustawy.** Regulacja ta może być źródłem niepotrzebnych kosztów organizacyjnych dla jednorazowego spełniania obowiązku.

3. Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – obowiązek wyjaśniania transakcji podejrzanych

►► QUICK WIN
Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2023 r., poz. 1124, 1285, 1723 i 1843, z 2024 r., poz. 850 i 1222 oraz z 2025 r., poz. 146 i 172)

- art. 43 ust. 4

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (**Dyrektywa AML**) (Dz. Urz. UE. L 141 z 5.06.2015 r., str. 73, z późn. zm.)

- art. 18 ust. 2

Istota nadregulacji:
wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Zgodnie z wymogami Dyrektywy AML, instytucje obowiązane w przypadku skomplikowanych transakcji o dużej wartości oraz wszelkich nietypowych transakcji, które nie mają wyraźnego celu gospodarczego, zobowiązane są do stosowania określonych, dodatkowych czynności. Dyrektywa AML wskazuje, że czynności te mają prowadzić do „*stwierdzenia, czy te transakcje lub działania wydają się podejrzane*”. Tymczasem krajowa implementacja tego wymogu nakazuje podejmować działania „*w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich przeprowadzono te transakcje*”, co stanowi rozszerzenie obowiązku instytucji obowiązanej. Zamiast weryfikować to, czy transakcję uznać należy za podejrzaną i odpowiednio ją zaraportować, instytucja zobowiązana jest „wyjaśnić okoliczności”, co oznacza dale idące działanie. Efektem są zwiększone compliance costs i fragmentaryzacja rynku – w przypadku międzynarodowych instytucji obowiązanych niezbędne jest dostosowywanie procedur i czynności operacyjnych do odrębności wynikających z polskich przepisów.

4. Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – sankcje karne

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2023 r., poz. 1124, 1285, 1723 i 1843, z 2024 r., poz. 850 i 1222 oraz z 2025 r., poz. 146 i 172)

- art. 156 ust. 1

Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (<u>Dyrektywa AML</u>) (Dz. Urz. UE L 141 z 5.06.2015 r., str. 73, z późn. zm.) art. 58
Istota nadregulacji:	<u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> Dyrektywa AML wymaga wprowadzenia kar i środków administracyjnych oraz zapewnienia, aby właściwe organy państw członkowskich mogły stosować takie kary i środki w związku z naruszeniami przepisów krajowych transponujących Dyrektywę. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do wprowadzenia przepisów karnych – Unia Europejska wydała osobną Dyrektywę w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (Dz. Urz. UE. L. 284 z 12.11.2018 r., str. 22), która nakazuje państwom członkowskim kryminalizację określonych czynów związanych z praniem pieniędzy (co w polskim porządku prawnym znajduje swoje odbicie w art. 299 Kodeksu karnego). Ustawa AML wprowadza przepisy karne sankcjonujące m.in. nieprzekazywanie informacji, podczas gdy – w określonych przypadkach – czyn stypizowany w art. 156 ustawy może zostać uznany za przestępstwo już w oparciu o przepisy Kodeksu karnego, tj. art. 299 § 2 (w szczególności, że karalne w tym przypadku jest także przygotowanie oraz inne formy stadialne i formy zjawiskowe). Charakter czynów stypizowanych w art. 156 ust. 1 i 2 Ustawy AML odpowiada bardziej deliktowi administracyjnemu, jednak w wyniku zastosowania sankcji karnej ma on charakter tzw. kryminalizacji na przedpolu dobra prawnego, tj. wprowadza karalność zachowań, które nie naruszają bezpośrednio chronionego dobra prawnego, ale mogą do tego prowadzić. Wspomniany art. 299 § 2 Kodeksu karnego kryminalizuje czyn polegający na naruszeniu dobra prawnego w postaci rzeczywistego prania pieniędzy w związku z podejrzaną transakcją wskutek zaniedbania obowiązków zgłoszenia, zatem wydaje się, że nie ma uzasadnienia dla osobnego kryminalizowania nieprzekazywania informacji o potencjalnym praniu pieniędzy lub podawania fałszywych danych, które powinny być deliktem administracyjnym.

5. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – koncesje

■ PROJEKT USTAWY	
Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32)³⁹ projektowany art. 53 ust. 9–11 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (<u>Dyrektywa NIS2</u>) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 80) art. 32 ust. 5
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> <u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> Projekt przewiduje wprowadzenie niekorzystnych zasad dotyczących wstrzymywania koncesji, zezwoleń i działalności gospodarczej, a także zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, w razie niezastosowania się do polecenia organu cyberbezpieczeństwa. Zgodnie z art. 53 ust. 9–11 projektu ustawy, jeśli przedsiębiorca nie dostosuje się do nakazu lub decyzji organu właściwego ds. cyberbezpieczeństwa (Minister Cyfryzacji), organ ten będzie mógł wstrzymać lub ograniczyć koncesję, zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej, wstrzymać działalność w całości albo w części oraz zakazać kierownikowi podmiotu

³⁹ Projekt w wersji datowanej na 7 lutego 2025 r.

kluczowego lub ważnego pełnienia funkcji zarządczych, niezależnie od winy podmiotu i rodzaju działalności. Dotyczy to wszystkich 18 sektorów, które ma objąć projektowana ustawa.

Tymczasem zgodnie z art. 32 ust. 5 Dyrektywy NIS2, w przypadku niewykonania nakazu wydanego przez organ właściwy ds. cyberbezpieczeństwa należy zapewnić, aby organ ten mógł:

- tymczasowo zawiesić zezwolenie, certyfikat lub działalność podmiotu kluczowego lub
- zwrócić się do organu, który przyznał zezwolenie, koncesję lub inną zgodę na prowadzenie działalności, lub do sądu, zgodnie z prawem krajowym, o tymczasowe zawieszenie certyfikacji lub zezwolenia na niektóre, lub wszystkie odpowiednie usługi świadczone bądź na część lub całość działalności prowadzonej przez podmiot kluczowy.

Tak ukształtowany katalog Dyrektywy NIS2 pozostawia państwu członkowskiemu swobodę w kształtowaniu kompetencji organu ds. cyberbezpieczeństwa, tj. tego, czy może działać samodzielnie, czy też za pośrednictwem organu koncesyjnego lub sądu. Swoboda w tym zakresie została przyznana celowo, aby dopasować wymogi Dyrektywy NIS2 do specyfiki i zasad krajowych, zgodnie z zasadą autonomii proceduralnej państw członkowskich. Regulacja unijna zmierza do tego, by organ ds. cyberbezpieczeństwa był raczej stroną stosownego postępowania, a nie jego „gospodarzem”. Dyrektywa NIS2 podkreśla to, wielokrotnie, używając zwrotu „zgodnie z prawem krajowym” i wskazując, że ww. tymczasowe środki stosuje się z zastrzeżeniem odpowiednich gwarancji proceduralnych zgodnych z ogólnymi zasadami prawa Unii i z Kartą Praw Podstawowych, w tym prawa do skutecznej ochrony prawnej i do rzetelnego procesu sądowego oraz prawa do obrony.

Skutkiem wejścia w życie projektowanej regulacji może być daleko idąca niepewność prawna, gdyż nie jest jasne, jak mają się kompetencje organu ds. cyberbezpieczeństwa do kompetencji organów koncesyjnych. Koszt rozstrzygnięcia wątpliwości, w tym potencjalnych sporów z organami, poniosą przedsiębiorcy.

6. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – procedura HRV

PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32)⁴⁰ ● projektowane art. 67b–67f ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
Implementuje:	Cybersecurity of 5G networks: EU Toolbox of risk mitigating measures Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (<u>Dyrektywa NIS2</u>) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 80)
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> <u>dodanie wymogów krajowych</u> <u>rozszerzenie zakresu stosowania prawa UE</u> W projekcie ustawy przewidziano procedurę uznawania dostawców komponentów ICT za tzw. dostawców wysokiego ryzyka (<i>High Risk Vendor, HRV</i>). Skutkiem zastosowania tej procedury będzie konieczność wycofania określonych komponentów ICT przez tzw. podmioty kluczowe i podmioty ważne, a więc wszystkie podmioty działające w sektorach gospodarki objętych projektowaną ustawą (m.in. sektor energetyczny, transportowy, bankowy, ochrony zdrowia, gospodarka odpadami, górnictwo, żywność, chemiczny). Podmioty te będą musiały wycofać stosowane komponenty ICT. Nie będą też mogły nabywać i wykorzystywać w swojej działalności określonych komponentów ICT pochodzących od danego dostawcy. Decyzję w tym zakresie ma podejmować Minister Cyfryzacji po zasięgnięciu opinii Kolegium ds. Cyberbezpieczeństwa w specjalnej procedurze, którą ogranicza stosowanie KPA.

⁴⁰ Projekt w wersji datowanej na 7 lutego 2025 r.

Instytucja ta nie została przewidziana w Dyrektywie NIS2, lecz w rekomendacjach wydanych przez instytucje unijne (tzw. EU 5G Toolbox, który dotyczy cyberbezpieczeństwa sieci 5G). Sam 5G Toolbox nie przewiduje dokładnie kształtu procedury, lecz wskazuje ją jako strategiczny element zapewnienia cyberbezpieczeństwa sieci 5G. Wskazuje też na konieczność oceny ryzyka dostawców krytycznych komponentów tej sieci.

Polski projektodawca nie powiązał opisanej procedury z krytycznymi elementami sieci 5G w telekomunikacji, lecz rozszerzył jej zastosowanie na wszystkie sektory gospodarki objęte projektowaną ustawą i wszystkie komponenty ICT, czyli na każdy element sieci lub systemów informatycznych. Znacząco rozszerza to zakres produktów, które mogą potencjalnie podlegać wykluczeniu, obejmując sieci wszystkich generacji (3G, 4G, 5G) oraz sieć stacjonarną. Projektowana lista funkcji krytycznych, wprowadzona w załączniku nr 3 do ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, nie odzwierciedla krytycznych zasobów zidentyfikowanych w 5G Toolbox i wskazuje komponenty, które mają być wycofane w pierwszej kolejności bez uwzględnienia ich krytyczności w infrastrukturze. Polska jako jedyny kraj w całej Europie planuje wdrożenie 5G Toolbox w 18 sektorach gospodarki.

Skorzystanie przez Ministra Cyfryzacji z opisanej kompetencji może znacząco zwiększyć compliance costs bardzo dużej liczby przedsiębiorców (każdy co najmniej średni przedsiębiorca działający w którymkolwiek z 18 sektorów objętych projektowaną ustawą), którzy wykorzystują komponenty ICT – według szacunków nawet ok. 38 tysięcy podmiotów. Poniosą oni zarówno koszty nabycia nowego sprzętu, jak i koszty procesów wdrożeniowych. Co więcej, fakt, że dotyczy to wszystkich komponentów ICT, a nie elementów krytycznych sieci 5G, może znacząco zwiększać koszty działalności polskich przedsiębiorców względem zagranicznych konkurentów. Skutkiem może być fragmentaryzacja rynku unijnego – Polska posiadałaby najbardziej restrykcyjne regulacje, co negatywnie wpływa na atrakcyjność inwestycyjną krajowego rynku i dostęp do nowych technologii oraz powoduje utrudnienia w funkcjonowaniu przedsiębiorstw działających transgranicznie.

7. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – sankcje

■ PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) ⁴¹ projektowane art. 73 ust. 5 oraz art. 74 ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (<u>Dyrektywa NIS2</u>) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 80) art. 34 ust. 4 i 5
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane Dyrektywa NIS2 przewiduje wprowadzenie kar administracyjnych dla podmiotów kluczowych i podmiotów ważnych (a więc podmiotów objętych zakresem Dyrektywy NIS2, które są co najmniej średnimi przedsiębiorcami) do 10 mln euro lub 2% obrotu dla podmiotów kluczowych oraz do 7 mln euro lub 1,4% obrotu dla podmiotów ważnych. Kary te są przewidywane za nieprawidłowe stosowanie (lub niestosowanie) środków zarządzania ryzykiem w cyberbezpieczeństwie oraz za naruszenie obowiązków w zakresie zgłaszania incydentów cyberbezpieczeństwa. Polski ustawodawca przewidział jednak dodatkową wysokość kar w sytuacji, gdy naruszenie przepisów powoduje „bezpośrednie i poważne cyberzagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego lub życia i zdrowia ludzi, lub zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej, lub poważnych utrudnień w świadczeniu usług” aż do 100 mln zł, niezależnie od

⁴¹ Projekt w wersji datowanej na 7 lutego 2025 r.

wielkości i kwalifikacji (podmiot kluczowy lub ważny) podmiotu. Decyzji o tej karze (a także innym karom wprowadzanym przez projekt ustawy) może zostać nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Projektowane sankcje, ze względu na ich surowość, a także niedoprecyzowane i ocenne przesłanki („zagrożenie”) oraz możliwy rygor natychmiastowej wykonalności, dalece wykraczają poza to, czego wymaga Dyrektywa NIS2. Przepisy te wprowadzają istotne ryzyko dla podmiotów działających w 18 sektorach gospodarki objętych projektowaną ustawą i mogą obniżyć atrakcyjność inwestycyjną Polski – przedsiębiorca będący ofiarą cyberataku może nie mieć wpływu na zakres „zagrożenia” wywołany przez ten atak.

8. Ustawa o rachunkowości – publikacja sprawozdania o podatku dochodowym

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r., poz. 619, 1685, 1863) art. 63m ust. 4, art. 63n ust. 5
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013 r., str. 19, z późn. zm.) art. 48d ust. 2 w zw. z art. 48b
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> Dyrektywa zobowiązuje niektóre rodzaje podmiotów (generalnie jednostki dominujące lub samodzielne przekraczające próg przychodów 750 mln euro lub jednostki zależne, dla których jednostka dominująca przekracza ten próg – z pewnymi wyjątkami) do sporządzenia, opublikowania i udostępnienia sprawozdania na temat informacji o podatku dochodowym. Dyrektywa precyzuje, że państwa członkowskie muszą zapewnić, aby sprawozdanie było opublikowane na stronie internetowej jednostki (lub w niektórych przypadkach oddziału jednostki), natomiast mogą też zwolnić jednostkę z wymogu publikacji na stronie internetowej, jeśli sprawozdanie zostało złożone w odpowiednim rejestrze handlowym państwa członkowskiego. Przepisy unijne przewidują więc, że sprawozdanie powinno być co do zasady opublikowane w Internecie, a państwa członkowskie mogą wprowadzić wyjątek, zgodnie z którym publikacja w rejestrze zwalnia z obowiązku publikacji w Internecie, lub nie wprowadzać takiego wyjątku i pozostać przy bezwzględnej zasadzie publikacji na stronie internetowej. Tymczasem obowiązujące przepisy prawa polskiego nakładają na jednostki zobowiązane równoczesny obowiązek publikacji sprawozdania na stronie internetowej oraz jego złożenia do Krajowego Rejestru Sądowego. Konieczność każdorazowego publikowania sprawozdania także w KRS zwiększa koszty i nakłady organizacyjne po stronie podmiotów zobowiązanych.

9. Ustawa o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji – domniemanie szkody

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz.U. poz. 1132) art. 7
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz. Urz. UE L 349 z 5.12.2014 r., str. 1)

- art. 17

Istota nadregulacji:
wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Zgodnie z Dyrektywą domniemywa się, że naruszenia kartelowe wyrządzają szkodę. Naruszenia kartelowe to naruszenia przepisów prawa konkurencji popełnione przez kartel, czyli porozumienie dwóch konkurentów zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku, jak np. zмова cenowa. Domniemanie szkody oznacza, że w przypadku popełnienia takiego naruszenia niejako „automatycznie” przyjmuje się, że szkoda zaistniała; to sprawca musi ewentualnie wykazać, że szkody nie było, nie na odwrót. Polskie przepisy implementujące Dyrektywę rozciągają tę zasadę na „naruszenia prawa konkurencji”, a więc nie tylko naruszenia kartelowe, ale wszelkie naruszenia art. 101 i 102 Traktatu o funkcjonowaniu UE lub zakazów z art. 6 i art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (a więc także na nadużywanie pozycji dominującej).

Regulacja ta może skutkować osłabieniem pozycji przedsiębiorcy w postępowaniu o nadużywanie pozycji dominującej – przez przerzucenie na niego ciężaru wykazania, że nie doszło do wyrządzenia szkody. Obiektywnie zmniejsza to szanse w postępowaniu, zwiększa ryzyko odszkodowania; w praktyce może też zwiększać ryzyko operacyjne i koszty pomocy prawnej.

10. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – exit tax od osób fizycznych, rozszerzenie podmiotowe

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 163, 340 i 348)

- art. 30da–30di (wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw)

Implementuje:

Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 193 z 19.07.2016 r., str. 1, z późn. zm.)

- art. 3

Istota nadregulacji:
rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy

Polskie przepisy zakładają opodatkowanie tzw. niezrealizowanych zysków kapitałowych osób fizycznych w sytuacji zmiany rezydencji podatkowej oraz przeniesienia aktywów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem, że ich wartość przekracza 4 mln złotych. Celem tej regulacji jest objęcie podatkiem hipotetycznych zysków kapitałowych, znanych jako „exit tax”, które w przeciwnym razie mogłyby nie zostać opodatkowane w Polsce. **Tymczasem regulacja Dyrektywy odnosi się do podatników, którzy podlegają opodatkowaniu podatkiem od osób prawnych, a nie osób fizycznych.** Ustawodawca podjął decyzję o rozszerzeniu przepisów unijnych, wbrew motywom samej dyrektywy, która wskazuje, iż „nie jest wskazane rozszerzenie zakresu działania niniejszej dyrektywy na podmioty niepodlegające podatkowi od osób prawnych w państwie członkowskim” (motyw 4).

11. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – exit tax od osób fizycznych, rozszerzenie przedmiotowe

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 163, 340 i 348)

- art. 30da–30dh (wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw)

Implementuje: Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 193 z 19.07.2016 r., str. 1, z późn. zm.)

Istota nadregulacji: **rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy**
 Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym oraz orzecznictwem (zob. wyroki NSA: z 2.12.2022 r., II FSK 1186/20 oraz z 2.12.2021 r., II FSK 1187/21) składnik majątku osobistego (niezwiązanego z działalnością gospodarczą) podlega opodatkowaniu, jeśli nastąpi zmiana rezydencji podatkowej. **W efekcie „exit tax” w ramach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obejmuje – oprócz majątku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą – majątek osobisty. Podatkiem tym nie tylko objęto więc osoby fizyczne (rozszerzenie zakresu podmiotowego), ale też majątek osobisty (rozszerzenie zakresu przedmiotowego).** Regulacja taka może zniechęcać do inwestowania i ograniczać atrakcyjność Polski jako miejsca lokowania kapitału.

12. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – termin zapłaty exit tax

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163, 340 i 348)

- art. 30da ust. 14

Implementuje: Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 193 z 19.07.2016 r., str. 1, z późn. zm.)

Istota nadregulacji: **dodanie wymogów krajowych**
 Regulacje dotyczące „exit tax” nie wprowadziły procedury odroczenia zapłaty podatku, lecz jako zasadę przyjęły zapłatę podatku do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał dochód z niezrealizowanych zysków (z ewentualną możliwością rozłożenia podatku na raty lub zwrotu na gruncie przepisów przy spełnieniu określonych warunków. **Jest to wymóg niewynikający z Dyrektywy, a nawet budzący wątpliwości co do jego zgodności z przepisami unijnymi.** TSUE w wyroku z dnia 26 lutego 2019 roku w sprawie C-581/17 stwierdził, że natychmiastowa zapłata podatku od niezrealizowanych zysków jest nieproporcjonalna do celu, niekorzystnie wpływa na płynność finansową i uderza w zasadę swobody przedsiębiorczości, w związku z czym jest niezgodna z prawem unijnym.

13. Kodeks spółek handlowych – obowiązek dwukrotnego zawiadomienia o zamiarze transgranicznym przekształcenia spółki

►► QUICK WIN

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 18 i 96)

- art. 516^{6a}, 550¹⁰ i 580⁸ (wprowadzone ustawą z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw)

Implementuje: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.06.2017 r., str. 46, z późn. zm.)

- art. 86h, art. 126 i art. 160h

Istota nadregulacji:
dodanie wymogów krajowych

Zgodnie z art. 516^{6a}, 550¹⁰ i 580⁸ Kodeksu spółek handlowych, zarząd reorganizowanej spółki zawiadamia wspólników o zamiarze połączenia się z inną spółką, względnie o zamiarze dokonania podziału spółki dzielonej i przeniesienia jej majątku na spółki nowo zawiązane albo o zamiarze powzięcia uchwały o przekształceniu spółki dwukrotnie, w sposób przewidziany dla zwoływania zgromadzeń wspólników lub walnych zgromadzeń. **Wymóg podwójnego zawiadamiania wspólników nie wynika z wymogów Dyrektywy 2017/1132.** Choć w doktrynie prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym można zrezygnować z podwójnego powiadamiania W przypadku, gdy wspólnicy złożą stosowne oświadczenie, to przepisy art. 516^{6a}, 550¹⁰ i 580⁸ Kodeksu spółek handlowych, odmiennie niż np. art. 516⁶ § 3, art. 550⁸ § 2 oraz art. 580⁸ § 3 KSH, nie przewidują wprost takiej możliwości.

Z perspektywy transgranicznych przekształceń spółek może to być źródłem istotnej fragmentaryzacji rynku unijnego. W przypadku spółek z niewielką liczbą wspólników, którzy zgodnie popierają planowaną reorganizację i którym zależy na jak najszybszym jej przeprowadzeniu, może to być biurokratyczna przeszkoda w działalności przedsiębiorstw, która nie wynika z prawa unijnego.

14. Kodeks spółek handlowych – wyłączenie możliwości promowania nabycia udziałów w spółce z o.o.

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 18 i 96)

- art. 182¹

Zapewnia stosowanie:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020 r., str. 1)

- art. 2 ust. 1 lit. n w zw. z ust. 2

Istota nadregulacji:
wprowadzanie nowych obciążeń wykraczających poza cel prawa UE

Celem tzw. ustawy crowdfundingowej⁴², która wprowadziła analizowane przepisy do Kodeksu spółek handlowych, było dostosowanie polskich przepisów krajowych do Rozporządzenia 2020/1503. Skutkiem wprowadzenia analizowanego przepisu jest wyłączenie możliwości pozyskiwania inwestorów do spółek z o.o. m.in. poprzez crowdfunding udziałowy. **Przepis art. 182¹ zakazuje bowiem składania oferty nabycia udziałów w spółce nieoznaczonemu adresatowi, a także promowania nabycia udziałów w spółce przez kierowanie reklamy lub innej formy promocji do nieoznaczonego adresata. Tymczasem zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. n Rozporządzenia 2020/1503, „instrumenty dopuszczone na potrzeby finansowania społecznościowego” oznaczają udziały spółki z o.o., które nie podlegają ograniczeniom mogącym skutecznie uniemożliwić ich zbycie, w tym ograniczeniom w sposobie, w jaki udziały te są oferowane lub reklamowane publicznie.** Ponieważ ustawa wprowadza takie ograniczenia, wyłącza w odniesieniu do udziałów spółki z o.o. możliwość uzyskania zgody, o której mowa w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia 2020/1503, czyli możliwość skorzystania z usług finansowania społecznościowego.

Na problem ten i na gold-platingowy charakter nowej regulacji, zwracano uwagę w toku konsultacji publicznych projektu⁴³.

⁴² Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz.U. z 2024 r., poz. 984 i 1863).

⁴³ Zob. Druk sejmowy nr 2269, Sejm IX kadencji, Raport z konsultacji projektu ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych (UC76), s. 46.

15. Kodeks spółek handlowych – sankcja karna za naruszenie zakazu promowania nabycia i objęcia nowych udziałów w spółce z o.o.

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 18 i 96) ● art. 595 ¹ i art. 595 ²
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020 r., str. 1) ● art. 2 ust. 1 lit. n w zw. z ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzanie nowych obciążeń wykraczających poza cel prawa UE</u> <u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> Analizowane przepisy sankcjonują zakazy ustanowione w art. 182 ¹ i art. 257 ¹ KSH (opisane powyżej w pkt 23 i 24), które zakazują promowania nabycia i objęcia udziałów w spółce z o.o. m.in. poprzez crowdfunding udziałowy, czego nie przewiduje Rozporządzenie 2020/1503. Przy okazji nowelizacji, która miała zapewnić stosowanie Rozporządzenia 2020/1503, ustawodawca nie tylko wprowadził opisane ograniczenia nieprzewidziane w prawie UE, ale też obwarował ich naruszenie sankcją karną.

16. Ordynacja podatkowa – raportowanie krajowych schematów podatkowych

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r., poz. 111 i 497) ● art. 86b § 1 w zw. z art. 86a § 1 pkt 10 i pkt 12
Implementuje:	Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 11.03.2011 r., str. 1, z późn. zm.) (art. 8ab wprowadzony Dyrektywą 2018/822, tzw. <u>DAC-6</u>) ● art. 8ab
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy</u> Dyrektywa DAC6 zobowiązuje państwa członkowskie do przyjęcia niezbędnych środków w celu nałożenia na pośredników obowiązku przekazywania właściwym organom informacji podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych. Polskie przepisy transponujące Dyrektywę wyróżniają schemat podatkowy transgraniczny jako podkategorię schematu podatkowego – natomiast obowiązek przekazania informacji do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej dotyczy „schematów podatkowych”, nie schematów podatkowych transgranicznych, a więc dodatkowo obejmuje także schematy podatkowe krajowe. Oznacza to znacznie większe ryzyko kary za niedopełnienie obowiązków związanych z raportowaniem schematów podatkowych, a także dodatkowe ryzyka dla adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych związane z naruszeniem tajemnicy zawodowej (od lat konieczność raportowania o schematach podatkowych klientów jest krytykowana jako mechanizm naruszający zasadę tajemnicy zawodowej, na co wskazywał także Trybunał Konstytucyjny ⁴⁴).

⁴⁴ Zob. Wyrok TK z 23.07.2024 r., K 13/20, OTK-A 2024, nr 66.

17. Ordynacja podatkowa – definicja innej szczególnej cechy rozpoznawczej

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r., poz. 111, 497, 621 i 622) ● art. 86a § 1 pkt 1
Implementuje:	Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (DAC6) (Dz. Urz. UE L 139 z 5.06.2018 r., str. 1, z późn. zm.) ● art. 3 pkt 20 Dyrektywy 2011/16/UE
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Dyrektywa DAC6 wprowadziła obowiązek raportowania schematów podatkowych. Aby uzgodnienie można było uznać za schemat podatkowy, musi posiadać tzw. cechę rozpoznawczą, czyli typową właściwość lub typowy element, które wskazują na potencjalne zagrożenie unikaniem opodatkowania (i dlatego właśnie rodzaj obowiązków zgłoszenia). W załączniku IV do Dyrektywy wskazany jest katalog różnych kategorii cech rozpoznawczych. Ordynacja podatkowa przewiduje inne, dodatkowe cechy rozpoznawcze, o których nie ma mowy w Dyrektywie (tzw. inne szczególne cechy rozpoznawcze), a których wystąpienie w uzgodnieniu również rodzi obowiązek jego zaraportowania . Są to następujące właściwości uzgodnienia: – wpływ na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy z tytułu podatku odroczonego, wynikający lub przewidywany w związku z wykonaniem uzgodnienia u korzystającego, który jest istotny dla danej jednostki w rozumieniu przepisów o rachunkowości oraz przekracza w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 mln zł; – płatnik podatku dochodowego byłby zobowiązany do pobrania podatku przekraczającego w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 mln zł, jeżeli w odniesieniu do wypłat należności wynikających lub oczekiwanych w związku z wykonaniem uzgodnienia nie miałyby zastosowania właściwe umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe; – dochody (przychody) podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a ustawy o PIT lub art. 3 ust. 2 ustawy o CIT, wynikające lub oczekiwane w związku z wykonaniem uzgodnienia, przekraczają łącznie w trakcie roku kalendarzowego kwotę 25 mln zł; – różnica pomiędzy polskim podatkiem dochodowym, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od korzystającego nieposiadającego siedziby, zarządu ani miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdyby był on podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o PIT lub art. 3 ust. 1 ustawy o CIT, a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie siedziby, zarządu lub miejsca zamieszkania korzystającego w związku z wykonaniem uzgodnienia, przekracza łącznie w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 mln zł.

18. Ordynacja podatkowa – obowiązek raportowania następczego

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r., poz. 111 z późn. zm.) ● art. 86j
Implementuje:	Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (DAC6) (Dz. Urz. UE L 139 z 5.06.2018 r., str. 1, z późn. zm.)

Istota nadregulacji:**dodanie wymogów krajowych**

Przepis art. 8ab Dyrektywy DAC6, który ustanawia obowiązek raportowania schematów podatkowych, zobowiązuje państwa członkowskie do nałożenia na pośredników obowiązku informowania organów administracyjnych o podlegających zgłoszeniu uzgodnieniach w ciągu 30 dni, licząc od, odpowiednio: następnego dnia po udostępnieniu uzgodnienia do wdrożenia, następnego dnia po przygotowaniu uzgodnienia do wdrożenia lub daty dokonania pierwszej czynności służącej wdrożeniu – w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Dyrektywa ustanawia więc obowiązek tzw. raportowania pierwotnego, tj. w momencie rozpoczęcia stosowania schematu.

Polskie przepisy dodatkowo ustanawiają także obowiązek raportowania następczego – zgodnie z art. 86j Ordynacji podatkowej korzystający (czyli podmiot, u którego wdrożone/udostępnione zostało uzgodnienie), który dokonywał w danym okresie rozliczeniowym jakichkolwiek czynności będących elementem schematu podatkowego lub uzyskiwał wynikającą z niego korzyść podatkową, w terminie złożenia deklaracji podatkowej dotyczącej tego okresu rozliczeniowego przekazuje także do Szefa KAS informację o numerze stosowanego schematu oraz uzyskanej z niego korzyści (jeśli takową uzyskał). Polski ustawodawca obok raportowania o rozpoczęciu stosowania schematu zobowiązuje się więc także do zraportowania o wymiernych korzyściach osiągniętych ze stosowania schematu.

19. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – zakres tzw. prawa do milczenia

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r., poz. 1616)

- art. 50

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego ([Dyrektywa ECN+](#)) (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019 r., str. 3)

- art. 8

Istota nadregulacji:**nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane**

Nowelizacja, której celem była implementacja Dyrektywy ECN+⁴⁵, rozszerzyła zakres podmiotowy przewidzianego w art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa UOKiK. Poprzednio obowiązek ten dotyczył tylko przedsiębiorców, a w wyniku nowelizacji został rozszerzony na niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne. Zarazem, aby zapewnić tzw. prawo do milczenia (związane z tzw. zakazem samooskarżenia), ustawodawca przesądził, że osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, mogą odmówić udzielenia informacji, gdyby naraziło to je lub ich osoby bliskie (wymienione w przepisie) na odpowiedzialność karną (art. 50 ust. 4). Zgodnie z art. 8 Dyrektywy ECN+, wnioski o informacje kierowane przez krajowe organy ochrony konkurencji muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i 101 TFUE.

Określone w ustawie prawo do milczenia odnosi się wyłącznie do informacji, które mogą skutkować odpowiedzialnością karną. Poza jego zakresem są informacje, które mogą skutkować innego rodzaju odpowiedzialnością prawną – co jest szczególnie istotne w przypadku odpowiedzialności wymierzonej w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, która nie ma charakteru karnego sensu stricto, ale quasi-karny. **Dyrektywa ECN+ nie wprowadza analogicznego ograniczenia zakazu samooskarżenia, zatem rozwiązanie przewidziane w polskiej ustawie można uznać za bardziej surowe.**

⁴⁵ Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 852, z późn. zm.).

20. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – kary nakładane na związki przedsiębiorstw

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r., poz. 1616) • art. 106 ust. 1a
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (<u>Dyrektywa ECN+</u>) (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019 r., str. 3) • art. 14 ust. 3 i 4, art. 15 ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> W ramach transpozycji art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 ust. 2 Dyrektywy ECN+, do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadzono nowe, zaostrzone zasady miarkowania kar nakładanych na związki przedsiębiorców za naruszenia związane z działalnością ich członków. Z Preambuły Dyrektywy ECN+, z unijnych materiałów legislacyjnych i z tącznej analizy implementowanych przepisów wynika, że celem ich wprowadzenia było umożliwienie organom krajowym sięgnięcia do surowszych (bo liczonych od obrotu członków, a nie związku) kryteriów miarkowania kary nakładanej na związek przedsiębiorstw, jeżeli do naruszenia doszło w wyniku decyzji związku. Nie chodzi więc o naruszenia wywołane jakimkolwiek działaniem związku, a tylko takie, które wynikają z jego decyzji. Wskazuje na to też akapit 3. Preambuły, w którym mowa o stosowaniu przepisów sankcjonujących naruszenia „do decyzji związków przedsiębiorstw”. Na powiązanie karanego naruszenia z decyzją związku wskazuje również treść art. 14 ust. 4 zd. 3 Dyrektywy ECN+, w którym mowa o „wdrożeniu decyzji związku powodującej naruszenie”. Tymczasem znowelizowany art. 106 ust. 1a ustawy nie wymaga powiązania naruszenia z decyzją związku dla stosowania zaostrzonych zasad miarkowania kary. Można więc uznać, że w ten sposób rozszerza zakres ich zastosowania w stosunku do zakresu zakładanego przez Dyrektywę.

21. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – bieg terminu przedawnienia

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r., poz. 1616) • art. 93 ust. 1a–1d
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (<u>Dyrektywa ECN+</u>) (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019 r., str. 3) • art. 29 ust. 1
Istota nadregulacji:	<u>wykraczanie poza minimalne wymagania aktu prawa UE</u> W ramach nowelizacji implementującej Dyrektywę ECN+ ustawodawca wprowadził do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przepisy dotyczące skutku, jaki dla biegu terminu przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję ma zawiadomienie przedsiębiorcy przez Prezesa UOKiK o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w postępowaniu wyjaśniającym.

Jak przyznali projektodawcy w dołączonej do uzasadnienia projektu nowelizacji odwróconej tabeli zgodności⁴⁶, „*przepis taki będzie kompatybilny z regulacjami UE [...], choć jego wprowadzenie nie wynika z brzmienia dyrektywy 2019/1 (UE)*”. Istotnie – w Dyrektywie ECN+ mowa o skutkach podjęcia czynności dochodzeniowych dla biegu terminu przedawnienia, jednak wyłącznie w odniesieniu do czynności podejmowanych przez Komisję Europejską lub właściwe organy ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii (art. 29 ust. 1 Dyrektywy ECN+), a nie przez krajowy organ ochrony konkurencji. Celem art. 29 ust. 1 Dyrektywy ECN+ jest zabezpieczenie możliwości przeprowadzenia czynności przez organy innych państw członkowskich i Komisję przed upływem terminu przedawnienia na gruncie prawa krajowego. **W ramach transpozycji Dyrektywy ECN+ polski ustawodawca nie miał więc obowiązku ustanawiania tego typu jednolite krajowych (tj. dotyczących czynności polskiego organu ochrony konkurencji) barier dla biegu terminu przedawnienia.**

22. Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym – system konsorcyjny

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2023 r., poz. 845) art. 10
Implementuje:	Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) (Dz. Urz. UE L 149 z 11.06.2005 r., str. 22, z późn. zm.) art. 5 ust. 1 i ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzenie stosowania prawa UE</u> Jak wskazano wyżej w opisie pkt 32, Dyrektywa zdefiniowała nieuczciwą praktykę handlową w art. 5 ust. 2 jako praktykę handlową, która jednocześnie spełnia obie następujące przesłanki: jest sprzeczna z wymogami staranności zawodowej oraz w sposób istotny zniekształca lub może w sposób istotny zniekształcić zachowanie gospodarcze względem produktu przeciętnego konsumenta, do którego dociera bądź do którego jest skierowana, lub przeciętnego członka grupy konsumentów, jeżeli praktyka handlowa skierowana jest do określonej grupy konsumentów. Dodatkowo art. 5 ust. 4 Dyrektywy stanowi, że nieuczciwą praktykę w szczególności stanowią praktyki, które wprowadzają w błąd lub są agresywne. Polska ustawa transponuje Dyrektywę poprzez ustanowienie definicji „nieuczciwych praktyk rynkowych”, będących odpowiednikiem „nieuczciwych praktyk handlowych” (definicja ustawowa pod kątem językowym ma trochę inne brzmienie niż definicja z Dyrektywy, natomiast pod kątem znaczeniowym są one spójne). W art. 10 polska ustawa wskazuje jednak dodatkowo, że nieuczciwą praktyką jest prowadzenie działalności w formie systemu konsorcyjnego oraz organizowanie grupy z udziałem konsumentów w celu finansowania zakupu w systemie konsorcyjnym. Przepis ten nie znajduje podstawy w Dyrektywie. Ze sformułowania art. 10 wynika, że system konsorcyjny stanowi nieuczciwą praktykę każdorazowo ze swojej istoty, nawet jeśli nie spełnia przesłanek z ogólnej definicji nieuczciwej praktyki rynkowej. Można więc uznać, że ustawa w praktyce rozszerza zastosowanie przepisów dotyczących nieuczciwych praktyk na systemy konsorcyjne, które zarazem nie spełniają przesłanek nieuczciwej praktyki.

⁴⁶ Zob. Druk nr 2990, Sejm IX kadencji, s. 611.

23. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – tajemnica przedsiębiorstwa

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r., poz. 1233) ● art. 11 ust. 2
Implementuje:	Dyrektywa 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2016 r., str. 1.) ● art. 2 pkt 1 lit. B
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> Polska definicja „tajemnicy przedsiębiorstwa” jest szersza niż definicja wynikająca z Dyrektywy. Dyrektywa zakłada, że tajemnicą przedsiębiorstwa są informacje, które: a) są poufne w tym sensie, że jako całość lub w szczególnym zestawie i zbiorze ich elementów nie są ogólnie znane lub łatwo dostępne dla osób z kręgów, które zwykle zajmują się tym rodzajem informacji; b) mają wartość handlową dlatego, że są objęte tajemnicą; c) poddane zostały przez osobę, która zgodnie z prawem sprawuje nad nimi kontrolę, rozsądnym, w danych okolicznościach, działaniom dla utrzymania ich w tajemnicy. Tymczasem polskie przepisy nie wymagają, aby informacje będące tajemnicą przedsiębiorstwa miały wartość handlową dlatego, że są chronione, lecz aby miały „wartość gospodarczą” ogólnie. Jest to więc definicja szersza, która potencjalnie obejmuje znacznie szerszy katalog. Regulacji tej jednak nie należy oceniać jednoznacznie negatywnie, w związku z istotną rolą informacji we współczesnej gospodarce.

24. Kodeks karny – przepadek przedsiębiorstwa

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r., poz. 383) ● art. 44a
Implementuje:	Dyrektywa 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014 r., str. 39, z późn. zm.) Dyrektywa 2024/1260 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia (Dz. Urz. UE L 1260, z 2.05.2024 r., str. 1)
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> <u>dodanie wymogów krajowych</u> Kodeks karny przewiduje specjalny rodzaj przepadku – przepadek przedsiębiorstwa. Ma on zastosowanie w sytuacji, gdy popełniający przestępstwo osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, a przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści. Co istotne, przepadkiem może być objęte także przedsiębiorstwo niestanowiące własności sprawcy, o ile właściciel tego przedsiębiorstwa obejmował umyślnością popełnienie przestępstwa lub ukrycie korzyści z niego pochodzących w ramach swojego przedsiębiorstwa. Ustawodawca świadomie wykroczył poza uregulowania Dyrektywy 2014/42 – w odwróconej tabeli zgodności projektu ustawy wprowadzającego tę instytucję⁴⁷ wskazał, że „przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy”. Analogicznego wymogu przepadku przedsiębiorstwa nie przewiduje także nowa Dyrektywa 2024/1260 w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia.

⁴⁷ Druk sejmowy nr 1186, Sejm VIII kadencji, Odwrócona tabela zgodności, s. 1.

Analizowane przepisy przewidują sankcje potencjalne wobec osób trzecich – wymóg co najmniej zamiaru ewentualnego, który jest warunkiem przypadku przedsiębiorstwa osoby trzeciej, w praktyce jest bardzo trudny do rozgraniczenia od świadomej nieumyślności. Warto wskazać, że ustawodawca uzależnił przypadek tylko od strony wolicjonalnej właściciela – nie od uzewnętrznienia zachowania (czy to w postaci działania, czy zaniechania).

25. Ustawa o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, ceł i innych należności pieniężnych – cel udostępnienia informacji

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, ceł i innych należności pieniężnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2009)

- art. 28 i art. 29

Implementuje:

Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2010 r., str. 1)

- art. 23 ust. 3

Istota nadregulacji:

rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE

Zgodnie z art. 23 ust. 1 zd. drugie i trzecie Dyrektywy 2010/24/UE, informacje przekazywane w ramach wzajemnej pomocy mogą zostać wykorzystane do celów egzekucji lub zastosowania środków zabezpieczających w odniesieniu do wierzytelności objętych dyrektywą oraz do obliczenia i wyegzekwowania obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne. W myśl art. 23 ust. 3 Dyrektywy, państwo członkowskie udzielające informacji zezwala na ich wykorzystanie w państwie członkowskim otrzymującym informacje do celów innych niż wymienione, jeżeli na mocy ustawodawstwa państwa członkowskiego udzielającego informacji dane informacje mogą być wykorzystane do podobnych celów.

Polska ustawa w art. 28 i art. 29 dopuszcza przekazywanie ww. informacji do innych celów niż dochodzenie lub zabezpieczenie należności pieniężnych objętych ustawą albo obliczenie i dochodzenie obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne.

Jak wskazuje się w literaturze, wolą prawodawcy unijnego było zapewnienie, aby informacje „mogły być udostępniane wyłącznie do celów dochodzenia należności oraz obliczenia i dochodzenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne, za zgodą państwa udzielającego informacji, i to o ile ich przekazanie jest zgodne z zasadami i procedurami określonymi w dyrektywie. **Rozszerzając zakres tej unijnej regulacji, rodzimy prawodawca dopuścił przekazanie tych informacji także do innych niż unijne celów**”⁴⁸.

⁴⁸ E. Cisowska-Sakrajda, 5.6.3.2. Dalsza wymiana informacji [w:] System Prawa Administracyjnego Procesowego. Tom III. Część 2. Administracyjne postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające – zagadnienia szczegółowe, red. D.R. Kijowski, Warszawa 2020.

Przykłady „sektorowe”. Rynki kapitałowe i fundusze

26. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek udostępnienia prospektu (próg ustawowy)

►► QUICK WIN	
Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592) art. 37b ust. 1
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE L 168 z 30.06.2017 r., str. 12, z późn. zm.) art. 3 ust. 2 lit. B
Istota nadregulacji:	wykraczanie poza minimalne wymagania aktu prawa UE Rozporządzenie 2017/1129 (tzw. Rozporządzenie prospektowe) uprawnia państwa członkowskie do wyłączenia obowiązku sporządzenia i publikacji prospektu ofert publicznych papierów wartościowych o łącznej wartości z okresu ostatnich 12 miesięcy pomiędzy 1 mln a 8 mln euro. Polski ustawodawca dokonał zawężenia tego zakresu do 1–5 mln euro i przyjął niższy próg kwotowy (5 mln euro zamiast unijnych 8 mln euro). W efekcie obowiązek sporządzenia i publikacji prospektu (oraz brak możliwości skorzystania z alternatywy w postaci memorandum informacyjnego) obejmuje szerszy zakres przypadków. Na problem ten zwracano uwagę w toku konsultacji publicznych projektu ustawy⁴⁹.

27. Ustawa o ofercie publicznej – limit emisji bez prospektu

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592) art. 3 ust. 1a – wprowadzony przez ustawę z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2217)
Implementuje:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE L 168 z 30.06.2017 r., str. 12) art. 1 ust. 4 lit b
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> <u>wykroczenie poza minimalne wymagania rozporządzenia</u> Rozporządzenie 2017/1129 zwalnia z obowiązku opublikowania prospektu poszczególne oferty publicznych papierów wartościowych, w tym oferty papierów wartościowych skierowane do mniej niż 150 osób fizycznych lub prawnych na państwo członkowskie, innych niż inwestorzy kwalifikowani. Przepis ten jest bezpośrednio skuteczny, jako że ma rangę rozporządzenia, nie wymaga więc dodatkowej

⁴⁹ Zob. Druk sejmowy nr 3755, Sejm VIII kadencji, Raport z konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC130), s. 42.

implementacji. **Polski ustawodawca postanowił jednak dookreślić, że w przypadku emisji do 149 osób prawnych lub fizycznych limit inwestorów ma zastosowanie w okresie 12 miesięcy, a nie w odniesieniu do poszczególnej emisji.** Co więcej, w przypadku emisji mieszczącej się w limicie niezbędne jest opublikowanie memorandum informacyjnego i przekazanie go Komisji Nadzoru Finansowego w dniu jego opublikowania, co nie wynika z przepisów Rozporządzenia.

Rozszerzenie limitu 149 inwestorów na wszystkie emisje dokonane w ciągu poprzednich 12 miesięcy od dnia danej emisji wymusza na polskich spółkach szukających finansowania częstsze przygotowywanie prospektu. Ustawa wprowadza też dodatkowy wymóg informacyjny, nieprzewidziany w prawie UE.

28. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek sporządzania sprawozdań kwartalnych

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592)

- art. 60 ust. 2 ustawy (upoważnienie ustawowe)

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. poz. 757)

- § 60

Implementuje:

Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. L 390 z 31.12.2004 r., str. 38, z późn. zm.)

- art. 3 ust. 1 i ust. 1a

Istota nadregulacji:

wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Dyrektywa przewiduje, że emitent papierów wartościowych powinien publikować okresowe informacje finansowe w formie rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych. Dyrektywa wprost stanowi, że państwo członkowskie nie może nakładać na emitenta obowiązku publikowania informacji finansowych częściej – wyjątkowo może nałożyć taki bardziej rygorystyczny wymóg, jeśli spełnione będą dodatkowe warunki (dodatkowe okresowe informacje finansowe nie stanowią nieproporcjonalnego obciążenia finansowego w zainteresowanym państwie członkowskim, w szczególności dla zainteresowanych małych i średnich przedsiębiorstw, a treść wymaganych dodatkowych okresowych informacji finansowych jest proporcjonalna do czynników przyczyniających się do podejmowania decyzji inwestycyjnych przez inwestorów w zainteresowanym państwie członkowskim).

Polska skorzystała z możliwości wprowadzenia wyjątku i oprócz obowiązku składania raportów rocznych i półrocznych wprowadziła dodatkowy wymóg raportowania kwartalnego.

29. Ustawa o ofercie publicznej – dane o warunkach rynkowych w ogłoszeniu o zawarciu transakcji

►► QUICK WIN

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592)

- art. 90i ust. 2 pkt 4

Implementuje:	Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym (SRD) (Dz.U. UE L 184 z 14.07.2007 r., str. 17, z późn. zm.) art. 9c ust. 2
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy Wykroczeniem poza standard wynikający z SRD jest konieczność uwzględnienia w ogłoszeniu o zawarciu transakcji informacji niezbędnych do oceny, czy istotna transakcja została zawarta „na warunkach rynkowych i jest uzasadniona interesem spółki i akcjonariuszy niebędących podmiotami powiązanymi, w tym akcjonariuszy mniejszościowych”, podczas gdy Dyrektywa SRD tego nie wymaga. Dyrektywa wskazuje jedynie, że zamieszczone informacje muszą umożliwiać ocenę, czy jest „uczciwa i uzasadniona z punktu widzenia spółki i akcjonariuszy”. Oznacza to, że polski ustawodawca, zamierzając doprecyzować przepisy SRD, rozszerzył zakres obowiązkowego ujawnienia przez dodanie pojęcia „warunków rynkowych”. Rozszerzenie obowiązków informacyjnych związanych z publikacją na stronie internetowej spółki na dodatkowe dane, w szczególności w kontekście „warunków rynkowych”, może wymagać upublicznienia danych istotnych z punktu widzenia interesów gospodarczych spółki i kontrahenta.

30. Ustawa o ofercie publicznej – obowiązek notyfikacji w przypadku instrumentów finansowych odnoszących się do niewyemitowanych akcji

►► QUICK WIN	
Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592) art. 69b ust. 1 pkt 2
Implementuje:	Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. L 390 z 31.12.2004 r., str. 38, z późn. zm.) art. 13 ust. 1 lit. b (w brzmieniu nadanym przez Dyrektywę 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE)
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy rozszerzenie stosowania przepisów dyrektywy Zgodnie z przepisami Dyrektywy 2004/109, akcjonariusze mają obowiązek zawiadamiania o nabyciu lub zbyciu znaczących pakietów akcji (art. 9 dyrektywy 2004/109). Obowiązek ten jest rozszerzony na inne instrumenty finansowe, które uprawniają do nabycia lub dają swobodę decydowania o nabyciu akcji wyemitowanych już przez emitenta (art. 13 ust. 1 lit. a dyrektywy 2004/109) lub są powiązane z akcjami wyemitowanymi już przez emitenta (art. 13 ust. 1 lit. b dyrektywy 2004/109). W efekcie, wymogi notyfikacyjne nie odnoszą się do instrumentów finansowych, których przedmiotem lub instrumentem podstawowym są akcje jeszcze niewyemitowane. Polski ustawodawca rozszerzył obowiązek notyfikacyjny, odnosząc go dodatkowo do instrumentów, które nie są powiązane z istniejącymi (wyemitowanymi) już akcjami i wskazując, że obejmuje on wszystkie instrumenty do akcji emitenta (wyemitowanych lub nie) w sposób pośredni lub bezpośredni, które mają skutki ekonomiczne podobne do skutków instrumentów finansowych. Biorąc pod uwagę maksymalny charakter harmonizacji przewidzianej w Dyrektywie 2004/109 w tym zakresie (zob. art. 3 ust. 1a akapit czwarty dyrektywy 2004/109) i jej cel (integracja europejskiego rynku papierów wartościowych), krajową nadregulację należy ocenić negatywnie jako fragmentaryzującą

jednolity rynek kapitałowy i tworzącą krajową przeszkodę dla inwestorów (z potencjalnym ryzykiem sankcji).

31. Ustawa o ofercie publicznej – wymogi w odniesieniu do ogłoszeń o istotnych transakcjach spółek zależnych

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 592) ● art. 90k
Implementuje:	Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym (SRD) (Dz.U. UE L 184 z 14.07.2007 r., str. 17, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> Polski ustawodawca wprowadził wymogi dotyczące publikacji informacji o zawarciu istotnej transakcji nie tylko przez spółkę giełdową, ale i przez spółki zależne takiej spółki. W efekcie, ze względu na zakres odesłania w art. 90k ustawy o ofercie, obowiązki w zakresie terminu publikacji ogłoszenia, zakres informacji niezbędnych w ogłoszeniu czy też wymóg przyjęcia procedury oceny spełniania przesłanek wyłączenia z art. 90j stosują się do spółek zależnych. Dyrektywa SRD nie przewiduje takich wymogów w odniesieniu do spółek zależnych.

32. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – minimalna wartość certyfikatu emisyjnego

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146) ● art. 117 ust. 3 i 5
Implementuje:	–
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Ustawa wprowadza nowe zasady nadzoru nad zamkniętymi funduszami inwestycyjnymi emitującymi wyłącznie certyfikaty inwestycyjne, w tym wymóg, aby miały one wartość nie mniejszą niż 40 tys. euro. Jest to wymóg wyłącznie krajowy, niemający oparcia w przepisach unijnych. Celem tego przepisu jest zwiększenie ochrony inwestorów oraz ograniczenie dostępu do tego rodzaju instrumentów finansowych jedynie do inwestorów dysponujących odpowiednim poziomem kapitału, niemniej zastosowanie wyższych standardów ostrożnościowych niż te wynikające z regulacji obowiązujących na poziomie Unii Europejskiej, może prowadzić do różnic w regulacjach krajowych w porównaniu z innymi państwami członkowskim. To z kolei może mieć wpływ na konkurencyjność polskiego rynku kapitałowego i blokować dostęp do rynku dla mniejszych inwestorów.

33. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – audyt wewnętrzny w towarzystwie funduszy inwestycyjnych

Akt prawa krajowego:	Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 2) Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146) ● § 9 rozporządzenia, art. 48a ustawy (upoważnienie ustawowe)
Implementuje:	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017 r., str. 1, z późn. zm.) ● art. 24 w zw. z art. 1 ust. 1
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy Polskie przepisy przewidują, że towarzystwo funduszy inwestycyjnych obowiązkowo musi wydzielić odrębną i niezależną komórkę audytu wewnętrznego w swojej strukturze organizacyjnej, którą kieruje audytor wewnętrzny (ewentualnie, jeżeli uzasadnia to rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez towarzystwo oraz nie zagraża to interesom klientów i uczestników funduszy, czynności audytu wewnętrznego mogą być wykonywane przez audytora wewnętrznego w ramach stanowiska jednoosobowego). Natomiast Rozporządzenie unijne przewiduje, że firmy inwestycyjne (przy czym przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie także do towarzystw funduszy inwestycyjnych) ustanawiają i utrzymują funkcje audytu wewnętrznego tam, gdzie to właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności gospodarczej oraz do charakteru i zasięgu usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku tej działalności – a więc nie jest to wymóg dotyczący każdego towarzystwa, a jedynie tych, gdzie ustanowienie audytu wewnętrznego jest konieczne z uwagi na ryzyko. Efektem może być uniemożliwienie towarzystwom funduszy inwestycyjnych outsourcingu audytu, co powoduje konieczność budowania zasobów wewnętrznych w tym zakresie, zwiększając istotnie koszty funkcjonowania firm inwestycyjnych, co dla mniejszych podmiotów stanowi istotny próg wejścia.

34. Ustawa o funduszach inwestycyjnych – system nadzoru zgodności działalności z prawem

Akt prawa krajowego:	Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 2) ● § 4 ust. 10 rozporządzenia Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) ● art. 48a ustawy (upoważnienie ustawowe)
Implementuje:	Dyrektywa Komisji 2010/43/UE z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie wymogów organizacyjnych, konfliktów interesów, prowadzenia działalności, zarządzania ryzykiem i treści umowy pomiędzy depozytariuszem a spółką zarządzającą (Dz. Urz. UE L 176 z 10.07.2010 r., str. 42, z późn. zm.) ● art. 10 ust. 3 lit. c i d

Istota nadregulacji:
wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby spółki zarządzające ustanowiły i utrzymywały stałą i skutecznie działającą komórkę ds. nadzoru zgodności z prawem. Dyrektywa ustanawia też pewne warunki, które taka komórka powinna spełniać, w tym wymogi, aby osoby zaangażowane, które biorą udział w pracach komórki ds. zgodności z prawem, nie uczestniczyły jednocześnie w wykonywaniu usług ani działań, które monitorują, a metoda ustalania wynagrodzenia tych osób nie mogła faktycznie ani potencjalnie wpływać na ich obiektywizm – przy czym w odniesieniu do tych warunków Dyrektywa zastrzega, że spółka zarządzająca nie ma wymogów ich przestrzegania, jeśli potrafi wykazać, że wymogi te są nieproporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności prowadzonej przez tę spółkę, a także w stosunku do charakteru i zakresu jej usług oraz działań, oraz że jej komórka ds. zgodności z prawem nadal działa skutecznie.

Tymczasem polskie przepisy wdrażające Dyrektywę, w odniesieniu do towarzystwa funduszy inwestycyjnych nadają ww. wymogom charakter bezwzględny, tj. wewnętrzny system nadzoru zgodności z prawem funkcjonujący w towarzystwie musi bezwarunkowo spełniać wskazane wymogi w odniesieniu do osób zaangażowanych; polskie przepisy nie przewidują możliwości wykazania przez towarzystwo, że nie jest to konieczne.

35. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – maksymalne wartości opłat stałych

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

- art. 18 ust. 3–6 – wprowadzony przez ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 685)

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie maksymalnej wysokości wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)

Istota nadregulacji:
dodanie wymogów krajowych

W ramach transpozycji Dyrektywy MIFID II do ustawy wprowadzono przepisy określające maksymalne wartości opłat stałych za zarządzanie funduszami otwartymi oraz specjalistycznymi funduszami otwartymi. **Obowiązek określenia wskazanych opłat na tym poziomie nie wynikał z przepisów MIFID II.** Ustawodawca działał ze świadomością, że wykracza poza zakres regulacji unijnej, odnotował to bowiem w odwróconej tabeli zgodności (jednak bez uzasadnienia⁵⁰).

Wprowadzanie dodatkowych wymogów wobec polskiego rynku kapitałowego, w sposób bezpośrednio limitujący zyski podmiotów operujących na tym rynku (działających w małej skali, w porównaniu z konkurencją z innych państw europejskich), znacząco zmniejsza jego konkurencyjność i nie służy przyciąganiu kapitału.

36. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – likwidacja tzw. „czystych” jednostek uczestnictwa

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

⁵⁰ Druk sejmowy nr 2191, Sejm VIII kadencji, s. 962.

- art. 83a

Implementuje: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)

Istota nadregulacji: **dodanie wymogów krajowych**

Zgodnie z art. 83a ustawy o funduszach inwestycyjnych, wprowadzonym nowelizacją z 2018 r.⁵¹, fundusz inwestycyjny jest zobowiązany do wyodrębnienia tzw. „czystych jednostek uczestnictwa”, czyli jednostek uczestnictwa, które są dystrybuowane bezpośrednio przez fundusz. W statucie funduszu inwestycyjnego należy wskazać kategorie „czystych” jednostek uczestnictwa oraz maksymalną wysokość wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie. Wynagrodzenie stałe towarzystwa za zarządzanie „czystymi” jednostkami uczestnictwa, pokrywane z aktywów funduszu, nie może obejmować kosztów z tytułu kwot przekazywanych podmiotom, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 ustawy, w związku z wykonywanymi przez te podmioty czynnościami mającymi na celu poprawę jakości usługi świadczonej na rzecz uczestnika lub potencjalnego uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego. Art. 83a został wprowadzony do ustawy w ramach implementacji MIFID II, **jednak ani jego treść, ani obowiązek wprowadzenia takiej regulacji nie wynika z prawa unijnego. Przepis ten stanowi przejaw nadmiarowej regulacji, która nakłada na fundusze inwestycyjne dodatkowe obowiązki niewynikające z przepisów prawa unijnego, przez co obniża ich konkurencyjność względem ich zagranicznych odpowiedników.** W doktrynie wskazuje się, że „[w]drożenie art. 83a ust. 2 u.f.i. do polskiego systemu prawnego wraz z przepisami dyrektywy MiFID II jest konsekwencją ostrożnościowego podejścia organu nadzoru”⁵².

37. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – zakres działalności maklerskiej

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

- art. 69 ust. 2 pkt 6

Implementuje: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)

- Załącznik I sekcja A

Istota nadregulacji: **dodanie wymogów krajowych**

Dyrektywa zawiera zamknięty katalog rodzajów działalności wchodzących w zakres usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej. **Polska ustawa do zakresu działalności maklerskiej wlicza też oferowanie instrumentów finansowych, czego nie przewiduje Dyrektywa.**

38. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – definicja klienta

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

- art. 3 pkt 39c

⁵¹ Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 685).

⁵² R. Wojciechowski, Uwagi do art. 83a [w:] Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz. Tom I. Art. 1–157, red. A. Kidyba, Warszawa 2018, s. 1205–1206.

Implementuje: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)

- art. 4 ust. 1 pkt 9

Istota nadregulacji: rozszerzenie stosowania przepisów dyrektywy

Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi wskazuje, że klientem jest podmiot, na którego rzecz „jest lub ma być świadczona” co najmniej jedna usługa maklerska. Tymczasem unijna definicja klienta zawarta w MiFID II odnosi się wyłącznie do osoby, „na rzecz której firma inwestycyjna świadczy usługi inwestycyjne lub dodatkowe”. Nie odnosi się więc do fazy przedumownej (MiFID II wyłącznie w odniesieniu do konkretnych obowiązków wskazuje „klienta lub potencjalnego klienta”, obejmując ochroną nie tylko klientów, na rzecz których już są świadczone usługi, lecz także potencjalnych). **Wpływa to istotnie na zakres obowiązków firm inwestycyjnych, zwiększając ich obowiązki.**

39. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – obowiązki informacyjne przy outsourcingu funkcji operacyjnych

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

- art. 16d ust. 3

Implementuje: Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/584 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne w zakresie systemów obrotu (Dz. U. UE L 87 z 31.03.2017 r., str. 350)

Istota nadregulacji: dodanie wymogów krajowych

Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi wymaga informowania Komisji Nadzoru Finansowego o zdarzeniach modyfikujących lub kończących stosunek prawny z usługodawcą, któremu zlecono wykonywanie w całości albo części funkcji operacyjnych dotyczących systemów transakcyjnych pozwalających na stosowanie lub wspierających stosowanie handlu algorytmicznego, niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 14 dni od zaistnienia zdarzenia. Obowiązek ten nie ogranicza się do zmian o charakterze istotnym dla najważniejszych funkcji operacyjnych (których zlecenie wymaga zgody Komisji Nadzoru Finansowego). **W efekcie zgłoszeniu podlega jakakolwiek zmiana umowy, nawet drobna. Obowiązek ten nie wynika z przepisów unijnych, a ustawodawca w odwróconej tabeli zgodności nie przedstawił żadnego uzasadnienia wprowadzonych przepisów⁵³.**

40. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – ograniczenia w zakresie powierzania pracy przez agenta firmy inwestycyjnej

Akt prawa krajowego: Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące nadzoru wykonywanego przez firmę inwestycyjną nad jej agentem

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146)

- art. 79 ust. 2a

Implementuje: –

Istota nadregulacji: dodanie wymogów krajowych

Zgodnie ze stanowiskiem KNF niedopuszczalna jest praktyka wypłacania przez agenta firmy inwestycyjnej wynagrodzenia zmiennego na podstawie innej umowy niż umowa o pracę lub umowa

⁵³ Druk sejmowy nr 2191, Sejm VIII kadencji, s. 772.

zlecenia zawarta z osobą fizyczną. W opinii KNF zagraża to sprawowaniu przez firmę inwestycyjną realnego nadzoru nad powierzonymi agentowi czynnościami. **Wymóg ten nie ma oparcia w przepisach prawa unijnego i stanowi krajowy wymóg, który można sformułować w sposób bardziej proporcjonalny, np. przez wymogi umowne i stosowne zakazy konkurencji.**

Podejście to może wpływać na konkurencyjność agentów oraz firm inwestycyjnych jako pracodawców, np. w porównaniu do podmiotów działających w oparciu o własną licencję na dystrybucję jednostek uczestnictwa. Docelowo możliwość współpracy z pracownikami agenta zatrudnionymi w formie B2B pod podmiotem, który posiada status agenta, powinien doprowadzić do rozwoju tego segmentu i rozwoju całego rynku kapitałowego w ramach niezależnych dystrybutorów, co jest korzystne dla inwestorów i innych uczestników rynku jako czynnik zwiększający konkurencyjność.

41. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – zgoda na powołanie prezesa i członka zarządu domu maklerskiego

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r., poz. 146) art. 102a–102c
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.) art. 9 ust. 3–5
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi wprowadza obowiązek uzyskania uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) na powołanie prezesa zarządu domu maklerskiego oraz członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem. Obowiązek ten nie znajduje oparcia w regulacjach unijnych, które nie wymagają uzyskiwania formalnej zgody przed powołaniem członków zarządu. W tym kontekście za wystarczającą należałoby uznać następczą kontrolę spełniania przez kandydatów kryteriów określonych w art. 103 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, zgodnych z zasadą proporcjonalności oraz z wymogami transparentności i przewidywalności prawa. Tymczasem obowiązek uzyskania zgody przed powołaniem może w praktyce stanowić istotną barierę organizacyjną i czasową, prowadzącą do opóźnień w rozpoczęciu działalności domu maklerskiego, a w skrajnych przypadkach – do całkowitego jej zablokowania. Problem pogłębia fakt, że przesłanki oceny kandydatów przez KNF mają w wielu przypadkach charakter ogólny, a niekiedy nawet uznaniowy, co powoduje brak jasności co do tego, jakie dokładnie cechy i kwalifikacje powinien posiadać kandydat, by uzyskać pozytywną decyzję KNF. Taki stan prawny generuje niepewność regulacyjną, co w dłuższej perspektywie może wpływać na ograniczenie konkurencyjności i innowacyjności polskiego rynku finansowego.

Bankowość, usługi płatnicze i inne usługi finansowe

42. Ustawa o usługach płatniczych – odstąpienie w przypadku naruszenia obowiązków informacyjnych

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2025 r., poz. 611) ● art. 26 ust. 5
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywę 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015 r., str. 35, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Ustawa o usługach płatniczych uprawnia użytkownika usług płatniczych do odstąpienia od umowy ramowej dotyczącej usługi płatniczej w każdym czasie (nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji) w przypadku jakiegokolwiek naruszenia przedkontraktowych obowiązków informacyjnych. To uprawnienie nie zostało przewidziane w Dyrektywie. Stanowi przy tym dotkliwą sankcję o daleko idących skutkach – nawet wtedy, gdy nie ma istotnego wpływu na sytuację konsumenta. Równocześnie, w przypadku naruszeń obowiązków informacyjnych, podmiot, który nie przekazał stosownych informacji, może mierzyć się z sankcjami za stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej lub w związku z uprawnieniami nadzorczymi KNF.

43. Ustawa o kredycie konsumenckim – zakaz uzależniania odstąpienia od kredytu wiążanego od zwrotu towaru

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2024 r., poz. 1497 oraz z 2025 r., poz. 146) ● art. 56 ust. 7
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015 r., str. 35, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> W odniesieniu do kredytu wiążanego, ustawa wprowadza zakaz umownego zobowiązania konsumenta do zwrotu towaru w przypadku odstąpienia od umowy o kredyt. Przepis art. 56 ust. 7 ustawy wykracza poza minimalne wymogi przewidziane w Dyrektywie 2008/48/WE, która nie narzuca państwom członkowskim obowiązku tak daleko idącej ochrony konsumenckiej w tym zakresie. W efekcie sprzedawcy detaliczni mogą być narażeni na długotrwałe i kosztowne postępowania sądowe w celu odzyskania wartości sprzedanego towaru, który został objęty umową sprzedaży powiązaną z kredytem. Kredytodawcy oferują węższą gamę produktów tego rodzaju, co w konsekwencji ogranicza dostępność finansowania ratalnego dla konsumentów i zmniejsza konkurencyjność rynku. Dodatkowo rozwiązanie to prowadzi do rozbieżności regulacyjnych w stosunku do innych państw członkowskich UE, co utrudnia transgraniczne świadczenie usług finansowych i może działać zniechęcająco na zagranicznych inwestorów oraz instytucje kredytowe planujące działalność na polskim rynku. Tym samym, nadregulacja w postaci dodania krajowych wymogów ponad unijne minimum, choć motywowana chęcią zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumenta, może paradoksalnie prowadzić do ograniczenia jego dostępu do konkurencyjnych i zróżnicowanych ofert kredytowych.

44. Ustawa o kredycie hipotecznym – wskaźnik referencyjny w umowach o kredyt hipoteczny

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz.U. z 2022 r., poz. 2245 i 2239 oraz z 2025 r., poz. 146) • art. 29
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014 r., str. 34, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Przepis art. 29 ustawy o kredycie hipotecznym nie implementuje żadnego z przepisów Dyrektywy 2014/17, jako że regulacja unijna nie odnosi się do treści umowy o kredyt hipoteczny. Krajowa regulacja w tym zakresie służy zasadniczo zapewnieniu bezpieczeństwa konsumenta. Zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy, strony umowy kredytu hipotecznego nie mogą uzgodnić odmiennej formuły obliczania odsetek kapitałowych o charakterze zmiennym innej niż suma wskaźnika referencyjnego oraz oznaczonej marży, co oznacza, że jeśli strony nie zdecydują się na stałą stopę oprocentowania, stopa zmienna zawsze będzie wyliczana w ten sposób. Ustawodawca nie przewidział jednak sytuacji, gdy taki wskaźnik referencyjny, który spełnia wymogi unijne, przestanie być publikowany lub zostanie zmieniony. Ogranicza to możliwość zastosowania przez banki tzw. klauzul awaryjnych, których obowiązek posiadania wynika z art. 28 ust. 2 Rozporządzenia 2016/1011⁵⁴. Przepis ten zobowiązuje banki do wprowadzenia w umowach odpowiednich klauzul awaryjnych, które wskazują jeden lub kilka alternatywnych wskaźników referencyjnych, o ile jest to możliwe i zasadne, do których można by się odnieść w celu zastąpienia wskaźników referencyjnych, których opracowywania zaprzestano, niemniej mamy do czynienia z sytuacją, gdy następca wskaźnika może nie spełniać wymogów Rozporządzenia 2016/1011.

45. Ustawa o biegłych rewidentach – wymogi dotyczące komitetu audytu w banku spółdzielczym

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1035 i 1863) • art. 128 ust. 4 pkt 1 w zw. z ust. 5
Implementuje:	Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz. U. UE L 157 z 9.06.2006 r., str. 87, z późn. zm.) • art. 39 ust. 5
Istota nadregulacji:	<u>nieskorzystanie z opcji narodowej</u> <u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów</u> Zgodnie z art. 39 ust. 5 Dyrektywy 2006/43/WE, w przypadku, gdy wszyscy członkowie komitetu do spraw audytu są członkami organu administracyjnego lub nadzorczego badanej jednostki, państwo członkowskie może postanowić, że komitet będzie zwolniony z wymogów dotyczących niezależności od badanej jednostki. Przepis art. 128 ust. 4 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym przewiduje możliwość powierzenia wykonywania funkcji komitetu audytu w banku spółdzielczym m.in. radzie nadzorczej. Pozostawia jednak wymóg, aby większość członków komitetu

⁵⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016 r., str. 1, z późn. zm.).

audytu, w tym jego przewodniczący, była „niezależna” od banku. Za niezależne uznaje się osoby, które nie należą do kadry kierowniczej wyższego szczebla banku, ani w okresie ostatniego roku od dnia powołania nie należały do tej kadry, w tym nie są ani nie były członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej, a także nie są ani nie były pracownikiem danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej w okresie ostatniego roku od dnia powołania. **W efekcie krajowy ustawodawca nie w pełni wprowadził przewidywaną w prawie unijnym derogację, wprowadzając do ustawy dodatkowe warunki.**

Jest to szczególnie problem dla banków spółdzielczych, w których tworzenie komitetu audytu jest często formalnością, a członkowie rady nadzorczej, którzy posiadają wymaganą wiedzę i kompetencje do realizowania tej funkcji, nie spełniają ustawowych wymogów niezależności.

46. Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji – zakres uprawnień kontrolnych KNF

PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji (druk sejmowy nr 1262, Sejm X kadencji) ● projektowany art. 18zc ust. 4
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 1, z późn. zm.) ● art. 39
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzenie stosowania przepisów dyrektywy</u> W projektowanym art. 18zc ust. 4 określono zakres czynności kontrolnych, który może być realizowany przez pracowników KNF. Zakres ten jest szerszy niż minimalne wymagania wynikające z Rozporządzenia DORA. W szczególności nadmierne wydaje się przyznanie KNF prawa „wglądu do danych zawartych w systemach informatycznych, związanych z przedmiotem kontroli, w szczególności dokumentów wewnętrznych potwierdzających spełnianie obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, związanych z przedmiotem kontroli, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia i zakończenia kontroli”. Uprawnienia takie są wprost przewidziane w Rozporządzeniu DORA, jednak w odniesieniu do kluczowych zewnętrznych dostawców usług ICT, a nie podmiotów finansowych (art. 39), co można uznać za uzasadnione i wymagające ustanowienia krajowych przepisów kompetencyjnych. Z kolei w odniesieniu do podmiotów finansowych czynności kontrolne mogą być przez KNF efektywnie realizowane w oparciu o narzędzia przewidziane w art. 50 ust. 2 Rozporządzenia DORA.

47. Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – zakaz wszczynania postępowań zabezpieczających wobec podmiotu w restrukturyzacji

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz.U. z 2024 r., poz. 487 oraz z 2025 r., poz. 146.) ● art. 135 ust. 1 i 4
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/WEG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 190, z późn. zm.)

- art. 70 ust. 1 i 4

Istota nadregulacji:

rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE

Jak wskazuje się w orzecznictwie i literaturze, art. 135 ust. 1 i 4 ustawy o BFG „całkowicie pomija przesłanki wskazane w art. 70 ust. 1 i 4 Dyrektywy 2014/59. W istocie więc doszło do rozszerzającej transpozycji Dyrektywy 2014/59 do krajowego porządku prawnego, w wyniku czego ogólnie zakazano wszczynania wszelkich postępowań zabezpieczających względem podmiotu w restrukturyzacji – co narusza także uprawnienia konsumentów wynikające z Dyrektywy 93/13”⁵⁵.

Przepisy Dyrektywy nakładają bowiem na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby organ właściwy do spraw restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji był uprawniony do ograniczenia zabezpieczonym wierzycielom instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją możliwości egzekucji zabezpieczeń wierzycielności w odniesieniu do wszelkich aktywów tej instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, od chwili publikacji obwieszczenia o ograniczeniu zgodnie z art. 83 ust. 4 do północy w państwie członkowskim, w którym instytucja ta ma siedzibę, dnia roboczego następującego po tym opublikowaniu. Dodatkowo organ ten ma obowiązek uwzględnić wpływ, jaki wykonanie tego uprawnienia mogłoby mieć na prawidłowe funkcjonowanie rynków finansowych.

Przesłanki określone w Dyrektywie nie mają odzwierciedlenia w polskich przepisach, które nie zawierają analogicznych zastrzeżeń. W efekcie są interpretowane i stosowane w sposób, który wyklucza możliwość wszczęcia postępowania zabezpieczającego względem banku objętego przymusową restrukturyzacją. Literalna wykładnia polskich przepisów zakazuje bowiem wszczynania wszelkich postępowań zabezpieczających względem podmiotu w restrukturyzacji⁵⁶.

48. Rozporządzenie w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach – zakres uprawnień kontrolnych KNF

Akt prawa krajowego:

Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (Dz.U. poz. 1045 oraz 2025 r., poz. 52)

- § 18 pkt 7 lit. C

Zapewnia stosowanie i implementuje:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 1, z późn. zm.)

- art. 5 ust. 2 lit. e
- art. 11

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/W (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013 r., str. 338, z późn. zm.)

- art. 85

⁵⁵ Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 26.10.2022 r., sygn. XXVIII C 4020/2021.

⁵⁶ P. Bednarczyk, *Uzasadnienie pytania prejudycjalnego kierowanego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zarejestrowanego pod sygnaturą C-324/23 [w:] Upadłość i restrukturyzacja kredytobiorcy lub banku przy umowach o kredyt frankowy*, R. Adamus i in., Warszawa 2024.

Istota nadregulacji: **dodanie dodatkowych krajowych wymogów**

Źródłem omawianej nadregulacji jest nieprawidłowe tłumaczenie na język polski przepisów Rozporządzenia 2013/36/UE, w których termin „policy” został przetłumaczony jako „strategie”, co przełożyło się na brzmienie § 18 pkt 7 lit. c polskiego Rozporządzenia. **W efekcie przepis ten wymusza posiadanie przez banki „strategii i planów awaryjnych oraz strategii i planów na rzecz ciągłości działania, w tym w zakresie ICT” zamiast „polityk/zasad”.**

W strukturze legislacji wewnętrznej banku „strategia” jest dokumentem o wyższym poziomie, co m.in. utrudnia jego przyjmowanie i zmiany, oznacza też wyższe wymogi z perspektywy nadzoru.

49. Rozporządzenie w sprawie przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego informacji przez firmy inwestycyjne, banki państwowe prowadzące działalność maklerską, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i banki powiernicze – podwójne raportowanie domów maklerskich, będących częścią banków

►► QUICK WIN

Akt prawa krajowego: Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 września 2024 r. w sprawie przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego informacji przez firmy inwestycyjne, banki państwowe prowadzące działalność maklerską, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i banki powiernicze (Dz.U. poz. 1426)

- § 5 pkt 21

Zapewnia stosowanie: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 84, z późn. zm.)

- art. 39 ust. 3

Istota nadregulacji: **dodanie wymogów krajowych**

Rozporządzenie Ministra Finansów wprowadza obowiązki, które mają umożliwić Komisji Nadzoru Finansowego monitorowanie rynku instrumentów finansowych, zgodnie z art. 39 ust. 3 Rozporządzenia 600/2014. Jednym z nich jest obowiązek raportowania Komisji w ramach raportu bieżącego tzw. incydentów poważnych (m.in. awarii, incydentów phishingowych). **Niemniej, po wejściu w życie Rozporządzenia DORA, biura maklerskie będące częścią banków, są obowiązane do podwójnego raportowania incydentów poważnych na podstawie art. 19 Rozporządzenia DORA (dotyczących banków jako instytucji obowiązanych) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów.** Co ważne, intencją ustawodawcy unijnego było uniknięcie nadmiernych obciążeń regulacyjnych i dublujących się obowiązków – Rozporządzenie DORA przewiduje np. wyłączenie obowiązku zgłaszania incydentów zgodnie z dyrektywą PSD2 w stosunku do dostawców usług płatniczych objętych Rozporządzeniem DORA (art. 23 Rozporządzenia DORA).

Kryptoaktywa

50. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – krajowe wymogi w zakresie kontaktów z klientami i standardów technicznych

PROJEKT USTAWY	
Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) ⁵⁷ projektowany art. 14
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (<u>MiCA</u>) (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023 r., str. 40, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza zakres rozporządzenia dodanie wymogów krajowych Projektodawca przewidział fakultatywne upoważnienie ustawowe dla ministra do wydania rozporządzenia regulującego, m.in. zasady promowania dostawców usług w zakresie kryptoaktywów i ich usług, kontakty z klientami i potencjalnymi klientami, zasady zawierania i rozliczania transakcji na kryptoaktywach, procedury rozpatrywania reklamacji, a także szczegółowe wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące prowadzenia działalności przez tych dostawców. Rozwiązanie takie powiela regulacje zawarte w rozporządzeniu MiCA, w szczególności dotyczące promocji (art. 7 MiCA), a przy tym wykracza poza kompetencje krajowe, wchodząc w zakres zastrzeżony dla unijnych instytucji odpowiedzialnych za wydanie regulacyjnych standardów technicznych (RTS), które mają szczegółowo określać zarówno zasady świadczenia usług, jak i wymagania techniczno-organizacyjne. MiCA, jako rozporządzenie unijne, ma na celu ujednolicenie rynku kryptoaktywów w całej Unii Europejskiej. Tworzenie krajowych odstępstw od regulacji MiCA prowadzi do szkodliwej fragmentaryzacji, która jest sprzeczna z celem tej regulacji. MiCA mają doprecyzować RTS-y – wprowadzenie wymagań krajowych może ograniczyć rozwój polskiego rynku kryptoaktywów. Co więcej, uregulowanie tak istotnych kwestii na poziomie rozporządzenia budzi wątpliwości z perspektywy zasad techniki prawodawczej i tzw. materii ustawowej.

51. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – obowiązek informacyjny w przypadku tokenów

PROJEKT USTAWY	
Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) ⁵⁸ projektowany art. 24
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (<u>MiCA</u>) (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023 r., str. 40, z późn. zm.) - art. 22 ust. 2 - art. 58 ust. 3

⁵⁷ Projekt w wersji datowanej na 8 maja 2025 r.

⁵⁸ Projekt w wersji datowanej na 8 maja 2025 r.

Istota nadregulacji:
wykroczenie poza zakres rozporządzenia
rozszerzenie zastosowania przepisów prawa unijnego

Zgodnie z art. 22 ust. 1 MiCA, emitent tokenów powiązanych z aktywami (tokeny ART), których wartość emisji przekracza 100 mln euro, musi przekazywać kwartalnie organowi krajowemu nadzorującemu ten rynek informacje m.in. o liczbie posiadaczy, o wartości wyemitowanego tokena powiązanego z aktywami i wielkość rezerwy aktywów czy też o średniej dziennej liczbie i średniej dziennej wartości transakcji w danym kwartale. Równocześnie prawodawca unijny przewidział możliwość wymagania takich informacji w odniesieniu do tokenów o emisji niższej niż 100 mln euro, jednak wyłącznie przez decyzję właściwego organu krajowego. Z kolei art. 58 ust. 3 MiCA wskazuje, że ów obowiązek sprawozdawczy odnosi się do tokenów będących e-pieniędzem denominowanych w walucie, która nie jest walutą urzędową jednego z państw członkowskich.

Tymczasem polski ustawodawca rozszerzył a priori obowiązek sprawozdawczy na tokeny ART o wartości emisji poniżej 100 mln euro, tym samym wchodząc w kompetencje Komisji Nadzoru Finansowego i objął nim także tokeny będące e-pieniędzem denominowane w walucie państw członkowskich Unii Europejskiej. Projektowany obowiązek sprawozdawczy, jako nieposiadający żadnych wyjątków, może uderzyć w małe podmioty (małych i średnich przedsiębiorców), a także w tokeny ART o małej wartości emisji.

52. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – zatwierdzanie planu wykupu i planu naprawy i ich aktualizacji

PROJEKT USTAWY
Akt prawa krajowego:

Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2)⁵⁹

- art. 40
- art. 41
- art. 45
- art. 46

Zapewnia stosowanie:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023 r., str. 40, z późn. zm.)

- art. 46
- art. 47

Istota nadregulacji:
dodanie wymogów krajowych

MiCA przewiduje jedynie obowiązek ustanowienia i zgłoszenia planu naprawy i planu wykupu do właściwego organu (w Polsce – Komisji Nadzoru Finansowego), bez konieczności ich zatwierdzania w drodze decyzji administracyjnej. **Projekt ustawy wprowadza procedury zatwierdzania tych dokumentów w terminie 3 lub 6 miesięcy, co oznacza dodatkowe, nieuzasadnione wymogi dla polskich emitentów, pozbawione podstawy w przepisach unijnych.** Analogicznie wymóg zatwierdzania aktualizacji tych planów można uznać za sprzeczny z MiCA, które także przewiduje jedynie obowiązek przeglądu i aktualizacji planu naprawy oraz planu wykupu. Oznacza to zwiększone compliance costs dla polskich emitentów i konieczność dostosowania się do krajowych wymogów, które fragmentaryzują (w zamierzeniu jednolity) unijny rynek kryptoaktywów. Wymóg zatwierdzenia planów przez KNF może też utrudniać wejście na rynek, w szczególności mniejszym podmiotom.

⁵⁹ Projekt w wersji datowanej na 8 maja 2025 r.

53. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – okres przejściowy

PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) ⁶⁰ projektowany art. 162
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (<u>MiCA</u>) (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023 r., str. 40, z późn. zm.) art. 143 ust. 3
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Zgodnie z art. 143 ust. 3 MiCA, dostawcy usług kryptoaktywów (tzw. CASP) mogą kontynuować działalność do 1 lipca 2026 r. lub do uzyskania (bądź odmowy) zezwolenia, jeśli rozpoczęli ją przed 30 grudnia 2024 r. Państwa członkowskie mogą ten okres skrócić, jeśli ich krajowe przepisy są mniej rygorystyczne niż MiCA. Projekt ustawy przewiduje skrócenie tego okresu przejściowego do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy lub 9 miesięcy – od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy złoży kompletny wniosek o wydanie zezwolenia i otrzyma powiadomienie. Biorąc pod uwagę stan zaawansowania prac nad ustawą, najprawdopodobniej, nawet w przypadku dłuższego terminu, będą to okresy krótsze niż ustanowiony przez MiCA dzień 1 lipca 2026 r. Tak krótki termin może utrudnić polskim CASP spełnienie nie tylko wymogów MiCA, ale też DORA i TFR, co może grozić wycofaniem się firm z Polski lub ich relokacją.

54. Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) – nieproporcjonalne sankcje karne

PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego:	Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) ⁶¹ projektowane art. 117–127
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (<u>MiCA</u>) (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023 r., str. 40, z późn. zm.) art. 111 ust. 1 akapit drugi
Istota nadregulacji:	<u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> Zgodnie z MiCA ustawodawca krajowy ma prawo wprowadzać sankcje karne jako domyślne rozwiązanie. Rozporządzenie wskazuje jednak kary administracyjne. Polski projektodawca wprowadza szeroki katalog typów czynów zabronionych, przewidując niezwykle wysokie kary, które przekraczają znacząco maksymalne grzywny wynikające z Kodeksu karnego oraz analogiczne kary w odniesieniu do innych przestępstw związanych z rynkiem finansowym. Projekt ustawy przewiduje grzywny w wysokości nawet do 10 mln złotych, które mogą być stosowane kumulatywnie z karą pozbawienia wolności – nawet do 5 lat. Niektóre projektowane przepisy karne mogą budzić wątpliwości co do ich określoności. Również ich egzekwowanie może być utrudnione, biorąc pod uwagę często rozproszoną i międzynarodową naturę emitentów i CASP, nawet przy uwzględnieniu klauzul odpowiedzialności zastępczej wprowadzanej przez projekt ustawy.

⁶⁰ Projekt w wersji datowanej na 8 maja 2025 r.

⁶¹ Projekt w wersji datowanej na 8 maja 2025 r.

Zamówienia publiczne

55. Prawo zamówień publicznych – wadium

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1320) • art. 97 • art. 98
Implementuje:	Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 65, z późn. zm.) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 238, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące wadium nie wynikają z przepisów unijnych – zostały ustanowione w wyniku inicjatywy krajowego ustawodawcy. Obecnie wysokość wadium może sięgać nawet 3% wartości zamówienia, a zamawiający mogą zatrzymać wadium również w przypadkach, na które wykonawcy nie mają realnego wpływu lub gdzie ich możliwość oddziaływania jest ograniczona, gdyż są od nich niezależne. Zarówno wysokość wadium, jak i szeroki zakres możliwości zatrzymania go (niezależnie od „zawinienia” wykonawcy) powoduje, że wiele małych i średnich przedsiębiorców nie decyduje się na przystąpienie do przetargu, co może być barierą dla ich konkurencyjności na rynku zamówień publicznych.

56. Prawo zamówień publicznych – obowiązkowa analiza potrzeb i wymagań

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1320) • art. 83
Implementuje:	Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 65 z późn. zm.) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 238, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>skorzystanie z możliwości przyjęcia bardziej szczegółowej regulacji</u> Przepis art. 83 Prawa zamówień publicznych szczegółowo reguluje spoczywający na zamawiających obowiązek przeprowadzenia analizy potrzeb i wymagań przed wszczęciem postępowania. Dyrektywy UE nie precyzują zakresu wymaganych analiz tak szczegółowo, pozostawiając państwom członkowskim swobodę uregulowania tej kwestii, z czego skorzystał krajowy ustawodawca.

57. Prawo zamówień publicznych – klauzule abuzywne

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1320) • art. 433
-----------------------------	--

Implementuje: Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 65, z późn. zm.)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 238, z późn. zm.)

Istota nadregulacji: **dodanie wymogów krajowych**

Krajowy przepis art. 433 Prawa zamówień publicznych określa katalog klauzul abuzywnych. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, celem ustawodawcy było stworzenie katalogu o charakterze przykładowym, jednak w efekcie zastosowanej techniki legislacyjnej regulację tę można uznać za zawężającą i kazuistyczną, katalog ma bowiem charakter zamknięty (wyczerpujący). **Cel wprowadzenia tego przepisu trzeba uznać za słuszny i mieszczący się w swobodzie regulacyjnej ustawodawcy krajowego, niemniej zamknięcie katalogu klauzul abuzywnych ogranicza jego skuteczność.** Polski ustawodawca działał przy tym ze świadomością, że wprowadza dodatkowe wymagania, niewynikające z prawa unijnego, bo uwzględnił je w tzw. odwróconej tabeli zgodności⁶².

58. Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) – wykluczanie dostawców wysokiego ryzyka z zamówień publicznych

■ PROJEKT USTAWY

Akt prawa krajowego: Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32)⁶³

- projektowane art. 67c ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
- projektowane art. 226 ust. 1 pkt 17 i 19 Prawa zamówień publicznych

Implementuje: Cybersecurity of 5G networks: EU Toolbox of risk mitigating measures

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 r., str. 80)

Istota nadregulacji: **wykrócenie poza minimalne wymagania dyrektywy**
nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane

Procedura HRV w projektowanym kształcie może budzić wątpliwości pod kątem zgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Wpływa bowiem na zakres swobody instytucji zamawiających przy określaniu kryteriów kwalifikacji podmiotowej wykonawców, wynikającej z art. 58 Dyrektywy 2014/24/UE⁶⁴. Zgodnie z art. 58 ust. 1 tej Dyrektywy, instytucja zamawiająca korzysta z określonej swobody przy definiowaniu takich warunków uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia, jakie uzna za związane z przedmiotem zamówienia publicznego i proporcjonalne do niego oraz właściwe dla zapewnienia, że kandydat lub oferent dysponuje zdolnością prawną i finansową oraz kompetencjami technicznymi i zawodowymi koniecznymi dla wykonania udzielanego zamówienia, a także swobodnie ocenia warunki udziału, jakie uważa za właściwe ze swojego punktu widzenia, między innymi w celu zagwarantowania wykonania zamówienia na takim poziomie jakości, jaki uzna za właściwy. Zgodnie z orzecznictwem TSUE, wszelkie wyjątki od stosowania przepisów dyrektyw dotyczących zamówień publicznych są nie tylko wyczerpująco określone w tych dyrektywach, ale też podlegają wykładni zawężającej. Wszystkie dopuszczalne na podstawie Dyrektywy 2014/24/UE wyłączenia jej stosowania zostały uwzględnione w krajowych przepisach PZP.

⁶² Druk Sejmowy nr 3624, Sejm VIII kadencji, Odwrócona tabela zgodności, s. 13.

⁶³ Projekt w wersji datowanej na 7 lutego 2025 r.

⁶⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94, str. 65, z późn. zm.).

Opieka zdrowotna, medycyna i farmacja

59. Prawo farmaceutyczne – compassionate use

Akt prawa krajowego:	Ustawa dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. poz. 605) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129) ● art. 4
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków (Dz. Urz. UE L 136 z 30.04.2004 r., str. 1, z późn. zm.). ● art. 83
Istota nadregulacji:	<u>nieskorzystanie z opcji narodowej</u> <u>zachowanie istniejących krajowych standardów, które są wyższe niż dopuszczalne przez prawo UE</u> Prawodawca unijny przewidział możliwość wprowadzenia przez państwa członkowskie procedury tzw. compassionate use, tj. procedury umożliwiającej stosowanie leku, który nie został jeszcze dopuszczony do obrotu określonej grupie pacjentów cierpiących na chorobę przewlekłą lub poważną, wycieńczającą lub zagrażającą życiu. Chodzi więc nie o indywidualne stosowanie wobec imiennego pacjenta, lecz o zastosowanie wobec określonej populacji, która jest w potrzebie. Jest to szczególnie istotne dla pacjentów, którzy uczestniczyli w badaniach klinicznych i oczekują na rozpatrzenie wniosku o dopuszczenie leku do obrotu. Mimo istnienia opcji narodowej, umożliwiającej wprowadzenie compassionate use w przepisach krajowych (art. 83 Rozporządzenia 726/2004) Ministerstwo Zdrowia uznaje, że „tak ogólnie sformułowany przepis nie stanowi wystarczającej podstawy do zastosowania badanego produktu leczniczego lub produktu leczniczego będącego na etapie rejestracji, a jest jedynie punktem wyjścia dla ewentualnego stworzenia precyzyjnych ram prawnych dla umożliwienia zastosowania procedury compassionate use” ⁶⁵ . Przez nieskorzystanie z opcji narodowej przewidzianej w Rozporządzeniu cierpią pacjenci, a sponsorzy badań klinicznych nie mają prawnej możliwości pomocy uczestnikom badań. Jediną możliwością pozostaje korzystanie z art. 4 Prawa farmaceutycznego (importu docelowego), który pozwala na sprowadzenie leku z zagranicy dla indywidualnego pacjenta, co ma jednak z założenia węższe zastosowanie niż procedura compassionate use i wiąże się z koniecznością spełnienia dodatkowych warunków. Procedury compassionate use są standardem w wielu krajach członkowskich UE (obowiązują np. w Niemczech i we Francji).

60. Prawo farmaceutyczne – sprzedaż wysyłkowa leków na receptę

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 686 oraz z 2025 r., poz. 129) ● art. 68 ust. 3
Implementuje:	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE L 311 z 28.11.2001 r., str. 67, z późn. zm., Dz. Urz. UE, polskie wydanie specjalne, r. 13, t. 027, str. 69) ● art. 85c

⁶⁵ Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. na zapytanie nr 7311 w sprawie potrzeby zapewnienia terapii dla chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu C z genotypem 1 wirusa uprzednio leczonych nieskutecznie we wszystkich dostępnych schematach z jeszcze wyrównaną marskością wątroby zestawem dwóch leków nowej generacji, tj. nukleozydowym inhibitorem polimerazy i inhibitorem białka niestrukturalnego.

Istota nadregulacji:

wykraczanie poza minimalne wymagania aktu prawa UE

skorzystanie z możliwości przyjęcia dalej idącej regulacji

Dyrektywa 2001/83 nie wymaga od państw członkowskich wprowadzenia zakazu wysyłkowej sprzedaży leków, w tym leków na receptę, ale przewiduje taką możliwość. Kwestia ta, w odniesieniu do leków wydawanych bez recepty, była przedmiotem wyroku TSUE w sprawie DocMorris⁶⁶. W sprawie tej TSUE stwierdził, że przepisy krajowe zakazujące sprzedaży na odległość produktów leczniczych dostępnych bez recepty są niezgodne z prawem UE. Z drugiej strony TSUE stwierdził, że generalnie sprzedaż na odległość leków dostępnych na receptę może być zakazana przez przepisy krajowe, o ile jest to uzasadnione obiektywnymi powodami zgodnymi z TUE. Niektóre państwa europejskie, np. Niemcy, zliberalizowały swoje przepisy. TSUE podtrzymał tę linię orzecniczą w wyroku Deutsche Parkinson⁶⁷. **Tymczasem w Polsce, w związku z brzmieniem art. 68 ust. 3 Prawa farmaceutycznego, obowiązuje całkowity zakaz sprzedaży wysyłkowej leków na receptę.**

61. Prawo farmaceutyczne – wymogi w zakresie Osoby Wykwalifikowanej

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 686 oraz z 2025 r., poz. 129.)

- art. 48 ust. 1 i 2

Zapewnia stosowanie:

Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE L 311 z 28.11.2001 r., str. 67, z późn. zm., Dz. Urz. UE, polskie wydanie specjalne, r. 13, t. 027, str. 69)

- art. 49 ust. 2

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych krajowych wymogów

Ustawą z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1315 i 1515) określono warunki, jakie spełniać musi tzw. Osoba Wykwalifikowana, czyli osoba odpowiedzialna za zapewnienie przed wprowadzeniem do obrotu, że każda seria produktu leczniczego została wytworzona i skontrolowana zgodnie z przepisami i wymogami jakościowymi. Warunki te odnoszą się m.in. do wykształcenia. Równocześnie zmiany wprowadzone ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1669) sprawiły, że używana siatka pojęciowa i odesłania zawarte w tych przepisach w odniesieniu do dziedzin i dyscyplin naukowych są nieaktualne. W konsekwencji, w obecnym brzmieniu art. 48 ust. 1 i 2 jest **sprzeczny z art. 49 ust. 2 Dyrektywy 2001/83/WE**. Konieczne byłoby usunięcie określeń „dyscyplina naukowa” i „dziedzina” oraz powrót do zasady określania szczegółowych wymogów dokumentowania wykształcenia – w drodze rozporządzenia. **Wynika to z faktu, że obecnie nie funkcjonują „dziedzina nauk biologicznych” oraz „dziedzina nauk chemicznych”, co sprawia, że w obecnym brzmieniu art. 48 ust. 1 i 2 ustanawia surowsze wymagania niż wynikające z Dyrektywy, ograniczając możliwość pełnienia funkcji Osoby Wykwalifikowanej do osób posiadających wykształcenie farmaceutyczne, medyczne i weterynaryjne. Tymczasem art. 49 ust. 2 Dyrektywy dopuszcza również wykształcenie chemiczne, technologii farmaceutycznej oraz biologiczne.**

62. Prawo farmaceutyczne – wielkość próbek

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 686 oraz z 2025 r., poz. 129.)

- art. 54 ust. 3 pkt 3

⁶⁶ Wyrok TSUE z 11 grudnia 2003 r., C-322/01, ECLI:EU:C:2003:664.

⁶⁷ Wyrok TSUE z 19 października 2016 r., C-148/15, ECLI:EU:C:2016:776.

Zapewnia stosowanie:	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE L 311 z 28.11.2001 r., str. 67, z późn. zm., Dz. Urz. UE, polskie wydanie specjalne, r. 13, t. 027, str. 69) art. 96 ust. 1 pkt d
-----------------------------	--

Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych krajowych wymogów</u> Zgodnie z art. 54 ust. 3 pkt 3 Prawa farmaceutycznego, próbka produktu leczniczego nie może być większa niż jedno najmniejsze opakowanie produktu leczniczego <u>dopuszczone do obrotu</u> na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dyrektywa 2001/83 stanowi, że próbka nie może być większa niż najmniejsza prezentacja produktu na rynku („each sample shall be no larger than the smallest presentation on the market”), co należy interpretować jako najmniejsze opakowanie <u>dostępne</u> na rynku. W praktyce do powszechnych należą sytuacje, gdy najmniejsze opakowanie produktu leczniczego <u>dopuszczone do obrotu</u> nie jest realnie <u>dostępne</u> (np. ze względu na brak zapotrzebowania na nie). TSUE w wyroku w sprawie Gintec⁶⁸ wskazał, że harmonizacja w zakresie reklamy produktów leczniczych ma charakter harmonizacji maksymalnej, co sprawia, że krajowy ustawodawca nie może odstępować od regulacji unijnych, o ile wyraźnie nie wskazują one takiej możliwości. W obecnym brzmieniu art. 54 ust. 3 pkt 3 Prawa farmaceutycznego ustanawia surowsze wymagania niż te, które wynikają z Dyrektywy. W efekcie ogranicza możliwość dostarczenia próbki nie większej niż jedno najmniejsze opakowanie produktu leczniczego dopuszczone do obrotu na terytorium RP.
-----------------------------	--

63. Prawo farmaceutyczne – koszty badań próbek

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 686 oraz z 2025 r., poz. 129) art. 108a ust. 2
-----------------------------	--

Zapewnia stosowanie:	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE L 311 z 28.11.2001 r., str. 67, z późn. zm., Dz. Urz. UE, polskie wydanie specjalne, r. 13, t. 027, str. 69) art. 111 ust. 1
-----------------------------	---

Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów</u> Zgodnie z art. 108a ust. 2 Prawa farmaceutycznego, podmioty odpowiedzialne ponoszą koszty badań jakościowych próbek, nawet w sytuacji, gdy badania wykażą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe. Przepis ten nakłada dodatkowy obowiązek publicznoprawny na podmioty odpowiedzialne, mimo że harmonizacja obrotu produktami leczniczymi oraz nadzoru nad jakością produktów leczniczych pozostających w obrocie wynikająca z Dyrektywy 2001/83 ma charakter maksymalny. Dyrektywa nie wymaga w żadnym stopniu ponoszenia kosztów badań, lecz wskazuje wyłącznie ogólne ramy prowadzenia inspekcji. W efekcie brak w Dyrektywie 2001/83 normatywnej podstawy do nakładania na podmioty odpowiedzialne obowiązku ponoszenia kosztu badań jakościowych leków w ramach działań prowadzonych z urzędu, w szczególności w sytuacji, w której badania te nie wykażą nieprawidłowości. Jest to dodatkowy obowiązek dla podmiotów odpowiedzialnych, który może obciążać polskich producentów leków.
-----------------------------	---

64. Ustawa o wyrobach medycznych – wnioski o unikalny numer

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620) art. 19
-----------------------------	--

⁶⁸ Wyrok TSUE z dnia 8 listopada 2007 r. C-374/05, Gintec, ECLI:EU:C:2007:654.

Implementuje: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1)

- art. 31

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów

Uzyskanie niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego po wpisie do elektronicznego rejestru jest niezbędnym elementem wprowadzania do obrotu wyrobów medycznych na terytorium Unii Europejskiej. Uzyskuje się go po zarejestrowaniu w unijnym systemie elektronicznym przed wprowadzeniem do obrotu lub przekazaniem do jednostki notyfikowanej. Zgodnie z przepisami MDR, po zweryfikowaniu danych wprowadzonych do systemu organ krajowy odpowiedzialny za nadzór nad wyrobami medycznymi uzyskuje z niego niepowtarzalny numer rejestracyjny i wydaje go producentowi, upoważnionemu przedstawicielowi lub importerowi wyrobu. Tymczasem **polskie regulacje wymagają złożenia osobnego wniosku do polskiego organu w celu wydania tego numeru, mimo że z przepisów MDR nie wynika, aby jego wydanie miało się odbywać na wniosek (przepisy unijne stanowią, że organ krajowy wydaje numer przedsiębiorcy)**. Przepis ten wprowadza dodatkowy wymóg niewynikający z prawa unijnego, który dodatkowo wydłuża procedurę wprowadzania wyrobu na rynek. Często zdarza się, że przedsiębiorcy działający na rynku wyrobów medycznych nie są świadomi tego dodatkowego, krajowego wymogu, przez co oczekują na numer, nie wiedząc, że konieczne jest złożenie dodatkowego wniosku.

65. Ustawa o wyrobach medycznych – wnioski o odstępstwo

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620)

- art. 29

Implementuje:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1)

- art. 59

Istota nadregulacji:

zawężenie zakresu stosowania przepisów prawa UE

wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów

Zgodnie z MDR organy krajowe, które nadzorują rynek wyrobów medycznych, mogą (na należycie uzasadniony wniosek) wydać zezwolenie na wprowadzenie do obrotu wyrobów medycznych, co do których nie przeprowadzono odpowiednich procedur oceny zgodności, o ile będzie to leżało w interesie ochrony zdrowia bądź w interesie zdrowia publicznego, bezpieczeństwa pacjentów lub zdrowia pacjentów. Chodzi o umożliwienie stosowania wyrobu, gdy może on pomóc ratować życie lub zdrowie, a nie przeszedł odpowiedniej procedury, która umożliwia jego stosowanie. Przepis ten jest bezpośrednio skuteczny, jako że wprowadza go rozporządzenie unijne.

Polski ustawodawca ograniczył jednak zakres podmiotowy tej kompetencji. Wniosek o dopuszczenie do obrotu bez przeprowadzenia procedur oceny zgodności mogą złożyć jedynie: podmiot, który wykonuje działalność leczniczą, konsultant w ochronie zdrowia oraz niektóre podmioty publiczne – np. Prezes Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, **mimo że MDR nie wprowadza żadnych ograniczeń podmiotowych w tym zakresie**. Niemożność złożenia wniosku przez przedsiębiorców, którzy jako jedyni wiedzą, jakiego rodzaju produkty posiadają przed ich wprowadzeniem na rynek, wydłuża procedurę przez konieczność zaangażowania podmiotu trzeciego (podmiotu leczniczego, podmiotu publicznego), który należałoby przekonać do złożenia stosownego wniosku niejako „w imieniu” producenta lub importera. Negatywnie wpływa też na pacjentów, którzy dłużej oczekują na wyrób mogący poprawić ich sytuację zdrowotną.

66. Ustawa o wyrobach medycznych – regulacje dotyczące reklamy

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620) ● rozdział 12 ● art. 56 ust. 2
Implementuje:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1)
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów</u> Rozporządzenie MDR nie reguluje zasad prowadzenia reklamy wyrobów medycznych. Polski ustawodawca zdecydował się wprowadzić cały rozdział poświęcony zasadom, na jakich może być ona prowadzona. Nie kwestionując potrzeby ustanowienia takiej regulacji, trzeba zauważyć, że ustawa de facto wprowadza m.in. obowiązek prowadzenia dokumentacji w formie papierowej. Zgodnie z art. 56 ustawy, reklama wyrobu medycznego może być, co do zasady, prowadzona wyłącznie przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za wprowadzanie wyrobu do obrotu (m.in. producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora). Inne podmioty mogą prowadzić reklamę wyrobu tylko po jej zatwierdzeniu w formie pisemnej.

67. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestr dystrybutorów

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620) ● art. 21
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE (IVDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1), str. 176 z późn. zm.) ● art. 30 ust. 2 MDR, art. 27 ust. 2 IVDR
Istota nadregulacji:	<u>skorzystanie z możliwości przyjęcia dalej idącej regulacji</u> Rozporządzenia MDR i IVDR zobowiązują producentów, upoważnionych przedstawicieli oraz importerów wyrobów medycznych do rejestracji w europejskiej bazie danych EUDAMED, a państwom członkowskim pozostawiają możliwość wprowadzenia krajowych przepisów dotyczących rejestracji kolejnej grupy przedsiębiorców, tj. dystrybutorów wyrobów udostępniających wyroby na terenie danego państwa członkowskiego. Polska skorzystała z tej możliwości, ustanawiając krajowy wykaz dystrybutorów wyrobów, systemów lub zestawów zabiegowych mających siedzibę na terenie Polski. Wykaz prowadzony jest przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Dystrybutor przed pierwszym udostępnieniem wyrobu (systemu, zestawu zabiegowego) na terytorium Polski powinien złożyć do Prezesa wnioski o kod dostępu i hasło do wykazu, a następnie wpisać do wykazu określone dane na temat wyrobu.

68. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestracja działalności producentów wyrobów wykonanych na zamówienie

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620) ● art. 23
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1) ● art. 21 ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów</u> Rozporządzenie MDR pozostawia państwom członkowskim możliwość wprowadzenia przepisu zobowiązującego producentów wyrobów medycznych wykonywanych na zamówienie do przedkładania właściwym organom wykazu wyrobów udostępnionych na terenie tego państwa członkowskiego. Polska wprowadziła jednak modyfikację, wprowadzając – zamiast obowiązku przekazywania wykazu wyrobów – obowiązek złożenia do Prezesa Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych wniosku o rejestrację działalności. Dodatkowo obowiązek dotyczy nie tylko producentów wyrobów medycznych wykonywanych na zamówienie, ale także autoryzowanych przedstawicieli oraz importerów wyrobów medycznych na zamówienie. Znacznie rozszerza to więc podmiotowo obowiązek ewidencyjny. Na marginesie należy wskazać, że kryterium rodzącym obowiązek rejestracji działalności jest nie udostępnianie wyrobów na terytorium Polski, lecz posiadanie przez podmiot siedziby na terytorium Polski.

69. Ustawa o wyrobach medycznych – rejestr podmiotów sprowadzających wyroby na cele działalności leczniczej, gospodarczej lub zawodowej

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620) ● art. 22
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1)
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów</u> Rozporządzenie MDR wprowadza obowiązki związane z rejestracją podmiotów gospodarczych z branży wyrobów medycznych (rejestracja do bazy EUDAMED), a dodatkowo umożliwia państwom członkowskim wprowadzenie krajowych, dodatkowych wymogów rejestracyjno-ewidencyjnych (wykaz dystrybutorów, ww. wspomniany obowiązek przedkładania wykazu wyrobów przez producentów wyrobów na zamówienie). Polska ustawa wprowadza jednak wymóg, który nie znajduje podstawy w MDR – obowiązek rejestracji przez podmioty lecznicze (np. szpitale) oraz podmioty wykorzystujące wyroby medyczne do działalności gospodarczej lub zawodowej (np. salony optyczne), które sprowadzają wyroby medyczne spoza UE. Podmioty te muszą złożyć do Prezesa URPL wnioski o uzyskanie kodu dostępu i hasła do specjalnej bazy, a następnie wprowadzić do bazy informacje na swój temat oraz na temat sprowadzanych wyrobów (zakres informacji jest szerszy, jeśli wyroby sprowadzane są spoza UE).

70. Ustawa o wyrobach medycznych – badania kliniczne

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1620)

- art. 33 ust. 5

Implementuje:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 5.05.2017 r., str. 1)

- art. 82 ust. 2

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych wymogów

Co do zasady, badania kliniczne wyrobów medycznych prowadzone są w trzech celach:

- stwierdzenie i weryfikacja, czy wyrób został zaprojektowany, wyprodukowany i jest pakowany w taki sposób, by – w normalnych warunkach używania – był odpowiedni do celów medycznych i czy wykazuje działanie wskazane przez producenta;
- stwierdzenie i weryfikacja korzyści klinicznych wyrobu wskazanych przez producenta;
- stwierdzenie i weryfikacja bezpieczeństwa klinicznego wyrobu oraz ustalenie wszelkich działań niepożądanych występujących w normalnych warunkach używania wyrobu i ocena, czy stanowią one dopuszczalne ryzyko w porównaniu z korzyściami, jakie dany wyrób ma przynosić.

Niemniej prawodawca unijny dopuścił możliwość prowadzenia także innych badań klinicznych, które mają prowadzić do innych celów. Do badań takich stosuje się podstawowe zasady badań klinicznych zapewniających bezpieczeństwo uczestników badań, jednak państwa członkowskie mogą wprowadzać dodatkowe wymogi, jeśli uznają to za stosowne. Część państw członkowskich, np. Niemcy, wprowadziły takie wymagania, natomiast **Polska wprowadziła tożsame wymogi regulacyjne, jak w przypadku podstawowych badań klinicznych. Wydaje się, że nie to było celem ustawodawcy unijnego, bo w takim przypadku objęłoby wszystkie badania kliniczne jednakowymi wymaganiami.**

ESG, sprawozdawczość, ochrona środowiska

71. Ustawa o rachunkowości – warunki zwolnienia z obowiązku raportowania w zakresie ESG

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r., poz. 619, 1685, 1863) art. 63u ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 63v pkt 2 lit. c, 63z ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 63za pkt 2 lit. c
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013 r., str. 19 z późn. zm.) art. 19a ust. 9 lit. a pkt i, art. 29a ust. 8 lit. a pkt ii
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy Przepisy Dyrektywy – a w ślad za nimi polskie przepisy implementujące ustawę – przewidują, że na zasadzie wyjątku jednostka zależna może skorzystać ze zwolnienia ze sporządzania indywidualnej sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, jeśli odpowiednie informacje na jej temat zostaną ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu jednostki dominującej. Aby skorzystać ze zwolnienia, jednostka zależna musi jednak spełnić szereg warunków formalnych. Jednym z nich jest wskazanie w sprawozdaniu z działalności jednostki zależnej adresu strony internetowej, na której opublikowane jest sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej jednostki dominującej wraz ze sprawozdaniem z atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, przy czym oba sprawozdania muszą być udostępniane na stronie przez okres przynajmniej 5 lat. O ile Dyrektywa również przewiduje warunek podania w sprawozdaniu z działalności adresu strony internetowej publikacji dokumentów, to okres ich udostępniania nie znajduje podstawy w Dyrektywie i jest wyłącznie polskim wymogiem.

72. Ustawa o rachunkowości – zakres danych w raporcie ESG

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r., poz. 619, 1685, 1863) art. 63r ust. 5 pkt 2, art. 63s ust. 5 pkt 2, art. 63x ust. 5 pkt 2
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013 r., str. 19, z późn. zm.) art. 19a ust. 3, art. 29a ust. 3
Istota nadregulacji:	wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy Dyrektywa wskazuje, że w stosownych przypadkach sprawozdanie jednostki dotyczące kwestii zrównoważonego rozwoju powinno zawierać także kwoty przedstawione w rocznym sprawozdaniu finansowym/w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Tymczasem polskie przepisy wskazują dodatkowo, że w stosownych przypadkach sprawozdanie zrównoważonego rozwoju powinno zawierać ww. kwoty wraz z dodatkowymi objaśnieniami dotyczącymi tych kwot.

73. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – wprowadzenie systemu kaucyjnego bez systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 927 i 1911) ● rozdział 6b i inne przepisy wprowadzone nowelizacją z 2023 r.⁶⁹
Implementuje:	–
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzanie nowych obciążeń wykraczających poza cel prawa UE</u> System kaucyjny jest jednym z elementów systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (tzw. systemu ROP). W Polsce system kaucyjny został wprowadzony bez uprzedniego uchwalenia przepisów ustanawiających system ROP, które są dopiero projektowane. W rezultacie efektywność systemu kaucyjnego jest mniejsza, a koszty jego ustanowienia i funkcjonowania większe. Podejście, które zakłada nałożenie rozwiązań systemowych (ROP) na ustanowione już punktowe zmiany (system kaucyjny), skutkuje niepotrzebnym zwiększeniem kosztów wdrożeniowych i compliance costs dla wszystkich uczestników systemu. Konfiguracja ta negatywnie przekłada się też na koszty funkcjonowania gminnych systemów zbierania odpadów i na możliwość osiągnięcia przez nie wymaganych poziomów recyklingu. Żadna z dyrektyw unijnych nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia systemów zwrotu kaucji, choć są one wymieniane jako jeden ze środków osiągnięcia wymaganych przez Unię poziomów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Dopiero Rozporządzenie PPWR⁷⁰ nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia systemów kaucyjnych dla wybranych formatów opakowań – od 2029 r.

74. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – objęcie systemem kaucyjnym butelek szklanych wielokrotnego użytku

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 927 i 1911) ● art. 21 ust. 1 zd. drugie w zw. z załącznikiem nr 1a (poz. 3)
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.06.2019 r., str. 1) ● art. 9 ust. 1 w zw. z załącznikiem F
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE</u> <u>dodanie wymogów krajowych</u> Polski ustawodawca objął butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra systemem kaucyjnym i obowiązkiem selektywnego zbierania w ramach tego systemu. Co więcej, ustawa przewiduje, że do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie opakowania i odpady opakowaniowe zebrane w ramach systemu kaucyjnego (art. 21a ust. 1 zd. 2). Tymczasem Dyrektywa SUP, którą miała implementować ustawa wprowadzająca system kaucyjny, odnosi się wyłącznie do „butelek na napoje będących produktami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych”. Zgodnie z ak. 7 Preambuły Dyrektywy SUP, „szklane [...] pojemniki na napoje nie powinny

⁶⁹ Ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1852 oraz z 2024 r., poz. 1911).

⁷⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylenia dyrektywy 94/62/WE (Dz. Urz. UE L 40 z 22.01.2025).

być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, ponieważ nie znajdują się wśród produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych najczęściej znajdujących na plażach w Unii”.

Dyrektywa SUP nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia systemu kaucyjnego, a sposób osiągnięcia wyznaczonych przez Dyrektywę minimalnych celów w zakresie selektywnej zbiórki pozostawia do wyboru państw członkowskich. „Systemy zwrotu kaucji” zostały w niej wymienione tylko jako przykład takiego środka⁷¹. Obowiązki w zakresie kaucji – od 2029 r. – wprowadza dopiero tzw. Rozporządzenie PPWR, jednak nawet to Rozporządzenie nie przewiduje obowiązkowego objęcia kaucją opakowań szklanych.

75. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – objęcie systemem kaucyjnym puszek metalowych

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 927 i 1911)

- art. 21 ust. 1 zd. drugie w zw. z załącznikiem nr 1a (poz. 2)

Implementuje: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.06.2019 r., str. 1)

- art. 9 ust. 1 w zw. z załącznikiem F

Istota nadregulacji: rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE
dodanie wymogów krajowych

Polski ustawodawca objął puszki metalowe o pojemności do 1 litra systemem kaucyjnym i obowiązkiem selektywnego zbierania w ramach tego systemu. Ustawa przewiduje przy tym, że do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie opakowania i odpady opakowaniowe zebrane w ramach systemu kaucyjnego (art. 21a ust. 1 zd. 2). **Tymczasem Dyrektywa SUP, którą ma implementować ustawa wprowadzająca system kaucyjny, odnosi się wyłącznie do „butelek na napoje będących produktami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych”.** Zgodnie z motywem 7 Preambuły Dyrektywy SUP, „metalowe pojemniki na napoje nie powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, ponieważ nie znajdują się wśród produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych najczęściej znajdujących na plażach w Unii”.

Obowiązki w zakresie kaucji – od 2029 r. – wprowadza dopiero tzw. Rozporządzenie PPWR, które przewiduje objęcie systemem kaucyjnym m.in. „metalowych pojemników jednorazowego użytku na napoje o pojemności do 3 litrów” (art. 50 ust. 1 lit. b). Polska regulacja będzie więc wymagana dostosowania do nowych przepisów unijnych, co zwiększa koszty wdrożeniowe ponoszone przez przedsiębiorców, wymuszając kolejne wydatki w związku z kolejnymi zmianami regulacyjnymi, które są uzasadnione koniecznością implementacji prawa UE.

76. Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej – opłata dodatkowa

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 433)

- art. 3e ust. 2
- art. 3m ust. 2

⁷¹ Zob. Akapit 27 Preambuły Dyrektywy SUP: „Państwa członkowskie powinny być w stanie osiągnąć ten minimalny cel przez wyznaczenie odrębnych celów w zakresie selektywnej zbiórki w przypadku butelek na napoje będących produktami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, przez ustanowienie systemów zwrotu kaucji lub wykorzystanie wszelkich innych środków, które uznają za stosowne”.

Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.06.2019 r., str. 1) • art. 4 ust. 1 • art. 8 ust. 4 • art. 14
Istota nadregulacji:	<u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> W ramach implementacji Dyrektywy SUP, polski ustawodawca wprowadził do ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej tzw. opłatę dodatkową (art. 3e ust. 2, art. 3m ust. 2). Jest to opłata nakładana na przedsiębiorców, którzy w terminie 14 dni od wydania stosownej decyzji nie uregulowali zaległości z tytułu – odpowiednio – opłaty SUP (art. 3b) lub opłaty na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów (art. 3k). Opłata dodatkowa wynosi 50% kwoty niewniesionej opłaty. Opłata dodatkowa nie została przewidziana w Dyrektywie SUP. Zarazem, ze względu na jej sankcyjny charakter i znaczną wysokość, można ją uznać za rozwiązanie bardziej dolegliwe i surowsze, niż jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowej realizacji celów Dyrektywy⁷². Dyrektywa wymaga bowiem, aby środki przyjęte w celu „osiągnięcia ambitnego i trwałego zmniejszenia stosowania” produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych były proporcjonalne (art. 4 ust. 1). Wymaga również, aby przewidziane w przepisach krajowych sankcje były „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające” (art. 14), zaś koszty sprzątania odpadów powinny być „ustalane w <u>proporcjonalny</u> sposób” (art. 8 ust. 4).

77. Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – odbiór zużytego sprzętu z gospodarstw domowych (door-to-door)

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2024 r., poz. 573) • art. 37 ust. 2
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012 r., str. 38, z późn. zm.) • art. 5 ust. 2
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy</u> Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby dystrybutorzy sprzętu elektrycznego i elektronicznego gwarantowali możliwość nieodpłatnego zwrócenia u nich pochodzącego z gospodarstw domowych zużytego sprzętu tego samego rodzaju, co nowy sprzęt dostarczany przez dystrybutorów. Dyrektywa nie precyzuje jednak, w jaki sposób dystrybutorzy mają zagwarantować tę możliwość – nie wymaga przy tym, aby to dystrybutor odebrał zużyty sprzęt od konsumenta. Polskie przepisy stanowią natomiast, że odbiór sprzętu przez dystrybutora musi koniecznie odbyć się w miejscu dostawy nowego sprzętu – czyli jeśli dystrybutor prowadzi usługę dowozu sprzętu do domu klienta, będzie również obowiązany odebrać zużyty sprzęt z domu konsumenta. Analogicznie dystrybutor, który prowadzi sprzedaż wysyłkową, byłby obowiązany do odbioru sprzętu np. z miejsca lokalizacji paczkomatu.

⁷² Na kwestię tę zwracano uwagę w toku konsultacji publicznych projektu ustawy – zob. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania i konsultacji publicznych do projektu ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw (UC 73), s. 203.

78. Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji – zakres obowiązku raportowego do KOBiZE

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2022 r., poz. 673 oraz z 2024, poz. 834 i 1940) • art. 7
Implementuje/zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018 r., str. 1, z późn. zm.) Dyrektywa 2003/87/WE z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003 r., str. 32, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzenie stosowania prawa unijnego</u> Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) prowadzi krajową bazę emisji, w której zbierane są dane o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji. Jest to realizacja obowiązków unijnych w zakresie monitorowania poziomu emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z art. 7 ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, każdy podmiot korzystający ze środowiska – w tym każdy przedsiębiorca – ma obowiązek corocznego składania raportu do Krajowej bazy o emisjach (KOBiZE), niezależnie od skali prowadzonej działalności. Oznacza to, że obowiązek ten dotyczy również firm generujących jedynie śladowe emisje, np. z lodówek w sklepach albo jednego samochodu służbowego. W takich przypadkach koszty szacowania emisji są nieproporcjonalne do celu regulacji, w szczególności z perspektywy mikro- i małych przedsiębiorców. Obowiązujące przepisy nie przewidują bowiem zwolnienia z tego obowiązku nawet dla tych podmiotów, które – zgodnie z art. 286 ust. 1 i 3 Prawa ochrony środowiska – są zwolnione z przedkładania analogicznych wykazów marszałkowi województwa, jeżeli roczna wysokość opłaty za korzystanie ze środowiska nie przekracza 100 zł. W takich przypadkach raport do KOBiZE nie służy ani ochronie środowiska, ani wykonaniu zobowiązań wynikających z przepisów unijnych dotyczących monitorowania emisji, lecz stanowi zbędne obciążenie administracyjne.

79. Ustawa o odpadach – rozszerzenie zasady bliskości odpadów

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029 oraz z 2024 r., poz. 1834, 1911 i 1914) • art. 20 ust. 1 i 2
Implementuje/zapewnia stosowanie:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008 r., str. 3, z późn. zm.). • art. 16 ust. 1 i 3
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzenie stosowania prawa unijnego</u> <u>wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy</u> Dyrektywa 2008/98 wprowadza zasadę bliskości, zobowiązując państwa członkowskie do ustanowienia rozwiązań mających na celu unieszkodliwienie lub odzysk odpadów w jednej z najbliższej prowadzonych instalacji. Dyrektywa 2008/98 w art. 16 ust. 1 odnosi się przy tym do odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych. Przepisy krajowe wprowadzają natomiast zasadę bliskości w sposób nieograniczający jej do określonego rodzaju odpadów. Przeciwnie, jak wynika z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o odpadach: – odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania;

- odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania, z odpadami oraz najlepszą dostępną techniką, o której mowa w art. 207 Prawa ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

W efekcie prawo krajowe obejmuje szerszy katalog odpadów poprzez wskazanie ogólnie „odpadów”, a nie „odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych”.

80. Rozporządzenie w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości – pozwolenie na prowadzenie oczyszczalni ścieków

Akt prawa krajowego: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. poz. 1169).

- pkt 6.13 załącznika do Rozporządzenia

Implementuje/ zapewnia stosowanie: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. L 334 z 17.12.2010 r., str. 17, z późn. zm.).

- pkt 6.11 załącznika I do Dyrektywy

Istota nadregulacji:

wykroczenie poza minimalne wymagania dyrektywy

Wśród rodzajów działalności wymagających uzyskania pozwolenia w rozumieniu art. 3 pkt 7 Dyrektywy 2010/75, w punkcie 6.11 załącznika I do Dyrektywy, wymieniono „inne rodzaje działalności – oczyszczanie ścieków nieobjętych dyrektywą 91/271/EWG i pochodzących z instalacji wymienionych w załączniku I, prowadzonych przez niezależnego operatora”. Zgodnie z polskimi przepisami implementującymi tę regulację, wśród instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, tj. wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w punkcie 6.13 załącznika do Rozporządzenia wymieniono instalacje w innych rodzajach działalności: do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem oczyszczalni ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

O ile w punkcie 6.13 załącznika do Rozporządzenia mamy do czynienia z trzema kryteriami decydującymi o objęciu instalacji w gospodarce wodno-ściekowej obowiązkiem uzyskania pozwolenia, o tyle w punkcie 6.11 załącznika I do Dyrektywy jest jeszcze czwarte kryterium, które zawęża zakres tych instalacji – oczyszczanie ścieków pochodzących z instalacji wymagającej uzyskania pozwolenia zintegrowanego, lecz wyłącznie z takiej, która jest prowadzona przez „operatora” innego niż „operator” oczyszczalni ścieków.

W prawie unijnym sformułowano jedno kryterium kwalifikacji oczyszczalni ścieków jako objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, którego nie przewidziano wprost w prawie polskim. Brak tego kryterium w prawie polskim powoduje, że obowiązkiem uzyskania pozwolenia objęty jest szerszy zakres podmiotów. Wymóg ten dotyczy bowiem wszystkich instalacji do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem oczyszczalni ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, niezależnie od tego, jaki podmiot jest „operatorem” takiej instalacji.

Tymczasem zgodnie z prawem Unii Europejskiej, jeżeli „operatorem” oczyszczalni ścieków jest ten sam podmiot, który jest „operatorem” instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego, z której ścieki kierowane są do oczyszczalni, oczyszczalnia taka nie jest objęta obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Przepisy Rozporządzenia powodują, że szerszy krąg instalacji objęty jest obowiązkiem uzyskania pozwolenia, niż ma to miejsce na gruncie Dyrektywy.

81. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – cele recyklingu

Akt prawa krajowego: Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r., poz. 399 i 1717)

- art. 3b

Implementuje/zapewnia stosowanie: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 14 Z 22.11.2008 r., str. 3 z późn. zm.)

- art. 11 ust. 2 lit. c–e

Istota nadregulacji: **wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków**

Dyrektywa 2008/98 w art. 11 wskazuje następujące cele w zakresie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu:

- do 2025 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 55%;
- do 2030 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 60%;
- do 2035 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 65%.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dodatkowo, poza wskazanymi w Dyrektywie 2008/98 celami, wprowadza dodatkowe cele pośrednie na poszczególne lata, wyznaczając obowiązek osiągania następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu:

- 1) 20% wagowo – za rok 2021;
- 2) 25% wagowo – za rok 2022;
- 3) 35% wagowo – za rok 2023;
- 4) 45% wagowo – za rok 2024;
- 5) 55% wagowo – za rok 2025;
- 6) 56% wagowo – za rok 2026;
- 7) 57% wagowo – za rok 2027;
- 8) 58% wagowo – za rok 2028;
- 9) 59% wagowo – za rok 2029;
- 10) 60% wagowo – za rok 2030;
- 11) 61% wagowo – za rok 2031;
- 12) 62% wagowo – za rok 2032;
- 13) 63% wagowo – za rok 2033;
- 14) 64% wagowo – za rok 2034;
- 15) 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Regulacja jest źródłem sankcji nakładanych na gminy oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości za nieosiągnięcie poziomów recyklingu wymaganych na gruncie ustawy za poszczególne lata, których osiągnięcie w danym roku nie jest wymagane przepisami Dyrektywy.

Telekomunikacja, media, prawo własności intelektualnej

82. Prawo komunikacji elektronicznej – ograniczenia w możliwości wypowiedzania umów na czas oznaczony

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221) • art. 306 • art. 307 ust. 1 • art. 308
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”) • art. 105 ust. 4
Istota nadregulacji:	wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków Zgodnie z art. 105 ust. 4 Europejskiego kodeksu łączności abonentom ma przysługiwać prawo rozwiązywania umowy bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej, niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują negatywnych skutków dla użytkowników końcowych lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Przepis ten stanowi, że przedsiębiorca telekomunikacyjny może zmienić umowę niezależnie od przyczyn zmiany. Polski ustawodawca ograniczył możliwości jednostronnej zmiany tylko do sytuacji, które wynikają „z innych obiektywnych okoliczności, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu i których nie mógł przewidzieć”. Ograniczenia te nie wynikają z przepisów Europejskiego kodeksu łączności i w praktyce utrudniają zawieranie tzw. klauzul modyfikacyjnych, które zapewniają możliwość zmiany warunków cenowych przy odpowiednich powodach, a także metodę waloryzacji umów owskażnik inflacji. W tym kontekście niezwykle istotna jest praktyka Prezesa UOKiK, który kwestionuje klauzule modyfikacyjne i praktykę automatycznej waloryzacji cen w związku z inflacją, mimo że zostało to jasno zaakceptowane przez TSUE w wyroku z 26 listopada 2015 r., wydanym w sprawie C-326/14, Verein für Konsumenteninformation przeciwko A1 Telekom Austria AG. Tymczasem w innych krajach UE powszechnie stosowane są rozwiązania, w których przedsiębiorcy nie tylko dysponują prawem do indeksacji cen w umowach na czas określony, lecz dodatkowo taka zmiana cen nie daje konsumentowi prawa do wypowiedzenia umowy. Praktyki takie są stosowane np. w Belgii, Austrii czy Portugalii.

83. Prawo komunikacji elektronicznej – zero-rating wybranych stron WWW i aplikacji mobilnych

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221) • art. 317 ust. 5
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)
Istota nadregulacji:	wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków Ustawa Prawo komunikacji elektronicznej (PKE) wprowadza nową regulację, niemającą podstaw w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej, dotyczącą wykazu stron internetowych

i aplikacji mobilnych, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych.

Przepisy nakazujące dostawcom Internetu świadczenie dostępu do stron internetowych, ujętych w wykazie ministra w taki sposób, aby nie wpływało to na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu (tzw. ustawowy nakaz zero-ratowania), został wprowadzony przepisami w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Wprowadzenie tego szczególnego rozwiązania było uzasadniane koniecznością zapewniania dzieciom możliwości dostępu do serwisów i treści edukacyjnych on-line w sytuacji, gdy edukacja stacjonarna była utrudniona albo wręcz wykluczona ze względu na epidemię COVID-19. W związku z odwołaniem stanu epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego przepis ten można uznać za zbędny.

84. Prawo komunikacji elektronicznej – przenośność numerów telefonów

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)

- art. 326 ust. 2 pkt 2

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)

- art. 106 ust. 5 i 6

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków

Europejski kodeks łączności kompleksowo reguluje proces przenośności numeru, w tym skutki dotyczące zawieranych przez abonentów umów. Z przepisów unijnych wynika m.in. obowiązek ponownej aktywacji numeru przez dotychczasowego dostawcę usług w przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru czy też automatycznego rozwiązanie umów użytkowników końcowych z dotychczasowym dostawcą po ukończeniu procesu zmiany dostawcy. **Mimo że harmonizacja unijna ma charakter zupełny, polska ustawa przewiduje dodatkowo, że jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą.** Jedyny wyjątek przewidziany w ustawie to rezygnacja abonenta, podczas gdy większość przypadków nieprzeniesienia numeru wynika z niezgodności danych abonenta u dostawcy dawcy i biorcy, które nie zostają skorygowane przez abonenta.

85. Prawo komunikacji elektronicznej – uprawnienia organu w sytuacji szczególnego zagrożenia

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)

- art. 40

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków

Prawo komunikacji elektronicznej, które stanowi implementację tzw. „Europejskiego kodeksu łączności”, przyznaje Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej uprawnienie do nałożenia na przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacji „szczególnego zagrożenia” obowiązku: utrzymania ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, a także ograniczenia zakresu lub obszaru świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

Dyrektywa nie przyznaje państwom członkowskim uprawnienia do ustanowienia takiego przepisu. Dodatkowo polska ustawa wprowadza ogólną i nieostrą definicję „szczególnego zagrożenia”, odwołując się do pojęcia „sytuacji kryzysowej” z ustawy o zarządzaniu kryzysowym, które bazuje na klauzulach generalnych.

86. Prawo komunikacji elektronicznej – forma komunikowania zmian warunków umownych

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)

- art. 306 ust. 6
- art. 307 ust. 3 i 4
- art. 308 ust. 3

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)

- art. 106 ust. 5 i 6

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków

Europejski kodeks łączności elektronicznej przewiduje, że zawiadomienia abonentów o zmianie warunków umownych powinny być dokonywane na trwałym nośniku. **Polski ustawodawca zdecydował się na dookreślenie przepisów unijnych, wskazując, że dostawca jest zobowiązany do doręczenia treści każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa**, chyba że abonent złożył żądanie otrzymania zawiadomień w innej formie. Dookreślenie formy trwałego nośnika stoi w ewidentnej sprzeczności z maksymalnym charakterem harmonizacji unijnej i w praktyce zobowiązuje przedsiębiorców do przekazywania informacji w formie pisemnej.

87. Prawo komunikacji elektronicznej – zwrot środków pre-paid

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)

- art. 20 ust. 1
- art. 331

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)

- art. 106 ust. 5 i 6

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków

Zgodnie Europejskim kodeksem łączności dostawcy usług zobowiązani są jedynie do zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot następuje na wniosek konsumenta i jest możliwy wyłącznie w przypadku przenoszenia numeru do innego dostawcy. **Z kolei Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza dodatkowe wymagania, które wiążą się z bezpośrednimi kosztami dla dostawców usług (mimo całkowitego charakteru harmonizacji unijnej).** Nadregulacja ta zobowiązuje dostawców usług, by:

- zwrot środków następował także przy wygaśnięciu ważności konta, a nie tylko przy przenoszeniu numeru;

- środki, o które nie wnioskuje konsument w wyznaczonym okresie (6 miesięcy), były przekazywane do Urzędu Komunikacji Elektronicznej, a następnie przelewane na Fundusz Szerokopasmowy, stanowiąc jednocześnie własność Funduszu;
- konsument miał możliwość podania numeru rachunku bankowego, na który automatycznie po wygaśnięciu ważności konta lub przeniesieniu numeru będzie dokonywany zwrot (co oznacza, że podanie numeru konta bankowego jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zwrot);
- dostawcy usług raportowali do Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacje o wysokości pozostałych na koncie środków z dotądowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta (do złożenia wniosku o zwrot środków).

88. Prawo komunikacji elektronicznej – usługa fakultatywnego obciążenia rachunku

Akt prawa krajowego:

Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)

- art. 2 pkt 76
- art. 349–350

Implementuje:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r., str. 36, z późn. zm.) („Europejski kodeks łączności”)

- załącznik VI, część A, lit. H

Istota nadregulacji:

wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków

Usługa fakultatywnego obciążenia rachunku umożliwia abonentom doliczanie do rachunku telekomunikacyjnego płatności za usługi lub produkty zakupione w Internecie, np. gry, aplikacje mobilne czy audiobooki. Europejski kodeks łączności zobowiązuje dostawców usług telekomunikacyjnych jedynie do wyłączenia – na żądanie abonenta – możliwości korzystania z usługi dezaktywacji fakturowania stron trzecich. Oznacza to, że abonent ma możliwość swobodnego korzystania z tej formy płatności, chyba że zdecyduje, aby jego dostawca usług telekomunikacyjnych wyłączył możliwość korzystania z tej formy płatności.

Jednocześnie, Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza dodatkowe obwarowania w odniesieniu do fakultatywnego obciążania rachunku, tworząc bariery zarówno po stronie konsumenta, jak i dostawcy usług. Obejmują one obowiązki:

- pozyskania zgody abonenta w ogóle na możliwość jej świadczenia (obowiązek ten obejmuje zarówno nowych abonentów, jak i obecnych, którzy już z tej formy płatności korzystają w sposób powtarzalny, cyklicznie doliczając opłaty za wybrane usługi do rachunku telekomunikacyjnego) – w konsekwencji, jeżeli nie uda się pozyskać zgody abonenta, dostawcy usług telekomunikacyjnych zmuszeni są do ich wyłączenia;
- utrwalenia na trwałym nośniku pozyskanej zgody;
- stosowania domyślnego limitu na poziomie zaledwie 70 zł, co w wielu przypadkach może okazać się bardzo niekorzystne dla konsumentów, którzy korzystają z cyklicznego naliczania opłat za produkty zakupione w Internecie do rachunku, ponieważ może to doprowadzić do konieczności wyłączenia lub nieprawidłowego działania usługi w sytuacji przekroczenia domyślnego limitu;
- autoryzacji każdej transakcji z wykorzystaniem co najmniej jednego czynnika uwierzytelniającego (czyli np. wymóg podania przez abonenta w procesie aktywacji usługi on-line kodu PIN otrzymanego w wiadomości SMS).

89. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych – sankcjonowanie podmiotów za naruszenia warunków pozwolenia PRS

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. z 2024 r., poz. 1822) art. 16 ust. 1 pkt 21
Implementuje:	Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 4.11.2011 r., str. 1) art. 15
Istota nadregulacji:	<u>nakładanie sankcji lub mechanizmów egzekwowania surowszych niż wymagane</u> Przy okazji implementacji Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej wprowadzono sankcję wykroczeniową za produkowanie sprzętu na potrzeby satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie (tzw. PRS) lub opracowywanie technologii PRS, bez pozwolenia PRS lub bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS. Równocześnie przewidziano odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za ten czyn. Tymczasem Decyzja nr 1104/2011/UE nie przewiduje klauzuli odpowiedzialności osób prawnych, w przeciwieństwie do szeregu innych unijnych dyrektyw i rozporządzeń. Co więcej, jest to jedyny przepis karny (sensu largo) w Prawie komunikacji elektronicznej, który przewiduje odpowiedzialność podmiotu zbiorowego.

90. Projekt ustawy – ustawa o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw (UC21) – blokowanie dostępu do treści

PROJEKT USTAWY	
Akt prawa krajowego:	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw (UC21)⁷³ art. 11a
Zapewnia stosowanie:	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych) (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022 r., str. 1, z późn. zm.) art. 7–9
Istota nadregulacji:	<u>wprowadzenie dodatkowych, krajowych obowiązków</u> Projekt ustawy implementujący Akt o usługach cyfrowych przewiduje specjalną procedurę, która pozwala na zablokowanie treści zamieszczonych w Internecie. Przesłanką tego działania ma być sytuacja, gdy treść ma charakter „nielegalny” i „bezprawnie naruszający dobro osobiste”. Prezes UKE będzie mógł działać na wniosek osoby, której dobro osobiste naruszono, prokuratora, policji, usługobiorcy lub zaufanego podmiotu sygnalizującego (w przypadku czynów zabronionych), a także w sprawach dotyczących naruszenia praw własności intelektualnej. Wprowadzie Akt o usługach cyfrowych pozostawia państwom członkowskim szeroką swobodę w zakresie działań przeciwko nielegalnym treściom, jednak projekt ustawy przewiduje nadzwyczajną i szybką procedurę, która może nie gwarantować praw procesowych wynikających m.in. z Karty Praw Podstawowych. Prezes UKE ma wydawać nakazy w ciągu 2 do 21 dni od dnia wpłynięcia wniosku, bez wystuchania autora treści objętych wnioskiem. Również projektowany zakres pojęcia „nielegalnych treści” jest na tyle szeroki,

⁷³ Projekt w wersji datowanej na 13 grudnia 2024 r.

że potencjalnie mogą się w nim mieścić wpisy z zakresu np. reklamy porównawczej. Nie kwestionując potrzeby wprowadzenia skutecznych mechanizmów wymuszających moderację i usuwanie treści naruszających dobra osobiste, trzeba zauważyć, że brak odpowiednich gwarancji proceduralnych może powodować „efekt mrożący” w debacie publicznej, a także być wykorzystywany np. do zwalczania konkurencji. Co więcej, Prezes UKE, przy obecnych zasobach kadrowych i profilu kompetencyjnym, może nie być w stanie w pełni i merytorycznie rozpatrzyć tego rodzaju wniosków.

91. Prawo autorskie – dozwolony użytek na cele edukacyjne

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 24) ● art. 27
Implementuje:	Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz. Urz. UE L 167 z 22.06.2001 r., str. 10, Dz. Urz. UE, Polskie wydanie specjalne: r.17, t.001, str. 230) ● art. 5 ust. 3 lit. A
Istota nadregulacji:	<u>dodanie wymogów krajowych</u> Dyrektywa zezwala na wprowadzenie wyjątku od praw określonych w jej art. 2 i 3 dla celów edukacyjnych (art. 5 ust. 3 lit. a), jednak nie definiuje jego szczegółowego zakresu. Polska ustawa dopuszcza korzystanie z rozpowszechnionych utworów w oryginale w procesie dydaktycznym, jednak ogranicza je do wskazanych w ustawie instytucji oświatowych, instytucji i uczelni, na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej. Wyjątek ten zezwala na zwielokrotnianie rozpowszechnionych drobnych utworów lub fragmentów większych utworów nieprzekraczające 25% objętości utworu, pod warunkiem, że korzystanie to nie ma charakteru zarobkowego oraz odbywa się na odpowiedzialność tych instytucji lub podmiotów, na ich terenie lub w innym miejscu, lub za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego, dzięki zastosowaniu procedur uwierzytelniających, tylko dla uczących się i nauczających lub prowadzących działalność naukową w danej instytucji lub danym podmiocie. Ograniczenia te nie występują w Dyrektywie, a mogą utrudniać prowadzenie działalności, nie obejmując np. podmiotów prywatnych prowadzących szkolenia, o ile działalność ta nie mieści się w dopuszczalnym prawie cytatu.

92. Prawo autorskie – zakres prawa cytatu

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2025 r., poz. 24) ● art. 29
Implementuje:	Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz. Urz. UE L 167 z 22.06.2001 r., str. 10, Dz. Urz. UE, Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 001, str. 230) ● art. 5 ust. 3 lit. D
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy</u> Określając cele cytatu, polski ustawodawca zastosował sformułowania, które zmieniają zakres art. 5 ust. 3 lit. d Dyrektywy 2001/29/WE. Przepis Dyrektywy wskazuje, że cytat musi m.in. „odbywać się zgodnie z uczciwymi praktykami i w rozmiarze usprawiedliwionym przez szczególny cel”. Polski ustawodawca wskazał zaś, że cele cytatu odnoszą się m.in. do „wyjaśniania, polemiki, analizy krytycznej lub naukowej, nauczania lub prawa gatunku twórczości”. Jak zwraca się uwagę w literaturze, „ <i>najbardziej niejednoznaczne uzasadnienie wykorzystania cytatu stanowi odwołanie do praw gatunku twórczości.</i> ”

Prześlanka ta nie występowała w poprzednich polskich ustawach o prawie autorskim, nie odwołuje się do niej również dyrektywa 2001/29/WE⁷⁴.

93. Kodeks postępowania cywilnego – zabezpieczenie środka dowodowego w sprawach z zakresu własności intelektualnej

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620) ● art. 479 ⁹⁶ –479 ¹⁰⁵
Implementuje:	Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 157 z 30.04.2004 r., str. 45, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 002, str. 32, z późn. zm.) ● art. 7 w zw. z art. 1
Istota nadregulacji:	rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE Przepisy KPC dotyczące zabezpieczenia środka dowodowego w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej zostały wprowadzone nowelizacją z 2020 r. ⁷⁵ , implementującą Dyrektywę 2004/48/WE. <i>Jak wskazuje się w orzecznictwie, „zabezpieczenie środka dowodowego przyjęte w prawie polskim wykracza zdecydowanie poza zakres dyrektywy, z której się wywodzi. Zgodnie z art. 7 w związku z art. 1 dyrektywy 2004/48/WE, zabezpieczenie środka dowodowego powinno dotyczyć jedynie praw własności przemysłowej”⁷⁶. Zgodnie z art. 1 Dyrektywy 2004/48/WE, dotyczy ona środków, procedur i środków naprawczych, niezbędnych do realizacji praw własności intelektualnej, a te na gruncie Dyrektywy obejmują prawa własności przemysłowej. Tymczasem przepisy art. 479⁹⁶–479¹⁰⁵ KPC dotyczą wszystkich spraw z zakresu własności intelektualnej, nie tylko prawa własności przemysłowej.</i>

94. Ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi – forma prawna organizacji zarządzającej zbiorowymi prawami autorskimi

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 15 czerwca 2018 roku o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 1665) ● art. 3 pkt 2
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania on-line na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 84 z 20.03.2014 r., str. 72)
Istota nadregulacji:	wprowadzenie dodatkowych krajowych wymogów <i>Zgodnie z motywem 14 Dyrektywy 2014/26/UE, „[n]iniejsza dyrektywa nie wymaga od organizacji zbiorowego zarządzania przyjęcia określonej formy prawnej. W praktyce organizacje te działają w różnych formach prawnych, takich jak stowarzyszenia, spółdzielnie czy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które są kontrolowane przez podmioty praw autorskich i praw pokrewnych lub które do tych podmiotów należą, bądź przez podmioty reprezentujące takie podmioty uprawnione. W niektórych wyjątkowych przypadkach, ze względu na formę prawną organizacji zbiorowego zarządzania, nie występuje jednak element własności lub kontroli. Jest tak na przykład w przypadku fundacji, które nie mają członków. Pomimo tego przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zastosowanie także do tych organizacji.</i>

⁷⁴ B. Błońska [w:] Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, red. W. Machała, R.M. Sarbiński, Warszawa 2019, art. 29.

⁷⁵ Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 288 z późn. zm.).

⁷⁶ Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 20.11.2020 r., XXII GWO 87/20, LEX nr 3820863.

Podobnie państwa członkowskie powinny przyjąć odpowiednie środki w celu zapobiegania obchodzeniu obowiązków w ramach niniejszej dyrektywy poprzez wybór formy prawnej. Należy odnotować, że podmioty, które reprezentują podmioty uprawnione i które są członkami organizacji zbiorowego zarządzania, mogą same być innymi organizacjami zbiorowego zarządzania, stowarzyszeniami podmiotów uprawnionych, związkami lub innymi organizacjami”.

Mimo to krajowy ustawodawca w art. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, definiując organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, zawęził formę prawną, w jakiej mogą działać te organizacje, do stowarzyszenia.

95. Kodeks postępowania cywilnego – zakres roszczenia informacyjnego

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r., poz. 620) ● art. 479 ¹¹³
Implementuje:	Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 157 z 30.04.2004 r., str. 45, Dz. Urz. UE, Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 002, str. 32, z późn. zm.) ● art. 8 ust. 1
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE</u> Dyrektywa 2004/48/WE określa zakres tzw. roszczenia informacyjnego, czyli nakazu przedstawienia informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających prawo własności intelektualnej, orzeczanego przez sąd krajowy na uzasadnione żądanie powoda. Każdy wymieniony w art. 8 ust. 1 Dyrektywy przypadek roszczenia informacyjnego ogranicza się do sytuacji, gdy zobowiązany do udzielenia informacji działa na skalę handlową. Tymczasem art. 479¹¹³, wprowadzony nowelizacją z 2020 r., która implementuje ww. przepisy unijne⁷⁷, przewiduje szerszy zakres roszczenia informacyjnego, ponieważ nie zawiera takiego ograniczenia. W rezultacie roszczenie informacyjne można kierować także do naruszającego, który nie działa na skalę handlową. Na fakt ten wskazywali sami projektodawcy, którzy w tabeli zbieżności dołączonej do projektu ustawy przyznali, że w polskich przepisach przyjęto szerszy zakres regulacji w porównaniu z Dyrektywą⁷⁸.

96. Ustawa o radiofonii i telewizji – definicja usługi medialnej

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2022 r., poz. 1722 oraz z 2024 r., poz. 96 i 1222) ● art. 4 pkt 2
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz. Urz. UE L 95 z 15.04.2010 r., str. 1, z późn. zm.) ● art. 1 ust. 1 lit. A
Istota nadregulacji:	<u>rozszerzanie zakresu stosowania prawa UE</u>

⁷⁷ Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 288, z późn. zm.).

⁷⁸ Zob. Druk sejmowy nr 45, Sejm IX kadencji, Tabela zbieżności, s. 6–7.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o radiofonii i telewizji, usługą medialną jest usługa w postaci programu albo audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi jej dostawca i której podstawowym celem lub podstawowym celem jej dającej się oddzielić części jest dostarczanie przez sieci telekomunikacyjne ogółowi odbiorców audycji w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych; usługą medialną jest także przekaz handlowy. Tymczasem przepisy Dyrektywy 2010/13/UE (a wcześniej Dyrektywy 89/552/EWG) dotyczą zdefiniowanej w art. 1 ust. 1 lit. 1 audiowizualnej usługi medialnej, która – jak sama nazwa wskazuje – ma charakter audiowizualny. **Jak podkreśla się w literaturze, „definicja usługi medialnej nie ma odpowiednika w dyrektywie [...], ponieważ obejmuje nie tylko usługi audiowizualne, ale również usługi audialne, a zatem wykracza poza zakres usług uregulowanych dyrektywą”⁷⁹. Dochodzi więc do rozszerzenia krajowej regulacji implementującej prawo unijne na usługi audialne.**

⁷⁹ M. Kręcis, Głos do wyroku TS z dnia 30 kwietnia 2014 r., C-475/12, LEX/el. 2014.

Transport, spedycja, logistyka

97. Ustawa o transporcie drogowym – kabotaż

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1539, 1544 i 1855) ● art. 19
Zapewnia stosowanie:	Dyrektywa 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (przekształcenie) ● art. 8–9
Istota nadregulacji:	<u>zachowanie istniejących krajowych standardów, które są wyższe niż wymagane przez prawo UE</u> <u>wprowadzenie dodatkowych krajowych wymogów</u> Co do zasady przewoźnicy spoza UE/EFTA, aby wykonywać w Polsce kabotaż, muszą uzyskać specjalne zezwolenie od Głównego Inspektora Transportu Drogowego (GITD). Warunkiem uzyskania zezwolenia jest złożenie wniosku wraz z co najmniej dwiema pozytywnymi opiniami od ogólnokrajowych organizacji przewoźników drogowych. Za naruszenie przepisów dotyczących kabotażu w Polsce grożą kary finansowe, np. 12 tys. zł za wykonywanie kabotażu bez wymaganego zezwolenia. Wielokrotne naruszenia mogą skutkować zakazem wykonywania kabotażu w Polsce do 2 lat. Wymagania te nie wynikają z regulacji unijnych. Obecny stan prawny tworzy niejednolite warunki konkurencji wewnątrz Unii Europejskiej i może stanowić barierę dla niektórych przewoźników. Proces uzyskiwania zezwolenia na kabotaż dla przewoźników spoza UE/EFTA jest czasochłonny i generuje dodatkowe koszty administracyjne, co utrudnia prowadzenie działalności transportowej. Z kolei wymaganie opinii od krajowych organizacji przewoźników w procesie wydawania zezwoleń dla podmiotów spoza UE/EFTA można interpretować jako potencjalnie dyskryminujące.

Produkty regulowane

98. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – produkcja tytoniu do stosowania doustnego na eksport

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1162 oraz z 2025 r., poz. 427) art. 7 ust. 1
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014 r., str. 1, z późn. zm.) art. 17
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy</u> <u>dodanie wymogów krajowych</u> Zgodnie z TPD państwa członkowskie zakazują wprowadzania do obrotu tytoniu do stosowania doustnego (nakaz ten nie dotyczy Szwecji). Polski ustawodawca zdecydował się zakazać nie tylko wprowadzania do obrotu – co jest wymogiem TPD – lecz także produkcji takiego tytoniu na eksport (w tym np. do Szwecji lub poza UE). W wyniku rozszerzenia zakresu zakazu polscy przedsiębiorcy nie mogą prowadzić produkcji przeznaczonej na eksport do krajów, gdzie obrót tym produktem nie jest zakazany.

99. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – sprzedaż na odległość wyrobów tytoniowych

►► QUICK WIN

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1162 oraz z 2025 r., poz. 427) art. 7f
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014 r., str. 1, z późn. zm.) art. 18
Istota nadregulacji:	<u>wykroczenie poza minimalne wymogi dyrektywy</u> <u>dodanie wymogów krajowych</u> TPD umożliwia państwom członkowskim zakazanie transgranicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych konsumentom na odległość, tj. nabywanie wyrobów tytoniowych w ramach sprzedaży na odległość w jednym państwie członkowskim z dostawą ich do konsumenta do innego państwa członkowskiego. Większość państw UE zakazało transgranicznej sprzedaży na odległość, jednak polski ustawodawca rozszerzył zakaz również na sprzedaż na odległość realizowaną na terytorium kraju. W kilku krajach UE działalność taka jest dozwolona (Niemcy, Włochy, Czechy).

100. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – sprzedaż w automatach

Akt prawa krajowego:

Akt prawa krajowego:	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1162 oraz z 2025 r., poz. 427) • art. 6 ust. 3
Implementuje:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE L 127 r. z 29.04.2014 r., str. 1, z późn. zm.)
Istota nadregulacji:	<u>zachowanie istniejących krajowych standardów, które są wyższe niż wymagane przez dyrektywę</u> Przepisy unijne nie zakazują sprzedaży wyrobów tytoniowych lub papierosów elektronicznych w zautomatyzowanych maszynach. Polski przepis zakazujący sprzedaży w automatach obowiązuje od 1996 r. i został znowelizowany w 2016 r. przy okazji implementacji TPD. W niektórych krajach UE stosowanie takiego modelu sprzedaży jest dopuszczalne (Niemcy, Włochy, Hiszpania).

Podsumowanie

Identyfikacja barier dla rozwoju gospodarki prowadzi do konkluzji, że jedną z najistotniejszych przeszkód jest nadmierne obciążenie regulacyjne. Obecnie uznaje się, że mamy do czynienia z inflacją prawa oraz przeregulowaniem systemu gospodarczego. Analizując to zjawisko, należy podkreślić, iż największe ryzyko gospodarcze wynika nie tyle z samego przeregulowania, ile z jego szczególnej formy, określanej mianem „gold-platingu”. Praktyka ta, polegająca na nadmiernym rozszerzaniu unijnych regulacji na poziomie krajowym, jest ściśle powiązana z brakiem równych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce względem pozostałych państw tworzących jednolity rynek Unii Europejskiej.

Warto w tym kontekście zwrócić uwagę, że zjawisko gold-platingu wiąże się przede wszystkim z wykorzystywaniem przez krajowego prawodawcę tzw. opcji narodowych, czyli sytuacji, w której prawodawca unijny pozostawia krajom członkowskim swobodę w zakresie wprowadzenia dodatkowych regulacji, zaostrzających standardy unijne. Polski ustawodawca często korzysta z tej możliwości, mimo braku takiego obowiązku. Po drugie, gold-plating dotyczy również przypadków, w których krajowy prawodawca wprowadza dodatkowe elementy, charakterystyczne dla krajowego porządku prawnego, co prowadzi do zaostrzenia unijnego standardu. Po trzecie, zjawisko to występuje również wtedy, gdy prawodawca krajowy wykorzystuje proces implementacji aktów prawa unijnego do wprowadzenia zmian w krajowym systemie prawnym, które nie mają bezpośredniego związku z włączeniem dyrektywy unijnej.

W powyższym kontekście należy przypomnieć, że od początku istnienia inicjatywy SprawdzaMY deklarowaliśmy gotowość do tworzenia prawa w formule „UE + 0” – bez krajowych rozszerzeń, które nie są wymagane przez prawodawstwo unijne. Tym samym konsekwentnie sprzeciwialiśmy się zjawisku gold-platingu. Jednocześnie – na kartach niniejszego Raportu – podjęliśmy próbę zidentyfikowania skali tego zjawiska poprzez szczegółowy opis 100 przypadków, które stanowią istotne bariery dla rozwoju gospodarki. Celem tej analizy nie jest kategoryczna ocena tego zjawiska – lecz dostarczenie wszystkim zainteresowanym rzetelnego materiału do refleksji i dalszych działań.

Ten Raport to nie tylko zestawienie konkretnych przypadków. To przede wszystkim pytanie, którego brakuje w wielu ocenach skutków regulacji: czy po wdrożeniu unijnej dyrektywy polski przedsiębiorca ma łatwiej, czy trudniej niż jego odpowiednik w innych państwach członkowskich UE?

Zespół SprawdzaMY

Załącznik – tabela z zestawieniem przepisów polskich i unijnych

Przykład numer	Przepisy polskie:	Przepisy unijne:
1.	Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) art. 3 ust. 2 art. 3 [Naruszenie prawa - definicja] 2. Podmiot prawny może dodatkowo w ramach procedury zgłoszeń wewnętrznych przewidzieć możliwość zgłaszania informacji o naruszeniach dotyczących obowiązujących w tym podmiocie prawnym regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, które zostały ustanowione przez podmiot prawny na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i pozostają z nimi zgodne. W takim przypadku nie stosuje się przepisów rozdziałów 4 i 5.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE. L 305 z 26.11.2019, str. 17 z późn. zm.) art. 2 ust. 2 art. 2 2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla uprawnienia państw członkowskich do rozszerzenia zakresu ochrony na mocy prawa krajowego w odniesieniu do dziedzin lub aktów nieobjętych ust. 1.
2.	Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) art. 24 ust. 3 i 4 art. 24 [Ustalenie procedury zgłoszeń wewnętrznych] 3. Podmiot prawny ustala procedurę zgłoszeń wewnętrznych po konsultacjach z: 1) zakładową organizacją związkową albo zakładowymi organizacjami związkowymi, jeżeli w podmiocie prawnym działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, albo 2) przedstawicielami osób świadczących pracę na rzecz podmiotu prawnego, wyłonionymi w trybie przyjętym w podmiocie prawnym, jeżeli nie działa w nim zakładowa organizacja związkowa. 4. Konsultacje, o których mowa w ust. 3, trwają nie krócej niż 5 dni i nie dłużej niż 10 dni od dnia przedstawienia przez podmiot prawny projektu procedury zgłoszeń wewnętrznych.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE. L 305 z 26.11.2019, str. 17 z późn. zm.) art. 8 ust. 1 art. 8 Obowiązek ustanowienia wewnętrznych kanałów dokonywania zgłoszeń 1. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty prawne w sektorze prywatnym i publicznym ustanowiły kanały i procedury na potrzeby dokonywania zgłoszeń wewnętrznych i podejmowania działań następczych, po konsultacji i w porozumieniu z partnerami społecznymi, jeżeli tak przewiduje prawo krajowe.
3.	Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124, 1285, 1723 i 1843, z 2024 r. poz. 850 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 146 i 172) art. 43 ust. 4 art. 43 [Wzmoczone środki bezpieczeństwa finansowego] 4. W przypadku ujawnienia transakcji: 1) skomplikowanych lub 2) opiewających na wysokie kwoty, które nie są uzasadnione okolicznościami przeprowadzenia transakcji, lub 3) przeprowadzanych w nietypowy sposób, lub 4) wydających się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego - instytucje obowiązane podejmują działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich przeprowadzono te transakcje, oraz, w przypadku transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych, intensyfikują stosowanie środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 4, w odniesieniu do stosunków gospodarczych, w ramach których te transakcje zostały przeprowadzone..	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dyrektywa AML) (Dz. Urz. UE. L 141 z 05.06.2015 r., str. 73, z późn. zm.) art. 18 ust. 2 art. 18 2. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane analizowały w zakresie w jakim jest to rozsądnie możliwe kontekst i cel wszystkich transakcji, które spełniają co najmniej jeden z następujących warunków: (i) są transakcjami skomplikowanymi; (ii) są transakcjami o nietypowo dużej wartości; (iii) są dokonywane w nietypowy sposób;

		(iv) nie mają wyraźnego celu ekonomicznego lub celu zgodnego z prawem. W szczególności podmioty zobowiązane zwiększają intensywność i zaostrzają charakter monitorowania stosunków gospodarczych w celu stwierdzenia, czy te transakcje lub działania wydają się podejrzane.
4.	Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124, 1285, 1723 i 1843, z 2024 r. poz. 850 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 146 i 172) art. 156 ust. 1 art. 156 [Przestępstwa związane z niedopełnieniem obowiązków ustawowych] 1. Kto, działając w imieniu lub na rzecz instytucji obowiązanej: 1) nie dopełnia obowiązku przekazania Generalnemu Inspektorowi zawiadomienia o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, lub obowiązku przekazania Generalnemu Inspektorowi zawiadomienia o powzięciu uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub wartości majątkowe będące przedmiotem tej transakcji mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, 2) przekazuje Generalnemu Inspektorowi nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane dotyczące transakcji, rachunków lub osób, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dyrektywa AML) (Dz. Urz. UE. L. 141 z 05.06.2015 r., str. 73, z późn. zm.) art. 58 art. 58 1. Państwa członkowskie zapewniają - zgodnie z niniejszym artykułem i z art. 59-61 - możliwość pociągania podmiotów zobowiązanych do odpowiedzialności z tytułu naruszeń przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Wszelkie wynikające stąd kary lub środki muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. 2. Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przewidywania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar i środków administracyjnych oraz zapewniają, by ich właściwe organy mogły stosować takie kary i środki w związku z naruszeniami przepisów krajowych transponujących przepisy niniejszej dyrektywy, a także zapewniają ich stosowanie. Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanowieniu przepisów dotyczących kar lub środków administracyjnych w przypadku naruszeń, które podlegają sankcjom karnym na podstawie ich prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję o odpowiednich przepisach swojego prawa karnego. Państwa członkowskie zapewniają ponadto, aby ich właściwe organy po stwierdzeniu naruszeń podlegających sankcjom karnym w odpowiednim czasie informowały o tym organy ścigania. 3. W odniesieniu do obowiązków osób prawnych - w przypadku naruszenia przepisów krajowych transponujących przepisy niniejszej dyrektywy - państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania kar i środków wobec członków organu zarządzającego i innych osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenie w świetle prawa krajowego. 4. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez właściwe organy wszelkich uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych koniecznych do wykonywania ich funkcji. 5. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia do nakładania kar i środków administracyjnych zgodnie z niniejszą dyrektywą i przepisami krajowymi, w dowolny z następujących sposobów: a) bezpośrednio; b) we współpracy z innymi organami; c) w drodze przekazania uprawnień takim innym organom, przy czym właściwe organy zachowują odpowiedzialność za wykonanie tych zadań; d) poprzez zwracanie się do właściwych organów sądowych. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania kar i środków administracyjnych, właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu zapewnienia, by kary lub środki administracyjne przynosiły pożądane wyniki, oraz koordynują swoje działania w przypadkach o charakterze transgranicznym.

5.	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) w wersji z dnia 7 lutego 2025 r. projektowany art. 53 ust. 9-11 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (Dyrektywa NIS2) (Dz. Urz. UE. L 333 z 27.12.2022 r., str. 80) art. 32 ust. 5 art. 32 Środki nadzoru i egzekwowania przepisów dla podmiotów kluczowych 5. Jeżeli środki z zakresu egzekwowania przepisów zastosowane na podstawie ust. 4 lit. a)-d) i f) okażą się nieskuteczne, państwa członkowskie zapewniają, by ich właściwe organy były uprawnione do wyznaczenia terminu, do którego podmiot kluczowy jest zobowiązany podjąć działania konieczne do usunięcia uchybień lub zapewnienia zgodności z wymogami określonymi przez te organy. Jeżeli żądane działanie nie zostanie podjęte w wyznaczonym terminie, państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy były uprawnione do: a) tymczasowego zawieszenia lub zwrócenia się do organu, który przyznał certyfikację lub udzielił zezwolenia, lub do sądu, zgodnie z prawem krajowym, o tymczasowe zawieszenie certyfikacji lub zezwolenia na niektóre lub wszystkie odpowiednie usługi świadczone bądź na część lub całość działalności prowadzonej przez podmiot kluczowy; b) zwrócenia się do właściwych instytucji lub sądów, zgodnie z prawem krajowym, o nałożenie tymczasowego zakazu pełnienia funkcji zarządczych w tym podmiocie kluczowym na osobę fizyczną wykonującą obowiązki zarządcze na poziomie dyrektora generalnego lub przedstawiciela prawnego w tym podmiocie. Tymczasowe zawieszenie lub zakaz pełnienia funkcji na podstawie niniejszego ustępu stosuje się tylko do czasu, gdy dany podmiot podejmie działania niezbędne do usunięcia uchybień lub spełnienia wymogów właściwego organu, w związku z którymi nałożono na niego środki egzekwowania przepisów. Takie tymczasowe zawieszenie lub zakaz stosuje się z zastrzeżeniem odpowiednich gwarancji proceduralnych zgodnych z ogólnymi zasadami prawa Unii i z Kartą, w tym prawa do skutecznej ochrony prawnej i do rzetelnego procesu sądowego, domniemania niewinności oraz prawa do obrony. Środki egzekwowania przepisów określone w niniejszym ustępie nie mają zastosowania do podmiotów administracji publicznej objętych zakresem niniejszej dyrektywy.
6.	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) w wersji z dnia 7 lutego 2025 r. projektowane art. 67b-67f ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Cybersecurity of 5G networks: EU Toolbox of risk mitigating measures Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (Dyrektywa NIS2) (Dz. Urz. UE. L 333 z 27.12.2022 r., str. 80)
7.	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) w wersji z dnia 7 lutego 2025 r. projektowane art. 73 ust. 5 oraz art. 74 ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (Dyrektywa NIS2) (Dz. Urz. UE. L 333 z 27.12.2022 r., str. 80) art. 34 ust. 4 i 5 art. 34 Ogólne warunki nakładania administracyjnych kar pieniężnych na podmioty kluczowe i ważne

		4. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty kluczowe dokonujące naruszeń art. 21 lub 23 podlegały zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu administracyjnym karom pieniężnym w maksymalnej wysokości co najmniej 10 000 000 EUR lub co najmniej 2 % łącznego rocznego światowego obrotu w poprzednim roku obrotowym przedsiębiorstwa, do którego należy podmiot kluczowy, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa. 5. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty ważne dokonujące naruszeń art. 21 lub 23 podlegały zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu administracyjnym karom pieniężnym w maksymalnej wysokości co najmniej 7 000 000 EUR lub 1,4 % łącznego rocznego światowego obrotu w poprzednim roku obrotowym przedsiębiorstwa, do którego należy podmiot ważny, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa.
8.	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685, 1863) art. 63m ust. 4, art. 63n ust. 5 art. 63m [Podmioty zobowiązane do sporządzania, publikacji i udostępniania sprawozdań o podatku dochodowym] 4. W celu publikacji i udostępnienia sprawozdania o podatku dochodowym kierownik jednostki określonej w ust. 1, w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego: 1) składa we właściwym rejestrze sądowym sprawozdanie o podatku dochodowym oraz 2) zamieszcza sprawozdanie o podatku dochodowym na stronie internetowej jednostki, przy czym sprawozdanie to jest udostępniane na tej stronie przez okres co najmniej 5 lat. art. 63n. [Publikacja i udostępnianie sprawozdań o podatku dochodowym przez jednostkę zależną lub oddział] 5. W celu publikacji i udostępnienia sprawozdania o podatku dochodowym kierownik jednostki zależnej albo oddziału, w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego: 1) składa we właściwym rejestrze sądowym: a) sprawozdanie o podatku dochodowym, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, albo b) sprawozdanie o podatku dochodowym sporządzone odpowiednio przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla albo jednostkę samodzielną, jeżeli jednostka zależna albo oddział zostały wskazane do złożenia sprawozdania o podatku dochodowym do rejestru zgodnie z ust. 7 pkt 3, oraz 2) zamieszcza sprawozdanie o podatku dochodowym, a w przypadku sprawozdania o podatku dochodowym, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, również oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, odpowiednio na stronie internetowej jednostki zależnej albo oddziału, przy czym sprawozdanie i oświadczenie są udostępniane na tej stronie przez okres co najmniej 5 lat.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE. L. z 2013 r. Nr 182, str. 19 z późn. zm.) art. 48d ust. 2 w zw. z art. 48b art. 48d Publikacja i udostępnianie 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sprawozdanie na temat informacji o podatku dochodowym oraz oświadczenie opublikowane przez jednostki zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu zostały udostępnione ogółowi społeczeństwa w co najmniej jednym języku urzędowym Unii, nieodpłatnie, nie później niż 12 miesięcy po dniu bilansowym roku obrotowego, za który sporządza się sprawozdanie, na stronie internetowej: a) danej jednostki, w przypadku gdy zastosowanie ma art. 48b ust. 1; b) danej jednostki zależnej lub jednostki powiązanej, w przypadku gdy zastosowanie ma art. 48b ust. 4; lub c) danego oddziału lub jednostki, która utworzyła dany oddział, lub jednostki powiązanej, w przypadku gdy zastosowanie ma art. 48b ust. 5.
9.	Ustawa z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132) art. 7 art. 7 [Domniemanie wyrządzenia szkody naruszeniem prawa konkurencji] Domniemywa się, że naruszenie prawa konkurencji wyrządza szkodę.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz. Urz. UE L 349 z 5.12.2014, str. 1) art. 17 art. 17

		Ustalanie wysokości szkody 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby korzystanie z prawa do odszkodowania nie stało się praktycznie niewykonalne ani nadmiernie trudne ze względu na ciężar i charakter dowodu wymaganego do ustalenia wysokości szkody. Państwa członkowskie zapewniają, by sądy krajowe były uprawnione - zgodnie z procedurami krajowymi - do oszacowania wysokości szkody, jeżeli stwierdzono, że powód poniósł szkodę, ale dokładne ustalenie wysokości tej szkody na podstawie dostępnych dowodów jest praktycznie niewykonalne lub nadmiernie trudne. 2. Domniemywa się, że naruszenia kartelowe wyrządzają szkodę. Sprawca naruszenia ma prawo obalić to domniemanie. 3. Państwa członkowskie zapewniają, by w postępowaniu o odszkodowanie krajowy organ ochrony konkurencji mógł, na wniosek sądu krajowego, udzielić pomocy temu sądowi krajowemu w ustaleniu wysokości szkody, jeżeli krajowy organ ochrony konkurencji uzna to za stosowne.
10.	Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340 i 348) art. 30da-30di (wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw) art. 30da [Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków] 1. Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków wynosi: 1) 19% podstawy opodatkowania - gdy ustalana jest wartość podatkowa składnika majątku; 2) 3% podstawy opodatkowania - gdy nie ustala się wartości podatkowej składnika majątku. 2. Opodatkowaniu podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków podlega: 1) przeniesienie składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wyniku którego Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tego składnika majątku, przy czym przenoszony składnik majątku pozostaje własnością tego samego podmiotu; 2) zmiana rezydencji podatkowej przez podatnika podlegającego w Rzeczypospolitej Polskiej nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, w wyniku której Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku będącego własnością tego podatnika, w związku z przeniesieniem jego miejsca zamieszkania do innego państwa. 3. W przypadku składnika majątku niezwiązanego z działalnością gospodarczą opodatkowaniu podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, podlegają tylko składniki majątku stanowiące: ogół praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, udziały w spółce, akcje i inne papiery wartościowe, pochodne instrumenty finansowe oraz tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych, zwane dalej "majątkiem osobistym", jeżeli podatnik ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez łącznie co najmniej pięć lat w dziesięcioletnim okresie poprzedzającym dzień zmiany rezydencji podatkowej. 4. Przeniesienie składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, obejmuje w szczególności sytuację, w której: 1) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, przenosi do swojego zagranicznego zakładu składnik majątku dotychczas związany z działalnością gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, przenosi do państwa swojej rezydencji podatkowej lub do innego niż Rzeczpospolita Polska państwa, w którym prowadzi działalność gospodarczą poprzez zagraniczny zakład,	Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 193 z 19.7.2016, str. 1, z późn. zm.) art. 3 art. 3 Minimalny poziom ochrony Niniejsza dyrektywa nie wyklucza stosowania przepisów krajowych lub postanowień umownych służących zapewnieniu wyższego poziomu ochrony krajowych baz podatkowych w odniesieniu do opodatkowania osób prawnych.

składnik majątku dotychczas związany z działalnością gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny zakład;

3) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, przenosi do innego państwa całość albo część działalności gospodarczej prowadzonej dotychczas poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład.

5. Opodatkowanie podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków w wyniku zmiany rezydencji podatkowej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie dotyczy składników majątku, które po zmianie rezydencji podatkowej pozostają związane z położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznym zakładem podatnika, który zmienił rezydencję podatkową.

6. Dniem przeniesienia składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dzień poprzedzający dzień, w którym składnik ten przestaje być przypisany do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym poprzez zagraniczny zakład.

7. Dochód z niezrealizowanych zysków stanowi nadwyżka wartości rynkowej składnika majątku ustalonej na dzień jego przeniesienia albo na dzień poprzedzający dzień zmiany rezydencji podatkowej ponad jego wartość podatkową.

8. Wartość rynkową składnika majątku określa się:

- 1) zgodnie z art. 19 ust. 3 – w przypadku składników majątku osobistego i składników majątku, z których przeniesieniem nie wiąże się zmiana istotnych ekonomicznie funkcji, aktywów lub ryzyk;
- 2) zgodnie z art. 23o - w pozostałych przypadkach.

9. Wartość rynkową składników majątku podatnika objętych małżeńską wspólnością majątkową określa się u każdego z małżonków w wysokości połowy wartości rynkowej tych składników majątku.

10. Wartość podatkową składnika majątku stanowi wartość, niezaliczona uprzednio do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie, jaka zostałaby przyjęta przez podatnika za koszt uzyskania przychodów, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty. Nie ustala się wartości podatkowej składnika majątku w przypadku, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami, do celów opodatkowania podatkiem dochodowym nie uwzględnia się kosztów uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia tego składnika majątku.

11. Jeżeli przyjęta przez podatnika do opodatkowania dochodu z niezrealizowanych zysków wartość składnika majątku bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych odbiega od jego wartości rynkowej i w wyniku tego podatnik nie wykazuje dochodów z niezrealizowanych zysków albo wykazuje te dochody w zaniżonej wysokości, dochody podatnika oraz należny podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków określa organ podatkowy.

12. Podstawę opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków stanowi suma dochodów z niezrealizowanych zysków ustalonych dla poszczególnych składników majątku. W przypadku przeniesienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części dochód z niezrealizowanych zysków dotyczy całego przedsiębiorstwa (jego zorganizowanej części).

13. Jeżeli podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, osiąga również dochody (przychody) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, dochody (przychody) te łączy się z dochodami (przychodami) osiąganymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym przypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi zapłaconemu w obcym państwie. Kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

14. Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym łączna

wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny. Jeżeli po miesiącu, w którym łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, przenoszone są kolejne składniki majątku, podatnicy obowiązani są składać deklarację do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przenoszone są składniki, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny.

art. 30db [Limit wartości rynkowej składników majątku przenoszonych poza terytorium RP]

1. Przepisów art. 30da nie stosuje się, jeżeli łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku nie przekracza kwoty 4 000 000 zł.
2. W przypadku małżonków, o których mowa w art. 30da ust. 9, limit wartości rynkowej składnika majątku określony w ust. 1 dotyczy łącznie obojga małżonków.

art. 30dc [Wyłączenie z opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków składników majątku czasowo przeniesionych poza terytorium RP]

1. Opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków nie stosuje się do składnika majątku przeniesionego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na czas określony, nie dłuższy jednak niż 12 miesięcy, gdy:

- 1) przeniesienie tego składnika majątku związane jest bezpośrednio z polityką zarządzania płynnością przedsiębiorstwa podatnika położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i terytorium innego państwa;
- 2) przeniesienie papierów wartościowych lub innych składników majątku następuje na podstawie umowy przewłaszczenia w celu zabezpieczenia wierzytelności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, podatnik obowiązany jest zadeklarować w zeznaniu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 i ust. 1a pkt 2, wartość rynkową składników majątku tymczasowo przeniesionych w roku podatkowym, za który jest składane zeznanie, oraz przewidywany termin przeniesienia ich z powrotem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli do dnia złożenia zeznania składniki te pozostają poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jeżeli przed upływem 12 miesięcy, liczonych od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym składnik majątku został przeniesiony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spółka niebędąca osobą prawną, która przenosiła składnik majątku, została przejęta przez spółkę albo podatnik przekształcił formę prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową, wartość rynkowa składnika majątku, zadeklarowanego uprzednio jako tymczasowo przeniesiony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlega opodatkowaniu zgodnie z art. 30da ust. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, podatnik jest obowiązany złożyć do urzędu skarbowego deklarację o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków w terminie 7 dni od dnia przejęcia lub przekształcenia oraz w tym terminie wpłacić podatek należny.

5. Jeżeli wartość składnika majątku, o którym mowa w ust. 3, oraz wartość składników majątku, o których mowa w art. 30db ust. 1, przekracza łącznie kwotę 4 000 000 zł, w deklaracji, o której mowa w ust. 4, podatnik obowiązany jest wykazać do opodatkowania wszystkie przeniesione składniki majątku.

art. 30dd [Zwolnienia od podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Zwalnia się od podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków:

- 1) składniki majątku przekazane na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego organizacjom równoważnym do organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita

Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele - w przypadku gdy podatnik nie posiada praw do udziału w zysku lub majątku tej organizacji;

2) składniki majątku przeznaczone do służbowego użytku pracowników, bezpośrednio związane z wykonywaną pracą, niestanowiące aktywów trwałych lub obrotowych w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

2. Zwolnienia i odroczenia w opodatkowaniu, określone w art. 21 i art. 24, nie mają zastosowania do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków.

art. 30de [Rozłożenie na raty zapłaty podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Podatnik może wystąpić do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rozłożenie na raty zapłaty całości albo części podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, na okres nie dłuższy niż 5 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym powstał obowiązek jego zapłaty, jeżeli przeniesienie składników majątku albo przeniesienie rezydencji podatkowej następuje na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską umowy w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych, równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2010, s. 1).

2. W przypadku gdy istnieje realne ryzyko nieodzyskania podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, rozłożenie na raty zapłaty całości albo części tego podatku następuje po przedłożeniu przez podatnika zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego z tego tytułu wraz z opłatą prolongacyjną w formie przewidzianej przepisami Ordynacji podatkowej dla zabezpieczeń wykonania zobowiązań podatkowych.

3. Przy ocenie, czy istnieje realne ryzyko nieodzyskania podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, bierze się pod uwagę w szczególności, czy:

- 1) wartość bilansowa zobowiązań podatnika w ostatnich 3 latach podatkowych nie przekraczała 50% wartości bilansowej jego aktywów;
- 2) podatnik właściwie regulował zobowiązania podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych, w tym w zakresie obowiązków płatnika podatku dochodowego od należności wypłacanych z tytułów wymienionych w art. 12 ust. 1 i 6, art. 13 pkt 2 i 4-9 oraz art. 18, a jeżeli występowały zaległości w tych płatnościach - czy stanowiły one istotną wartość mogącą mieć wpływ na ocenę wypłacalności i rzetelności podatnika;
- 3) (uchylony);
- 4) w ostatnich 5 latach podatkowych toczyło się lub toczy się na dzień składania wniosku o rozłożenie podatku na raty, wobec podatnika, postępowanie w oparciu o przepisy regulujące unikanie lub uchylanie się od opodatkowania;
- 5) udzielenie przez podatnika gwarancji i poręczeń podmiotom powiązanym w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 jest uzasadnione gospodarczo i ekonomicznie;
- 6) podmioty powiązane w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 z podatnikiem nie są zagrożone upadłością lub likwidacją z powodu niewypłacalności.

4. Zabezpieczenie wykonania zobowiązania, o którym mowa w ust. 2, w postaci gwarancji lub poręczenia może zostać przedłożone przez podmiot posiadający miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego,

którego sytuacja finansowa i majątkowa daje podstawę do uznania, że jest on zdolny do wykonania obowiązków wynikających z tej gwarancji lub tego poręczenia.

5. Rozłożenie na raty zapłaty podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków następuje w drodze decyzji, w której organ podatkowy w szczególności:

- 1) ustala wysokość i terminy spłaty rat oraz wysokość opłaty prolongacyjnej;
- 2) informuje o okolicznościach skutkujących wygaśnięciem decyzji i postawieniem zobowiązania z tytułu podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków w stan wymagalności.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 5, wygasa w przypadku, gdy:

- 1) podatnik dokona zbycia w jakiegokolwiek formie przeniesionych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składników majątku, w tym przypisanych do zagranicznego zakładu położonego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) przeniesione poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składniki majątku, w tym przypisane do zagranicznego zakładu, zostaną ponownie przeniesione do innego państwa niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, chyba że przeniesienie to nastąpi do państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną umowy zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych, równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń;

3) podatnik zmieni ponownie rezydencję podatkową na rezydencję podatkową państwa innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, chyba że ponowna zmiana rezydencji podatkowej nastąpi do państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną umowy zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych, równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń;

4) nastąpi upadłość podatnika lub podmiotu, który udzielił podatnikowi zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego, o którym mowa w ust. 2, w postaci gwarancji lub poręczenia;

5) podatnik nie dotrzymał terminu płatności którejkolwiek z rat lub opłaty prolongacyjnej.

7. W okresie rozłożenia podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków na raty podatnik jest obowiązany do składania na ostatni dzień każdego roku kalendarzowego informacji o wystąpieniu lub niewystąpieniu zdarzeń, o których mowa w ust. 6 pkt 1-4. Informację składa się do naczelnika urzędu skarbowego, który wydał decyzję, o której mowa w ust. 5, do 7 dnia pierwszego miesiąca następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy ta informacja.

8. W przypadku zmiany rezydencji podatkowej właściwym naczelnikiem urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 1, jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

9. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1-8 stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej.

art. 30df [Wystąpienie o zwrot podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Jeżeli podatnik w okresie 5 lat, liczonych od końca roku podatkowego, w którym przeniósł składnik majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeniósł go z powrotem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może on wystąpić o zwrot podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków w części przypadającej na ten składnik.

2. Jeżeli podatnik w okresie 5 lat, liczonych od końca roku podatkowego, w którym zmienił rezydencję podatkową, ponownie stanie się osobą, o której mowa w art. 3 ust. 1, może on wystąpić o zwrot zapłaconego podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków. Zwrot nie dotyczy podatku przypadającego na składniki

	majątku, które pozostają związane z położonym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznym zakładem podatnika. art. 30dg [Dołączenie do zeznania informacji o wartości rynkowej składnika majątku określonej w państwie członkowskim UE do celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków] 1. Jeżeli na podstawie art. 22 ust. 1 n pkt 1, ust. 1 na lub art. 22g ust. 1 pkt 7 lub 8 podatnik uwzględni w kosztach uzyskania przychodów wartość rynkową składnika majątku określoną w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, podatnik ten jest obowiązany dołączyć do zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 i ust. 1a pkt 2, informację, według ustalonego wzoru, o wysokości wartości rynkowej tego składnika. Do informacji tej podatnik jest obowiązany dołączyć dokument wydany lub potwierdzony przez właściwy organ państwa, o którym mowa w zdaniu pierwszym, o wysokości wartości rynkowej tego składnika. 2. Informację, o której mowa w ust. 1, składa się za rok podatkowy, w którym podatnik uwzględnił w kosztach uzyskania przychodów wartość rynkową składnika majątku, określoną przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej. 3. Naczelnik urzędu skarbowego może określić wartość rynkową składnika majątku podatnika, o którym mowa w ust. 1, w innej wysokości niż przyjęta dla celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, jeżeli wartość ta jest wyższa od wartości rynkowej. art. 30dh [Stosowanie przepisów do podatników posiadających prawa do udziału w zyskach spółki niebędącej osobą prawną; przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część jako składnik majątku; rozszerzenie stosowania przepisów] 1. W przypadku gdy przenoszącym składnik majątku jest spółka niebędąca osobą prawną, przepisy art. 30da-30dg stosuje się do podatników posiadających prawa do udziału w zyskach takiej spółki. W takim przypadku przepisy art. 8 ust. 1 stosuje się odpowiednio. 2. Ilekroć w ust. 1 i art. 30da-30dg jest mowa o składniku majątku, rozumie się przez to również przedsiębiorstwo lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa. 3. Przepisy ust. 1 i 2, art. 30da-30dg stosuje się odpowiednio do: 1) nieodpłatnego przekazania innemu podmiotowi położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składnika majątku, 2) wniesienia składnika majątku do podmiotu innego niż spółka lub spółdzielnia – jeżeli w związku z tym przekazaniem albo wniesieniem wkładu Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tego składnika majątku. art. 30di (uchylony).	
11.	Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340 i 348) art. 30da-30di art. 30da [Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków] 1. Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków wynosi:	Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE. L. 193 z 19.7.2016, str. 1, z późn. zm.)

- 1) 19% podstawy opodatkowania - gdy ustalana jest wartość podatkowa składnika majątku;
- 2) 3% podstawy opodatkowania - gdy nie ustala się wartości podatkowej składnika majątku.
2. Opodatkowaniu podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków podlega:
 - 1) przeniesienie składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wyniku którego Rzeczypospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tego składnika majątku, przy czym przenoszony składnik majątku pozostaje własnością tego samego podmiotu;
 - 2) zmiana rezydencji podatkowej przez podatnika podlegającego w Rzeczypospolitej Polskiej nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, w wyniku której Rzeczypospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku będącego własnością tego podatnika, w związku z przeniesieniem jego miejsca zamieszkania do innego państwa.
3. W przypadku składnika majątku niezwiązanego z działalnością gospodarczą opodatkowaniu podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, podlegają tylko składniki majątku stanowiące: ogół praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, udziały w spółce, akcje i inne papiery wartościowe, pochodne instrumenty finansowe oraz tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych, zwane dalej "majątkiem osobistym", jeżeli podatnik ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez łącznie co najmniej pięć lat w dziesięcioletnim okresie poprzedzającym dzień zmiany rezydencji podatkowej.
4. Przeniesienie składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, obejmuje w szczególności sytuację, w której:
 - 1) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, przenosi do swojego zagranicznego zakładu składnik majątku dotychczas związany z działalnością gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, przenosi do państwa swojej rezydencji podatkowej lub do innego niż Rzeczypospolita Polska państwa, w którym prowadzi działalność gospodarczą poprzez zagraniczny zakład, składnik majątku dotychczas związany z działalnością gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny zakład;
 - 3) podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, przenosi do innego państwa całość albo część działalności gospodarczej prowadzonej dotychczas poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład.
5. Opodatkowanie podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków w wyniku zmiany rezydencji podatkowej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie dotyczy składników majątku, które po zmianie rezydencji podatkowej pozostają związane z położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznym zakładem podatnika, który zmienił rezydencję podatkową.
6. Dniem przeniesienia składnika majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dzień poprzedzający dzień, w którym składnik ten przestaje być przypisany do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym poprzez zagraniczny zakład.
7. Dochód z niezrealizowanych zysków stanowi nadwyżka wartości rynkowej składnika majątku ustalonej na dzień jego przeniesienia albo na dzień poprzedzający dzień zmiany rezydencji podatkowej ponad jego wartość podatkową.
8. Wartość rynkową składnika majątku określa się:
 - 1) zgodnie z art. 19 ust. 3 – w przypadku składników majątku osobistego i składników majątku, z których przeniesieniem nie wiąże się zmiana istotnych ekonomicznie funkcji, aktywów lub ryzyk;
 - 2) zgodnie z art. 23o - w pozostałych przypadkach.
9. Wartość rynkową składników majątku podatnika objętych małżeńską wspólnością majątkową określa się u każdego z małżonków w wysokości połowy wartości rynkowej tych składników majątku.

10. Wartość podatkową składnika majątku stanowi wartość, niezaliczona uprzednio do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie, jaka zostałaby przyjęta przez podatnika za koszt uzyskania przychodów, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty. Nie ustala się wartości podatkowej składnika majątku w przypadku, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami, do celów opodatkowania podatkiem dochodowym nie uwzględnia się kosztów uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia tego składnika majątku.

11. Jeżeli przyjęta przez podatnika do opodatkowania dochodu z niezrealizowanych zysków wartość składnika majątku bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych odbiega od jego wartości rynkowej i w wyniku tego podatnik nie wykazuje dochodów z niezrealizowanych zysków albo wykazuje te dochody w zaniżonej wysokości, dochody podatnika oraz należny podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków określa organ podatkowy.

12. Podstawę opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków stanowi suma dochodów z niezrealizowanych zysków ustalonych dla poszczególnych składników majątku. W przypadku przeniesienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części dochód z niezrealizowanych zysków dotyczy całego przedsiębiorstwa (jego zorganizowanej części).

13. Jeżeli podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, osiąga również dochody (przychody) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, dochody (przychody) te łączy się z dochodami (przychodami) osiąganymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym przypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi zapłaconemu w obcym państwie. Kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

14. Podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny. Jeżeli po miesiącu, w którym łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, przenoszone są kolejne składniki majątku, podatnicy obowiązani są składać deklarację do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przenoszone są składniki, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny.

art. 30db [Limit wartości rynkowej składników majątku przenoszonych poza terytorium RP]

1. Przepisów art. 30da nie stosuje się, jeżeli łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku nie przekracza kwoty 4 000 000 zł.

2. W przypadku małżonków, o których mowa w art. 30da ust. 9, limit wartości rynkowej składnika majątku określony w ust. 1 dotyczy łącznie obojga małżonków.

art. 30dc [Wyłączenie z opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków składników majątku czasowo przeniesionych poza terytorium RP]

1. Opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków nie stosuje się do składnika majątku przeniesionego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na czas określony, nie dłuższy jednak niż 12 miesięcy, gdy:

- 1) przeniesienie tego składnika majątku związane jest bezpośrednio z polityką zarządzania płynnością przedsiębiorstwa podatnika położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i terytorium innego państwa;
- 2) przeniesienie papierów wartościowych lub innych składników majątku następuje na podstawie umowy przewłaszczenia w celu zabezpieczenia wierzytelności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, podatnik obowiązany jest zadeklarować w zeznaniu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 i ust. 1a pkt 2, wartość rynkową składników majątku tymczasowo przeniesionych w roku podatkowym, za który jest składane zeznanie, oraz przewidywany termin przeniesienia ich z powrotem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli do dnia złożenia zeznania składniki te pozostają poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jeżeli przed upływem 12 miesięcy, liczonych od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym składnik majątku został przeniesiony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spółka niebędąca osobą prawną, która przenosiła składnik majątku, została przejęta przez spółkę albo podatnik przekształcił formę prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową, wartość rynkowa składnika majątku, zadeklarowanego uprzednio jako tymczasowo przeniesiony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlega opodatkowaniu zgodnie z art. 30da ust. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, podatnik jest obowiązany złożyć do urzędu skarbowego deklarację o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków w terminie 7 dni od dnia przejęcia lub przekształcenia oraz w tym terminie wpłacić podatek należny.

5. Jeżeli wartość składnika majątku, o którym mowa w ust. 3, oraz wartość składników majątku, o których mowa w art. 30db ust. 1, przekracza łącznie kwotę 4 000 000 zł, w deklaracji, o której mowa w ust. 4, podatnik obowiązany jest wykazać do opodatkowania wszystkie przeniesione składniki majątku.

art. 30dd [Zwolnienia od podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Zwalnia się od podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków:

1) składniki majątku przekazane na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego organizacjom równoważnym do organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele - w przypadku gdy podatnik nie posiada praw do udziału w zysku lub majątku tej organizacji;

2) składniki majątku przeznaczone do służbowego użytku pracowników, bezpośrednio związane z wykonywaną pracą, niestanowiące aktywów trwałych lub obrotowych w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

2. Zwolnienia i odroczenia w opodatkowaniu, określone w art. 21 i art. 24, nie mają zastosowania do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków.

art. 30de [Rozłożenie na raty zapłaty podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Podatnik może wystąpić do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rozłożenie na raty zapłaty całości albo części podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, na okres nie dłuższy niż 5 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym powstał obowiązek jego zapłaty, jeżeli przeniesienie składników majątku albo przeniesienie rezydencji podatkowej następuje na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską umowy w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych, równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2010, s. 1).

2. W przypadku gdy istnieje realne ryzyko nieodzyskania podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, rozłożenie na raty zapłaty całości albo części tego podatku następuje po przedłożeniu przez podatnika

zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego z tego tytułu wraz z opłatą prolongacyjną w formie przewidzianej przepisami Ordynacji podatkowej dla zabezpieczeń wykonania zobowiązań podatkowych.

3. Przy ocenie, czy istnieje realne ryzyko nieodzyskania podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, bierze się pod uwagę w szczególności, czy:

- 1) wartość bilansowa zobowiązań podatnika w ostatnich 3 latach podatkowych nie przekraczała 50% wartości bilansowej jego aktywów;
- 2) podatnik właściwie regulował zobowiązania podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych, w tym w zakresie obowiązków płatnika podatku dochodowego od należności wypłacanych z tytułów wymienionych w art. 12 ust. 1 i 6, art. 13 pkt 2 i 4-9 oraz art. 18, a jeżeli występowały zaległości w tych płatnościach - czy stanowiły one istotną wartość mogącą mieć wpływ na ocenę wypłacalności i rzetelności podatnika;
- 3) (uchylony);
- 4) w ostatnich 5 latach podatkowych toczyło się lub toczy się na dzień składania wniosku o rozłożenie podatku na raty, wobec podatnika, postępowanie w oparciu o przepisy regulujące unikanie lub uchylanie się od opodatkowania;
- 5) udzielenie przez podatnika gwarancji i poręczeń podmiotom powiązanych w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 jest uzasadnione gospodarczo i ekonomicznie;
- 6) podmioty powiązane w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 z podatnikiem nie są zagrożone upadłością lub likwidacją z powodu niewypłacalności.

4. Zabezpieczenie wykonania zobowiązania, o którym mowa w ust. 2, w postaci gwarancji lub poręczenia może zostać przedłożone przez podmiot posiadający miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którego sytuacja finansowa i majątkowa daje podstawę do uznania, że jest on zdolny do wykonania obowiązków wynikających z tej gwarancji lub tego poręczenia.

5. Rozłożenie na raty zapłaty podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków następuje w drodze decyzji, w której organ podatkowy w szczególności:

- 1) ustala wysokość i terminy spłaty rat oraz wysokość opłaty prolongacyjnej;
- 2) informuje o okolicznościach skutkujących wygaśnięciem decyzji i postawieniem zobowiązania z tytułu podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków w stan wymagalności.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 5, wygasa w przypadku, gdy:

- 1) podatnik dokona zbycia w jakiegokolwiek formie przeniesionych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składników majątku, w tym przypisanych do zagranicznego zakładu położonego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) przeniesione poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składniki majątku, w tym przypisane do zagranicznego zakładu, zostaną ponownie przeniesione do innego państwa niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, chyba że przeniesienie to nastąpi do państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną umowy zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych, równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń;
- 3) podatnik zmieni ponownie rezydencję podatkową na rezydencję podatkową państwa innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, chyba że ponowna zmiana rezydencji podatkowej nastąpi do państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które jest stroną umowy zawartej z Rzeczpospolitą Polską lub Unią Europejską w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych,

równoważnej wzajemnej pomocy przewidzianej w dyrektywie Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń;

4) nastąpi upadłość podatnika lub podmiotu, który udzielił podatnikowi zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego, o którym mowa w ust. 2, w postaci gwarancji lub poręczenia;

5) podatnik nie dotrzymał terminu płatności którejkolwiek z rat lub opłaty prolongacyjnej.

7. W okresie rozłożenia podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków na raty podatnik jest obowiązany do składania na ostatni dzień każdego roku kalendarzowego informacji o wystąpieniu lub niewystąpieniu zdarzeń, o których mowa w ust. 6 pkt 1-4. Informację składa się do naczelnika urzędu skarbowego, który wydał decyzję, o której mowa w ust. 5, do 7 dnia pierwszego miesiąca następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy ta informacja.

8. W przypadku zmiany rezydencji podatkowej właściwym naczelnikiem urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 1, jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

9. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1-8 stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej.

art. 30df [Wystąpienie o zwrot podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Jeżeli podatnik w okresie 5 lat, liczonych od końca roku podatkowego, w którym przeniósł składnik majątku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeniósł go z powrotem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może on wystąpić o zwrot podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków w części przypadającej na ten składnik.

2. Jeżeli podatnik w okresie 5 lat, liczonych od końca roku podatkowego, w którym zmienił rezydencję podatkową, ponownie stanie się osobą, o której mowa w art. 3 ust. 1, może on wystąpić o zwrot zapłaconego podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków. Zwrot nie dotyczy podatku przypadającego na składniki majątku, które pozostają związane z położonym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznym zakładem podatnika.

art. 30dg [Dołączenie do zeznania informacji o wartości rynkowej składnika majątku określonej w państwie członkowskim UE do celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków]

1. Jeżeli na podstawie art. 22 ust. 1n pkt 1, ust. 1na lub art. 22g ust. 1 pkt 7 lub 8 podatnik uwzględni w kosztach uzyskania przychodów wartość rynkową składnika majątku określoną w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, podatnik ten jest obowiązany dołączyć do zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 i ust. 1a pkt 2, informację, według ustalonego wzoru, o wysokości wartości rynkowej tego składnika. Do informacji tej podatnik jest obowiązany dołączyć dokument wydany lub potwierdzony przez właściwy organ państwa, o którym mowa w zdaniu pierwszym, o wysokości wartości rynkowej tego składnika.

2. Informację, o której mowa w ust. 1, składa się za rok podatkowy, w którym podatnik uwzględnił w kosztach uzyskania przychodów wartość rynkową składnika majątku, określoną przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej.

3. Naczelnik urzędu skarbowego może określić wartość rynkową składnika majątku podatnika, o którym mowa w ust. 1, w innej wysokości niż przyjęta dla celów opodatkowania podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, jeżeli wartość ta jest wyższa od wartości rynkowej.

	art. 30dh [Stosowanie przepisów do podatników posiadających prawa do udziału w zyskach spółki niebędącej osobą prawną; przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część jako składnik majątku; rozszerzenie stosowania przepisów] 1. W przypadku gdy przenoszącym składnik majątku jest spółka niebędąca osobą prawną, przepisy art. 30da-30dg stosuje się do podatników posiadających prawa do udziału w zyskach takiej spółki. W takim przypadku przepisy art. 8 ust. 1 stosuje się odpowiednio. 2. Ilekroć w ust. 1 i art. 30da-30dg jest mowa o składniku majątku, rozumie się przez to również przedsiębiorstwo lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa. 3. Przepisy ust. 1 i 2, art. 30da-30dg stosuje się odpowiednio do: 1) nieodpłatnego przekazania innemu podmiotowi położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składnika majątku, 2) wniesienia składnika majątku do podmiotu innego niż spółka lub spółdzielnia – jeżeli w związku z tym przekazaniem albo wniesieniem wkładu Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tego składnika majątku.	
12.	Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340 i 348) art. 30da ust. 14 art. 30da [Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków] 14. Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny. Jeżeli po miesiącu, w którym łączna wartość rynkowa przenoszonych składników majątku przekroczyła kwotę 4 000 000 zł, przenoszone są kolejne składniki majątku, podatnicy obowiązani są składać deklarację do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przenoszone są składniki, oraz w tym terminie wpłacić podatek należny.	Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE. L. 193 z 19.7.2016, str. 1, z późn. zm.)
13.	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) art. 516^{6a}, 550¹⁰ i 580⁸ (wprowadzone ustawą z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw) art. 516^{6a} [Zawiadomienie wspólników o zamiarze połączenia z inną spółką] § 1. Zarząd spółki zawiadamia wspólników o zamiarze połączenia z inną spółką dwukrotnie, w sposób przewidziany dla zwoływania zgromadzeń wspólników albo walnych zgromadzeń. Pierwszego zawiadomienia dokonuje się nie później niż na sześć tygodni przed datą zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia, na którym ma być powzięta uchwała o połączeniu transgranicznym, a drugiego w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie od daty pierwszego zawiadomienia. § 2. Zawiadomienia, o których mowa w § 1, zawierają co najmniej miejsce oraz termin, w których wspólnicy mogą się zapoznać z dokumentami, o których mowa w art. 516⁷ § 1. art. 550¹⁰ [Zawiadomienie wspólników o zamiarze podziału spółki dzielonej] § 1. Zarząd spółki zawiadamia wspólników o zamiarze podziału spółki dzielonej i przeniesienia jej majątku na spółki nowo zawiązane dwukrotnie, w sposób przewidziany dla zwoływania zgromadzeń wspólników albo	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L. 169 z 30.6.2017 r., str. 46, z późn. zm) art. 86h, art. 126 i art. 160h art. 86h Zatwierdzenie przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie 1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami, o których mowa w art. 86e i 86f, w stosownych przypadkach, z opiniami pracowników przedłożonymi zgodnie z art. 86e oraz z uwagami przedłożonymi zgodnie z art. 86g, zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie spółki podejmuje w formie uchwały decyzje w przedmiocie zatwierdzenia planu przekształcenia transgranicznego oraz dostosowania aktu założycielskiego oraz statutu, jeżeli jest on zawarty w odrębnym akcie. 2. Zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie spółki może zastrzec prawo do uzależnienia przekształcenia transgranicznego od wyraźnego zatwierdzenia przez nie zasad, o których mowa w art. 86l. 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby zatwierdzenie planu przekształcenia transgranicznego oraz zmian tego planu wymagało większości co najmniej dwóch trzecich, jednak nie więcej niż 90 % głosów związanych z reprezentowanymi udziałami lub akcjami albo kapitałem subskrybowanym reprezentowanym podczas

walnych zgromadzeń. Pierwszego zawiadomienia dokonuje się nie później niż na sześć tygodni przed datą zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia, na którym ma być powzięta uchwała o podziale transgranicznym, a drugiego w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie od daty pierwszego zawiadomienia.

§ 2. Zawiadomienia, o których mowa w § 1, zawierają co najmniej miejsce oraz termin, w których wspólnicy mogą się zapoznać z dokumentami, o których mowa w art. 550¹¹ § 1.

art. 580⁸ [Zawiadomienie wspólników o zamiarze przekształcenia transgranicznego]

§ 1. Zarząd spółki zawiadamia wspólników o zamiarze przekształcenia transgranicznego spółki dwukrotnie, w sposób przewidziany dla zwoływania zgromadzeń wspólników albo walnych zgromadzeń. Pierwszego zawiadomienia dokonuje się nie później niż na sześć tygodni przed datą zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia, na którym ma być powzięta uchwała o przekształceniu transgranicznym, a drugiego w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie od daty pierwszego zawiadomienia.

§ 2. Zawiadomienia, o których mowa w § 1, zawierają co najmniej miejsce oraz termin, w którym wspólnicy mogą się zapoznać z dokumentami, o których mowa w art. 580⁹ § 1.

zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia. W każdym przypadku wartość progowa nie może być wyższa niż ta przewidziana w prawie krajowym dla zatwierdzenia połączenia transgranicznego.

4. Jeżeli postanowienie w planie przekształcenia transgranicznego lub zmiana aktu założycielskiego przekształcanej spółki prowadzi do zwiększenia zobowiązań gospodarczych wspólnika wobec spółki lub osób trzecich, państwa członkowskie mogą wymagać w takich szczególnych okolicznościach, aby dany wspólnik zatwierdził takie postanowienie lub taką zmianę aktu założycielskiego, pod warunkiem że taki wspólnik nie jest w stanie wykonywać uprawnień ustanowionych w art. 86i.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby zatwierdzenie przekształcenia transgranicznego przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie nie mogło być zakwestionowane wyłącznie w oparciu o następujące podstawy:

- a) wynagrodzenie w formie pieniężnej, o którym mowa w art. 86d lit. i), zostało niewłaściwie ustalone; lub
- b) informacje podane w odniesieniu do wynagrodzenia w formie pieniężnej, o którym mowa w lit. a), nie spełniają wymogów prawnych.

art. 126

Zatwierdzenie przez zgromadzenie wspólników

1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami, o których mowa w art. 124 i 125, w stosownych przypadkach, z opiniami pracowników przedłożonymi zgodnie z art. 124 i z uwagami przedłożonymi zgodnie z art. 123, zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie każdej z łączących się spółek podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia wspólnego planu połączenia transgranicznego oraz o tym, czy dostosować akt założycielski i statut, jeżeli są one zawarte w odrębnych aktach.

2. Zgromadzenie wspólników każdej z łączących się spółek może zastrzec sobie prawo do uzależnienia połączenia od wyraźnego zatwierdzenia przez nie warunków uczestnictwa pracowników w spółce powstającej w wyniku połączenia transgranicznego.

3. Przepisy państwa członkowskiego nie muszą wymagać zgody zgromadzenia wspólników spółki przejmującej na połączenie, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 94.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby zatwierdzenie połączenia transgranicznego przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie nie mogło być zakwestionowane wyłącznie w oparciu o następujące podstawy:

- a) stosunek wymiany udziałów lub akcji, o którym mowa w art. 122 lit. b), został niewłaściwie ustalony;
- b) wynagrodzenie, o którym mowa w art. 122 lit. m), zostało niewłaściwie ustalone; lub
- c) informacje podane w odniesieniu do stosunku wymiany udziałów lub akcji, o którym mowa w lit. a), lub wynagrodzenia, o którym mowa w lit. b), nie spełniają wymogów prawnych.

art. 160h

Zatwierdzenie przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie

1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami, o których mowa w art. 160e i 160f, w stosownych przypadkach, z opiniami pracowników przedłożonymi zgodnie z art. 160e i z uwagami przedłożonymi zgodnie z art. 160g, zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie spółki podlegającej podziałowi decyduje w drodze uchwały, czy zatwierdzić plan podziału transgranicznego oraz czy dostosować akt założycielski i statut, jeżeli są one zawarte w odrębnych aktach.

2. Zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie spółki podlegającej podziałowi może zastrzec prawo do uzależnienia podziału transgranicznego od wyraźnego zatwierdzenia przez nie zasad, o których mowa w art. 160l.

		3. Państwa członkowskie zapewniają, aby zatwierdzenie planu podziału transgranicznego lub wszelkich zmian w tym planie wymagało większości co najmniej dwóch trzecich, jednak nie więcej niż 90 % głosów związanych albo z udziałami lub akcjami, albo z kapitałem subskrybowanym reprezentowanym podczas zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia. W każdym przypadku wartość progowa nie może być wyższa od przewidzianej w prawie krajowym dla zatwierdzenia połączenia transgranicznego. 4. Jeżeli klauzula w planie podziału transgranicznego lub jakiegokolwiek zmiany aktu założycielskiego spółki podlegającej podziałowi prowadzi do zwiększenia zobowiązań gospodarczych wspólnika wobec spółki lub osób trzecich, państwa członkowskie mogą wymagać w takich szczególnych okolicznościach, aby dany wspólnik zatwierdził taką klauzulę lub zmianę aktu założycielskiego spółki podlegającej podziałowi, pod warunkiem że taki akcjonariusz nie jest w stanie wykonywać praw ustanowionych w art. 160i. 5. Państwa członkowskie zapewniają, aby zatwierdzenie podziału transgranicznego przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie nie mogło być zakwestionowane wyłącznie na następujących podstawach: a) stosunek wymiany udziałów lub akcji, o którym mowa w art. 160d lit. b), został niewłaściwie ustalony; b) wynagrodzenie w formie pieniężnej, o którym mowa w art. 160d lit. p), zostało niewłaściwie ustalone; lub c) informacje podane w odniesieniu do stosunku wymiany udziałów lub akcji, o którym mowa w lit. a), lub wynagrodzenia w formie pieniężnej, o którym mowa w lit. b), nie spełniają wymogów prawnych.
14.	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) art. 182¹ art. 182¹ [Zakaz promocji i reklamy nabycia udziałów w spółce z o.o.] § 1. Oferta nabycia udziałów w spółce nie może być składana nieoznaczonemu adresatowi. § 2. Nabycie udziałów w spółce nie może być promowane przez kierowanie reklamy lub innej formy promocji do nieoznaczonego adresata. Art. 183. [Wejście do spółki spadkobierców] § 1. Umowa spółki może ograniczyć lub wyłączyć wstąpienie do spółki spadkobierców na miejsce zmarłego wspólnika. W tym przypadku umowa spółki powinna określać warunki spłaty spadkobierców niewstępujących do spółki, pod rygorem bezskuteczności ograniczenia lub wyłączenia. § 2. Umowa spółki może wyłączyć lub w określony sposób ograniczyć podział udziałów między spadkobierców w przypadku, gdy zmarły wspólnik miał więcej niż jeden udział. § 3. Jeżeli według umowy spółki wspólnik mógł mieć tylko jeden udział, udział ten może być podzielony między spadkobierców, chyba że umowa spółki wyłącza lub ogranicza w określony sposób podział tego udziału między spadkobierców. Wskutek podziału nie mogą powstać udziały niższe niż 50 złotych.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020, str. 1) art. 2 ust. 1 lit. n w zw. z ust. 2 art. 2 Definicje 1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje: n) "instrumenty dopuszczone na potrzeby finansowania społecznościowego" oznaczają, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, udziały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które nie podlegają ograniczeniom mogącym skutecznie uniemożliwić ich zbycie, w tym ograniczeniom w sposobie, w jaki udziały te są oferowane lub reklamowane publicznie (2. Bez uszczerbku dla możliwości objęcia udziałów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością definicją zbywalnych papierów wartościowych zgodnie z ust. 1 lit. m), właściwe organy, które udzieliły zezwolenia dostawcy usług finansowania społecznościowego, mogą zezwolić na wykorzystanie takich udziałów spółek do celów niniejszego rozporządzenia, o ile spełniają one warunki dotyczące instrumentów dopuszczonych na potrzeby finansowania społecznościowego zgodnie z ust. 1 lit. n.)
15.	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) art. 595¹ i art. 595² art. 595¹ [Naruszenie zakazu promocji i reklamy nabycia udziałów w spółce z o.o.] § 1. Kto składa ofertę nabycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób określony w art. 1821 § 1 - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 6 miesięcy.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020, str. 1) art. 2 ust. 1 lit. n w zw. z ust. 2 art. 2

	§ 2. Tej samej karze podlega, kto promuje nabycie udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób określony w art. 182¹ § 2. art. 595² [Naruszenie zakazu promocji i reklamy objęcia nowych udziałów w spółce z o.o.] § 1. Kto składa ofertę objęcia nowych udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób określony w art. 257¹ § 1 - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 6 miesięcy. § 2. Tej samej karze podlega, kto promuje objęcie nowych udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób określony w art. 257¹ § 2.	Definicje 1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje: n) "instrumenty dopuszczone na potrzeby finansowania społecznościowego" oznaczają, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, udziały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które nie podlegają ograniczeniom mogącym skutecznie uniemożliwić ich zbycie, w tym ograniczeniom w sposobie, w jaki udziały te są oferowane lub reklamowane publicznie (2. Bez uszczerbku dla możliwości objęcia udziałów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością definicją zbywalnych papierów wartościowych zgodnie z ust. 1 lit. m), właściwe organy, które udzieliły zezwolenia dostawcy usług finansowania społecznościowego, mogą zezwolić na wykorzystanie takich udziałów spółek do celów niniejszego rozporządzenia, o ile spełniają one warunki dotyczące instrumentów dopuszczonych na potrzeby finansowania społecznościowego zgodnie z ust. 1 lit. n.)
16.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 i 497) art. 86b §1 w zw. z art. 86a §1 pkt 10 i pkt 12 art. 86b [Informacje o schemacie podatkowym przekazywane Szefowi KAS przez promotora] § 1. Promotor przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informację o schemacie podatkowym w terminie 30 dni od dnia następnego po udostępnieniu schematu podatkowego, od następnego dnia po przygotowaniu do wdrożenia schematu podatkowego lub od dnia dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego – w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej. (art. 86a [Definicje; spełnienie kryterium głównej korzyści, transgranicznego, kwalifikowanego korzystającego; ustalanie podmiotu powiązanego] § 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o: 10) schemacie podatkowym - rozumie się przez to uzgodnienie, które: a) spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą, b) posiada szczególną cechę rozpoznawczą, lub c) posiada inną szczególną cechę rozpoznawczą; 12) schemacie podatkowym transgranicznym - rozumie się przez to uzgodnienie, które spełnia kryterium transgraniczne oraz: a) spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada którąkolwiek z ogólnych cech rozpoznawczych, o których mowa w pkt 6 lit. a-h, lub b) posiada szczególną cechę rozpoznawczą)	Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz. U. UE. L. z 2011 r. Nr 64, str. 1 z późn. zm.) (art. 8ab wprowadzony Dyrektywą 2018/822, tzw. DAC-6) art. 8ab art. 8ab Zakres i warunki obowiązkowej automatycznej wymiany informacji na temat podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych 1. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu nałożenia na pośredników obowiązku przekazywania właściwym organom informacji, które są im znane lub które są w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, dotyczących podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, w ciągu 30 dni, licząc od: a) następnego dnia po udostępnieniu do wdrożenia danego podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego; lub b) następnego dnia po przygotowaniu do wdrożenia danego podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego; lub c) daty dokonania pierwszej czynności służącej wdrożeniu podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Niezależnie od akapitu pierwszego, pośrednicy, o których mowa w art. 3 pkt 21 akapit drugi, są także zobowiązani do przekazywania informacji w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po udzieleniu, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porady. 2. W przypadku uzgodnień standaryzowanych państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu nałożenia na pośredników obowiązku składania co 3 miesiące okresowej aktualizacji zgłoszenia zawierającej nowe informacje podlegające zgłoszeniu, o których mowa w ust. 14 lit. a), d), g) i h), które stały się dostępne od czasu poprzedniego zgłoszenia. 3. Jeśli pośrednik jest zobowiązany do przekazywania informacji dotyczących podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych właściwym organom w więcej niż jednym państwie członkowskim, takie informacje są przekazywane jedynie w państwie członkowskim, które widnieje wyżej na poniższej liście: a) w państwie członkowskim, w którym pośrednik jest rezydentem do celów podatkowych; b) w państwie członkowskim, w którym pośrednik ma stały zakład, za pośrednictwem którego świadczy usługi w odniesieniu do uzgodnienia; c) w państwie członkowskim, w którym pośrednik jest zarejestrowany lub którego przepisom prawa podlega;

	d) w państwie członkowskim, w którym pośrednik jest zarejestrowany w stowarzyszeniu zawodowym związanym z usługami prawnymi, doradztwa podatkowego lub doradczymi. 4. W przypadku gdy zgodnie z ust. 3 pośrednik jest zobowiązany do dokonania zgłoszeń organom kilku państw, jest on zwolniony z przekazywania informacji, jeśli dysponuje dowodem, zgodnie z prawem krajowym, że te same informacje zostały już przekazane w innym państwie członkowskim. 5. Każde państwo członkowskie może przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia pośrednikom prawa do zwolnienia z obowiązku przekazywania informacji dotyczących podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, jeżeli taki obowiązek zgłoszenia stanowiłby naruszenie prawniczej tajemnicy zawodowej na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego. W takich okolicznościach każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu zobowiązania każdego z pośredników, który otrzymał zwolnienie, do bezzwłocznego powiadomienia swojego klienta, jeżeli ten klient jest pośrednikiem, lub, w przypadku braku takiego pośrednika, jeżeli ten klient jest właściwym podatnikiem, o ciążących na kliencie obowiązkach zgłoszenia na mocy ust. 6. Pośrednicy mogą być uprawnieni do zwolnienia z obowiązku określonego w akapicie pierwszym jedynie w zakresie, w jakim działają w granicach odpowiednich przepisów krajowych dotyczących ich zawodów. 6. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu wprowadzenia wymogu, by w przypadku braku pośrednika lub gdy pośrednik powiadamia właściwego podatnika lub innego pośrednika o zastosowaniu zwolnienia na mocy ust. 5, obowiązek przekazywania informacji dotyczących podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego spoczywał na tym innym powiadomionym pośredniku lub, w przypadku braku takiego pośrednika, na właściwym podatniku. 7. Właściwy podatnik, na którym spoczywa obowiązek zgłoszenia, przekazuje informacje w terminie 30 dni, licząc od następnego dnia po udostępnieniu danego podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego temu właściwemu podatnikowi do wdrożenia lub przygotowaniu takiego uzgodnienia do wdrożenia przez tego właściwego podatnika, lub po dokonaniu pierwszej czynności służącej wdrożeniu takiego uzgodnienia w odniesieniu do tego właściwego podatnika, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Jeżeli właściwy podatnik jest zobowiązany do przekazywania informacji dotyczących podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego właściwym organom w więcej niż jednym państwie członkowskim, takie informacje są przekazywane jedynie w państwie członkowskim, które widnieje wyżej na poniższej liście: a) w państwie członkowskim, w którym właściwy podatnik jest rezydentem do celów podatkowych; b) w państwie członkowskim, w którym właściwy podatnik posiada stały zakład, który korzysta z uzgodnienia; c) w państwie członkowskim, w którym właściwy podatnik uzyskuje dochód lub generuje zyski, mimo że dany właściwy podatnik nie jest rezydentem do celów podatkowych ani nie posiada stałego zakładu w żadnym państwie członkowskim; d) w państwie członkowskim, w którym właściwy podatnik prowadzi działalność, mimo że dany właściwy podatnik nie jest rezydentem do celów podatkowych ani nie posiada stałego zakładu w żadnym państwie członkowskim. 8. W przypadku gdy zgodnie z ust. 7 właściwy podatnik jest zobowiązany do dokonania zgłoszeń organom kilku państw, jest on zwolniony z przekazywania informacji, jeśli dysponuje dowodem, zgodnie z prawem krajowym, że te same informacje zostały już przekazane w innym państwie członkowskim. 9. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu wprowadzenia wymogu, by w przypadku gdy istnieje więcej niż jeden pośrednik, obowiązek przekazania informacji dotyczących podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego spoczywał na wszystkich pośrednikach zaangażowanych w to samo podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne.
--	--

Dany pośrednik jest zwolniony z przekazywania informacji tylko w zakresie, w jakim dysponuje dowodem, zgodnie z prawem krajowym, że te same informacje, o których mowa w ust. 14, zostały już przekazane przez innego pośrednika.

10. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu wprowadzenia wymogu, by w przypadku gdy obowiązek zgłoszenia spoczywa na właściwym podatniku i gdy istnieje więcej niż jeden właściwy podatnik, właściwym podatnikiem, który przekazuje informacje zgodnie z ust. 6, był podatnik, który widnieje wyżej na poniższej liście:

- a) właściwy podatnik, który uzgodnił podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne z pośrednikiem;
- b) właściwy podatnik, który zarządza wdrożeniem uzgodnienia.

Każdy właściwy pośrednik jest zwolniony z przekazywania informacji tylko w zakresie, w jakim dysponuje dowodem, zgodnie z prawem krajowym, że te same informacje, o których mowa w ust. 14, zostały już przekazane przez innego właściwego podatnika.

11. Każde państwo członkowskie może przyjąć niezbędne środki w celu wprowadzenia wymogu, by każdy właściwy podatnik przekazywał informacje o stosowaniu przez siebie uzgodnienia administracji podatkowej w każdym roku, w którym zastosował uzgodnienie.

12. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu zobowiązania pośredników i właściwych podatników do przekazywania informacji na temat podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego, w odniesieniu do którego dokonano pierwszej czynności służącej jego wdrożeniu w okresie między dniem 25 czerwca 2018 r. a dniem 30 czerwca 2020 r. Pośrednicy i właściwi podatnicy, w stosownych przypadkach, przekazują informacje o tych podlegających zgłoszeniu uzgodnieniach transgranicznych do dnia 31 sierpnia 2020 r.

13. Właściwy organ państwa członkowskiego, któremu przekazano informacje zgodnie z ust. 1-12 niniejszego artykułu, w drodze automatycznej wymiany przekazuje określone w ust. 14 niniejszego artykułu właściwym organom wszystkich pozostałych państw członkowskich zgodnie z ustaleniami praktycznymi przyjętymi na mocy art. 21.

14. Informacje, które właściwy organ państwa członkowskiego jest zobowiązany przekazywać na mocy ust. 13, zawierają w zależności od przypadku:

- a) dane identyfikacyjne pośredników - innych niż pośrednicy zwolnieni z obowiązku zgłoszenia ze względu na prawniczą tajemnicę zawodową na mocy ust. 5 - i właściwych podatników, w tym ich nazwę lub imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia (w przypadku osób fizycznych), rezydencję do celów podatkowych, numer 'NIP' oraz, w stosownych przypadkach, dane osób będących przedsiębiorstwami powiązanymi z właściwym podatnikiem;
- b) informacje o cechach rozpoznawczych określonych w załączniku IV, które sprawiają, że dane uzgodnienie transgraniczne podlega zgłoszeniu;
- c) streszczenie treści podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego, w tym wskazanie nazwy, pod jaką to uzgodnienie funkcjonuje, jeżeli taka istnieje, oraz opis stosownych uzgodnień, oraz wszelkie inne informacje, które mogłyby pomóc właściwemu organowi w ocenie potencjalnego ryzyka podatkowego, nie prowadząc do ujawnienia tajemnicy handlowej, przemysłowej lub zawodowej lub procesu produkcyjnego, lub do ujawnienia informacji, które byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym;
- d) dzień, w którym została lub zostanie dokonana pierwsza czynność służąca wdrożeniu podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego;
- e) informacje o przepisach krajowych, które stanowią podstawę podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego;
- f) wartość podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego;

		g) określenie państwa członkowskiego właściwego podatnika lub właściwych podatników lub wszelkich pozostałych państw członkowskich, których może dotyczyć podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne; h) określenie każdej innej osoby w państwie członkowskim, na którą to osobę podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne może mieć wpływ, wraz ze wskazaniem państwa członkowskiego, z którym powiązana jest taka osoba. 15. Brak reakcji ze strony administracji podatkowej na dane podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne nie oznacza zaaprobowania ważności lub sposobu opodatkowania tego uzgodnienia. 16. W celu ułatwienia wymiany informacji, o których mowa w ust. 13 niniejszego artykułu, Komisja przyjmuje ustalenia praktyczne niezbędne do wykonania przepisów niniejszego artykułu, w tym środki służące standaryzacji przekazywania informacji określonych w ust. 14 niniejszego artykułu, w ramach procedury ustanowienia standardowego formularza przewidzianego w art. 20 ust. 5. 17. Komisja nie ma dostępu do informacji, o których mowa w ust. 14 lit. a), c) i h). 18. Automatyczna wymiana informacji odbywa się w ciągu jednego miesiąca od końca kwartału, w którym te informacje przekazano. Pierwsze informacje zostaną przekazane do dnia 31 października 2020 r.
17.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 z późn. zm.) art. 86a § 1 pkt 1 art. 86a [Definicje; spełnienie kryterium głównej korzyści, transgranicznego, kwalifikowanego korzystającego; ustalanie podmiotu powiązanego] § 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o: 1) innej szczególnej cesze rozpoznawczej - rozumie się przez to właściwość uzgodnienia polegającą na tym, że spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków: a) wpływ na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy w tytule podatku odroczonego, wynikający lub oczekiwany w związku z wykonaniem uzgodnienia u korzystającego jest istotny dla danej jednostki w rozumieniu przepisów o rachunkowości oraz przekracza w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 000 000 zł, b) płatnik podatku dochodowego byłby zobowiązany do pobrania podatku przekraczającego w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 000 000 zł, jeżeli w odniesieniu do wypłat należności wynikających lub oczekiwanych w związku z wykonaniem uzgodnienia nie miałyby zastosowania właściwe umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe, c) dochody (przychody) podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, wynikające lub oczekiwane w związku z wykonaniem uzgodnienia, przekraczają łącznie w trakcie roku kalendarzowego kwotę 25 000 000 zł, d) różnica pomiędzy polskim podatkiem dochodowym, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od korzystającego nieposiadającego siedziby, zarządu ani miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdyby był on podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie siedziby, zarządu lub miejsca zamieszkania korzystającego w związku z wykonaniem uzgodnienia, przekracza łącznie w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5 000 000 zł.	Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (DAC6) (Dz. U. UE. L. z 2018 r. Nr 139, str. 1 z późn. zm.) art. 3 pkt 20 Dyrektywy 2011/16/UE art. 3 Definicje Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 20) "cecha rozpoznawcza" oznacza typową właściwość lub typowy element uzgodnienia transgranicznego, wymienione w załączniku IV, które wskazują na potencjalne zagrożenie unikaniem opodatkowania.

18.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 z późn. zm.) art. 86j art. 86j [Przekazywanie Szefowi KAS informacji o zastosowaniu schematu podatkowego] § 1. Korzystający, który dokonywał w danym okresie rozliczeniowym jakichkolwiek czynności będących elementem schematu podatkowego lub uzyskiwał wynikającą z niego korzyść podatkową, w terminie złożenia deklaracji podatkowej dotyczącej tego okresu rozliczeniowego przekazuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej informację, według ustalonego wzoru, o zastosowaniu schematu podatkowego zawierającą: 1) NSP tego schematu podatkowego; 2) wysokość korzyści podatkowej wynikającej ze schematu podatkowego - jeżeli korzystający uzyskiwał w danym okresie rozliczeniowym taką korzyść. § 2. W przypadku gdy schemat podatkowy, o którym mowa w § 1, nie posiada NSP, informacja, o której mowa w § 1, zawiera również dane, o których mowa w art. 86f. § 3. Jeżeli korzystający posiada dane, o których mowa w art. 86f, dotyczące schematu podatkowego, które odbiegają od danych zawartych w otrzymanym przez niego potwierdzeniu nadania NSP lub informacji, o której mowa w art. 86f § 4, w informacji, o której mowa w § 1, korzystający modyfikuje te dane dla zapewnienia ich zgodności ze stanem rzeczywistym. § 4. Przekazywana informacja, o której mowa w § 1, w tym zawierająca dane wskazane w § 2 lub 3, jest podpisywana przez: 1) osobę fizyczną - w przypadku podatnika będącego osobą fizyczną, 2) osobę upoważnioną przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentowania go w oddziale – w przypadku podatnika będącego przedsiębiorcą zagranicznym posiadającym oddział działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 3) osobę uprawnioną do reprezentacji – w przypadku pozostałych podatników - przy czym nie jest dopuszczalne podpisanie tej informacji przez pełnomocnika. § 5. (uchylony). § 6. W przypadku korzystającego wchodzącego w skład podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych lub grupy VAT w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług informację, o której mowa w § 1, korzystający przekazuje w terminie złożenia deklaracji podatkowej dotyczącej danego okresu rozliczeniowego odpowiednio podatkowej grupy kapitałowej albo grupy VAT. § 7. Informacja, o której mowa w § 1, składana jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i zawiera klauzulę o następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (DAC6) (Dz. Urz. UE. L. z 2018 r. Nr 139, str. 1 z późn. zm.)
19.	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616) art. 50 art. 50 [Obowiązek udzielania informacji. Składanie wyjaśnień] 1. Przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. 2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dyrektywa ECN+) (Dz. Urz. UE L 11 z 14/01/2019, str. 3) art. 8 art. 8 Wnioski o informacje

	1) wskazanie zakresu informacji; 2) wskazanie celu żądania; 3) wskazanie terminu udzielenia informacji; 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. 3. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu - wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy. 4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. 5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.	Państwa członkowskie zapewniają krajowym administracyjnym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie wszelkich niezbędnych informacji do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE. Takie wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i 102 TFUE. Obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp. Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE.
20.	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616) art. 106 ust. 1a art. 106. [Kary pieniężne i ich wysokość] 1a. W przypadku gdy naruszenie zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dyrektywa ECN+) (Dz. Urz. UE L 11 z 14/01/2019, str. 3) art. 14 ust. 3 i 4, art. 15 ust. 2 art.14 Obliczanie wysokości kar 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. 4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 3, nie zostały wniesione w całości na rzecz związku przedsiębiorstw w terminie wyznaczonym przez krajowe organy ochrony konkurencji, krajowe organy ochrony konkurencji mogły żądać zapłaty kary bezpośrednio od każdego przedsiębiorstwa, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. W przypadkach gdy jest to konieczne do zabezpieczenia pełnej zapłaty kary, po tym jak krajowe organy ochrony konkurencji zażądają zapłaty od tych przedsiębiorstw mogą one także zażądać od takich przedsiębiorstw zapłaty pozostałej kwoty kary od każdego członka związku, który prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia. Nie można jednak żądać zapłaty na mocy niniejszego ustępu od tych przedsiębiorstw, które wykazały, że nie wdrożyły decyzji związku powodującej naruszenie i albo nie widziały o jej istnieniu, albo aktywnie zdystansowały się od niej przed wszczęciem postępowania. art.15 Maksymalna kwota kary 2. W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z

		członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek. Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.
21.	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616) art. 93 ust. 1a-1d art. 93 [Przedawnienie wszczęcia postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję] 1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu w dniu, w którym co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję został powiadomiony przez Prezesa Urzędu o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w postępowaniu wyjaśniającym. 1b. Czynności dochodzeniowe, o których mowa w ust. 1a, obejmują: 1) wystąpienie z żądaniem informacji, o którym mowa w art. 50; 2) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a, lub przeszukania, o którym mowa w art. 105n; 3) wezwanie na przesłuchanie. 1c. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, trwa do dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego. 1d. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, wywiera skutek w stosunku do wszystkich przedsiębiorców stosujących praktykę ograniczającą konkurencję.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dyrektywa ECN+) (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3) art. 29 ust. 1 art. 29 Przepisy dotyczące terminów przedawnienia w przypadku nałożenia kar i okresowych kar pieniężnych 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia w przypadku nałożenia kar lub okresowych kar pieniężnych przez krajowe organy ochrony konkurencji na podstawie art. 13 i 16 był zawieszany lub przerywany na czas trwania postępowania w sprawie stosowania prawa przed krajowymi organami ochrony konkurencji innych państw członkowskich lub Komisją w odniesieniu do naruszenia dotyczącego tego samego porozumienia, tej samej decyzji związku, tej samej praktyki uzgodnionej lub innego zachowania zakazanego przez art. 101 lub 102 TFUE. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia rozpoczyna się lub przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje w chwili notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej względem co najmniej jednego przedsiębiorstwa objętego postępowaniem w sprawie stosowania prawa. Ma to zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw, które uczestniczyły w naruszeniu. Zawieszenie lub przerwanie kończy się w dniu, w którym organ ochrony konkurencji zamknął swoje postępowanie w sprawie stosowania prawa przez podjęcie decyzji, o której mowa w art. 10, 12 lub 13 niniejszej dyrektywy, lub na podstawie art. 7, 9 lub 10 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 lub stwierdził, że nie ma podstaw do dalszych działań z jego strony. Czas trwania takiego zawieszenia lub przerwania jest bez uszczerbku dla bezwzględnych terminów przedawnienia przewidzianych w prawie krajowym.
22.	Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 845) art. 10 art. 10 [System argentyński jako nieuczciwa praktyka rynkowa] 1. Nieuczciwą praktyką rynkową jest prowadzenie działalności w formie systemu konsorcyjnego. 2. Nieuczciwą praktyką rynkową jest również organizowanie grupy z udziałem konsumentów w celu finansowania zakupu w systemie konsorcyjnym.	Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ("Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych") (Dz. Urz. UE L 149 z 11.6.2005, str. 22 z późn. zm.) art. 5 ust. 1 i ust. 2 art. 5 Zakaz nieuczciwych praktyk handlowych 1. Nieuczciwe praktyki handlowe są zabronione. 2. Praktyka handlowa jest nieuczciwa, jeżeli: a) jest sprzeczna z wymogami staranności zawodowej; i b) w sposób istotny zniekształca lub może w sposób istotny zniekształcić zachowanie gospodarcze względem produktu przeciętnego konsumenta, do którego dociera bądź do którego jest skierowana, lub przeciętnego członka grupy konsumentów, jeżeli praktyka handlowa skierowana jest do określonej grupy konsumentów.

23.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) art. 11 ust. 2 art. 11 [Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa] 2. Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności.	Dyrektywa 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz. Urz. UE. L. 157 z 15.6.2016 r., str. 1.) art. 2 pkt 1 lit b art. 2 Definicje Na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje: 1) "tajemnica przedsiębiorstwa" oznacza informacje, które spełniają wszystkie następujące wymogi: b) mają wartość handlową dlatego, że są objęte tajemnicą.
24.	Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383) art. 44a art. 44a [Przepadek przedsiębiorstwa] § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści. § 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo, przewidując taką możliwość, na to się godził. § 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach. § 4. Przypadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa. § 5. Przypadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa. § 6. Sąd może odstąpić od orzeczenia przypadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.	Dyrektywa 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE. L. 127 z 29.4.2014 r., str. 39, z późn. zm.) Dyrektywa 2024/1260 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia (Dz. Urz. UE. L. 1260, z 2.5.2024 r., str. 1)
25.	Ustawa z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, ceł i innych należności pieniężnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2009) art. 28 i art. 29 art. 28 [Zgoda państwa członkowskiego na wykorzystanie informacji] 1. Wierzyciel lub organ egzekucyjny może wystąpić do państwa członkowskiego o wyrażenie zgody na wykorzystanie informacji pochodzących od tego państwa do celów innych niż określone w art. 25, podając cel, któremu informacje te mają służyć.	Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz. Urz. UE L 84 z 31.3.2010, str. 1) art. 23 ust. 3 art.23 Ujawnianie informacji i dokumentów 3. Państwo członkowskie udzielające informacji zezwala na ich wykorzystanie w państwie członkowskim otrzymującym informacje do celów innych niż cele, o których mowa w ust. 1, jeżeli na mocy ustawodawstwa

	2. W przypadku uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, informacje pochodzące od państwa członkowskiego wykorzystuje się do celów wskazanych we wniosku. art. 29. [Sprzeciw lub zgoda wierzyciela lub organu egzekucyjnego na wykorzystanie informacji do innych celów] 1. W przypadku wniosku państwa członkowskiego o wyrażenie zgody na wykorzystanie informacji do celów innych niż określone w art. 25, wierzyciel lub organ egzekucyjny: 1) zgłasza sprzeciw, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej informacje nie mogą być wykorzystane do celów podobnych do celów wskazanych przez to państwo; 2) wyraża zgodę, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej informacje mogą być wykorzystane do celów podobnych do celów wskazanych przez to państwo. 2. Centralne biuro łącznikowe przekazuje sprzeciw lub zgodę wierzyciela lub organu egzekucyjnego w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku od państwa członkowskiego.	państwa członkowskiego udzielającego informacji dane informacje mogą być wykorzystane do podobnych celów.
26.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 37b ust. 1 art. 37b [Warunki udostępnienia memorandum informacyjnego zamiast prospektu] 1. Udostępnienia do publicznej wiadomości prospektu, pod warunkiem udostępnienia memorandum informacyjnego, nie wymaga oferta publiczna papierów wartościowych, w wyniku której zakładane wpływy brutto emitenta lub oferującego na terytorium Unii Europejskiej, liczone według ich ceny emisyjnej lub ceny sprzedaży z dnia jej ustalenia, stanowią nie mniej niż 1 000 000 euro i mniej niż 5 000 000 euro, i wraz z wpływami, które emitent lub oferujący zamierzał uzyskać z tytułu ofert publicznych takich papierów wartościowych, dokonanych w okresie poprzednich 12 miesięcy, nie będą mniejsze niż 1 000 000 euro i będą mniejsze niż 5 000 000 euro.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE L 168 z 30.6.2017, str. 12 z późn. zm.) art. 3 ust. 2 lit. b art. 3 Obowiązek publikacji prospektu oraz wyłączenie 2. Bez uszczerbku dla art. 4 państwo członkowskie może zdecydować o wyłączeniu ofert publicznych papierów wartościowych z określonego w ust. 1 obowiązku publikacji prospektu, pod warunkiem że: b) łączna wartość każdej takiej oferty w Unii jest niższa od kwoty pieniężnej obliczonej w okresie 12 miesięcy, która nie przekracza 8 000 000 EUR. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o tym, czy i w jaki sposób zdecydowały o zastosowaniu wyłączenia na podstawie akapitu pierwszego, w tym o kwocie pieniężnej, poniżej której ma zastosowanie wyłączenie dla ofert w danym państwie członkowskim. Powiadamiają również Komisję i ESMA o wszelkich późniejszych zmianach tej kwoty pieniężnej.
27.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 3 ust. 1a - wprowadzony przez ustawę z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2217) art. 3 [Pojęcie oferty publicznej] 1a. Oferta publiczna papierów wartościowych, o której mowa w art. 1 ust. 4 lit. b rozporządzenia 2017/1129, w przypadku której liczba osób, do których jest ona kierowana, wraz z liczbą osób, do których kierowane były oferty publiczne, o których mowa w art. 1 ust. 4 lit. b rozporządzenia 2017/1129, tego samego rodzaju papierów wartościowych, dokonane w okresie poprzednich 12 miesięcy, przekracza 149, wymaga opublikowania memorandum informacyjnego, o którym mowa w art. 38b, oraz przekazania go do Komisji w dniu jego opublikowania.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE. L. 168 z 30.6.2017 r., str. 12) art. 1 ust. 4 lit b art. 1 Przedmiot, zakres stosowania oraz wyłączenia 4. Obowiązek opublikowania prospektu określony w art. 3 ust. 1 nie ma zastosowania do żadnego z następujących rodzajów ofert publicznych papierów wartościowych: b) oferty papierów wartościowych skierowanej do mniej niż 150 osób fizycznych lub prawnych na państwo członkowskie, innych niż inwestorzy kwalifikowani.

28.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 60 ust. 2 ustawy (upoważnienie ustawowe) art. 60 [Delegacja ustawowa] 2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia: 1) rodzaj, zakres i formę informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, dla których Rzeczpospolita Polska jest państwem macierzystym, dopuszczonych do obrotu na rynku oficjalnych notowań w rozumieniu przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi lub na rynku regulowanym innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, oraz 2) częstotliwość i terminy przekazywania informacji, o których mowa w pkt 1, oraz 3) w przypadku emitentów z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim, dla których Rzeczpospolita Polska jest państwem macierzystym, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań w rozumieniu przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi - warunki uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa siedziby emitenta do informacji, o których mowa w pkt 1 - przy uwzględnieniu regulacji w zakresie rachunkowości, na podstawie których mają być ujawniane dane finansowe lub dane niebędące danymi finansowymi, oraz zakresu ujawnianych danych finansowych i danych niebędących danymi finansowymi, w sposób umożliwiający inwestorom ocenę sytuacji gospodarczej, majątkowej i finansowej emitenta, a także ocenę wpływu emitenta na kwestie zrównoważonego rozwoju w rozumieniu art. 63p pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz wpływu kwestii zrównoważonego rozwoju na rozwój, wyniki i sytuację emitenta. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. poz. 757) § 60 § 60 1. Emitent przekazuje, z zastrzeżeniem § 62, raporty okresowe: 1) kwartalne; 2) półroczne; 3) roczne. [...]	Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 390, str. 38 z późn. zm.) art. 3 ust. 1 i ust. 1a art. 3 Integracja rynków papierów wartościowych 1. Macierzyste państwo członkowskie może nakładać na emitenta wymogi bardziej rygorystyczne niż określone w niniejszej dyrektywie, z wyjątkiem wymogu publikowania przez emitenta okresowych informacji finansowych częściej niż w rocznych raportach finansowych, o których mowa w art. 4, i półrocznych raportach finansowych, o których mowa w art. 5; 1a. W drodze odstępstwa od ust. 1 macierzyste państwo członkowskie może wymagać od emitentów publikowania dodatkowych okresowych informacji finansowych częściej niż w rocznych raportach finansowych, o których mowa w art. 4, i półrocznych raportach finansowych, o których mowa w art. 5, gdy spełnione są poniższe warunki: - dodatkowe okresowe informacje finansowe nie stanowią nieproporcjonalnego obciążenia finansowego w zainteresowanym państwie członkowskim, w szczególności dla zainteresowanych małych i średnich przedsiębiorstw; oraz - treść wymaganych dodatkowych okresowych informacji finansowych jest proporcjonalna do czynników przyczyniających się do podejmowania decyzji inwestycyjnych przez inwestorów w zainteresowanym państwie członkowskim. Przed podjęciem decyzji nakładającej na emitentów wymóg publikowania dodatkowych okresowych informacji finansowych państwa członkowskie oceniają zarówno to, czy takie dodatkowe wymogi mogą prowadzić do nadmiernego skoncentrowania się na wynikach i wydajności emitentów w krótkim terminie, jak i to, czy wymogi te mogą mieć negatywny wpływ na dostęp małych i średnich emitentów do rynków regulowanych. Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości nakładania przez państwa członkowskie wymogu publikowania dodatkowych okresowych informacji finansowych przez emitentów będących instytucjami finansowymi. Macierzyste państwo członkowskie nie może stosować wobec akcjonariusza albo osoby fizycznej lub prawnej, o których mowa w art. 10 lub 13, wymogów bardziej rygorystycznych niż określone w niniejszej dyrektywie, z wyjątkiem: (i) ustanawiania niższych lub dodatkowych progów powodujących obowiązek zawiadamiania, w stosunku do progów określonych w art. 9 ust. 1 i nakładania wymogu równoważnych zawiadomień w związku z progami opartymi na udziałach kapitałowych; (ii) stosowania wymogów bardziej rygorystycznych niż określone w art. 12; lub (iii) stosowania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych przyjętych w odniesieniu do ofert przejęcia, transakcji łączenia i innych transakcji mających wpływ na własność spółek lub ich kontrolowanie, nadzorowanych przez organy wyznaczone przez państwa członkowskie na mocy art. 4 dyrektywy 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia.
-----	--	--

29.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 90i ust. 2 pkt 4 art. 90i [Informacja o istotnej transakcji; zgoda rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia na zawarcie istotnej transakcji] 2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności: 4) informacje niezbędne do oceny, czy istotna transakcja została zawarta na warunkach rynkowych i czy jest uzasadniona interesem spółki i akcjonariuszy niebędących podmiotami powiązanymi, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.	Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym (SRD) (Dz. U. UE. L. 184 z 14.7.2007 r., str. 17 z późn. zm.) art. 9c ust. 2 art. 9c Przejrzystość i zatwierdzanie transakcji z podmiotami powiązanymi 2. Państwa członkowskie zapewniają, by spółki ogłaszały publicznie istotne transakcje z podmiotami powiązanymi najpóźniej w momencie zawarcia transakcji. Ogłoszenie takie zawiera co najmniej informacje dotyczące charakteru relacji z podmiotem powiązanym, nazwę podmiotu powiązanego, datę i wartość transakcji oraz inne informacje niezbędne do oceny, czy transakcja jest uczciwa i uzasadniona z punktu widzenia spółki i akcjonariuszy niebędących podmiotami powiązanymi, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.
30.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 69b ust. 1 pkt 2 art. 69b [Obowiązek zawiadomienia - rozszerzenie stosowania przepisów] 1. Obowiązki określone w art. 69 spoczywają również na podmiocie, który osiągnął lub przekroczył określony próg ogólnej liczby głosów w związku z nabywaniem lub zbywaniem instrumentów finansowych, które: 2) odnoszą się do akcji emitenta w sposób pośredni lub bezpośredni i mają skutki ekonomiczne podobne do skutków instrumentów finansowych określonych w pkt 1, niezależnie od tego, czy instrumenty te są wykonywane przez rozliczenie pieniężne.	Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 390, str. 38 z późn. zm.) art. 13 ust. 1 lit. b (w brzmieniu nadanym przez Dyrektywę 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2004/109/WE) art. 13 1. Wymogi dotyczące zawiadamiania określone w art. 9 stosuje się także do osób fizycznych lub prawnych będących w posiadaniu, w sposób bezpośredni lub pośredni: b) instrumentów finansowych, które nie są uwzględnione w lit. a), ale są powiązane z akcjami w niej określonymi, i które mają skutki ekonomiczne podobne do skutków instrumentów finansowych określonych w tej literze, niezależnie od tego, czy uprawniają one do fizycznego rozliczenia.
31.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592) art. 90k art. 90k [Transakcje między podmiotem powiązanym spółki a jej podmiotem zależnym] Przepisy art. 90i ust. 1 i 2 oraz art. 90j stosuje się odpowiednio do transakcji zawieranej przez podmiot powiązany spółki ze spółką będącą jej podmiotem zależnym, jeżeli wartość tej transakcji przekracza 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego tego podmiotu zależnego. Do ustalenia wartości transakcji, których przedmiotem są świadczenia powtarzające się, przepisy art. 90h ust. 2 i 3 stosuje się.	Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym (SRD) (Dz. U. UE. L. 184 z 14.7.2007r., str. 17 z późn. zm.)
32.	Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 117 ust. 3 i 5 art. 117 [Certyfikaty inwestycyjne]	-

	3. Osoby fizyczne mogą nabywać certyfikaty inwestycyjne funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1a, jeżeli wartość certyfikatu inwestycyjnego pierwszej emisji tego funduszu będzie nie mniejsza niż równowartość w złotych kwoty 40 000 euro. 5. Fundusz inwestycyjny, o którym mowa w art. 15 ust. 1a, nie może przydzielić osobie fizycznej certyfikatów inwestycyjnych drugiej lub kolejnych emisji za wpłatę do funduszu na certyfikaty inwestycyjne tej emisji w wysokości mniejszej niż równowartość w złotych kwoty 40 000 euro.	
33.	Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 2) art. 48a ustawy (upoważnienie ustawowe) § 9 rozporządzenia art. 48a [Delegacja ustawowa - sposób, tryb oraz warunki prowadzenia działalności przez towarzystwa] Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób, warunki i szczegółowy zakres działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym systemu nadzoru zgodności działalności z prawem, systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu audytu wewnętrznego w towarzystwie, 2) sposób prowadzenia ewidencji transakcji zawartych przez fundusze inwestycyjne otwarte oraz transakcji zawartych na rachunek własny towarzystwa lub rachunek własny towarzystwa prowadzony dla zbiorczego portfela papierów wartościowych, ewidencji zleceń składanych przez uczestników funduszy inwestycyjnych otwartych, a także ewidencji transakcji zawartych przez towarzystwo w ramach wykonywania usługi zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, 3) pojęcie konfliktu interesów oraz szczegółowe wymagania dotyczące postępowania w zakresie konfliktów interesów, w tym zawierania transakcji przez pracowników, członków zarządu oraz rady nadzorczej towarzystwa albo przez inne osoby fizyczne pozostające z towarzystwem w stosunku zlecenia albo innym stosunku o podobnym charakterze, które mają dostęp do informacji dotyczących obecnych i planowanych lokat funduszy inwestycyjnych oraz aktywów nabywanych do portfeli klientów, dla których towarzystwo wykonuje usługi doradztwa inwestycyjnego albo zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, 4) sposób dokumentowania źródeł będących podstawą decyzji inwestycyjnych oraz przechowywania i archiwizowania dokumentów i innych nośników informacji związanych z działalnością funduszy inwestycyjnych i towarzystwa, 5) szczegółowe wymagania w zakresie działania towarzystwa w najlepiej pojętym interesie funduszu inwestycyjnego otwartego oraz uczestników funduszu inwestycyjnego otwartego, w tym w zakresie wykonywania decyzji inwestycyjnych w zarządzaniu portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych oraz w zakresie składania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych łącznie dla różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez towarzystwo oraz łącznie z innymi zleceniami składanymi przez towarzystwo, oraz przeprowadzania analiz przy doborze lokat funduszu inwestycyjnego, 6) (uchylony)	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz. U. UE. L. z 2017 r. Nr 87, str. 1 z późn. zm.) art. 24 w zw. z art. 1 ust. 1 art. 24 Audyt wewnętrzny (art. 16 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE) Firmy inwestycyjne - tam, gdzie to właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności gospodarczej oraz do charakteru i zasięgu usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku tej działalności - ustanawiają i utrzymują funkcję audytu wewnętrznego, która działa niezależnie i oddzielnie w stosunku do innych funkcji i obszarów działalności firmy inwestycyjnej, a której obowiązki polegają na: a) ustanowieniu, wdrożeniu i utrzymywaniu planu audytu służącego badaniu i ocenianiu adekwatności i skuteczności systemów, mechanizmów kontroli wewnętrznej i uzgodnień stosowanych przez firmę inwestycyjną; b) wydawaniu rekomendacji na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z lit. a) oraz weryfikowaniu przestrzegania tych rekomendacji; c) składaniu sprawozdań z audytów wewnętrznych zgodnie z art. 25 ust. 2.

7) tryb i warunki postępowania towarzystwa w zakresie prowadzenia działalności pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez towarzystwo, w tym w zakresie świadczenia usług, promowania świadczonych usług oraz kontaktów z klientami,

8) warunki techniczne i organizacyjne prowadzenia przez towarzystwo działalności, o której mowa w art. 48 ust. 2a,

9) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 45 ust. 4a, wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji,

10) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w art. 45 ust. 4a, wymogów w zakresie posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób oraz osób, o których mowa w art. 45 ust. 4b,

11) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 45 ust. 4d, wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia,

12) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w art. 45 ust. 4d, wymogów w zakresie posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób,

13) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez członków zarządu i rady nadzorczej towarzystwa wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 42 ust. 4,

14) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez członków zarządu i rady nadzorczej towarzystwa wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 42 ust. 4, oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób, o których mowa w art. 42 ust. 5

- w celu zapewnienia ochrony interesu uczestników funduszy inwestycyjnych lub zbiorczych portfeli papierów wartościowych i klientów oraz dla zapewnienia prowadzenia przez towarzystwo stabilnej działalności, a także biorąc pod uwagę wytyczne w zakresie zasad uznawania posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji przez osoby wykonujące usługi maklerskie, wydane przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

§ 9. rozporządzenia

1. System audytu wewnętrznego służy weryfikacji systemów oraz procedur i regulaminów wewnętrznych obowiązujących w towarzystwie, według kryterium prawidłowości i skuteczności wypełniania przez towarzystwo obowiązków wynikających z przepisów, oraz działaniu mającemu na celu eliminację nieprawidłowości.
2. W strukturze organizacyjnej towarzystwa wydzielą się odrębną i niezależną komórkę audytu wewnętrznego, którą kieruje audytor wewnętrzny. Jeżeli uzasadnia to rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez towarzystwo oraz nie zagraża to interesom klientów i uczestników funduszy, czynności audytu wewnętrznego mogą być wykonywane przez audytora wewnętrznego w ramach stanowiska jednoosobowego; do stanowiska jednoosobowego stosuje się przepisy dotyczące komórki audytu wewnętrznego. Członek zarządu towarzystwa nie może pełnić funkcji audytora wewnętrznego.
3. Towarzystwo zapewnia, aby osoby wykonujące zadania z zakresu audytu wewnętrznego:
 - 1) nie łączyły ich z funkcją nadzoru zgodności działalności z prawem lub funkcją zarządzania ryzykiem;

	2) nie brały udziału w wykonywaniu czynności operacyjnych dotyczących ustalania poziomu i rodzaju ryzyka ponoszonego przez fundusz inwestycyjny otwarty - w przypadku gdyby prowadziło to do sytuacji, w której osoby te jednocześnie nadzorowałyby wykonywane przez siebie czynności; 3) posiadały odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie procedur audytowych oraz działalności prowadzonej przez towarzystwo. 4. Towarzystwo monitoruje wiedzę i kompetencje posiadane przez osoby, o których mowa w ust. 3, w szczególności w przypadku wystąpienia zmian w przepisach prawa lub innych okoliczności mających wpływ na wykonywane przez nich czynności, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, podejmuje działania niezbędne do przestrzegania przez osoby, o których mowa w ust. 3, wprowadzonych zmian w przepisach prawa bądź uzupełnienia braków wiedzy i kompetencji. 5. Towarzystwo jest obowiązane podejmować działania mające na celu utrzymanie oraz pogłębianie przez osoby, o których mowa w ust. 3, posiadanej wiedzy i kompetencji, w szczególności przez ich uczestnictwo w regularnym doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach, a także w szkoleniach wymaganych przed rozpoczęciem świadczenia przez towarzystwo nowych usług lub rozszerzenia przedmiotu świadczonych usług o nowe instrumenty finansowe. 6. Towarzystwo zapewnia osobom, o których mowa w ust. 3, stosowne uprawnienia, środki oraz dostęp do niezbędnych informacji i pomieszczeń. 7. Towarzystwo zapewnia, aby osoby, o których mowa w ust. 3, nie brały udziału w wykonywaniu czynności z zakresu działalności, która jest przedmiotem audytu wewnętrznego. 8. Komórka audytu wewnętrznego: 1) opracowuje plan audytu wewnętrznego i go wykonuje; 2) wydaje zalecenia wynikające z działań podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego i ocenia ich wykonanie; 3) sporządza nie rzadziej niż raz na rok pisemny raport z wykonywania zadań w zakresie audytu wewnętrznego, zawierający w szczególności wskazanie środków podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego. 9. Raport, o którym mowa w ust. 8 pkt 3, jest przekazywany przez komórkę audytu wewnętrznego zarządowi towarzystwa. 10. Rada nadzorcza oraz komitet audytu, o ile został powołany, otrzymują regularne, nie rzadziej niż raz w roku, pisemne sprawozdania dotyczące wykonywania zadań powierzonych komórce audytu wewnętrznego, zawierające w szczególności wskazanie środków podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego. 11. Po każdym audycie wewnętrznym sporządza się protokół audytu wewnętrznego zawierający w szczególności cel, zakres i przedmiot audytu wewnętrznego oraz wydane zalecenia wynikające z działań podejmowanych w ramach wykonywania zadania wynikającego z planu audytu wewnętrznego. 12. W przypadku ujawnienia w toku audytu wewnętrznego okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa, wykroczenia lub rażącego naruszenia obowiązków pracowniczych, audytor wewnętrzny niezwłocznie przekazuje informację w formie pisemnej radzie nadzorczej towarzystwa.	
34.	Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 2)	Dyrektywa Komisji 2010/43/UE z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie wymogów organizacyjnych, konfliktów interesów, prowadzenia działalności, zarządzania ryzykiem i treści umowy pomiędzy depozytariuszem a spółką zarządzającą (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 176, str. 42 z późn. zm.)

	§ 4 ust. 10 rozporządzenia § 4 10) wyjaśnianie osobom wykonującym czynności w ramach prowadzonej przez towarzystwo działalności kryteriów wypełniania przez te osoby obowiązków zgodnie z przepisami prawa oraz procedurami i regulaminami wewnętrznymi obowiązującymi w towarzystwie Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 48a ustawy (upoważnienie ustawowe)	art. 10 ust. 3 lit. c i d art. 10 Stała komórka ds. zgodności z prawem 3. Aby komórka ds. zgodności z prawem, o której mowa w ust. 2, mogła wypełniać swoje obowiązki w sposób właściwy i niezależny, spółki zarządzające zapewniają spełnienie następujących warunków: c) osoby zaangażowane, które biorą udział w pracach komórki ds. zgodności z prawem, nie mogą jednocześnie uczestniczyć w wykonywaniu usług ani działań, które monitorują; d) metoda ustalania wynagrodzenia osób zaangażowanych, które biorą udział w pracach komórki ds. zgodności z prawem, nie może faktycznie ani potencjalnie wpływać na obiektywizm tych osób. Spółka zarządzająca nie ma jednak obowiązku stosowania się do przepisów akapitu pierwszego lit. c) lub d), jeżeli potrafi wykazać, że wymóg ten jest nieproporcjonalny w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności prowadzonej przez tę spółkę, a także w stosunku do charakteru i zakresu jej usług oraz działań, oraz że jej komórka ds. zgodności z prawem nadal działa skutecznie.
35.	Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 18 ust. 3-6 - wprowadzony przez ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 685) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie maksymalnej wysokości wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym art. 18 ustawy 3. Wysokość wynagrodzenia towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym jest uzależniona od rodzaju polityki inwestycyjnej funduszu lub subfunduszu oraz ryzyka inwestycyjnego. 4. Wysokość wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym powinna być tak ustalona, aby zapewnione były ochrona interesu uczestników funduszy inwestycyjnych oraz konkurencyjność funduszy inwestycyjnych. 5. Statut funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego nie może przewidywać obciążania aktywów funduszu kosztami związanymi ze zbywaniem oraz odkupywaniem jednostek uczestnictwa. 6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji, określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, kierując się potrzebą zapewnienia konkurencyjności funduszy inwestycyjnych, przy uwzględnieniu sytuacji finansowej towarzystw funduszy inwestycyjnych.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE. L. 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)
36.	Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 83a	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE. L. 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.)

	art. 83a [Określenie w statucie funduszu kategorii jednostek uczestnictwa oraz maksymalnego wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem] 1. Statut funduszu inwestycyjnego otwartego powinien określać kategorie jednostek uczestnictwa: 1) zbywanych przez fundusz bezpośrednio; 2) zbywanych przez fundusz za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2. 2. Statut funduszu inwestycyjnego otwartego określa maksymalną wysokość wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem przypadającego na jednostki uczestnictwa kategorii, o których mowa w ust. 1. 3. Kwoty przekazywane na rzecz podmiotów pośredniczących w zbywaniu lub odkupywaniu jednostek uczestnictwa, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2, w związku z wykonywanymi przez te podmioty czynnościami mającymi na celu poprawienie jakości usługi świadczonej na rzecz uczestnika lub potencjalnego uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego mogą być uwzględniane wyłącznie przy ustalaniu wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem obciążającego aktywa funduszu przypadające na jednostki uczestnictwa kategorii, o której mowa w ust. 1 pkt 2. 4. Do kategorii jednostek uczestnictwa, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 158 stosuje się odpowiednio.	
37.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 69 ust. 2 pkt 6 art. 69 [Zakres działalności maklerskiej] 2. Działalność maklerska, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 3 i 5, art. 70 oraz art. 123a, obejmuje wykonywanie czynności polegających na: 6) oferowaniu instrumentów finansowych.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE. L. 173 z 12.06.2014 r. , str. 349, z późn. zm.) Załącznik I sekcja A ZAŁĄCZNIK I WYKAZY USŁUG I DZIAŁALNOŚCI ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH SEKCJA A Usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna 1) Przyjmowanie i przekazywanie zleceń w odniesieniu do jednego lub większej liczby instrumentów finansowych; 2) Wykonywanie zleceń na rachunek klientów; 3) Zawieranie transakcji na własny rachunek; 4) Zarządzanie portfelem; 5) Doradztwo inwestycyjne; 6) Gwarantowanie emisji instrumentów finansowych lub subemisja instrumentów finansowych z gwarancją przejęcia emisji; 7) Subemisja instrumentów finansowych bez gwarancji przejęcia emisji; 8) Prowadzenie MTF; 9) Prowadzenie OTF.
38.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 3 pkt 39c art. 3 [Definicje]	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE. L. 173 z 12.06.2014 r. , str. 349, z późn. zm.) art. 4 ust. 1 pkt 9

	Ilekcioć w ustawie jest mowa o: 39c) kliencie detalicznym - rozumie się przez to podmiot niebędący klientem profesjonalnym, na którego rzecz jest lub ma być świadczone co najmniej jedna z usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 lub 4.	art. 4 Definicje 1. Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 9) "klient" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, na której rzecz firma inwestycyjna świadczy usługi inwestycyjne lub dodatkowe.
39.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 16d ust. 3 art. 16d [Outsourcing funkcji operacyjnych] 3. Spółka prowadząca rynek regulowany zawiadamia Komisję o istotnej zmianie, rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy, o której mowa w art. 16b ust. 1, której przedmiotem są funkcje operacyjne, o których mowa w art. 16b ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zdarzenia. Za istotną zmianę umowy uważa się w szczególności zmianę zakresu czynności zleconych innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu. Zawiadomienie określa nowy zakres powierzonych czynności oraz wskazuje zmiany wprowadzone w umowie.	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/584 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne w zakresie systemów obrotu (Dz. U. UE. L 87 z 31.3.2017, str. 350)
40.	Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące nadzoru wykonywanego przez firmę inwestycyjną nad jej agentem Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 79 ust. 2a art. 79 [Umowa z agentem firmy inwestycyjnej] 2a. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. a, mogą być wykonywane wyłącznie przez samą firmę inwestycyjną lub przez agenta tej firmy inwestycyjnej, z zastrzeżeniem ust. 2b. Agentem firmy inwestycyjnej może być inna firma inwestycyjna, pod warunkiem że została ona wpisana do rejestru, o którym mowa w ust. 8.	-
41.	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) art. 102a-102c art. 102a [Zgoda Komisji na powołanie prezesa zarządu domu maklerskiego i członka zarządu domu maklerskiego, który będzie odpowiedzialny za nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem] 1. Powołanie prezesa zarządu domu maklerskiego i członka zarządu domu maklerskiego, który będzie odpowiedzialny za nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem, a także powierzenie funkcji prezesa lub funkcji członka zarządu domu maklerskiego, który będzie odpowiedzialny za nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem, następuje, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 1a, za zgodą Komisji. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza. 2. Rada nadzorcza domu maklerskiego, wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, przekazuje informacje i oświadczenia osób wskazanych w tym przepisie, odnoszące się do okresu ostatnich 5 lat, dotyczące: 1) identyfikacji tych osób (dane osobowe);	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MIFID II) (Dz. Urz. UE. L. 173 z 12.06.2014 r., str. 349, z późn. zm.) art. 9 ust. 3-5 art. 9 Organ zarządzający 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ zarządzający firmy inwestycyjnej określał, nadzorował i odpowiadał za wdrażanie mechanizmów zarządczych, zapewniających skuteczne i ostrożne zarządzanie firmą inwestycyjną, w tym podział obowiązków w firmie inwestycyjnej i zapobieganie konfliktom interesów, w sposób, który sprzyja integralności rynku i interesom klientów. Bez uszczerbku dla wymogów ustanowionych w art. 88 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE, mechanizmy te zapewniają również, aby organ zarządzający określił, zatwierdził i nadzorował:

2) wiedzy, umiejętności i doświadczenia tych osób, a w szczególności wykształcenia, przebiegu pracy zawodowej i ukończonych szkoleń zawodowych;

3) funkcji pełnionych w organach innych podmiotów;

4) karalności tych osób, prowadzonych przeciwko nim postępowań karnych i postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe;

5) sankcji administracyjnych nałożonych na te osoby lub inne podmioty w związku z zakresem odpowiedzialności tych osób;

6) postępowań sądowych, które mogą mieć negatywny wpływ na sytuację finansową tych osób, zagrożonych sankcją postępowań administracyjnych, lub dyscyplinarnych, w których te osoby występowały lub występują jako strona, a także postępowań egzekucyjnych zakończonych lub prowadzonych przeciwko tej osobie;

7) innych okoliczności mogących mieć wpływ na ocenę spełniania przez te osoby wymogów określonych w art. 103 ust. 1a.

2a. Komisja, badając rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków przez osobę, której dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 1, dokonuje weryfikacji informacji również w centralnej bazie sankcji administracyjnych prowadzonej przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

3. Komisja odmawia wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 1, jeżeli osoba, której dotyczy wniosek o wyrażenie zgody, nie spełnia wymogów określonych w art. 103 ust. 1a lub 1b.

4. Jeżeli nie zachodzą przesłanki określone w ust. 3, przepisu ust. 1 nie stosuje się do powołania na kolejną kadencję osób wymienionych w ust. 1.

4a. Dom maklerski niezwłocznie informuje Komisję o powołaniu lub powierzeniu funkcji, o którym mowa w ust. 1, ze wskazaniem daty powołania lub powierzenia funkcji.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może określać termin, do którego powinno nastąpić powołanie lub powierzenie funkcji, o którym mowa w ust. 1. W przypadku niedotrzymania tego terminu decyzja wygasa. Przepisu art. 162 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

art. 102b [Wyodrębnienie funkcji prezesa oraz stanowiska członka zarządu nadzorującego system zarządzania ryzykiem w działalności domu maklerskiego; wewnętrzny podział kompetencji w zarządzie]

1. W zarządzie domu maklerskiego wyodrębnia się funkcję prezesa oraz stanowisko członka zarządu nadzorującego lub stanowiska członków zarządu nadzorujących system zarządzania ryzykiem w działalności domu maklerskiego.

2. Zarząd domu maklerskiego ustala, a rada nadzorcza zatwierdza wewnętrzny podział kompetencji w zarządzie domu maklerskiego.

3. W ramach wewnętrznego podziału kompetencji w zarządzie domu maklerskiego nie mogą być łączone funkcje prezesa zarządu oraz członka zarządu nadzorującego system zarządzania ryzykiem w działalności domu maklerskiego.

art. 102c [Ocena spełniania wymagań przez członków zarządu i rady nadzorczej domu maklerskiego; odwołanie lub zawieszenie w czynnościach członka zarządu domu maklerskiego]

1. Komisja dokonuje oceny, czy członkowie zarządu i rady nadzorczej spełniają wymogi określone w art. 103. W ocenie uwzględnia się w szczególności przypadki uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), z wykorzystaniem działalności domu maklerskiego, uzasadnionego podejrzenia usiłowania popełnienia tego przestępstwa lub istnienia podwyższonego ryzyka popełnienia tego przestępstwa.

a) organizację firmy w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej oraz świadczenia usług dodatkowych, w tym umiejętności, wiedzę ogólną i specjalistyczną wymaganą od personelu, zasoby, procedury oraz mechanizmy świadczenia usług i prowadzenia działalności przez firmę, z uwzględnieniem charakteru, skali i złożoności jej działalności oraz wszystkich wymogów, które firma musi spełniać;

b) politykę w zakresie usług, działalności, produktów i operacji oferowanych lub zapewnianych przez firmę, z uwzględnieniem poziomu tolerancji ryzyka oraz charakterystyki i potrzeb klientów firmy, którym będą one oferowane lub zapewniane, w tym przeprowadzanie w stosownych przypadkach odpowiednich testów warunków skrajnych;

c) politykę firmy w zakresie wynagradzania osób uczestniczących w świadczeniu usług klientom w celu zachęcania do odpowiedzialnej praktyki biznesowej, uczciwego i rzetelnego traktowania klientów oraz unikania konfliktu interesów w stosunkach z klientami.

Organ zarządzający monitoruje i okresowo ocenia adekwatność i realizację strategicznych celów firmy w odniesieniu do świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej oraz świadczenia usług dodatkowych, skuteczność organizacji i mechanizmów zarządczych firmy inwestycyjnej oraz adekwatność zasad świadczenia usług na rzecz klientów oraz podejmuje odpowiednie działania w celu wyeliminowania wszelkich uchybień.

Członkom organu zarządzającego zapewnia się odpowiedni dostęp do informacji i dokumentów niezbędnych do nadzorowania i monitorowania procesu podejmowania decyzji w zakresie zarządzania.

4. Właściwy organ odmawia zezwolenia, jeżeli nie upewni się, że członkowie organu zarządzającego firmy inwestycyjnej mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię, posiadają wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie oraz przeznaczają wystarczająco dużo czasu na wypełnianie swoich funkcji w firmie inwestycyjnej lub jeżeli występuje obiektywne i możliwe do wykazania powody, aby przypuszczać, że organ zarządzający firmy może stwarzać zagrożenie dla jej skutecznego, należytego i ostrożnego zarządzania oraz odpowiedniego uwzględnienia interesów jej klientów i kwestii integralności rynku.

5. Państwa członkowskie wymagają od firmy inwestycyjnej powiadamiania właściwego organu o wszystkich członkach swojego organu zarządzającego oraz o wszelkich zmianach w jego składzie oraz przekazywania wszystkich informacji niezbędnych do dokonania oceny, czy firma spełnia wymogi określone w ust. 1, 2 i 3.

	2. W przypadku, gdy członek zarządu domu maklerskiego nie spełnia wymogów określonych w art. 103, Komisja może wystąpić do właściwego organu domu maklerskiego z wnioskiem o jego odwołanie albo, w drodze decyzji, odwołać go. 3. Komisja może zawiesić w czynnościach członka zarządu domu maklerskiego do czasu podjęcia przez właściwy organ domu maklerskiego uchwały w sprawie wniosku o jego odwołanie. 4. Rada nadzorcza może delegować członka rady nadzorczej, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, do czasowego wykonywania czynności członka zarządu, który został zawieszony albo odwołany. 5. (uchylony).	
42.	Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2025 r. poz. 611) art. 26 ust. 5 art. 26 [Obowiązki informacyjne wobec użytkownika] 5. Użytkownik może odstąpić od umowy ramowej zawartej z naruszeniem przepisów ust. 1-3 lub 4 w każdym czasie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji określonych w art. 27, w sposób, o którym mowa w ust. 1.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz. Urz. UE. L. 337 z 23.12.2015 r., str. 35, z późn. zm.)
43.	Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1497 oraz z 2025 r. poz. 146.) art. 56 ust. 7 art. 56 [Odstąpienie od umowy o kredyt wiązany] 7. Zakazane jest uzależnianie prawa do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki od zwrotu towaru przez konsumenta.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE. L. 337 z 23.12.2015 r., str. 35, z późn. zm.)
44.	Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2245 i 2239 oraz z 2025 r. poz. 146.) art. 29 art. 29 [Elementy umowy o kredyt hipoteczny; udzielanie wyjaśnień i ostrzeżeń] 1. Umowa o kredyt hipoteczny określa elementy wymienione w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz: 1) opłaty i inne koszty związane z udzieleniem kredytu hipotecznego, w tym opłatę za rozpatrzenie wniosku kredytowego, przygotowanie i zawarcie umowy o kredyt hipoteczny, oraz warunki ich zmian; 2) całkowity koszt kredytu hipotecznego określony w dniu zawarcia umowy o kredyt hipoteczny; 3) całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta określoną w dniu zawarcia umowy o kredyt hipoteczny; 4) zasady i koszty ustanowienia, zmiany lub wygaśnięcia zabezpieczeń i ubezpieczeń, w tym koszty ubezpieczenia spłaty kredytu hipotecznego; 5) prawo konsumenta do spłaty kredytu hipotecznego przed terminem oraz koszty spłaty całości lub części kredytu hipotecznego przed terminem określonym w umowie o kredyt hipoteczny; 6) warunki, termin, sposób i skutki odstąpienia od umowy o kredyt hipoteczny przez konsumenta; 7) skutki niedotrzymania warunków umowy o kredyt hipoteczny, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunkach jej zmiany oraz ewentualnych opłatach z tytułu zaległości w spłacie kredytu hipotecznego;	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz. U. L. 60 z 28.2.2014 r., str. 34, z późn. zm.)

8) sposób i warunki ustalania stopy procentowej, na podstawie której jest obliczana wysokość rat kapitałowo-odsetkowych;

9) minimalny zakres umowy ubezpieczenia, jeżeli jest ono przez kredytodawcę wymagane;

10) dodatkowe warunki, kryteria i ograniczenia oraz wymagane dokumenty związane z kredytem hipotecznym, jeżeli jest on objęty wsparciem udzielanym ze środków publicznych.

2. Jeżeli strony nie uzgodniły stałej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego, sposób ustalania stopy procentowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, określa się jako wartość wskaźnika referencyjnego oraz wysokość marży ustalonej w umowie o kredyt hipoteczny.

3. W przypadku umów o kredyt hipoteczny ze stałą stopą oprocentowania kredytu hipotecznego w odniesieniu do co najmniej 5-letniego początkowego okresu, po którym kredytodawca i konsument dokonują ustalenia nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego na dalszy okres obowiązywania umowy o kredyt hipoteczny, umowa o kredyt hipoteczny określa również sposób ustalania nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego zgodnie z ust. 2 oraz warunki ustalania tej stopy na dalszy okres obowiązywania umowy o kredyt hipoteczny, jeżeli strony nie osiągną porozumienia co do nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego na dalszy okres obowiązywania tej umowy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kredytodawca nie może pobierać od konsumenta opłat z tytułu ustalenia nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego na kolejny okres obowiązywania umowy o kredyt hipoteczny lub zmiany tej umowy związanej z ustaleniem nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego.

5. W przypadku ustalenia nowej stopy oprocentowania kredytu hipotecznego pozostałe warunki umowy o kredyt hipoteczny pozostają niezmienione.

5a. W przypadku udzielenia kredytu hipotecznego umowa o kredyt hipoteczny może określać dodatkowy koszt kredytu hipotecznego, związany z oczekiwaniem na wpis hipoteki do księgi wieczystej, ponoszony przez konsumenta do czasu dokonania wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

5b. Dodatkowy koszt kredytu hipotecznego, o którym mowa w ust. 5a, podlega zwrotowi konsumentowi lub zaliczeniu na poczet spłaty kredytu hipotecznego po dokonaniu wpisu hipoteki stanowiącej zabezpieczenie kredytu hipotecznego do księgi wieczystej, na warunkach określonych umową o kredyt hipoteczny.

6. Kredytodawca, pośrednik kredytu hipotecznego oraz agent przez okres obowiązywania umowy o kredyt hipoteczny w sposób zrozumiały i precyzyjny udzielają konsumentowi wyjaśnień dotyczących poszczególnych postanowień tej umowy.

7. Kredytodawca, pośrednik kredytu hipotecznego ani agent nie mogą pobierać opłat od konsumenta za udzielanie wyjaśnień, o których mowa w ust. 6.

8. W przypadku umowy o kredyt hipoteczny w walucie obcej, w sytuacji gdy całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta pozostająca do spłacenia lub kwota rat kredytu hipotecznego spłacanych zgodnie z warunkami określonymi w umowie o kredyt hipoteczny, są wyższe o ponad 20% od kwot, które byłyby ustalone przy zastosowaniu kursu wymiany waluty umowy o kredyt hipoteczny i waluty, w której konsument uzyskuje większość swoich dochodów lub posiada większość środków finansowych lub innych aktywów wycenianych w tej walucie, obowiązującego w chwili zawierania umowy o kredyt hipoteczny, kredytodawca, pośrednik kredytu hipotecznego oraz agent są obowiązani każdorazowo przekazać konsumentowi, na trwałym nośniku, ostrzeżenie o zwiększeniu kwoty pozostającej do spłaty przez konsumenta, a także, w stosownych przypadkach, o prawie przeliczenia na inną walutę i warunkach tego przeliczenia oraz mechanizmach ograniczania ryzyka kursowego, na które jest narażony konsument.

45.	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1035 i 1863) art. 128 ust. 4 pkt 1 w zw. z ust. 5 art. 128 [Komitet audytu] 4. W przypadku: 1) banków spółdzielczych, - pełnienie funkcji komitetu audytu w celu wykonywania obowiązków komitetu audytu określonych w niniejszej ustawie, ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i rozporządzeniu nr 537/2014 może zostać powierzone radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu jednostki zainteresowania publicznego. (5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, przepisy art. 129 ust. 1, 3 i 5 stosuje się odpowiednio, z tym że w przypadku banków spółdzielczych i podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. i, okresy, o których mowa w art. 129 ust. 3 pkt 1 i 2, wynoszą rok.)	Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz. U. UE. L 157 z 9.6.2006., str. 87 z późn. zm.), art. 39 ust. 5 art. 39 Komitet ds. audytu 5. W przypadku gdy wszyscy członkowie komitetu ds. audytu są członkami organu administracyjnego lub nadzorczego badanej jednostki, państwo członkowskie może postanowić, że komitet ds. audytu będzie zwolniony z wymogów dotyczących niezależności ustanowionych w ust. 1 akapit czwarty.
46.	Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji (druk sejmowy nr 1262, Sejm X kadencji) projektowany art. 18zc ust. 4	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE. L. L 333 z 27.12.2022, str. 1, z późn. zm.) art. 39 art. 39 Kontrole 1. W celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia wiodący organ nadzorczy, przy wsparciu wspólnych zespołów ds. kontroli, o których mowa w art. 40 ust. 1, może wejść do obiektów, na tereny lub do nieruchomości, które stanowią miejsce prowadzenia działalności gospodarczej zewnętrznych dostawców usług ICT, takich jak siedziby, centra operacyjne i lokale dodatkowe, oraz przeprowadzać w nich wszystkie niezbędne kontrole na miejscu, a także przeprowadzać kontrole zdalne. Do celów wykonywania uprawnień, o których mowa w akapicie pierwszym, wiodący organ nadzorczy konsultuje się ze wspólną siecią nadzoru. 2. Urzędnicy i inne osoby upoważnione przez wiodący organ nadzorczy do przeprowadzania kontroli na miejscu są uprawnieni do: a) wejścia do wszelkich takich lokali, na teren lub do nieruchomości; oraz b) opieczetowania wszelkich takich lokali, ksiąg lub rejestrów na czas i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli. Urzędnicy i inne osoby upoważnione przez wiodący organ nadzorczy wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia określającego przedmiot i cel kontroli oraz okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 35 ust. 6, które podlegają nałożeniu w przypadku, gdy przedstawiciele odnośnych kluczowych zewnętrznych dostawców usług ICT nie poddadzą się kontroli. 3. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem kontroli wiodący organ nadzorczy informuje o niej organy właściwe dla podmiotów finansowych, które korzystają z usług danego zewnętrznego dostawcy usług ICT.

		4. Kontrole obejmują pełen zakres stosownych systemów, sieci, urządzeń, informacji i danych związanych z ICT wykorzystywanych do świadczenia usług ICT na rzecz podmiotów finansowych albo mających wpływ na świadczenie tych usług. 5. Przed każdą planowaną kontrolą na miejscu wiodący organ nadzorczy powiadamia z odpowiednim wyprzedzeniem danego kluczowego zewnętrznego dostawcę usług ICT, chyba że takie powiadomienie jest niemożliwe ze względu na nadzwyczajną lub kryzysową sytuację, lub jeżeli prowadziłoby to sytuacji, w której kontrola lub audyt nie byłoby już skuteczne. 6. Kluczowy zewnętrzny dostawca usług ICT jest zobowiązany poddać się kontrolom na miejscu określonym w decyzji wiodącego organu nadzorczego. W decyzji tej określa się przedmiot i cel kontroli, datę jej rozpoczęcia oraz okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 35 ust. 6, środki odwoławcze dostępne na mocy rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz prawo do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości. 7. Jeżeli urzędnicy wiodącego organu nadzorczego i inne osoby upoważnione przez ten organ stwierdzą, że kluczowy zewnętrzny dostawca usług ICT sprzeciwia się kontroli zarządzanej na mocy niniejszego artykułu, wiodący organ nadzorczy informuje tego kluczowego zewnętrznego dostawcę usług ICT o konsekwencjach takiego sprzeciwu, w tym o możliwości żądania przez właściwe organy, by podmioty finansowe zakończyły stosunki umowne z tym kluczowym zewnętrznym dostawcą usług ICT.
47.	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 487 oraz z 2025 r. poz. 146.) art. 135 ust. 1 i 4 art. 135 [Umorzenie postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego] 1. Postępowanie egzekucyjne lub zabezpieczające skierowane do majątku podmiotu w restrukturyzacji wszczęte przed wszczęciem przymusowej restrukturyzacji podlega umorzeniu. 4. W czasie trwania przymusowej restrukturyzacji w stosunku do podmiotu w restrukturyzacji niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego i postępowania zabezpieczającego.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EEG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.6.2014, str. 190, z późn. zm.) art. 70 ust. 1 i 4 art. 70 Uprawnienie do ograniczenia egzekucji zabezpieczeń wierzytelności 1. Państwa członkowskie zapewniają, by organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji posiadały uprawnienie do ograniczenia zabezpieczonym wierzycielom instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją możliwości egzekucji zabezpieczeń wierzytelności w odniesieniu do wszelkich aktywów tej instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją od chwili publikacji obwieszczenia o ograniczeniu zgodnie z art. 83 ust. 4 do późno w państwie członkowskim, w którym instytucja ta ma siedzibę, dnia roboczego następującego po tym opublikowaniu. 4. Wykonując uprawnienie na mocy niniejszego artykułu, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględniają wpływ, jaki wykonanie tego uprawnienia mogłoby mieć na prawidłowe funkcjonowanie rynków finansowych.
48.	Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (Dz. U. poz. 1045 oraz 2025 r. poz. 52) § 18 pkt 7 lit. c § 18.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 1, z późn. zm.) art. 5 ust. 2 lit. e art. 11

Realizując strategię zarządzania ryzykiem, bank wprowadza i aktualizuje polityki i procedury zarządzania ryzykiem, określające w szczególności:

7) w zakresie ryzyka operacyjnego:

c) strategię i plany awaryjne oraz strategię i plany na rzecz ciągłości działania, w tym w zakresie ICT oraz plany reagowania i przywracania sprawności ICT utworzone, zarządzane i testowane zgodnie z art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 1, z późn. zm. 4), zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie banku oraz ograniczenie strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych, mogących poważnie zakłócić tę działalność,

art. 5

Zarządzanie i organizacja

2. Organ zarządzający podmiotu finansowego określa, zatwierdza i nadzoruje wdrażanie wszystkich ustaleń dotyczących ram zarządzania ryzykiem związanym z ICT, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz ponosi odpowiedzialność za ich wdrażanie.

Do celów akapitu pierwszego organ zarządzający:

e) zatwierdza i nadzoruje wdrażanie strategii na rzecz ciągłości działania podmiotu finansowego w zakresie ICT oraz planów reagowania i przywracania sprawności ICT, o których mowa odpowiednio w art. 11 ust. 1 i 3 i które mogą być przyjmowane jako specjalna strategia szczegółowa stanowiąca integralną część ogólnej strategii na rzecz ciągłości działania oraz planu reagowania i przywracania sprawności danego podmiotu finansowego, oraz okresowo dokonuje przeglądu wdrażania tej strategii i tych planów.

art. 11

Reagowanie i przywracania sprawności

1. W kontekście ram zarządzania ryzykiem związanym z ICT, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz w oparciu o wymogi dotyczące identyfikacji określone w art. 8, podmioty finansowe wprowadzają kompleksową strategię na rzecz ciągłości działania w zakresie ICT, która może zostać przyjęta jako specjalna odrębna strategia stanowiąca integralną część ogólnej strategii na rzecz operacyjnej ciągłości działania podmiotu finansowego.

2. Podmioty finansowe realizują strategię na rzecz ciągłości działania w zakresie ICT poprzez specjalne, odpowiednie i udokumentowane ustalenia, plany, procedury i mechanizmy, których celem jest:

- a) zapewnienie ciągłości pełnienia przez podmiot finansowy jego krytycznych lub istotnych funkcji;
- b) szybkie, właściwe i skuteczne reagowanie na wszystkie incydenty związane z ICT i ich rozwiązywanie w sposób ograniczający szkody i nadający priorytet wznowieniu działań i działaniom odtworzeniowym;
- c) bezzwłoczne uruchamianie specjalnych planów umożliwiających zastosowanie środków, procesów i technologii ograniczających rozprzestrzenianie się, dostosowanych do każdego rodzaju incydentu związanego z ICT i zapobiegających dalszym szkodom, jak również bezzwłoczne uruchamianie dostosowanych do potrzeb procedur reagowania i przywracania sprawności, które to procedury zostały ustanowione zgodnie z art. 12;
- d) szacowanie wstępnych skutków, szkód i strat;
- e) określanie działań w zakresie komunikacji i zarządzania kryzysowego, które zapewniają przekazywanie aktualnych informacji wszystkim odpowiednim pracownikom wewnętrznym i zewnętrznym interesariuszom zgodnie z art. 14 i zgłaszanie ich właściwym organom zgodnie z art. 19.

3. W kontekście ram zarządzania ryzykiem związanym z ICT, o których mowa w art. 6 ust. 1, podmioty finansowe wdrażają powiązane plany reagowania i przywracania sprawności ICT, które w przypadku podmiotów finansowych innych niż mikroprzedsiębiorstwa podlegają niezależnym wewnętrznym przeglądom audytowym.

4. Podmioty finansowe wprowadzają, utrzymują i okresowo testują odpowiednie plany ciągłości działania w zakresie ICT, w szczególności w odniesieniu do krytycznych lub istotnych funkcji zleczanych w drodze outsourcingu zewnętrznym dostawcom usług ICT lub będących przedmiotem ustaleń z tymi dostawcami.

5. Jako część ogólnej strategii na rzecz ciągłości działania podmioty finansowe przeprowadzają analizę wpływu na działalność (BIA) swojego narażenia na poważne zakłócenia działalności gospodarczej. W ramach BIA podmioty finansowe oceniają potencjalny wpływ poważnych zakłóceń w działalności gospodarczej przy użyciu kryteriów ilościowych i jakościowych, z wykorzystaniem danych wewnętrznych i zewnętrznych oraz analizy scenariuszowej, stosownie do przypadku. BIA uwzględnia krytyczność zidentyfikowanych

i zgrupowanych funkcji biznesowych, procesów wsparcia, zależności od zewnętrznych dostawców usług i zasobów informacyjnych, oraz ich współzależności. Podmioty finansowe zapewniają, by zasoby ICT i usługi ICT były projektowane i wykorzystywane z zachowaniem pełnej zgodności z BIA, w szczególności jeśli chodzi o odpowiednie zapewnienie redundancji wszystkich krytycznych komponentów.

6. W ramach kompleksowego zarządzania ryzykiem związanym z ICT podmioty finansowe:

- a) co najmniej raz w roku oraz po wprowadzeniu istotnych zmian w systemach ICT wspierających krytyczne lub istotne funkcje testują plany ciągłości działania w zakresie ICT oraz plany reagowania i przywracania sprawności ICT w odniesieniu do systemów ICT wspierających wszystkie funkcje;
- b) testują plany działań informacyjnych na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej ustanowione zgodnie z art. 14.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) podmioty finansowe inne niż mikroprzedsiębiorstwa uwzględniają w planach testowania scenariusze cyberataków i pracy awaryjnej w trakcie przełączania się z głównej infrastruktury ICT na nadmiarowe zdolności w zakresie ICT, kopie zapasowe i urządzenia redundantne, które są konieczne do wypełniania obowiązków określonych w art. 12.

Podmioty finansowe dokonują regularnych przeglądów swojej strategii na rzecz ciągłości działania w zakresie ICT oraz planów reagowania i przywracania sprawności ICT, uwzględniając wyniki testów przeprowadzonych zgodnie z akapitem pierwszym oraz zalecenia wynikające z kontroli audytowych lub przeglądów nadzorczych.

7. Podmioty finansowe inne niż mikroprzedsiębiorstwa posiadają funkcję zarządzania w sytuacji kryzysowej, która - w przypadku uruchomienia ich planów ciągłości działania w zakresie ICT lub planów reagowania i przywracania sprawności ICT - określa między innymi jasne procedury zarządzania wewnętrznymi i zewnętrznymi działaniami informacyjnymi na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej zgodnie z art. 14.

8. W przypadku uruchomienia planów ciągłości działania w zakresie ICT i planów reagowania i przywracania sprawności ICT podmioty finansowe prowadzą łatwo dostępną ewidencję działań prowadzonych przed wystąpieniem zakłóceń i w trakcie ich wystąpienia.

9. Centralne depozyty papierów wartościowych dostarczają właściwym organom kopie wyników testów ciągłości działania w zakresie ICT lub podobnych ćwiczeń.

10. Podmioty finansowe inne niż mikroprzedsiębiorstwa zgłaszają właściwym organom, na żądanie, szacunkowe łączne roczne koszty i straty spowodowane poważnymi incydentami związanymi z ICT.

11. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 do dnia 17 lipca 2024 r. EUN, za pośrednictwem Wspólnego Komitetu, opracowują wspólne wytyczne w sprawie szacowania łącznych rocznych kosztów i strat, o których mowa w ust. 10.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/W (Dz. Urz. UE L 176 z 27.6.2013, str. 338, z późn. zm.)

art. 85

art. 85

Ryzyko operacyjne

1. Właściwe organy zapewniają wdrożenie przez instytucje polityk i procedur służących do oceny ekspozycji na ryzyko operacyjne, w tym ryzyka wynikające z ustaleń dotyczących outsourcingu, oraz bezpośrednich i pośrednich ekspozycji na kryptoaktywa i dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, oraz do zarządzania takimi ekspozycjami, jak również polityk i procedur stosowanych w razie zdarzeń o niskiej częstotliwości, lecz

		poważnych skutkach. Instytucje określają, co stanowi ryzyko operacyjne do celów wspomnianych polityk i procedur. 2. Właściwe organy zapewniają, by instytucje posiadały odpowiednie strategie i plany awaryjne oraz strategie i plany ciągłości działania, w tym strategie i plany na rzecz ciągłości działania w zakresie ICT oraz plany reagowania i przywracania sprawności ICT w odniesieniu do technologii, którą wykorzystują do przekazywania informacji, oraz by plany te były ustanawiane, zarządzane i testowane zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2022/2554, aby instytucje te mogły nadal prowadzić działalność w przypadku poważnego zakłócenia działalności gospodarczej i ograniczyć straty ponoszone w wyniku takiego zakłócenia.
49.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 września 2024 r. w sprawie przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego informacji przez firmy inwestycyjne, banki państwowe prowadzące działalność maklerską, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banki powiernicze (Dz. U. poz. poz. 1426) § 5 pkt 21 § 5 Biuro maklerskie przekazuje Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o: 21) awarii systemu transakcyjnego udostępnianego klientom.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.6.2014, str. 84, z późn. zm) art. 39 ust. 3 art. 39 Monitorowanie rynku 3. Właściwe organy monitorują rynek instrumentów finansowych i lokat strukturyzowanych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane i sprzedawane w ich państwach członkowskich lub z ich terytorium.
50.	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) w wersji z dnia 8 maja 2025 r. projektowany art. 14	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L. 150 z 09.06.2023r., str. 40 z późn. zm.)
51.	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) w wersji z dnia 8 maja 2025 r. projektowany art. 24	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L. 150 z 09.06.2023r., str. 40 z późn. zm.) art. 22 ust. 2 art. 58 ust. 3 art. 22 Sprawozdawczość dotycząca tokenów powiązanych z aktywami 2. Właściwy organ może nakazać emitentom tokenów powiązanych z aktywami wywiązanie się z obowiązku sprawozdawczości, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do wyemitowanych tokenów powiązanych z aktywami o wartości mniejszej niż 100 000 000 EUR. art. 58 Szczególne dodatkowe obowiązki mające zastosowanie do emitentów tokenów będących e-pieniędzem 3. Art. 22 i 23 oraz art. 24 ust. 3 mają zastosowanie do tokenów będących e-pieniędzem denominowanych w walucie, która nie jest walutą urzędową jednego z państw członkowskich.
52.	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) w wersji z dnia 8 maja 2025 r. projektowane art. 40, art. 41, art. 45 i art. 46	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L. 150 z 09.06.2023r., str. 40 z późn. zm.)

art. 46
art. 47

art. 46

Plan naprawy

1. Emitent tokena powiązanego z aktywami ustanawia i utrzymuje plan naprawy przewidujący środki, jakie ma podjąć emitent, by ponownie zapewnić zgodność z wymogami mającymi zastosowanie do rezerwy aktywów w przypadku, gdy emitent nie spełnia tych wymogów.

Plan naprawy obejmuje także utrzymanie usług emitenta związanych z wyemitowanym tokenem powiązanym z aktywami, terminowe przywrócenie działalności i wywiązanie się przez emitenta z obowiązków w przypadku zdarzeń stwarzających poważne ryzyko zakłócenia działalności.

Plan naprawy obejmuje odpowiednie warunki i procedury zapewniające terminową realizację działań naprawczych oraz szeroki wachlarz możliwości naprawy, w tym:

- a) opłatę płynnościową za wykup;
- b) ograniczenia kwoty tokena powiązanego z aktywami, które mogą być wykupione w ciągu jednego dnia roboczego;
- c) zawieszenie wykupu.

2. Emitent tokena powiązanego z aktywami zgłasza plan naprawy właściwemu organowi w terminie sześciu miesięcy od daty udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 21 lub w terminie sześciu miesięcy od daty zatwierdzenia dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa zgodnie z art. 17. Właściwy organ wymaga wprowadzenia zmian w planie naprawy, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia jego właściwego wdrożenia, oraz powiadamia emitenta o swojej decyzji wzywającej do wprowadzenia tych zmian w terminie 40 dni roboczych od daty powiadomienia o tym planie. Emitent wykonuje tę decyzję w terminie 40 dni roboczych od daty powiadomienia o niej. Emitent regularnie dokonuje przeglądu i aktualizacji planu naprawy. W stosownych przypadkach równolegle do zgłoszenia planu naprawy właściwemu organowi emitent zgłasza go także swoim organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i organom nadzoru ostrożnościowego.

3. Jeżeli emitent nie spełnia wymogów mających zastosowanie do rezerwy aktywów, o czym mowa w rozdziale 3 niniejszego tytułu, lub ze względu na szybko pogarszającą się kondycję finansową istnieje prawdopodobieństwo, że w najbliższej przyszłości nie spełni tych wymogów, właściwy organ, w celu zapewnienia przestrzegania mających zastosowanie wymogów, jest uprawniony zażądać od emitenta wdrożenia jednego lub większej liczby rozwiązań lub środków określonych w planie naprawy lub aktualizacji takiego planu naprawy, jeżeli okoliczności różnią się od założeń określonych w pierwotnym planie naprawy, oraz wdrożenia – w określonym terminie - jednego lub większej liczby rozwiązań lub środków określonych w zaktualizowanym planie.

4. W okolicznościach, o których mowa w ust. 3, właściwy organ ma prawo tymczasowo zawiesić wykup tokenów powiązanych z aktywami, pod warunkiem że zawieszenie jest uzasadnione ze względu na interesy posiadaczy tokenów powiązanych z aktywami i na stabilność finansową.

5. W stosownych przypadkach właściwy organ powiadamia organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i organy nadzoru ostrożnościowego właściwe dla emitenta o wszelkich środkach podjętych zgodnie z ust. 3 i 4.

6. EUNB po konsultacji z ESMA wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 co do określenia formatu planu naprawy i informacji, które mają być w nim zawarte.

		art. 47 Plan wykupu 1. Emitent tokena powiązanego z aktywami sporządza i utrzymuje plan operacyjny z myślą o uporządkowanym wykupie każdego tokena powiązanego z aktywami, który to plan ma zostać wdrożony na podstawie decyzji właściwego organu stwierdzającej, że emitent nie jest lub prawdopodobnie nie będzie w stanie wypełnić swoich obowiązków, w tym w przypadku niewypłacalności lub, w stosownych przypadkach, restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, lub w przypadku cofnięcia zezwolenia udzielonego emitentowi, bez uszczerbku dla rozpoczęcia stosowania środka w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym lub środka w zakresie zarządzania kryzysowego zdefiniowanych odpowiednio w art. 2 ust. 1 pkt 101 i 102 dyrektywy 2014/59/UE lub działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zdefiniowanego w art. 2 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 47. 2. Plan wykupu wykazuje zdolność emitenta tokena powiązanego z aktywami do dokonania wykupu pozostającego w obrocie wyemitowanego tokena powiązanego z aktywami bez narażania jego posiadaczy na nadmierne straty ekonomiczne oraz bez narażania stabilności rynków aktywów rezerwowych. Plan wykupu obejmuje ustalenia umowne, procedury i systemy, w tym wyznaczenie tymczasowego administratora zgodnie z obowiązującym prawem, zapewniające sprawiedliwe traktowanie wszystkich posiadaczy tokenów powiązanych z aktywami oraz terminową wypłatę posiadaczom tokenów powiązanych z aktywami wpływów ze sprzedaży pozostałych aktywów rezerwowych. Plan wykupu zapewnia ciągłość wszelkich krytycznych operacji niezbędnych do przeprowadzenia uporządkowanego wykupu i które są prowadzone przez emitentów lub dowolny podmiot zewnętrzny. 3. Emitent tokena powiązanego z aktywami zgłasza plan wykupu właściwemu organowi w terminie sześciu miesięcy od daty udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 21 lub w terminie sześciu miesięcy od daty zatwierdzenia dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa zgodnie z art. 17. Właściwy organ wymaga wprowadzenia zmian w planie wykupu, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia jego właściwego wdrożenia, oraz powiadamia emitenta o swojej decyzji wzywającej do wprowadzenia tych zmian w terminie 40 dni roboczych od daty powiadomienia o tym planie. Emitent wykonuje tę decyzję w terminie 40 dni roboczych od daty powiadomienia o niej. Emitent regularnie dokonuje przeglądu i aktualizacji planu wykupu. 4. W stosownych przypadkach właściwy organ zgłasza plan wykupu organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i organowi nadzoru ostrożnościowego emitenta. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przeanalizować plan wykupu z myślą o zidentyfikowaniu wszelkich działań w planie wykupu, które mogą negatywnie wpłynąć na możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji emitenta, oraz wydać w tych kwestiach zalecenia dla właściwego organu. 5. EUNB wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w celu określenia: a) treści planu wykupu oraz częstotliwości przeglądów, w zależności od wielkości, złożoności i charakteru tokena powiązanego z aktywami a także modelu biznesowego jego emitenta; oraz b) przestaniek do rozpoczęcia realizacji planu wykupu.
53.	Rządowy projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) w wersji z dnia 8 maja 2025 r. projektowany art. 162	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L. 150 z 09.06.2023 r., str. 40 z późn. zm.) art. 143 ust. 3 art. 143

		Środki przejściowe 3. Dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, którzy świadczyli swoje usługi zgodnie z obowiązującym prawem przed dniem 30 grudnia 2024 r., mogą w dalszym ciągu świadczyć swoje usługi do dnia 1 lipca 2026 r. lub do momentu uzyskania przez nich zezwolenia zgodnie z art. 63 lub do momentu odmowy udzielenia im takiego zezwolenia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu przewidzianych w akapicie pierwszym uregulowań przejściowych w odniesieniu do dostawców usług w zakresie kryptoaktywów lub o skróceniu okresu ich obowiązywania, jeżeli uznają, że ich krajowe ramy regulacyjne mające zastosowanie przed dniem 30 grudnia 2024 r. są mniej rygorystyczne niż niniejsze rozporządzenie. Do dnia 30 czerwca 2024 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o tym, czy skorzystały z możliwości przewidzianej w akapicie drugim, oraz o okresie obowiązywania systemu przejściowego.
54.	Projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) w wersji z dnia 8 maja 2025 r. projektowane art. 117-127	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (MiCA) (Dz. Urz. L. 150 z 09.06.2023r., str. 40 z późn. zm.) art. 111 ust. 1 akapit drugi art. 111 1. [...] Państwa członkowskie mogą postanowić, że nie określą przepisów dotyczących kar administracyjnych, jeżeli naruszenia, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b), c), d) lub e), objęto już sankcjami karnymi przewidzianymi w prawie krajowym przed dniem 30 czerwca 2024 r. W takim przypadku państwa członkowskie szczegółowo informują Komisję, ESMA i EUNB o odpowiednich przepisach swojego prawa karnego.
55.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) art. 97 art. 98 art. 97 [Wniesienie wadium] 1. Zamawiający może żądać od wykonawców wniesienia wadium. 2. Zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. 3. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych lub udziela zamówienia w częściach, określa kwotę wadium dla każdej z części. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. 4. Jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7 i 8 lub art. 388 pkt 2 lit. b i c, lub art. 415 ust. 2 pkt 5 i 6, określa kwotę wadium dla wartości zamówienia podstawowego. 5. Wadium wnosi się przed upływem terminu składania ofert i utrzymuje nieprzerwanie do dnia upływu terminu związania ofertą, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2. 6. Przedłużenie terminu związania ofertą jest dopuszczalne tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium albo, jeżeli nie jest to możliwe, z wniesieniem nowego wadium na przedłużony okres związania ofertą. 7. Wadium może być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub kilku następujących formach: 1) pieniądzu; 2) gwarancjach bankowych; 3) gwarancjach ubezpieczeniowych;	Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.03.2014 r., str. 65 z późn. zm.) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.3.2014 r., str. 238 z późn. zm.)

4) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2024 r. poz. 419).

8. Wadium wnoszone w pieniądzu wpłaca się przelewem na rachunek bankowy wskazany przez zamawiającego.

9. Wadium wniesione w pieniądzu zamawiający przechowuje na rachunku bankowym.

10. Jeżeli wadium jest wnoszone w formie gwarancji lub poręczenia, o których mowa w ust. 7 pkt 2-4, wykonawca przekazuje zamawiającemu oryginał gwarancji lub poręczenia, w postaci elektronicznej.

art. 98 [Zwrot lub zatrzymanie wadium]

1. Zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z okoliczności:

- 1) upływu terminu związania ofertą;
- 2) zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego;
- 3) unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia, z wyjątkiem sytuacji gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia.

2. Zamawiający, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku zwraca wadium wykonawcy:

- 1) który wycofał ofertę przed upływem terminu składania ofert;
- 2) którego oferta została odrzucona;
- 3) po wyborze najkorzystniejszej oferty, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza;
- 4) po unieważnieniu postępowania, w przypadku gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia.

3. Złożenie wniosku o zwrot wadium, o którym mowa w ust. 2, powoduje rozwiązanie stosunku prawnego z wykonawcą wraz z utratą przez niego prawa do korzystania ze środków ochrony prawnej, o których mowa w dziale IX.

4. Zamawiający zwraca wadium wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę.

5. Zamawiający zwraca wadium wniesione w innej formie niż w pieniądzu poprzez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium.

6. Zamawiający zatrzymuje wadium wraz z odsetkami, a w przypadku wadium wniesionego w formie gwarancji lub poręczenia, o których mowa w art. 97 ust. 7 pkt 2-4, występuje odpowiednio do gwaranta lub poręczyciela z żądaniem zapłaty wadium, jeżeli:

- 1) wykonawca w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 107 ust. 2 lub art. 128 ust. 1, z przyczyn leżących po jego stronie, nie złożył podmiotowych środków dowodowych lub przedmiotowych środków dowodowych potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 57 lub art. 106 ust. 1, oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, innych dokumentów lub oświadczeń lub nie wyraził zgody na poprawienie omyłki, o której mowa w art. 223 ust. 2 pkt 3, co spowodowało brak możliwości wybrania oferty złożonej przez wykonawcę jako najkorzystniejszej;
- 2) wykonawca, którego oferta została wybrana:
 - a) odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie,
 - b) nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy;

	3) zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, którego oferta została wybrana.	
56.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) art. 83 art. 83 [Analiza potrzeb zamawiającego] 1. Zamawiający publiczny, przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia, dokonuje analizy potrzeb i wymagań, uwzględniając rodzaj i wartość zamówienia. 2. Analiza, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) badanie możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb z wykorzystaniem zasobów własnych; 2) rozeznanie rynku: a) w aspekcie alternatywnych środków zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb, b) w aspekcie możliwych wariantów realizacji zamówienia albo wskazuje, że jest wyłącznie jedna możliwość wykonania zamówienia. 3. Analiza, o której mowa w ust. 1, wskazuje: 1) orientacyjną wartość zamówienia dla każdego ze wskazanych wariantów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b; 2) możliwość podziału zamówienia na części; 3) przewidywany tryb udzielenia zamówienia; 4) możliwość uwzględnienia aspektów społecznych, środowiskowych lub innowacyjnych zamówienia; 5) ryzyka związane z postępowaniem o udzielenie i realizacją zamówienia. 4. Zamawiający publiczny może odstąpić od dokonania analizy potrzeb i wymagań, w przypadku gdy zachodzi podstawa udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia, o której mowa w art. 209 ust. 1 pkt 4, lub w trybie zamówienia z wolnej ręki, o której mowa w art. 214 ust. 1 pkt 5.	Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.03.2014 r., str. 65 z późn. zm.) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.3.2014 r., str. 238 z późn. zm.)
57.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) art. 433 art. 433 [Zakazane postanowienia umowy] Projektowane postanowienia umowy nie mogą przewidywać: 1) odpowiedzialności wykonawcy za opóźnienie, chyba że jest to uzasadnione okolicznościami lub zakresem zamówienia; 2) naliczania kar umownych za zachowanie wykonawcy niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotem umowy lub jej prawidłowym wykonaniem; 3) odpowiedzialności wykonawcy za okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi zamawiający; 4) możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron.	Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.03.2014 r., str. 65 z późn. zm.) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE. L. 94 z 28.3.2014 r., str. 238 z późn. zm.)
58.	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) w wersji z dnia 7 lutego 2025 r. projektowane art. 67c ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Cybersecurity of 5G networks: EU Toolbox of risk mitigating measures Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz. Urz. UE. L. 333 z 27.12.2022 r., str. 80)

	projektowane art. 226 ust. 1 pkt 17 i 19 Prawa zamówień publicznych	
59.	Ustawa dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. U. poz. 605) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129.) art. 4 art. 4 [Warunki dopuszczenia produktów leczniczych z zagranicy; import docelowy] 1. Do obrotu są dopuszczone bez konieczności uzyskania pozwolenia produkty lecznicze, sprowadzane z zagranicy, jeżeli ich zastosowanie jest niezbędne dla ratowania życia lub zdrowia pacjenta, pod warunkiem że dany produkt leczniczy jest dopuszczony do obrotu w kraju, z którego jest sprowadzany, i posiada aktualne pozwolenie dopuszczenia do obrotu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 (import docelowy). 2. Podstawą sprowadzenia produktu leczniczego, o którym mowa w ust. 1, jest recepta oraz zapotrzebowanie wystawione przez lekarza w podmiocie wykonującym działalność leczniczą na produkt leczniczy stosowany w podmiocie wykonującym działalność leczniczą lub na produkt leczniczy stosowany poza podmiotem wykonującym działalność leczniczą, którego zasadność wystawienia została potwierdzona przez konsultanta z danej dziedziny medycyny. 3. Do obrotu, o którym mowa w ust. 1, nie dopuszcza się produktów leczniczych: 1) w odniesieniu do których wydano decyzję o odmowie wydania pozwolenia, odmowie przedłużenia okresu ważności pozwolenia, cofnięcia pozwolenia, oraz 2) zawierających tę samą lub te same substancje czynne, tę samą dawkę i postać co produkty lecznicze, które otrzymały pozwolenie i są dostępne w obrocie. 3a. (uchylony). 4. Do obrotu nie dopuszcza się również produktów leczniczych, określonych w ust. 1, które z uwagi na bezpieczeństwo ich stosowania oraz wielkość importu powinny być dopuszczone do obrotu zgodnie z art. 3 ust. 1. 5. (uchylony). 6. (uchylony). 7. (uchylony). 8. Minister właściwy do spraw zdrowia, a w odniesieniu do produktów leczniczych weterynaryjnych na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa, może w przypadku kłęski żywiołowej bądź też innego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi albo życia lub zdrowia zwierząt dopuścić do obrotu na czas określony produkty lecznicze nieposiadające pozwolenia. 8a. Do produktów, o których mowa w ust. 1, 8 i 9, stosuje się art. 66. 9. Minister właściwy do spraw zdrowia, a w odniesieniu do produktów leczniczych weterynaryjnych na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa, może w przypadku kłęski żywiołowej lub innego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt wydać zgodę na sprowadzenie z zagranicy, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 i 3, produktu leczniczego, który jednocześnie: 1) posiada pozwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lub 2, 2) jest dopuszczony do obrotu w państwie, z którego jest sprowadzany, 3) jest niedostępny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - pod warunkiem że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest dostępny produkt leczniczy zawierający tę samą lub te same substancje czynne, tę samą moc i postać, co produkt leczniczy sprowadzany.	Rozporządzenie 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylenia dyrektywy 2001/20/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 1, z późn. zm.). art. 83 art. 83 1. W drodze wyjątku od art. 6 dyrektywy 2001/83/WE Państwa Członkowskie mogą uczynić produkt leczniczy przeznaczony do stosowania przez człowieka należący do kategorii określonych w art. 3 ust. 1 oraz 2 niniejszego rozporządzenia dostępnym do indywidualnego stosowania. 2. Do celów niniejszego artykułu "indywidualne stosowanie" oznacza uczynienie produktu leczniczego należącego do kategorii określonych w art. 3 ust. 1 i 2 dostępnym z powodów okoliczności w odniesieniu do grupy pacjentów z chroniczną lub poważną wycieńczającą chorobą lub czyja choroba traktowana jest jako zagrożenie życia, i kto nie może być pomyślnie leczony przez dopuszczony produkt leczniczy. Dany produkt leczniczy musi być przedmiotem wniosku o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu zgodnie z art. 6 niniejszego rozporządzenia lub musi być poddany testom klinicznym. 3. Gdy Państwo Członkowskie wykorzystuje możliwość przewidzianą w ust. 1, powiadamia Agencję. 4. Jeżeli przewiduje się indywidualne stosowanie, Komitet ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi, po konsultacji z producentem lub wnioskodawcą, może przyjąć opinie w sprawie warunków stosowania, warunków dystrybucji oraz pacjentów docelowych. Informacje te uaktualniane są na bieżąco. 5. Państwa Członkowskie uwzględniają wszelkie dostępne opinie. 6. 184 Agencja posiada uaktualniany wykaz opinii przyjętych zgodnie z ust. 4, który jest opublikowany na jej stronie internetowej. Artykuł 28 ust. 1 i 2 stosuje się z uwzględnieniem niezbędnych zmian. 7. Opinie określone w ust. 4 nie wpływają na odpowiedzialność cywilną i karną producenta lub wnioskodawcy o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu. 8. Jeżeli został ustanowiony program indywidualnego stosowania, wnioskodawca zapewnia, że biorący udział pacjenci także mają dostęp do nowego produktu produkt leczniczego podczas okresu wydawania pozwolenia i wprowadzenia do obrotu. 9. Niniejszy artykuł nie narusza dyrektywy 2001/20/WE oraz art. 5 dyrektyw 2001/83/WE.

60.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129) art. 68 ust. 3 art. 68 [Zasady obrotu detalicznego; sprzedaż wysyłkowa i przywóz z zagranicy na własne potrzeby] 3. Dopuszcza się prowadzenie przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza, z wyjątkiem produktów leczniczych, których wydawanie ograniczone jest wiekiem pacjenta.	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE. L. 311 z 28.11.2001 r., str. 67 z późn. zm., Dz. Urz. UE. polskie wydanie specjalne r. 13, t. 027, str. 69) art. 85c art. 85c 1. Bez uszczerbku dla przepisów krajowych zakazujących oferowania ludności w sprzedaży na odległość, w drodze usług społeczeństwa informacyjnego, produktów leczniczych wydawanych na receptę, państwa członkowskie zapewniają, by produkty lecznicze były oferowane w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego(30) przy zachowaniu następujących warunków: a) osoba fizyczna lub prawna oferująca produkty lecznicze jest uprawniona lub upoważniona do dostarczania ludności produktów leczniczych, w tym na odległość, zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub siedziby danej osoby; b) osoba, o której mowa w lit. a), zgłosiła państwu członkowskiemu miejsca zamieszkania lub siedziby co najmniej następujące informacje: (i) nazwisko lub nazwę oraz stały adres wykonywania działalności, z którego dostarczane są produkty lecznicze; (ii) datę rozpoczęcia działalności polegającej na oferowaniu ludności produktów leczniczych w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego; (iii) adres strony internetowej wykorzystywanej do tego celu oraz wszelkie odpowiednie informacje niezbędne do identyfikacji tej strony; (iv) w stosownych przypadkach - klasyfikację produktów leczniczych oferowanych ludności w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego, zgodnie z tytułem VI. W odpowiednich przypadkach informacje te są uaktualniane; c) produkty lecznicze spełniają wymogi przepisów krajowych państwa członkowskiego przeznaczenia zgodnie z art. 6 ust. 1; d) bez uszczerbku dla wymogów informacyjnych ustanowionych w dyrektywie 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)(31) strona internetowa, na której oferowane są produkty lecznicze, zawiera co najmniej: (i) dane kontaktowe właściwego organu lub organu, do którego wniesiono zgłoszenia na podstawie lit. b); (ii) hipertączę do strony internetowej - o której mowa w ust. 4 - państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub siedziby; (iii) wspólne logo, o którym mowa w ust. 3, wyraźnie widoczne na każdej stronie witryny internetowej odnoszącej się do oferowania ludności produktów leczniczych w sprzedaży na odległość. Wspólne logo zawiera hipertączę do wpisu osoby w wykazie, o którym mowa w ust. 4 lit. c). 2. Państwa członkowskie mogą wprowadzić uzasadnione względami ochrony zdrowia publicznego warunki detalicznego dostarczania na ich terytorium produktów leczniczych oferowanych ludności w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego. 3. Wprowadza się wspólne logo rozpoznawalne w całej Unii, umożliwiające wskazanie państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub siedziby osoby oferującej ludności produkty lecznicze w sprzedaży
------------	---	---

		na odległość. Logo to jest wyraźnie widoczne na stronach internetowych, na których produkty lecznicze są oferowane ludności w sprzedaży na odległość zgodnie z ust. 1 lit. d). W celu ujednolicenia funkcjonowania wspólnego logo, Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące: a) technicznych, elektronicznych i kryptograficznych wymogów umożliwiających sprawdzenie autentyczności wspólnego logo; b) wzoru wspólnego logo. W razie potrzeby wprowadza się zmiany do tych aktów wykonawczych w celu uwzględnienia postępu naukowo-technicznego. Te akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 121 ust. 2. 4. Każde państwo członkowskie tworzy stronę internetową zawierającą co najmniej: a) informacje na temat przepisów krajowych mających zastosowanie do oferowania ludności produktów leczniczych w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego, w tym informację o tym, że poszczególne państwa członkowskie mogą stosować różne klasyfikacje produktów leczniczych i warunki ich dostarczania; b) informację na temat celu wspólnego logo; c) wykaz osób oferujących ludności produkty lecznicze w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego zgodnie z ust. 1 oraz adresy ich stron internetowych; d) ogólne informacje dotyczące ryzyka związanego z produktami leczniczymi dostarczającymi ludności nielegalnie w drodze usług społeczeństwa informacyjnego. Strona internetowa zawiera hiperłącze do strony internetowej, o której mowa w ust. 5. 5. Agencja tworzy stronę internetową zawierającą informacje, o których mowa w ust. 4 lit. b) i d), informacje na temat prawodawstwa Unii mającego zastosowanie do sfalszowanych produktów leczniczych oraz hiperłącza do stron internetowych państw członkowskich, o których mowa w ust. 4. Strona internetowa Agencji wyraźnie wskazuje, że strony internetowe państw członkowskich zawierają informacje na temat osób uprawnionych lub upoważnionych do dostarczania ludności produktów leczniczych w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego w danym państwie członkowskim. 6. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2000/31/WE i dla wymogów ustanowionych w niniejszym tytule państwa członkowskie podejmują działania niezbędne do zapewnienia, by osoby oferujące ludności produkty lecznicze w sprzedaży na odległość w drodze usług społeczeństwa informacyjnego i działające na ich terytorium, a niebędące osobami, o których mowa w ust. 1, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom.
61.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129.) art. 48 ust. 1 i 2 art. 48 [Wymagania na stanowisku Osoby Wykwalifikowanej oraz jej obowiązki] 1. Osobą Wykwalifikowaną może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania: 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza lub inny równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w art. 191a ust. 1 pkt 2 lub 3 lub ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym 3, uzyskany w obszarze obejmującym co najmniej jedną dyscyplinę naukową z dziedziny nauk biologicznych, chemicznych, farmaceutycznych, medycznych lub weterynaryjnych; 2) zdobyła wiedzę i umiejętności co najmniej w zakresie następujących przedmiotów: fizyki, chemii ogólnej i nieorganicznej, chemii organicznej, chemii analitycznej, chemii farmaceutycznej obejmującej analizę	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE. L. 311 z 28.11.2001 r., str. 67 z późn. zm., Dz. Urz. UE. polskie wydanie specjalne r. 13, t. 027, str. 69) art. 49 ust. 2 art. 49 2. Osoba wykwalifikowana posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uzyskane po ukończeniu studiów uniwersyteckich lub studiów uznanych za równoważne przez Państwo Członkowskie, którego to dotyczy, trwających co najmniej cztery lata studiów teoretycznych i praktycznych w jednej z następujących dyscyplin naukowych: farmacja, medycyna, weterynaria, chemia, chemia i technologia farmaceutyczna, biologia.

	produktów leczniczych, biochemii ogólnej i stosowanej (medycznej), fizjologii, mikrobiologii, farmakologii, technologii farmaceutycznej, toksykologii oraz farmakognozji; 3) posiada co najmniej dwuletni staż pracy u wytwórcy lub importera produktu leczniczego posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 38 ust. 1, lub zgodę, o której mowa w art. 38a ust. 1, obejmujący przeprowadzanie analizy jakościowej i ilościowej produktów leczniczych i substancji czynnych oraz przeprowadzanie badań i czynności kontrolnych koniecznych do zapewnienia jakości produktów leczniczych zgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu na dopuszczenie do obrotu; 4) władza językiem polskim w stopniu niezbędnym do pełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 3. 2. Tytuł zawodowy magistra farmacji poświadczają spełnianie warunków określonych w ust. 1 pkt 1 i 2. Osoby nieposiadające tego tytułu, legitymujące się wykształceniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dodatkowo przedstawiają, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 167 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym 4 : 1) suplement do dyplomu; 2) świadectwo ukończenia studiów podyplomowych prowadzonych przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni medycznych, które prowadzą studia na kierunku farmacja, w przypadku konieczności uzupełnienia wiedzy i umiejętności, o których mowa w ust. 1 pkt 2.	Jednakże minimalny czas trwania studiów uniwersyteckich może wynosić trzy i pół roku, w przypadku gdy następuje po nich okres kształcenia teoretycznego i praktycznego trwający przynajmniej jeden rok z zawartym w nim przynajmniej sześciomiesięcznym okresem szkolenia w publicznej aptece, potwierdzony egzaminem na poziomie uniwersyteckim. W przypadku gdy w Państwie Członkowskim istnieją dwa uniwersyteckie lub równoważne studia i gdy jedno z nich trwa ponad cztery lata, a drugie ponad trzy lata, dyplom, świadectwo lub inny dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uzyskane po ukończeniu studiów uniwersyteckich lub ich uznany ekwiwalent uważane są jako spełniające warunki, o których mowa w akapicie drugim, wówczas, gdy dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji uzyskane po ukończeniu obu studiów uważane są jako równoważne przez państwo, którego to dotyczy. Studia obejmują nauczanie praktyczne i teoretyczne dotyczące co najmniej jednego z niżej podanych podstawowych przedmiotów: – fizyka eksperymentalna, – chemia ogólna nieorganiczna, – chemia organiczna, – chemia analityczna, – chemia farmaceutyczna, obejmująca analizę produktów leczniczych, – biochemia ogólna i stosowana (medyczna), – fizjologia, – mikrobiologia, – farmakologia, – technologia farmaceutyczna, – toksykologia, – farmakognozja (badanie składu i zjawisk cząstek czynnych substancji naturalnych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego). Badania w zakresie powyższych przedmiotów powinny zostać wyważone w taki sposób, aby umożliwić danej osobie spełnienie zobowiązań określonych w art. 51. W przypadku niektórych dyplomów, certyfikatów lub innych dowodów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wymienionych w akapicie pierwszym, które nie spełniają kryteriów ustanowionych w niniejszym ustępie, właściwe władze Państwa Członkowskiego zapewnią, iż dana osoba dostarczy dowodów posiadania odpowiedniej wiedzy w zakresie wyżej wymienionych przedmiotów.
62.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129.) art. 54 ust. 3 pkt 3 art. 54 [Reklama kierowana do profesjonalistów. Dostarczanie bezpłatnych próbek] 3. Reklama produktu leczniczego polegająca na bezpłatnym dostarczaniu jego próbek może być kierowana wyłącznie do osób uprawnionych do wystawiania recept, pod warunkiem że: 3) każda dostarczana próbka nie jest większa niż jedno najmniejsze opakowanie produktu leczniczego dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE. L. 311 z 28.11.2001 r., str. 67 z późn. zm., Dz. Urz. UE. polskie wydanie specjalne r. 13, t. 027, str. 69) art. 96 ust. 1 pkt d art. 96 1. Bezpłatne próbki dostarcza się na zasadzie wyjątkowej jedynie osobom uprawnionym do przepisywania lub do dostarczania produktów oraz na poniższych warunkach: d) każda próbka nie może być większa niż najmniejsza prezentacja produktu na rynku.

63.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 oraz z 2025 r. poz. 129.) art. 108a ust. 2 art. 108a [Podmiot ponoszący koszty badań i pobrania próbek] 2. W przypadku gdy wyniki badań przeprowadzonych na podstawie art. 108 ust. 4 pkt 5 lub art. 115 ust. 1 pkt 5a potwierdzą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe, koszty tych badań i pobrania próbki pokrywa podmiot odpowiedzialny.	Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE. L. 311 z 28.11.2001 r., str. 67 z późn. zm., Dz. Urz. UE. polskie wydanie specjalne r. 13, t. 027, str. 69) art. 111 ust. 1 art. 111 1. Właściwy organ danego państwa członkowskiego - we współpracy z Agencją - zapewnia przestrzeganie wymogów prawnych dotyczących produktów leczniczych, w drodze inspekcji, w razie potrzeby niezapowiedzianych, oraz w stosownych przypadkach w drodze wystąpienia o przeprowadzenie badań próbek do Państwowego Laboratorium Kontroli Środków Leczniczych lub do wyznaczonego do tych celów laboratorium. Współpraca ta polega na wymianie z Agencją informacji na temat planowanych i przeprowadzonych inspekcji. Państwa członkowskie i Agencja współpracują przy koordynowaniu inspekcji w państwach trzecich. Inspekcje obejmują działania wymienione w ust. 1a-1f, ale nie ograniczają się do nich.
64.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 19 art. 19 [Wniosek o wydanie niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego] 1. Producent i importer, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2017/746 przedłożył w celu rejestracji do systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia 2017/745 lub art. 30 rozporządzenia 2017/746, wymagane informacje, składa do Prezesa Urzędu wniosek o wydanie niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego, o którym mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 2 rozporządzenia 2017/746. 2. Producent niemający miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim, który zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2017/746 przedłożył w celu rejestracji do systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia 2017/745 lub art. 30 rozporządzenia 2017/746, wymagane informacje i którego upoważniony przedstawiciel ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składa do Prezesa Urzędu wniosek o wydanie niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego, o którym mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 2 rozporządzenia 2017/746. 3. Upoważniony przedstawiciel, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2017/746 przedłożył do systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia 2017/745 lub art. 30 rozporządzenia 2017/746, informacje wymagane w celu rejestracji, składa do Prezesa Urzędu wniosek o wydanie niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego, o którym mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia 2017/745 albo art. 28 ust. 2 rozporządzenia 2017/746. 4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1-3, osoba reprezentująca podmiot składający wniosek składa osobiście w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, legitymując się dokumentem stwierdzającym tożsamość, albo w postaci elektronicznej przez elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej z profilu zaufanego tej osoby, albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym tej osoby na adres poczty elektronicznej podany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, albo podpisany przy pomocy podpisu osobistego w rozumieniu art. 2	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L. 117 z 05.05.2017 r., str. 1) art. 31 art. 31 Rejestracja producentów, upoważnionych przedstawicieli i importerów 1. Przed wprowadzeniem do obrotu wyrobu innego niż wyrób wykonany na zamówienie producenta, upoważnieni przedstawiciele i importerzy, przedkładają, w celu rejestracji, do systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 30, informacje, o których mowa w załączniku VI część A sekcja 1, o ile nie zostali oni wcześniej zarejestrowani zgodnie z niniejszym artykułem. W przypadkach gdy procedura oceny zgodności wymaga udziału jednostki notyfikowanej zgodnie z art. 52, informacje, o których mowa w załączniku VI część A sekcja 1, przekazuje się do tego systemu elektronicznego przed złożeniem wniosku do jednostki notyfikowanej. 2. Po zweryfikowaniu danych wprowadzonych zgodnie z ust. 1 właściwy organ uzyskuje z systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 30, niepowtarzalny numer rejestracyjny i wydaje go producentowi, upoważnionemu przedstawicielowi lub importerowi. 3. Producent używa niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego przy składaniu do jednostki notyfikowanej wniosku o ocenę zgodności oraz aby uzyskać dostęp do bazy danych Eudamed w celu wywiązania się ze swoich obowiązków wynikających z art. 29. 4. W ciągu tygodnia od wystąpienia jakiegokolwiek zmiany odnoszącej się do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, podmiot gospodarczy aktualizuje dane w systemie elektronicznym, o którym mowa w art. 30. 5. Nie później niż rok po przedłożeniu informacji zgodnie z ust. 1, a następnie co dwa lata podmiot gospodarczy potwierdza dokładność tych danych. W przypadku niezłożenia takiego potwierdzenia w ciągu sześciu miesięcy od wskazanego terminu państwo członkowskie może podjąć na swoim terytorium odpowiednie środki korygujące do momentu spełnienia tego obowiązku przez podmiot gospodarczy. 6. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności podmiotu gospodarczego za dane właściwy organ weryfikuje potwierdzone dane, o których mowa w załączniku VI część A sekcja 1.

ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941), albo podpisany przez tę osobę i poświadczony przez notariusza.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera nazwę podmiotu składającego wniosek zgodną z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz jego numer identyfikacji podatkowej (NIP).

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera nazwę i adres producenta oraz nazwę jego upoważnionego przedstawiciela zgodną z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i numer identyfikacji podatkowej (NIP) tego upoważnionego przedstawiciela.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się następujące dokumenty:

1) odpis z właściwego rejestru przedsiębiorców, zawierający informacje o wpisie producenta do rejestru i nazwę organu prowadzącego rejestr, sporządzony nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem dostarczenia Prezesowi Urzędu i zalegalizowany przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej albo opatrzony apostille zgodnie z Konwencją znoszącą wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzoną w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 938), zwaną dalej "Konwencją haską";

2) oświadczenie o osobach reprezentujących i sposobie reprezentacji, które powinno zostać złożone przed notariuszem albo innym podmiotem zaufania publicznego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem dostarczenia Prezesowi Urzędu oraz zostać zalegalizowane przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej albo opatrzone apostille zgodnie z Konwencją haską, jeżeli na podstawie odpisu, o którym mowa w pkt 1, nie można dokonać weryfikacji danych osób reprezentujących producenta oraz sposobu tej reprezentacji;

3) wyznaczenie, o którym mowa w art. 11 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 albo art. 11 ust. 1 rozporządzenia 2017/746.

8. Do dokumentów, o których mowa w ust. 7, dołącza się tłumaczenie na język polski sporządzone i poświadczone albo sprawdzone i poświadczone przez wykonującego zawód tłumacza przysięgłego na warunkach określonych w ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326) lub przez tłumacza przysięgłego mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego – jeżeli dokument został sporządzony w języku innym niż język polski.

9. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera nazwę upoważnionego przedstawiciela zgodną z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i numer identyfikacji podatkowej (NIP) tego upoważnionego przedstawiciela oraz nazwę, adres i niepowtarzalny numer rejestracyjny producenta, którego upoważnionym przedstawicielem jest wnioskodawca.

10. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się dokumenty, o których mowa w ust. 7 pkt 3.

11. Wnioskodawca może dołączyć do wniosku, o którym mowa w ust. 3, zamiast oryginału dokumentu odpis tego dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez pełnomocnika wnioskodawcy będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym.

12. Jeżeli odpis dokumentu został sporządzony w postaci dokumentu elektronicznego, poświadczenia jego zgodności z oryginałem, o którym mowa w ust. 11, dokonuje się przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu zaufanego, albo podpisu osobistego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Odpis dokumentu poświadczany elektronicznie jest sporządzany w formacie danych określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia

7. Dane wprowadzone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu do systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 30, są publicznie dostępne.

8. Właściwy organ może wykorzystać dane do nałożenia opłaty na producenta, upoważnionego przedstawiciela lub importera zgodnie z art. 111.

	17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307 i 1222).	
65.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 29 art. 29 [Odstępstwo od procedur oceny zgodności] 1. Prezes Urzędu może wydać, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek podmiotu wykonującego działalność leczniczą, konsultanta w ochronie zdrowia, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2024 r. poz. 69), Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia lub Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych pozwolenie, o którym mowa w art. 59 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 albo art. 54 ust. 1 rozporządzenia 2017/746, na wprowadzenie do obrotu lub do używania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonego wyrobu, w przypadku którego nie przeprowadzono procedur oceny zgodności, a którego używanie leży w interesie zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa lub zdrowia pacjentów. 2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy wskazać, czy wyrób będzie miał zastosowanie do jednego pacjenta czy większej liczby pacjentów.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017 r., str. 1) art. 59 art. 59 Odstępstwo od procedur oceny zgodności 1. W drodze odstępstwa od art. 52 niniejszego rozporządzenia lub - w okresie od dnia 24 kwietnia 2020 r. do dnia 25 maja 2021 r. - w drodze odstępstwa od art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy 90/385/EWG lub od art. 11 ust. 1-6 dyrektywy 93/42/EWG - właściwy organ może, na należycie uzasadniony wniosek, pozwolić na wprowadzenie do obrotu lub do używania na terytorium danego państwa członkowskiego określonego wyrobu, w przypadku którego nie przeprowadzono stosownych procedur, o których mowa w tych artykułach, ale którego używanie leży w interesie zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa lub zdrowia pacjentów. 2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich decyzjach o pozwoleniu na wprowadzenie do obrotu lub do używania wyrobu zgodnie z ust. 1, w przypadku gdy takie pozwolenie dotyczy używania przez więcej niż jednego pacjenta. Państwo członkowskie może poinformować Komisję i pozostałe państwa członkowskie o każdym zezwoleniu wydanym zgodnie z art. 9 ust. 9 dyrektywy 90/385/EWG lub art. 11 ust. 13 dyrektywy 93/42/EWG przed dniem 24 kwietnia 2020 r. 3. W następstwie powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja – w wyjątkowych przypadkach związanych ze zdrowiem publicznym lub zdrowiem lub bezpieczeństwem pacjentów - może, w drodze aktów wykonawczych, rozszerzyć na ograniczony czas zakres ważności pozwolenia wydanego przez państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu lub - w przypadku wydania przed dniem 24 kwietnia 2020 r. - zgodnie z art. 9 ust. 9 dyrektywy 90/385/EWG lub art. 11 ust. 13 dyrektywy 93/42/EWG, tak by obejmowało ono terytorium Unii, i wyznaczyć warunki, na jakich wyrób ten może zostać wprowadzony do obrotu lub do używania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 3. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby związanej ze zdrowiem i bezpieczeństwem ludzi Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 114 ust. 4.
66.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) rozdział 12 art. 56 ust. 2 art. 56 [Podmioty prowadzące reklamę wyrobu] 2. Reklama wyrobu może być prowadzona również przez inne podmioty po jej zatwierdzeniu, w formie pisemnej, przez dany podmiot gospodarczy. Odpowiedzialność za zgodność reklamy z przepisami prawa ponosi ten podmiot gospodarczy.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017 r., str. 1)

67.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 21 art. 21 [Wykaz dystrybutorów wyrobów] 1. Prezes Urzędu prowadzi wykaz dystrybutorów wyrobów, systemów lub zestawów zabiegowych, o którym mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia 2017/745 i art. 27 ust. 2 rozporządzenia 2017/746, mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej "wykazem dystrybutorów". 2. Dystrybutor, który po raz pierwszy udostępnia wyrób, system lub zestaw zabiegowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składa do Prezesa Urzędu wniosek o wydanie kodu dostępu i hasła dostępu do wykazu dystrybutorów. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera nazwę wnioskodawcy zgodną z danymi zawartymi we właściwym rejestrze, adres wykonywania działalności, numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer PESEL, numer telefonu, adres poczty elektronicznej oraz adres strony internetowej, jeżeli takie posiada. 4. Po uzyskaniu kodu dostępu i hasła dostępu do wykazu dystrybutorów dystrybutor wpisuje do tego wykazu informacje, o których mowa w ust. 3, oraz: 1) kod Basic UDI-DI wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego, według bazy danych Eudamed; 2) nazwę i adres producenta, rodzaj i nazwę handlową wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego, według etykiety. 5. Dystrybutor wpisuje do wykazu dystrybutorów informacje, o których mowa w ust. 4, o każdym sprowadzonym po raz pierwszy wyrobie, systemie lub zestawie zabiegowym, w terminie 7 dni od dnia sprowadzenia pierwszego wyrobu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. 6. Obowiązki, o których mowa w ust. 2, 4 i 5, nie dotyczą podmiotu i osoby, którzy sprowadzili na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkt leczniczy z dołączonym do niego wyrobem, który był oceniany łącznie z produktem leczniczym i został uwzględniony w pozwoleniu na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L. 117 z 05.05.2017 r., str. 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE (IVDR) (Dz. Urz. UE. L. z 2017 r. Nr 117, str. 176 z późn. zm.) art. 30 ust. 2 MDR, art. 27 ust. 2 IVDR art. 30 Europejska baza danych o wyrobach medycznych 2. Baza danych Eudamed obejmuje następujące elektroniczne systemy: a) elektroniczny system rejestracji wyrobów, o którym mowa w art. 26; b) bazę danych UDI, o której mowa w art. 25; c) elektroniczny system rejestracji podmiotów gospodarczych, o którym mowa w art. 27; d) elektroniczny system dotyczący jednostek notyfikowanych i certyfikatów, o którym mowa w art. 52; e) elektroniczny system dotyczący badań działania, o którym mowa w art. 69; f) elektroniczny system dotyczący obserwacji i nadzoru po wprowadzeniu do obrotu, o którym mowa w art. 87; g) elektroniczny system dotyczący nadzoru rynku, o którym mowa w art. 95. art. 27 Elektroniczny system rejestracji podmiotów gospodarczych 2. Państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać krajowe przepisy dotyczące rejestracji dystrybutorów wyrobów, które zostały udostępnione na ich terytorium. W stosownych przypadkach, jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1, nie zostały wprowadzone lub są nieprawidłowe, importerzy informują odpowiedniego upoważnionego przedstawiciela lub producenta. Importerzy dodają swoje dane do odpowiednich wpisów.
68.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 23 art. 23 [Rejestracja działalności producentów wyrobów wykonanych na zamówienie] 1. Producent wyrobu wykonanego na zamówienie, upoważniony przedstawiciel producenta wyrobu wykonanego na zamówienie niemającego miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim oraz importer wyrobu wykonanego na zamówienie są obowiązani do złożenia wniosku o rejestrację prowadzonej działalności do Prezesa Urzędu przed wprowadzeniem do obrotu tego wyrobu. Obowiązek dotyczy podmiotów, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, osoba reprezentująca zgłaszającego składa osobiście w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, legitymując się dokumentem stwierdzającym tożsamość, albo w postaci elektronicznej przez elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej z profilu zaufanego tej osoby, albo w postaci elektronicznej opatrzonej	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L. 117 z 05.05.2017 r., str. 1) art. 21 ust. 2 art. 21 Wyroby specjalnego przeznaczenia 2. Wyrobom wykonanym na zamówienie towarzyszy oświadczenie, o którym mowa w załączniku XIII sekcja 1 i które udostępnia się określonej pacjentowi lub użytkownikowi identyfikowanemu za pomocą imienia i nazwiska, akronimu lub kodu liczbowego. Państwa członkowskie mogą wymagać, by producent wyrobu wykonanego na zamówienie przedłożył właściwemu organowi wykaz takich wyrobów, które zostały udostępnione na terytorium tych państw.

	kwalifikowanym podpisem elektronicznym tej osoby na adres poczty elektronicznej podany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, albo podpisany przy pomocy podpisu osobistego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, albo podpisany przez tę osobę i poświadczony przez notariusza. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera nazwę wnioskodawcy zgodną z danymi zawartymi we właściwym rejestrze, adres wykonywania działalności, numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer PESEL, numer telefonu, adres poczty elektronicznej, adres strony internetowej, jeżeli takie posiada. 4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty, o których mowa w art. 19 ust. 7. Przepis art. 19 ust. 8 stosuje się. 5. Podmiot, który na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje badanie działania inne niż badanie działania, o którym mowa w art. 39, powiadamia o tym Prezesa Urzędu w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia badania działania. 6. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 5, zawiera nazwę i adres podmiotu oraz dane i dokumenty dotyczące wyrobu określone w art. 22 ust. 4 pkt 3-12.	
69.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 22 art. 22 [System informatyczny do gromadzenia informacji o wyrobach, systemach i zestawach zabiegowych] 1. Prezes Urzędu gromadzi w systemie informatycznym informacje o wyrobach, systemach i zestawach zabiegowych, sprowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty i osoby wykonujące działalność leczniczą oraz inne podmioty, które używają wyrobów do działalności gospodarczej lub zawodowej. 2. Podmiot wykonujący działalność leczniczą oraz inne podmioty i osoby, które używają wyrobów do działalności gospodarczej lub zawodowej, które sprowadziły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu używania na tym terytorium, wyrób, system lub zestaw zabiegowy, składają do Prezesa Urzędu wniosek o wydanie kodu dostępu i hasła dostępu do systemu informatycznego, o którym mowa w ust. 1. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera nazwę wnioskodawcy zgodną z danymi zawartymi we właściwym rejestrze, adres wykonywania działalności, numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer PESEL, numer telefonu, adres poczty elektronicznej oraz adres strony internetowej, jeżeli takie posiada. 4. Po uzyskaniu kodu dostępu i hasła dostępu do systemu informatycznego, o którym mowa w ust. 1, podmiot i osoba, o których mowa w ust. 2, wpisują do tego systemu informacje, o których mowa w ust. 3, oraz dla każdego wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego wpisują lub dołączają: 1) kod Basic UDI-DI wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego, według bazy danych Eudamed, 2) nazwę i adres producenta, rodzaj i nazwę handlową wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego, według etykiety - w przypadku wyrobów, systemów i zestawów zabiegowych sprowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa członkowskiego; 3) kod Basic UDI-DI wyrobu, systemu lub zestawu zabiegowego według bazy danych Eudamed, 4) rodzaj i nazwę handlową według etykiety, 5) kod w nomenklaturze wyrobów i nazwę rodzajową zgodną z tym kodem, jeżeli dotyczy, 6) numer modelu, numer referencyjny lub numer katalogowy wyrobu, jeżeli dotyczy, 7) nazwę i adres producenta,	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L. 117 z 05.05.2017 r., str. 1)

	8) nazwę i adres upoważnionego przedstawiciela, jeżeli dotyczy, 9) nazwę i adres importera, jeżeli dotyczy, 10) numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli dotyczy, 11) wzór etykiety, 12) instrukcje używania, jeżeli dotyczy - w pozostałych przypadkach.	
70.	Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1620) art. 33 ust. 5 Art. 33 5. Do badań klinicznych, o których mowa w art. 82 ust. 1 rozporządzenia 2017/745, stosuje się odpowiednio przepisy art. 71-78 i art. 80 rozporządzenia 2017/745.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (MDR) (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017 r., str. 1) art. 82 ust. 2 art. 82 Wymogi dotyczące innych badań klinicznych 2. W celu ochrony praw, bezpieczeństwa, godności i dobrostanu uczestników oraz naukowej i etycznej integralności badań klinicznych prowadzonych do celów innych niż wymienione w art. 62 ust. 1, każde państwo członkowskie określa dodatkowe wymogi dotyczące takich badań, jakie uzna za stosowne.
71.	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685, 1863) art. 63u ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 63v pkt 2 lit. c, 63z ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 63za pkt 2 lit. c art. 63u [Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju w przypadku jednostki zależnej od jednostki dominującej z EOG] 1. Jednostka zależna od jednostki dominującej mającej siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w tym jednostka dominująca niższego szczebla, jest zwolniona z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 2) ta jednostka zależna ujawnia w swoim sprawozdaniu z działalności: c) adres strony internetowej, na której zostanie udostępnione w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego jednostki zależnej sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej jednostki dominującej wraz ze sprawozdaniem z atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, o której mowa w art. 63x ust. 1, przy czym dokumenty te są udostępniane na stronie internetowej przez okres co najmniej 5 lat. art. 63v [Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju w przypadku jednostki zależnej od jednostki dominującej spoza EOG] Jednostka zależna od jednostki dominującej mającej siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu poza terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w tym jednostka dominująca niższego szczebla, jest zwolniona z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 2) ta jednostka zależna ujawnia w swoim sprawozdaniu z działalności: c) adres strony internetowej, na której zostanie udostępniona w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego jednostki zależnej sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, o której mowa w art. 63x	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.6.2013, str. 19 z późn. zm.) art. 19a ust. 9 lit. a pkt i, art. 29a ust. 8 lit. a pkt ii art. 19a Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju 9. Z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w akapicie drugim niniejszego ustępu, jednostka będąca jednostką zależną (zwaną dalej "objętą zwolnieniem jednostką zależną") jest zwolniona z obowiązków określonych w ust. 1-4 niniejszego artykułu, jeżeli ta jednostka i jej jednostki zależne ujęte są w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności jednostki dominującej, sporządzonym zgodnie z art. 29 i 29a. Jednostka będąca jednostką zależną jednostki dominującej mającej siedzibę w państwie trzecim jest również zwolniona z obowiązków określonych w ust. 1-4 niniejszego artykułu, w przypadku gdy ta jednostka i jej jednostki zależne ujęte są w skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju tej jednostki dominującej mającej siedzibę w państwie trzecim i gdy ta skonsolidowana sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju sporządzona jest zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętymi zgodnie z art. 29b lub w sposób równoważny tym standardom sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określony zgodnie z aktem wykonawczym w sprawie równoważności standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętym zgodnie z art. 23 ust. 4 akapit trzeci dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/109/WE *. Zwolnienie ustanowione w akapicie pierwszym podlega następującym warunkom: a) sprawozdanie z działalności jednostki zależnej objętej zwolnieniem zawiera wszystkie następujące informacje:

	ust. 1, wraz ze sprawozdaniem z atestacji tej sprawozdawczości oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski, przy czym dokumenty te są udostępniane na stronie internetowej przez okres co najmniej 5 lat. art. 63z [Zwolnienie z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej w przypadku jednostki dominującej będącej jednostką zależną od jednostki z EOG] 1. Jednostka dominująca będąca jednostką zależną od jednostki dominującej wyższego szczebla mającej siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest zwolniona z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 2) ta jednostka dominująca ujawnia w swoim sprawozdaniu z działalności: c) adres strony internetowej, na której zostanie udostępnione w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego jednostki dominującej sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej jednostki dominującej wyższego szczebla wraz ze sprawozdaniem z atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej jednostki dominującej wyższego szczebla, przy czym dokumenty te są udostępniane na stronie internetowej przez okres co najmniej 5 lat. art. 63za [Zwolnienie z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej w przypadku jednostki dominującej będącej jednostką zależną od jednostki spoza EOG] Jednostka dominująca będąca jednostką zależną od jednostki dominującej wyższego szczebla mającej siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu poza terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest zwolniona z obowiązku sporządzenia sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 2) ta jednostka dominująca ujawnia w swoim sprawozdaniu z działalności: c) adres strony internetowej, na której zostanie udostępniona w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego jednostki dominującej sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej jednostki dominującej wyższego szczebla wraz ze sprawozdaniem z atestacji tej sprawozdawczości oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski, przy czym dokumenty te są udostępniane na stronie internetowej przez okres co najmniej 5 lat.	(i) nazwę i siedzibę statutową jednostki dominującej, która przedkłada informacje na szczeblu grupy zgodnie z tym artykułem lub w sposób równoważny ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętymi na podstawie art. 29b niniejszej dyrektywy, określony zgodnie z aktem wykonawczym w sprawie równoważności standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętym zgodnie z art. 23 ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2004/109/WE art. 29a Skonsolidowana sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju 8. Z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w akapicie drugim niniejszego ustępu, jednostka dominująca będąca jednostką zależną ("zwaną dalej objętą zwolnieniem jednostką dominującą") jest zwolniona z obowiązków określonych w ust. 1-5 niniejszego artykułu, jeżeli ta jednostka i jej jednostki zależne ujęte są w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności innej jednostki, sporządzonym zgodnie z art. 29 i niniejszym artykułem. Jednostka dominująca będąca jednostką zależną jednostki dominującej mającej siedzibę w państwie trzecim jest również zwolniona z obowiązków określonych w ust. 1-5 niniejszego artykułu, w przypadku gdy ta jednostka dominująca i jej jednostki zależne ujęte są w skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju tej jednostki dominującej mającej siedzibę w państwie trzecim i gdy ta skonsolidowana sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju sporządzona jest zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętymi zgodnie z art. 29b lub w sposób równoważny z tymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określony zgodnie z aktem wykonawczym w sprawie równoważności standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętym zgodnie z art. 23 ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2004/109/WE. Zwolnienie ustanowione w akapicie pierwszym podlega następującym warunkom: a) sprawozdanie z działalności jednostki dominującej objętej zwolnieniem zawiera wszystkie następujące informacje: (ii) linki internetowe do skonsolidowanego sprawozdania z działalności jednostki dominującej, lub, w stosownych przypadkach, do skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju jednostki dominującej, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, oraz do opinii atestacyjnej, o której mowa w art. 34 ust. 1 akapit drugi lit. aa) niniejszej dyrektywy, lub opinii atestacyjnej, o której mowa w lit. b) niniejszego akapitu.
72.	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685, 1863) art. 63r ust. 5 pkt 2, art. 63s ust. 5 pkt 2, art. 63x ust. 5 pkt 2 art. 63r [Zakres podmiotowy i przedmiotowy oraz sposób sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju] 5. W przypadkach określonych w standardach sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju obejmuje: 2) odniesienia do innych informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych informacji, a także odniesienia do kwot wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych kwot. art. 63s [Uproszczona sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju]	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.6.2013, str. 19 z późn. zm.) art. 19a ust. 3, art. 29a ust. 3 art. 19a Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju 3. W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmuje się informacje na temat własnych operacji jednostki i jej łańcucha wartości, w tym jej produktów i usług, stosunków gospodarczych i łańcuchów dostaw. Przez pierwsze trzy lata stosowania środków, które mają zostać przyjęte przez państwa członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 * oraz w razie gdyby nie były

	5. W przypadkach określonych w standardach sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju dla małych i średnich jednostek uproszczona sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju obejmuje: 2) odniesienia do innych informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych informacji, a także odniesienia do kwot wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych kwot. art. 63x [Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej] 5. W przypadkach określonych w standardach sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej obejmuje: 2) odniesienia do innych informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych informacji, a także odniesienia do kwot wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i dodatkowe objaśnienia dotyczące tych kwot.	dostępne wszystkie niezbędne informacje dotyczące łańcucha wartości jednostki, jednostka wyjaśnia wysiłki podjęte w celu uzyskania niezbędnych informacji na temat swojego łańcucha wartości, powody, dla których nie można było uzyskać wszystkich niezbędnych informacji, oraz swoje plany uzyskania wszystkich niezbędnych informacji w przyszłości. W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmując się również odniesienia do innych informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności zgodnie z art. 19 oraz dodatkowe objaśnienia dotyczące tych informacji, a także kwoty przedstawione w rocznym sprawozdaniu finansowym. Państwa członkowskie mogą pozwolić na pominięcie, w wyjątkowych przypadkach, informacji dotyczących oczekiwanych wydarzeń lub spraw będących przedmiotem toczących się negocjacji, jeżeli - zgodnie z należytą uzasadnioną opinią członków organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, którzy działają w ramach kompetencji przypisanych im na mocy prawa krajowego i na których spoczywa wspólna odpowiedzialność za tę opinię - ujawnienie takich informacji miało poważnie szkodliwy wpływ na sytuację handlową jednostki, pod warunkiem że takie pominięcie nie uniemożliwia prawdziwego i obiektywnego zrozumienia rozwoju, wyników i sytuacji jednostki oraz wpływu jej działalności. art. 29a Skonsolidowana sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju 3. W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmując się informacje na temat własnych operacji grupy i jej łańcucha wartości, w tym jej produktów i usług, stosunków gospodarczych i łańcuchów dostaw. Przez pierwsze trzy lata stosowania środków, które mają zostać przyjęte przez państwa członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy (UE) 2022/2464 oraz w razie gdyby nie były dostępne wszystkie niezbędne informacje dotyczące łańcucha wartości jednostki, jednostka dominująca wyjaśnia wysiłki podjęte w celu uzyskania niezbędnych informacji na temat swojego łańcucha wartości, powody, dla których nie można było uzyskać wszystkich niezbędnych informacji, oraz swoje plany uzyskania niezbędnych informacji w przyszłości. W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmując się również odniesienia do pozostałych informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności, zgodnie z art. 29 niniejszej dyrektywy, oraz dodatkowe objaśnienia dotyczące tych informacji, a także kwoty przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Państwa członkowskie mogą pozwolić na pominięcie, w wyjątkowych przypadkach, informacji dotyczących oczekiwanych wydarzeń lub spraw będących przedmiotem toczących się negocjacji, jeżeli - zgodnie z należytą uzasadnioną opinią członków organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, którzy działają w ramach kompetencji przypisanych im na mocy prawa krajowego i na których spoczywa wspólna odpowiedzialność za tę opinię - ujawnienie takich informacji miało poważnie szkodliwy wpływ na sytuację handlową grupy, pod warunkiem że takie pominięcie nie uniemożliwia prawdziwego i obiektywnego zrozumienia rozwoju, wyników i sytuacji grupy oraz wpływu jej działalności.
73.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927 i 1911) rozdział 6b i inne przepisy wprowadzone nowelizacją z 2023 r.	-
74.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927 i 1911) art. 21a ust. 1 zdanie drugie w zw. z załącznikiem nr 1a	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.6.2019, str. 1) art. 9 ust. 1 w zw. z załącznikiem F

	Art. 21a. [Minimalny poziom selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych u wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje] 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje jest obowiązany osiągnąć poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych co najmniej w wysokości określonej w załączniku nr 1a do ustawy. Do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie opakowania i odpady opakowaniowe selektywnie zebrane w ramach systemu kaucyjnego. ZAŁĄCZNIK Nr 1a MINIMALNE POZIOMY SELEKTYWNEGO ZBIERANIA OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Poz. 3 butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do półtora litra	art. 9 Selektywna zbiórka 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia selektywnej zbiórki do celów recyklingu, tak by: a) do 2025 r. ilość zebranych, stanowiących odpady produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które to produkty wymieniono w części F załącznika, była wagowo równa 77 % takich produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzonych do obrotu w danym roku; b) do 2029 r. ilość zebranych, stanowiących odpady produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które to produkty wymieniono w części F załącznika, była wagowo równa 90 % takich produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzonych do obrotu w danym roku. Ilość wymienionych w części F załącznika produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które wprowadzono do obrotu w danym państwie członkowskim, można uznać za równą ilości odpadów powstałych z tych produktów, w tym pozostawionych w miejscach do tego nieprzeznaczonych, w tym samym roku w tym państwie członkowskim. Aby osiągnąć ten cel, państwa członkowskie mogą między innymi: a) ustanowić systemy zwrotu kaucji; b) ustanowić cele w zakresie selektywnej zbiórki w odniesieniu do odpowiednich systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Akapit pierwszy stosuje się bez uszczerbku dla art. 10 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2008/98/WE.
75.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927 i 1911) art. 21a ust. 1 zdanie drugie w zw. z załącznikiem nr 1a Art. 21a. [Minimalny poziom selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych u wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje] 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje jest obowiązany osiągnąć poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych co najmniej w wysokości określonej w załączniku nr 1a do ustawy. Do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie opakowania i odpady opakowaniowe selektywnie zebrane w ramach systemu kaucyjnego. ZAŁĄCZNIK Nr 1a MINIMALNE POZIOMY SELEKTYWNEGO ZBIERANIA OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Poz. 2 puszki metalowe o pojemności do jednego litra	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.6.2019, str. 1) art. 9 ust. 1 w zw. z załącznikiem F art. 9 Selektywna zbiórka 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia selektywnej zbiórki do celów recyklingu, tak by: a) do 2025 r. ilość zebranych, stanowiących odpady produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które to produkty wymieniono w części F załącznika, była wagowo równa 77 % takich produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzonych do obrotu w danym roku; b) do 2029 r. ilość zebranych, stanowiących odpady produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które to produkty wymieniono w części F załącznika, była wagowo równa 90 % takich produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzonych do obrotu w danym roku. Ilość wymienionych w części F załącznika produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które wprowadzono do obrotu w danym państwie członkowskim, można uznać za równą ilości odpadów powstałych z tych produktów, w tym pozostawionych w miejscach do tego nieprzeznaczonych, w tym samym roku w tym państwie członkowskim. Aby osiągnąć ten cel, państwa członkowskie mogą między innymi: a) ustanowić systemy zwrotu kaucji; b) ustanowić cele w zakresie selektywnej zbiórki w odniesieniu do odpowiednich systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

		Akapit pierwszy stosuje się bez uszczerbku dla art. 10 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2008/98/WE.
76.	Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 433) art. 3e ust. 2 art. 3m ust. 2 art. 3e [Określenie zaległości z tytułu opłaty za produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych; opłata dodatkowa] 2. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 1, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewniesionej opłaty. art. 3m [Określenie zaległości z tytułu opłaty na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów powstających z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych; opłata dodatkowa] 2. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 1, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewniesionej opłaty, o której mowa w art. 3k ust. 1 lub 2.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.6.2019, str. 1) art. 4 ust. 1, art. 8 ust. 4 i art. 14 art. 4 Zmniejszenie stosowania 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu osiągnięcia ambitnego i trwałego zmniejszenia stosowania wymienionych w części A załącznika produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, zgodnie z ogólnymi celami unijnej polityki dotyczącej odpadów, w szczególności w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, co ma doprowadzić do odwrócenia w znacznym stopniu tendencji wzrostowych związanych ze stosowaniem tych produktów. Środki te mają prowadzić do osiągnięcia do 2026 r., w porównaniu z 2022 r., mierzalnego, ilościowego zmniejszenia stosowania wymienionych w części A załącznika produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na terytorium danego państwa członkowskiego. Do dnia 3 lipca 2021 r. państwa członkowskie przygotowują opis środków przyjętych przez nie na podstawie akapitu pierwszego, notyfikują ten opis Komisji i podają go do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie uwzględniają środki przedstawione w opisie w planach lub programach, o których mowa w art. 11, przy okazji najbliższej aktualizacji tych planów lub programów zgodnie z odpowiednimi aktami ustawodawczymi Unii dotyczącymi tych planów lub programów, lub są ujmowane w jakichkolwiek innych programach stworzonych specjalnie do tego celu. Środki te mogą obejmować krajowe cele w zakresie zmniejszenia stosowania, środki zapewniające udostępnianie konsumentowi końcowemu w punkcie sprzedaży produktów wielokrotnego użytku stanowiących alternatywę dla wymienionych w części A załącznika produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, instrumenty ekonomiczne, takie jak instrumenty zapewniające, aby te produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych nie były bezpłatnie wydawane konsumentowi końcowemu w punkcie sprzedaży i umowy, o których mowa w art. 17 ust. 3. Państwa członkowskie mogą nałożyć ograniczenia rynkowe na zasadzie odstępstwa od art. 18 dyrektywy 94/62/WE w celu zapobiegania zaśmiecaniu tymi produktami, tak by zapewnić ich zastępowanie produktami alternatywnymi wielokrotnego użytku lub niezawierającymi tworzyw sztucznych. Środki te mogą się różnić w zależności od wpływu, jaki te produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wywierają na środowisko w całym ich cyklu życia, w tym gdy zostały pozostawione w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Środki przyjęte zgodnie z niniejszym ustępem muszą być proporcjonalne i niedyskryminujące. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych środkach zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535 23, gdy ta dyrektywa tego wymaga. W celu spełnienia wymogów akapitu pierwszego niniejszego ustępu każde państwo członkowskie monitoruje wymienione w części A załącznika produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które zostały wprowadzone do obrotu oraz podjęte środki służące zmniejszeniu stosowania i składa Komisji sprawozdania z postępów, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu i art. 13 ust. 1, w celu ustanowienia wiążących unijnych celów ilościowych w zakresie zmniejszenia stosowania. art. 8

		Rozszerzona odpowiedzialność producenta 4. Wskazane w ust. 2 i 3 koszty, które należy pokryć, nie przekraczają kosztów niezbędnych do gospodarnego świadczenia wskazanych w tych przepisach usług i są one ustalane z zachowaniem przejrzystości między zainteresowanymi podmiotami. Koszty sprzątania odpadów są ograniczone do czynności podejmowanych przez organy publiczne lub w ich imieniu. Metoda ich obliczania musi być ustalona w taki sposób, aby koszty sprzątania odpadów mogły być ustalane w proporcjonalny sposób. Z myślą o minimalizacji kosztów administracyjnych państwa członkowskie mogą ustalić wkłady finansowe na rzecz kosztów sprzątania odpadów poprzez ustanowienie odpowiednich, wieloletnich kwot zryczałtowanych. Komisja, w konsultacji z państwami członkowskimi, publikuje wytyczne odnośnie do kryteriów dotyczących kosztów sprzątania odpadów, o których to kosztach mowa w ust. 2 i 3. art. 14 Sankcje Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach do dnia 3 lipca 2021 r., a także powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.
77.	Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573) art. 37 ust. 2 art. 37 [Obowiązek nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych] 2. Dystrybutor, dostarczając nabywcy sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE. L. 197 z 24.07.2012 r., str. 38 z późn. zm.) art. 5 ust. 2 art. 5 Selektywna zbiórka 2. W odniesieniu do WEEE pochodzącego z gospodarstw domowych państwa członkowskie zapewniają, aby: a) zostały ustanowione systemy umożliwiające posiadaczom końcowym oraz dystrybutorom zwrócenie takich odpadów co najmniej nieodpłatnie. Państwa członkowskie zapewniają dostępność wymaganych punktów zbierania, w szczególności uwzględniając gęstość zaludnienia; b) dostarczając nowy produkt, dystrybutorzy odpowiadali za zagwarantowanie, że odpady te można zwrócić do dystrybutora, co najmniej nieodpłatnie, opierając się na zasadzie bezpośredniej wzajemnej relacji, o ile sprzęt jest tego samego rodzaju i pełni te same funkcje co sprzęt dostarczony. Państwa członkowskie mogą odstąpić od wykonywania tego obowiązku, pod warunkiem że zapewniają, by zwrot WEEE nie był przez to bardziej skomplikowany dla posiadacza końcowego i by pozostawał nieodpłatny dla posiadacza końcowego. Państwa członkowskie stosujące to odstępstwo powiadomią o tym Komisję; c) dystrybutorzy zapewniają posiadaczom końcowym - bez konieczności zakupu odpowiednika EEE - nieodpłatne zbieranie w sklepach detalicznych o powierzchni sprzedaży poświęconej EEE wynoszącej co najmniej 400 m² lub w ich bezpośredniej bliskości małogabarytowego WEEE (żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm), chyba że ocena pokaże, że istniejący alternatywny system zbierania może być co najmniej tak samo skuteczny. Takie oceny są dostępne publicznie. Zebrany WEEE będzie właściwie przetwarzany, zgodnie z art. 8;

		d) bez uszczerbku dla lit. a), b) i c) producenci mogli ustanowić indywidualne lub zbiorowe systemy zwrotu WEEE pochodzącego z gospodarstw domowych oraz by mogli działać w ramach tych systemów, pod warunkiem zgodności tych systemów z celami niniejszej dyrektywy; e) uwzględniając krajowe i unijne normy bezpieczeństwa i zdrowia, można było odmówić przyjęcia - na mocy lit. a), b) i c) - zwrotu WEEE zagrażającego zdrowiu i bezpieczeństwu personelu z uwagi na zanieczyszczenie tego sprzętu. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy szczególne dotyczące takiego WEEE. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy szczególne dotyczące zwrotu WEEE na podstawie lit. a), b) i c) w przypadkach, w których sprzęt nie zawiera podstawowych części składowych lub jeśli sprzęt zawiera odpady inne niż WEEE.
78.	Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2022 r. poz. 673 oraz z 2024 poz. 834 i 1940) art. 7 art. 7 [Raporty sporządzane przez podmioty korzystające ze środowiska i wprowadzane do Krajowej bazy] 1. Podmiot korzystający ze środowiska, którego działalność powoduje emisje, sporządza i wprowadza do Krajowej bazy, w terminie do końca lutego każdego roku, raport zawierający informacje wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1-10, dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego. 1a. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą sporządza i wprowadza do Krajowej bazy raport, o którym mowa w ust. 1, w zakresie eksploatacji: 1) instalacji wymagającej pozwolenia – jeżeli korzystanie ze środowiska powodujące emisje wymaga pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego, o których mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska; 2) źródła spalania paliw, o którym mowa w art. 152 ust. 2b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. 1b. Podmiot korzystający ze środowiska, prowadzący działania ratownicze nie wprowadza do raportu, o którym mowa w ust. 1, informacji dotyczących podjętych działań ratowniczych. 2. W przypadku gdy obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu jest związany z eksploatacją instalacji, podmiotem obowiązany do sporządzenia i wprowadzenia raportu jest prowadzący instalację. 2a. Jeżeli w trakcie roku kalendarzowego prawa i obowiązki podmiotu korzystającego ze środowiska przejmie inny podmiot, obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu za ten rok, spoczywa na tym podmiocie, z zastrzeżeniem ust. 2b. 2b. Jeżeli nowy podmiot korzystający ze środowiska nie jest następcą prawnym poprzedniego podmiotu, każdy z nich sporządza i wprowadza raport za okres, w którym prowadził działalność objętą obowiązkiem sporządzenia raportu. 2c. Obowiązek sporządzenia i wprowadzenia za dany rok raportu, o którym mowa w ust. 1, wygasa z upływem 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym powstał ten obowiązek. 2d. W okresie, o którym mowa w ust. 2c, podmiot korzystający ze środowiska ma bezpośredni dostęp do informacji zawartych w raporcie. Dostęp do informacji jest realizowany w trybie bezpośredniego połączenia z systemem Krajowej bazy. 2e. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2c, informacje i dane wprowadzone do raportu, o którym mowa w ust. 1, przez podmiot korzystający ze środowiska są udostępniane temu podmiotowi na jego pisemny wniosek skierowany do Krajowego ośrodka. We wniosku wskazuje się raport, którego wniosek dotyczy, oraz zakres informacji i danych, które mają zostać udostępnione.	Rozporządzenie 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1 z późn. zm.) Dyrektywa 2003/87/WE z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 32 z późn. zm.)

	3. Wielkości emisji zawarte w raporcie, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie prowadzonych pomiarów lub na podstawie informacji o wielkości produkcji, zużyciu paliw lub surowców i odpowiadających tym wielkościom wskaźników emisji. 4. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje gazów cieplarnianych i innych substancji objętych bilansowaniem emisji dla poszczególnych rodzajów instalacji oraz sposoby ustalania wielkości emisji, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiej jakości danych o emisji, w tym zapewnienia ich wiarygodności i spójności, oraz biorąc pod uwagę rozwój w zakresie dostępnych metod i technologii służących redukcji emisji. [...] 7. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie oraz sposób jego wprowadzania do Krajowej bazy, kierując się potrzebą zapewnienia sprawnego funkcjonowania Krajowej bazy oraz jednolitości danych zawartych w tej bazie. [...]	
79.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029 oraz z 2024 r. poz. 1834, 1911 i 1914) art. 20 ust. 1 i 2 art. 20 [Zasada bliskości] 1. Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. 2. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3, z późn. zm.). art. 16 ust. 1 i 3 art. 16 Zasada samowystarczalności i bliskości 1. Państwa członkowskie stosują właściwe środki, we współpracy z innymi państwami członkowskimi, jeżeli jest to konieczne lub pożądane, aby ustanowić zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych, uwzględniającą przypadki, w których zbieranie takie obejmuje również takie odpady od innych wytwórców, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik. W drodze odstępstwa od rozporządzenia (WE) nr 1013/2006, aby chronić swoją sieć, państwa członkowskie mogą ograniczyć wchodzące transporty odpadów przeznaczonych do obiektów przekształcania termicznego, które zaklasyfikowano jako instalacje do odzysku, w przypadkach, gdy ustalono, że transporty takie doprowadziłyby w konsekwencji do tego, że krajowe odpady musiałyby być unieszkodliwiane lub musiałyby być przetwarzane w sposób niezgodny z planami gospodarki odpadami tych państw. Państwa członkowskie zawiadamiają Komisję o podjęciu takiej decyzji. Państwa członkowskie mogą również ograniczyć wychodzące transporty odpadów z przyczyn dotyczących środowiska określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1013/2006. 3. Sieć powinna umożliwiać unieszkodliwianie odpadów lub odzysk odpadów, o których mowa w ust. 1, w jednej z najbliższych położonych odpowiednich instalacji, za pomocą najodpowiedniejszych metod i technologii, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego.
80.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169) pkt 6.13 załącznika do Rozporządzenia 6. Instalacje w innych rodzajach działalności: 13) do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem oczyszczalni ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. L 334 z 17.12.2010, str. 17, z późn. zm.) pkt 6.11 załącznika I do Dyrektywy ZAŁĄCZNIK I Rodzaje działalności, o których mowa w art. 10 6. Inne rodzaje działalności

		6.11. oczyszczanie ścieków nieobjętych dyrektywą 91/271/EWG i pochodzących z instalacji objętych rozdziałem II, prowadzonych przez niezależnego operatora.
81.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 i 1717) art. 3b art. 3b [Obowiązkowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych] 1. Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej: 1) 20% wagowo - za rok 2021; 2) 25% wagowo - za rok 2022; 3) 35% wagowo - za rok 2023; 4) 45% wagowo - za rok 2024; 5) 55% wagowo - za rok 2025; 6) 56% wagowo - za rok 2026; 7) 57% wagowo - za rok 2027; 8) 58% wagowo - za rok 2028; 9) 59% wagowo - za rok 2029; 10) 60% wagowo - za rok 2030; 11) 61% wagowo - za rok 2031; 12) 62% wagowo - za rok 2032; 13) 63% wagowo - za rok 2033; 14) 64% wagowo - za rok 2034; 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok. 1a. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. 1b. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne. 2. (uchylony). 2a. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości: 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029; 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034; 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych. 2b. Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów. 3. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz warunki zaliczania masy odpadów komunalnych do masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, kierując się koniecznością możliwości zweryfikowania osiągnięcia tych poziomów przez każdą gminę oraz przepisami	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 14 z 22.11.2008, str. 3 z późn. zm.) art. 11 ust. 2 lit. c-e art. 11 Przygotowanie do ponownego użycia i recykling 2. Aby zapewnić zgodność z celami niniejszej dyrektywy oraz przejść na europejską gospodarkę o obiegu zamkniętym o wysokim poziomie efektywnego wykorzystania zasobów, państwa członkowskie przyjmują środki służące do osiągnięcia następujących celów: c) do 2025 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 55 %; d) do 2030 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 60 %; e) do 2035 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 65 %.

	Unii Europejskiej określającymi sposób obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz warunki zaliczania masy odpadów komunalnych do masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi. 4. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania poziomu składowania oraz warunki zaliczania masy składowanych odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych do masy odpadów komunalnych poddanych składowaniu, kierując się koniecznością możliwości zweryfikowania osiągnięcia tych poziomów przez każdą gminę oraz przepisami Unii Europejskiej określającymi sposób obliczania poziomu składowania oraz warunki zaliczania masy składowanych odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych.	
82.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 306 art. 307 ust. 1 art. 308 art. 306 [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej] 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy: 1) konieczność wprowadzenia zmian wynika: a) bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług, b) z decyzji Prezesa UKE; 2) proponowane zmiany: a) są wyłącznie na korzyść abonentów, w tym powodują obniżenie cen usług komunikacji elektronicznej lub dodanie nowej usługi, b) mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów. [...] art. 307 [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony] 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli konieczność wprowadzenia zmiany wynika z innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu i których nie mógł przewidzieć, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy. art. 308. [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku zapisu w umowie dopuszczającego zmianę] 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 302 ust. 1, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. 2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia w życie tych zmian.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”) art. 105 ust. 4 art. 105 Okres obowiązywania umowy i rozwiązanie umowy 4. Użytkownicy końcowi mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują negatywnych skutków dla użytkowników końcowych lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Dostawcy zawiadamiają użytkowników końcowych z przynajmniej miesięcznym wyprzedzeniem o każdej zmianie warunków umownych oraz jednocześnie informują ich o przysługującym im prawie rozwiązania umowy bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów w przypadku niezaakceptowania nowych warunków. Z prawa do rozwiązania umowy można skorzystać w terminie jednego miesiąca od zawiadomienia. Państwa członkowskie mogą przedłużyć ten termin o kolejne trzy miesiące. Państwa członkowskie zapewniają, aby zawiadomienia dokonywano w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku.

	3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1: 1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4, 2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4, 3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany - z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.	
83.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 317 ust. 5 art. 317 [Zapewnienie konsumentowi dostępu do informacji o wykorzystanym czasie lub ilości wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych] 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" i zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji wykaz: 1) stron internetowych lub aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych lub 2) innych stron internetowych lub aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym - istotnych dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania systemu informacji w ochronie zdrowia, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych oraz zmiany tego wykazu.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”)
84.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 326 ust. 2 pkt 2 art. 326 [Niedotrzymanie terminu przeniesienia numeru] 2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu wskazanego w art. 325 ust. 6: 2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej - umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”) art. 106 ust. 5 i 6 art. 106 Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów 5. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikom końcowym, którzy zawarli umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę

		dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usług, która opóźniłaby proces zmiany i przeniesienia numeru. 6. Przejmujący dostawca kieruje procesem zmiany dostawcy i przeniesienia numeru określonym w ust. 1 i 5, a zarówno przejmujący dostawca, jak i dotychczasowy dostawca współpracują w dobrej wierze. Nie opóźniają oni ani nie utrudniają procesów zmiany dostawcy i przeniesienia numeru, nie przenoszą oni także numerów ani nie przełączają użytkowników końcowych bez ich wyraźnej zgody. Umowy użytkowników końcowych zawarte z dotychczasowym dostawcą ulegają automatycznemu rozwiązaniu po ukończeniu procesu zmiany dostawcy. Krajowe organy regulacyjne mogą ustanowić szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy o umowach, możliwości techniczne oraz potrzebę zachowania ciągłości usług świadczonych na rzecz użytkownika końcowego. Obejmuje to, jeżeli jest to technicznie wykonalne, możliwość zrealizowania procesu przeniesienia numeru zdalnie, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem. Krajowe organy regulacyjne wprowadzają także odpowiednie środki zapewniające ochronę i odpowiednie informowanie użytkowników końcowych w trakcie zmiany i przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy wbrew ich woli. Dotychczasowi dostawcy dokonują na wniosek zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot może podlegać opłacie, jedynie jeżeli zostało to określone w umowie. Wszelkie takie opłaty są proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem.
85.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 40 art. 40 [Nałożenie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego dodatkowych obowiązków w sytuacji szczególnego zagrożenia] 1. Prezes UKE w sytuacji szczególnego zagrożenia może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki dotyczące: 1) utrzymania ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla: a) podmiotów wykonujących zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy ludności, a także zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, b) operatorów usług kluczowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1077 i 1222), c) operatorów infrastruktury krytycznej, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym - w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub świadczenia tych usług; 3) ograniczenia zakresu lub obszaru: a) eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, b) świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, c) używania urządzeń radiowych	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”)

- kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, uwzględniając zasadę minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości lub ograniczenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Prezes UKE w przypadku ogłoszenia jednego ze stopni alarmowych CRP, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92), może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1.

3. Prezes UKE w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1.

4. Prezes UKE, wydaje decyzje, o których mowa w ust. 1-3, z urzędu lub na uzasadniony wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej lub komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie, bez uzasadnienia, w całości lub części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

5. Prezes UKE może, w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa, wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny, wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o wprowadzenie stanu nadzwyczajnego lub podwyższenie stanu gotowości obronnej państwa lub wydanie takiego postanowienia, oraz w sytuacjach określonych w przepisach, o których mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, w drodze decyzji, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, na czas określony nałożyć na podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością, obowiązek ograniczenia zakresu lub obszaru wykorzystania zasobów częstotliwości radiowych, kierując się odpowiednio wytycznymi, o których mowa w ust. 1, oraz minimalizacją skutków związanych z roszczeniem o odszkodowanie, o którym mowa w ust. 9.

6. Decyzję, o której mowa w ust. 5, Prezes UKE wydaje na czas określony, nie dłuższy niż czas trwania sytuacji, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku wprowadzenia ograniczenia, o którym mowa w ust. 5, podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością nie uiszcza opłaty za prawo dysponowania częstotliwością, o której mowa w art. 24 ust. 1, za okres wprowadzenia ograniczenia.

8. Prezes UKE może, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, zezwolić temu organowi na wykorzystywanie przez czas określony, nie dłuższy niż czas, na który wydana została decyzja, o której mowa w ust. 5, zasobów częstotliwości radiowych, o których mowa w ust. 5.

9. Do roszczenia o odszkodowanie z tytułu strat poniesionych przez podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością wskutek wydania decyzji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat

	majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955). 10. Decyzjom, o których mowa w ust. 1-3 oraz 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.	
86.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 306 ust. 6 art. 307 ust. 3 i 4 art. 308 ust. 3 art. 306 [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej] 6. Dostawca usług komunikacji elektronicznej niezwłocznie informuje abonentów będących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji na piśmie na wskazany adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy. art. 307 [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony] 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1: 1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4, 2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4, 3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany - z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie, informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2. 4. Abonent może żądać doręczenia treści każdej proponowanej zmiany w formie innej niż wskazana w ust. 3, wskazując w tym celu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. art. 308 [Zmiana warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku zapisu w umowie dopuszczającego zmianę] 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1: 1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4,	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”) art. 106 ust. 5 i 6 art. 106 Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów 5. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyrażnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikowi końcowemu, który zawarł umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usługi, która opóźniłaby proces zmiany i przeniesienia numeru. 6. Przejmujący dostawca kieruje procesem zmiany dostawcy i przeniesienia numeru określonym w ust. 1 i 5, a zarówno przejmujący dostawca, jak i dotychczasowy dostawca współpracują w dobrej wierze. Nie opóźniają oni ani nie utrudniają procesów zmiany dostawcy i przeniesienia numeru, nie przenoszą oni także numerów ani nie przełączają użytkowników końcowych bez ich wyraźnej zgody. Umowy użytkowników końcowych zawarte z dotychczasowym dostawcą ulegają automatycznemu rozwiązaniu po ukończeniu procesu zmiany dostawcy. Krajowe organy regulacyjne mogą ustanowić szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy o umowach, możliwości techniczne oraz potrzebę zachowania ciągłości usług świadczonych na rzecz użytkownika końcowego. Obejmuje to, jeżeli jest to technicznie wykonalne, możliwość zrealizowania procesu przeniesienia numeru zdalnie, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem. Krajowe organy regulacyjne wprowadzają także odpowiednie środki zapewniające ochronę i odpowiednie informowanie użytkowników końcowych w trakcie zmiany i przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy wbrew ich woli. Dotychczasowi dostawcy dokonują na wniosek zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot może podlegać opłacie, jedynie jeżeli zostało to określone w umowie. Wszelkie takie opłaty są proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem.

	2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4, 3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany - z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.	
87.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 20 ust. 1 art. 331 art. 20 [Obowiązki informacyjne przedsiębiorcy telekomunikacyjnego] 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, danych za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasto uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 331 ust. 1, pomniejszych o należny od nich podatek od towarów i usług. art. 331 [Zwrot środków prepaid] 1. W przypadku wygaśnięcia ważności konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych, oraz w przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem przydzielonego numeru, dostawca usługi komunikacji głosowej zwraca konsumentowi, na jego wniosek, pozostałe na koncie środki z doładowań. 2. W celu skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, konsument podaje dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo wskazuje inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań. 3. Dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia podania przez konsumenta numeru rachunku albo wskazania innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań: 1) osobiście podczas wizyty konsumenta w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usług i 2) z wykorzystaniem połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług, i 3) za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) lub innych sposobów przekazywania informacji drogą elektroniczną, udostępnionych przez dostawcę usług w tym celu. 4. Konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań spośród form dostępnych u danego dostawcy usługi komunikacji głosowej. Dostawca usługi zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na jego rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. 5. Podanie numeru rachunku lub wskazanie innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań przez konsumenta oznacza złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”) art. 106 ust. 5 i 6 art. 106 Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów 5. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyrażnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikowi końcowemu, który zawarł umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usługi, która opóźniłaby proces zmiany i przeniesienia numeru. 6. Przejmujący dostawca kieruje procesem zmiany dostawcy i przeniesienia numeru określonym w ust. 1 i 5, a zarówno przejmujący dostawca, jak i dotychczasowy dostawca współpracują w dobrej wierze. Nie opóźniają oni ani nie utrudniają procesów zmiany dostawcy i przeniesienia numeru, nie przenoszą oni także numerów ani nie przełączają użytkowników końcowych bez ich wyraźnej zgody. Umowy użytkowników końcowych zawarte z dotychczasowym dostawcą ulegają automatycznemu rozwiązaniu po ukończeniu procesu zmiany dostawcy. Krajowe organy regulacyjne mogą ustanowić szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy o umowach, możliwości techniczne oraz potrzebę zachowania ciągłości usług świadczonych na rzecz użytkownika końcowego. Obejmuje to, jeżeli jest to technicznie wykonalne, możliwość zrealizowania procesu przeniesienia numeru zdalnie, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem. Krajowe organy regulacyjne wprowadzają także odpowiednie środki zapewniające ochronę i odpowiednie informowanie użytkowników końcowych w trakcie zmiany i przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy wbrew ich woli. Dotychczasowi dostawcy dokonują na wniosek zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot może podlegać opłacie, jedynie jeżeli zostało to określone w umowie. Wszelkie takie opłaty są proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem.

	6. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 1, może podlegać opłacie. Opłata ta jest proporcjonalna i odpowiada ponoszonym kosztom zwrotu oraz jest potrącana ze środków podlegających zwrotowi, a także nie może przewyższać kwoty środków podlegającej zwrotowi. 7. W przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań następuje po przeniesieniu numeru. Przed terminem przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca informuje konsumenta, przez wystanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer podlegający przeniesieniu, o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1, oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia. 8. Uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia ważności konta lub przeniesienia numeru. 9. Dostawcy usługi komunikacji głosowej corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia, przekazują na wyodrębniony rachunek UKE środki z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasto uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług. 10. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, środki z doładowań, o których mowa w ust. 9, stanowią przychód Funduszu. 11. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przekazuje na rachunek Funduszu środki z doładowań, o których mowa w ust. 9. Środki z doładowań, w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, dysponent Funduszu przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Finansowanie lub dofinansowanie tych świadczeń następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858 i 1222). 12. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w ust. 11 zdanie drugie, w poprzednim roku kalendarzowym. 13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. 14. Do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. 15. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić maksymalną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot środków, o których mowa w ust. 1.	
88.	Ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221) art. 2 pkt 76 art. 349-350 art. 2 [Definicje] Określenia użyte w ustawie oznaczają: 76) usługa komunikacji elektronicznej - usługę świadczoną za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem, z wyłączeniem usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.) („Europejski Kodeks Łączności”) załącznik VI, część A, lit. h ZAŁĄCZNIK VI OPIS USŁUG DODATKOWYCH I USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 (KONTROLA WYDATKÓW), W ART. 115 (ZAPEWNIENIE USŁUG DODATKOWYCH) I W ART. 106 (ZMIANA DOSTAWCY I PRZENOSZENIE NUMERÓW)

treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej, obejmującą:

- a) usługę dostępu do Internetu w rozumieniu art. 2 pkt 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego Internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnętrznej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm. 4),
- b) usługę komunikacji interpersonalnej,
- c) usługę polegającą całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w szczególności:
 - przesyłanie sygnałów w ramach komunikacji interpersonalnej niezależnie od stosowanej technologii,
 - usługę transmisyjną stosowaną na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna - maszyna oraz na potrzeby nadawania.

art. 349 [Zgoda abonenta na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku]

1. Świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku wymaga uzyskania uprzedniej zgody abonenta na uruchomienie tej usługi. Dostawca usług komunikacji elektronicznej utrzuwa i doręcza abonentowi, na trwałym nośniku, wyrażoną zgodę.
2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez wybór progu kwotowego dla usługi fakultatywnego obciążania rachunku dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.
3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 70 i 100 zł. Dostawca ten potwierdza abonentowi na trwałym nośniku wybrany przez abonenta próg kwotowy.
4. W przypadku gdy abonent, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, nie określił progu kwotowego, próg ten wynosi 70 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku - dla każdego miesiąca kalendarzowego.
5. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do:
 - 1) natychmiastowego poinformowania abonenta o tym fakcie;
 - 2) zablokowania możliwości nabycia towarów lub usług z wykorzystaniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku.
6. Po osiągnięciu progu kwotowego w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego, do wysokości tego progu.
7. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi skuteczne i natychmiastowe wycofanie zgody na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

art. 350 [Autoryzacja usługi fakultatywnego obciążania rachunku]

1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii:
 - 1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,
 - 2) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,
 - 3) cechy charakterystyczne abonenta

Część A

Usługi dodatkowe i usługi, o których mowa w art. 88 i 115

- h) usługa dodatkowa dezaktywacji fakturowania stron trzecich
- mianowicie usługa dodatkowa dla użytkowników końcowych służąca dezaktywacji zdolności dostawców usług będących stronami trzecimi do wykorzystywania rachunku podmiotu świadczącego usługę dostępu do Internetu lub podmiotu świadczącego publicznie dostępną usługę łączności interpersonalnej do nakładania opłat za ich produkty lub usługi.

	- chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji. 2. W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążania rachunku. 3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 2, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.	
89.	Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822) art. 16 ust. 1 pkt 21 art. 16 [Czyny zabronione będące podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego] 1. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności na podstawie ustawy, jeżeli osoba, o której mowa w art. 3, popełniła przestępstwo: 21) określone w art. 449 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221).	Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 4.11.2011, str. 1) art. 15 art. 15 Sankcje Państwa członkowskie określają sankcje, które stosuje się w przypadku naruszenia krajowych przepisów przyjętych na podstawie niniejszej decyzji. Sankcje te muszą być skuteczne proporcjonalne i odstraszające.
90.	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw (UC21) w wersji z dnia 13 grudnia 2024 r. art. 11a	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych) (Dz. Urz. UE. L. 277 z 27.10.2022 r., str. 1, z późn. zm.) art. 7-9 art. 7 Dobrowolne czynności sprawdzające prowadzone z własnej inicjatywy i zgodność z prawem. Dostawców usług pośrednich nie można uznać za nieuprawnionych do skorzystania z wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w art. 4, 5 i 6, tylko z tego powodu, że w dobrej wierze i z należytą starannością prowadzą z własnej inicjatywy dobrowolne czynności sprawdzające lub podejmują inne środki mające na celu wykrycie, identyfikację i usunięcie nielegalnych treści lub uniemożliwienie do nich dostępu lub podejmują niezbędne środki, aby spełnić wymogi prawa Unii i prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w tym wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu. art. 8 Brak ogólnych obowiązków w zakresie monitorowania lub aktywnego ustalania faktów Na dostawców usług pośrednich nie nakłada się ogólnego obowiązku monitorowania informacji, które dostawcy ci przekazują lub przechowują, ani aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność. art. 9 Nakaz podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom 1. Po otrzymaniu nakazu podjęcia działań przeciwko określonej nielegalnej treści lub określonym nielegalnym treściom, wydane przez odpowiednie krajowe organy sądowe lub administracyjne na podstawie mającego zastosowanie prawa Unii lub mającego zastosowanie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, dostawcy usług pośrednich bez zbędnej zwłoki informują organ, który wydał nakaz, lub inny organ określony w nakazie o wszelkich działaniach podjętych w odpowiedzi na nakaz, wskazując, czy i kiedy zostały podjęte działania w odpowiedzi na ten nakaz.

		2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku przekazania dostawcy nakazu, o którym mowa w ust. 1, nakaz ten spełniał co najmniej następujące warunki: a) nakaz musi zawierać następujące elementy: (i) przywołanie podstawy prawnej nakazu zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym; (ii) uzasadnienie wyjaśniające powody, dla których dane informacje stanowią nielegalne treści, przez odesłanie do co najmniej jednego szczególnego przepisu prawa Unii lub prawa krajowego zgodnego z prawem Unii; (iii) informacje służące wskazaniu organu wydającego nakaz; (iv) jasne informacje umożliwiające dostawcy usług pośrednich zidentyfikowanie i zlokalizowanie nielegalnych treści, takie jak co najmniej jeden dokładny adres URL, oraz, w stosownych przypadkach, dodatkowe informacje; (v) informacje na temat mechanizmów odwoławczych przysługujących dostawcy usług pośrednich i odbiorcy usługi, który przekazał treści; (vi) w stosownych przypadkach, informacje o tym, który organ powinien otrzymać informacje o działaniach podjętych w odpowiedzi na nakazy; b) terytorialny zakres stosowania danego nakazu na podstawie mających zastosowanie przepisów Unii i prawa krajowego, w tym Karty praw podstawowych, oraz - w stosownych przypadkach - ogólnych zasad prawa międzynarodowego musi być ograniczony do tego, co jest absolutnie niezbędne do osiągnięcia celu nakazu; c) nakaz musi być przekazany w jednym z języków zadeklarowanych przez dostawcę usług pośrednich na podstawie art. 11 ust. 3 lub w innym języku urzędowym państw członkowskich, uzgodnionym przez organ wydający nakaz i tego dostawcę, a ponadto musi być przestany do elektronicznego punktu kontaktowego wyznaczonego przez tego dostawcę zgodnie z art. 11; w przypadku gdy nakaz nie został sporządzony w języku zadeklarowanym przez dostawcę usług pośrednich lub w innym uzgodnionym języku, nakaz można przekazać w języku organu wydającego nakaz, pod warunkiem że towarzyszy mu tłumaczenie co najmniej elementów określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu na taki zadeklarowany lub uzgodniony język. 3. Organ wydający nakaz lub, w stosownych przypadkach, organ w nim określony przekazują nakaz koordynatorowi ds. usług cyfrowych z państwa członkowskiego organu wydającego wraz z otrzymanymi od dostawcy usług pośrednich informacjami o działaniach podjętych w odpowiedzi na ten nakaz. 4. Po otrzymaniu nakazu od organu sądowego lub administracyjnego koordynator ds. usług cyfrowych z zainteresowanego państwa członkowskiego bez zbędnej zwłoki przekazuje kopię nakazu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wszystkim pozostałym koordynatorom ds. usług cyfrowych za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z art. 85. 5. Najpóźniej w momencie podjęcia działań w odpowiedzi na nakaz lub, w stosownych przypadkach, w momencie określonym w nakazie przez organ wydający nakaz, dostawcy usług pośrednich informują odbiorcę danej usługi o otrzymanym nakazie i o działaniach podjętych w odpowiedzi na ten nakaz. Takie informacje przekazane odbiorcy usługi obejmują uzasadnienie, istniejące możliwości odwołania się oraz opis terytorialnego zakresu stosowania nakazu, zgodnie z ust. 2. 6. Warunki i wymogi ustanowione w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla krajowego prawa cywilnego procesowego i krajowego prawa karnego procesowego.
91.	Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24) art. 27 art. 27 [Korzystanie z utworów w celach dydaktycznych lub naukowych]	Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz. Urz. UE. L. 167 z 22.06.2001 r., str. 10, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: r. 17, t.001 str. 230) art. 5 ust. 3 lit. a

	1. Instytucje oświatowe oraz podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu, w tym zwielokrotniać rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów nieprzekraczające 25 % objętości utworu, pod warunkiem że korzystanie to nie ma charakteru zarobkowego oraz odbywa się na odpowiedzialność tych instytucji lub podmiotów, na ich terenie lub w innym miejscu, lub za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego, dzięki zastosowaniu procedur uwierzytelniających, tylko dla uczących się i nauczających lub prowadzących działalność naukową w danej instytucji lub danym podmiocie. 2. Uznaje się, że korzystanie z utworu na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego, w sposób określony w ust. 1, odbywa się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym dana instytucja oświatowa lub dany podmiot mają siedzibę.	art. 5 Wyjątki i ograniczenia 3. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do praw określonych w art. 2 i 3 w następujących przypadkach: a) korzystania wyłącznie w celach zilustrowania w ramach nauczania lub badań naukowych, o ile wskazane jest źródło, łącznie z imieniem i nazwiskiem twórcy, chyba że okaże się to niemożliwe, i w stopniu uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma być osiągnięty, bez uszczerbku dla wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywie (UE) 2019/790.
92.	Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24) art. 29 art. 29 [Prawo cytatu] Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość urywki rozpowszechnionych utworów oraz rozpowszechnione utwory plastyczne, utwory fotograficzne lub drobne utwory w całości, w zakresie uzasadnionym celami cytatu, takimi jak wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawami gatunku twórczości.	Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz. Urz. UE. L. 167 z 22.06.2001 r., str. 10, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 001 str. 230) art. 5 ust. 3 lit. d art. 5 Wyjątki i ograniczenia 3. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do praw określonych w art. 2 i 3 w następujących przypadkach: d) cytowania do celów takich jak słowa krytyki lub recenzji, o ile dotyczy ono utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, który został już prawnie podany do publicznej wiadomości, o ile zostanie podane źródło, łącznie z nazwiskiem autora, poza przypadkami, w których okaże się to niemożliwe oraz o ile korzystanie odbywa się zgodnie z uczciwymi praktykami i w rozmiarze usprawiedliwionym przez szczególny cel.
93.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620) art. 479⁹⁶-479¹⁰⁵ Art. 479⁹⁶. [Zakres podmiotowy stosowania przepisów] Przepisy dotyczące obowiązku stosuje się do osoby, w tym również pozwanego, w której władaniu znajduje się środek dowodowy lub która może umożliwić jego zabezpieczenie. Art. 479⁹⁷. [Moment udzielenia zabezpieczenia środka dowodowego; termin rozpoznania wniosku o zabezpieczenie środka dowodowego] § 1. Sąd może udzielić zabezpieczenia środka dowodowego przed wszczęciem postępowania lub w jego toku aż do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji. § 2. Wniosek o zabezpieczenie środka dowodowego sąd rozpoznaje bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia od dnia jego wpływu. Art. 479⁹⁸. [Przesłanki udzielenia zabezpieczenia środka dowodowego]	Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 157 z 30.4.2004, str. 45, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 002, str. 32, z późn. zm.) art. 7 w zw. z art. 1 Artykuł 1 Przedmiot Niniejsza dyrektywa dotyczy środków, procedur i środków naprawczych, niezbędnych do realizacji praw własności intelektualnej. Do celów niniejszej dyrektywy, określenie "prawa własności intelektualnej" obejmuje prawa własności przemysłowej. Artykuł 7 Środki ochrony dowodów

§ 1. Sąd udziela zabezpieczenia środka dowodowego na wniosek uprawnionego, który uprawdopodobnił roszczenie, jak również interes prawny w zabezpieczeniu.

§ 2. Interes prawny w zabezpieczeniu środka dowodowego istnieje, gdy brak żadanego zabezpieczenia uniemożliwia lub poważnie utrudnia przytoczenie lub udowodnienie istotnych faktów, jak również, gdy zachodzi ryzyko zniszczenia środka dowodowego lub opóźnienie w uzyskaniu środka dowodowego może uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania dowodowego, lub gdy z innych przyczyn zachodzi potrzeba stwierdzenia istniejącego stanu rzeczy.

Art. 479⁹⁹. [Wniosek o zabezpieczenie środka dowodowego w sprawach własności intelektualnej]
Wniosek o zabezpieczenie środka dowodowego powinien odpowiadać wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) określenie środka dowodowego i sposobu jego zabezpieczenia;
- 2) uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających wniosek;
- 3) zwięzłe przedstawienie przedmiotu sprawy, gdy wniosek jest składany przed złożeniem pozwu.

Art. 479¹⁰⁰. [Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia środka dowodowego; zażalenie]
§ 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia środka dowodowego na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. W postanowieniu o zabezpieczeniu środka dowodowego sąd określa zakres wglądu uprawnionego do zabezpieczonego środka dowodowego oraz szczegółowe zasady korzystania i zapoznawania się z nim. Sąd może ograniczyć lub wyłączyć kopiowanie środka dowodowego lub jego utrwalanie w inny sposób. Uprawniony uzyskuje dostęp do środka dowodowego wraz z uprawomocnieniem się postanowienia.

§ 3. Postanowienie o zabezpieczeniu środka dowodowego sąd doręcza uprawnionemu. Podmiot wykonujący postanowienie równocześnie z przystąpieniem do wykonania postanowienia dokonuje jego doręczenia obowiązanemu oraz pozwanemu. Sąd poucza obowiązanego, pozwanego oraz biegłego o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia środka dowodowego przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

§ 5. Zażalenie w przedmiocie zabezpieczenia środka dowodowego sąd rozpoznaje bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia jego wpływu.

§ 6. Zażalenie obowiązanego lub pozwanego w zakresie, w jakim powołuje się na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym. Od uznania sądu zależy, czy na posiedzeniu wysłucha uprawnionego lub obowiązanego.

§ 7. Uwzględniając zażalenie obowiązanego lub pozwanego powołującego się na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, sąd określa odrębnie względem oznaczonych na podstawie § 2 zasady korzystania z zabezpieczonego środka dowodowego i zapoznawania się z nim przez uprawnionego oraz może wprowadzić dodatkowe ograniczenia.

§ 8. W przypadku prawomocnego oddalenia wniosku o zabezpieczenie środka dowodowego zabezpieczenie upada. Sąd, na wniosek obowiązanego, wydaje postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia, na podstawie którego obowiązanemu odbiera środki dowodowe złożone w sądzie.

Art. 479¹⁰¹. [Określenie sposobu zabezpieczenia środka dowodowego]
§ 1. Sąd orzeka taki sposób zabezpieczenia środka dowodowego, jaki stosownie do okoliczności danej sprawy uzna za odpowiedni. Sposobami zabezpieczenia są w szczególności odebranie towarów, materiałów, narzędzi

1. Państwa Członkowskie zapewniają że, nawet przed wszczęciem postępowania nad meritem sprawy, właściwe organy sądowe mogą na wniosek strony, która przedstawiła należyte dostępne dowody uzasadniające jej roszczenie z tytułu naruszenia jej prawa własności intelektualnej lub zagrożenia naruszeniem tego prawa, nakazać szybkie i skuteczne środki tymczasowe zapewniające zachowanie dowodów dotyczących zarzucanego naruszenia, pod warunkiem ochrony informacji poufnych. Środki takie mogą obejmować szczegółowy opis z pobieraniem próbek lub bez, zajęcie fizyczne naruszających prawo towarów, a także, we właściwych przypadkach, materiałów i narzędzi użytych do produkcji i/lub dystrybucji tych towarów oraz związanych z nimi dokumentów. Jeśli istnieje taka potrzeba, środki te można podjąć bez wystuchania drugiej strony, zwłaszcza, gdy jakiegokolwiek opóźnienie może spowodować szkodę nie do naprawienia dla właściciela praw lub istnieje dające się udowodnić ryzyko zniszczenia dowodów. Gdy środki zapewniające zachowanie dowodów są zastosowane bez wystuchania drugiej strony, dotknięte tym strony są powiadamiane najpóźniej niezwłocznie po zastosowaniu środków. Na żądanie stron, których dotyczy wydana decyzja, w odpowiednim czasie po powiadomieniu o środkach odbywa się kontrola sądowa, włącznie z prawem do wystuchania, i w toku której podejmowana jest decyzja o zmianie, odwołaniu lub potwierdzeniu środków.
2. Państwa Członkowskie zapewniają, że środki zabezpieczenia dowodów mogą być podjęte po złożeniu przez wnioskodawcę odpowiedniej gwarancji lub równoważnego zabezpieczenia w celu rekompensaty uszczerbku poniesionego przez pozwanego, zgodnie z ust. 4.
3. Państwa Członkowskie zapewniają, że na żądanie pozwanego i bez uszczerbku dla możliwych roszczeń odszkodowawczych środki podjęte dla zabezpieczenia dowodów zostają odwołane lub przestają działać, jeśli zgłaszający w odpowiednim okresie nie wszczął przed właściwym organem sądowym postępowania prowadzącego do podjęcia decyzji merytorycznej; okres ten jest ustalany przez organ sądowy nakazujący zastosowanie środków, jeśli prawo Państwa Członkowskiego na to pozwala lub, w braku takiego ustalenia, nie przekracza okresu 20 dni roboczych lub 31 dni kalendarzowych, zależnie od tego, który jest dłuższy.
4. W razie odwołania środków służących zabezpieczeniu dowodów, lub w razie ich wygaśnięcia z powodu jakiegokolwiek działania lub zaniechania wnioskodawcy, lub jeśli stwierdzono brak naruszenia prawa własności intelektualnej lub groźby jego naruszenia, na żądanie pozwanego organy sądowe mają prawo nakazać wnioskodawcy wypłacenie pozwanemu stosownego odszkodowania za wszelkie szkody spowodowane przez te środki.
5. Państwa Członkowskie mogą podejmować środki chroniące tożsamość świadków.

	użytych do produkcji lub dystrybucji, dokumentów, jak również sporządzenie szczegółowego opisu tych przedmiotów połączone, w razie konieczności, z pobraniem ich próbek. § 2. W przypadku orzeczenia sposobu zabezpieczenia środka dowodowego w postaci sporządzenia szczegółowego opisu komornik sporządza protokół. § 3. Na wniosek uprawnionego, obowiązane lub pozwane sądy mogą wezwać biegłego, aby wziął udział w wykonaniu postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego. § 4. Komornik odbiera przedmioty oraz sporządza protokół bez udziału uprawnionego. Przepis art. 814 stosuje się odpowiednio. Odebrane przedmioty oraz protokół komornik składa w sądzie. Nie podlegają one włączeniu do akt do dnia uprawomocnienia się postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego. Art. 479¹⁰². [Udzielenie zabezpieczenia środka dowodowego przed wszczęciem postępowania] Udziałając zabezpieczenia środka dowodowego przed wszczęciem postępowania, sąd wyznacza termin, w którym pozew powinien być wniesiony pod rygorem upadku zabezpieczenia. Termin ten nie może być krótszy niż dwa tygodnie i dłuższy niż miesiąc od dnia uprawomocnienia się postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego. Art. 479¹⁰³. [Wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego] Postanowienie o zabezpieczeniu środka dowodowego podlega wykonaniu z chwilą jego wydania. Przepis art. 743 stosuje się odpowiednio. Art. 479¹⁰⁴. [Kaucja na zabezpieczenie roszczeń] Wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego sąd może uzależnić od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązane lub pozwane powstających w wyniku wykonania tego postanowienia. Z kaucji tej przysługuje obowiązkanemu lub pozwanemu pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi należnościami zaraz po kosztach egzekucyjnych. Przepis art. 739 § 2 stosuje się odpowiednio. Art. 479¹⁰⁵. [Uzupełniające stosowanie przepisów o postępowaniu zabezpieczającym] W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do zabezpieczenia środka dowodowego przepisy art. 738, art. 742 § 1 zdanie pierwsze, § 2 i 3 oraz art. 744-746 stosuje się odpowiednio. Z żądaniem, o którym mowa w art. 742, może wystąpić również pozwany.	
94.	Ustawa z dnia 15 czerwca 2018 roku o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1665) art. 3 pkt 2 art. 3 [Definicje legalne] Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o: 2) organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi - należy przez to rozumieć stowarzyszenie zrzeszające uprawnionych lub podmioty reprezentujące uprawnionych, którego podstawowym celem statutowym jest zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na rzecz uprawnionych w zakresie zezwolenia udzielonego mu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej "ministrem".	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 84 z 20.3.2014, str. 72.)

95.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620) art. 479¹¹³ art. 479¹¹³ [Przesłanki wezwania naruszającego do udzielenia informacji] § 1. Na wniosek uprawnionego, jeżeli wykaże on w sposób wiarygodny okoliczności wskazujące na naruszenie, sąd może przed wszczęciem postępowania w sprawie o naruszenie lub w jego toku aż do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji wezwać naruszającego do udzielenia informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług, jeżeli jest to niezbędne dla dochodzenia roszczenia. § 2. Jeżeli sąd wezwał do udzielenia informacji przed wszczęciem postępowania w sprawie o naruszenie, postępowanie to powinno być wszczęte nie później niż w terminie miesiąca od dnia wykonania postanowienia o udzieleniu informacji. § 3. Obowiązanemu przysługuje roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej wykonaniem obowiązku udzielenia informacji, jeżeli uprawniony nie wniósł pisma wszczynającego postępowanie przeciwko naruszającemu w terminie wyznaczonym przez sąd albo pismo wszczynające postępowanie zostało cofnięte, jak również gdy pismo wszczynające postępowanie zostało zwrócone lub odrzucone albo powództwo bądź wniosek oddalono lub postępowanie umorzono. § 4. Roszczenie, o którym mowa w § 3, wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od dnia jego powstania. Przepisy art. 746 § 11-3 stosuje się odpowiednio. § 5. Obowiązanemu przysługuje roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej wykonaniem obowiązku udzielenia informacji w przypadku wykorzystania przez uprawnionego informacji, o której mowa w ust. 1, dla celów innych niż dochodzenie przez uprawnionego roszczenia. § 6. Do wniosku, o którym mowa w § 1, przepisy art. 739, art. 742 oraz art. 745 stosuje się odpowiednio.	Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 157 z 30.4.2004, str. 45, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: r. 17, t. 002, str. 32, z późn. zm.) art. 8 ust. 1 art. 8 Prawo do informacji 1. Państwa Członkowskie zapewniają, że, w kontekście postępowania sądowego dotyczącego naruszenia prawa własności intelektualnej oraz w odpowiedzi na uzasadnione i proporcjonalne żądanie powoda, właściwe organy sądowe mogą nakazać przedstawienie informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających prawo własności intelektualnej przez naruszającego i/lub jakąkolwiek inną osobę, u której: a) stwierdzono posiadanie na skalę handlową towarów naruszających prawo; b) stwierdzono wykonywanie na skalę handlową usług naruszających prawo; c) stwierdzono dostarczanie na skalę handlową usług stosowanych w działaniach naruszających prawo; lub która d) została przez osobę określoną w lit. a), b) lub c) wskazana jako zaangażowana w produkcję, wytwarzanie lub dystrybucję towarów albo dostarczanie usług.
96.	Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96 i 1222) art. 4 pkt 2 art. 4 [Definicje] W rozumieniu ustawy: 2) audycją jest ciąg ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez niego (audycja audiowizualna) albo ciąg dźwięków (audycja radiowa), stanowiący odrębną całość w stworzonym przez dostawcę usługi medialnej programie lub katalogu audycji publicznie udostępnianych w ramach audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, zwanym dalej "katalogiem".	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz. Urz. UE L 95 z 15.4.2010, str. 1z późn. zm.) art. 1 ust. 1 lit. a art. 1 1. Na użytek niniejszej dyrektywy, zastosowanie mają następujące definicje: a) "audiowizualna usługa medialna" oznacza: (i) usługę w rozumieniu art. 56 i 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, gdy podstawowym celem usługi lub jej dającej się oddzielić części jest dostarczanie ogółowi odbiorców - poprzez sieci łączności elektronicznej w rozumieniu art. 2 lit. a) dyrektywy 2002/21/WE - audycji, za które odpowiedzialność redakcyjną ponosi dostawca usług medialnych, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych; taka audiowizualna usługa medialna jest przekazem telewizyjnym w rozumieniu lit. e) niniejszego ustępu albo audiowizualną usługą medialną na żądanie w rozumieniu lit. g) niniejszego ustępu; (ii) handlowy przekaz audiowizualny;
97.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2024 poz. 1539, 1544 i 1855) art. 19 art. 19 [Przewóz kabotażowy]	Dyrektywa 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług.

1. Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot:
 - 1) mający siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub
 - 2) wykorzystujący do przewozu pojazd zarejestrowany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym
 - wymaga uzyskania zezwolenia na przewóz kabotażowy, które wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, Główny Inspektor Transportu Drogowego. Przepisy art. 22 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika drogowego złożony w formie pisemnej, w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej, pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje zakaz wykonywania przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla przewoźnika niemającego tu siedziby, jeżeli przewoźnik podczas przewozu kabotażowego wielokrotnie naruszył przepisy rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 lub inne wspólnotowe albo krajowe przepisy w zakresie transportu drogowego.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 3, obowiązuje przez okres 2 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji o jego wydaniu.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (przekształcenie) art. 8-9

art. 8

Zasada ogólna

1. Każdy przewoźnik zarobkowego drogowego przewozu rzeczy posiadający licencję wspólnotową, którego kierowca, jeśli jest obywatelem państwa trzeciego, posiada świadectwo kierowcy, jest uprawniony na warunkach określonych w niniejszym rozdziale do wykonywania przewozów kabotażowych.
2. Po dostarczeniu rzeczy w przychodzącym ruchu międzynarodowym przewoźnicy drogowi, o których mowa w ust. 1, uprawnieni są do wykonywania tym samym pojazdem lub, w przypadku zespołu pojazdów, pojazdem silnikowym tego pojazdu, do trzech przewozów kabotażowych będących następstwem transportu międzynarodowego z innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego do przyjmującego państwa członkowskiego. Ostatni rozładunek rzeczy w trakcie przewozu kabotażowego przed opuszczeniem przyjmującego państwa członkowskiego ma miejsce w ciągu siedmiu dni od ostatniego rozładunku w przyjmującym państwie członkowskim w ramach dostawy rzeczy w przychodzącym ruchu międzynarodowym.

W terminie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przewoźnicy mogą wykonywać niektóre lub wszystkie przewozy kabotażowe dozwolone zgodnie z tym akapitem w którymkolwiek państwie członkowskim, pod warunkiem że są one ograniczone do jednego przewozu kabotażowego na państwo członkowskie w ciągu trzech dni od wjazdu bez ładunku na terytorium tego państwa członkowskiego.

2a. Przewoźnicy nie mogą wykonywać przewozów kabotażowych tym samym pojazdem lub, w przypadku zespołu pojazdów, pojazdem silnikowym tego samego pojazdu w tym samym państwie członkowskim przez cztery dni od zakończenia przewozu kabotażowego w tym państwie członkowskim.

3. Krajowe przewozy drogowie rzeczy wykonywane w przyjmującym państwie członkowskim przez przewoźnika niemającego siedziby w tym państwie uznaje się za zgodne z niniejszym rozporządzeniem jedynie wtedy, gdy przewoźnik może przedstawić wyraźny dowód potwierdzający wykonanie poprzedniego przewozu międzynarodowego oraz każdego kolejnego przewozu kabotażowego. W przypadku gdy pojazd znajdował się na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w okresie czterech dni poprzedzających przewóz międzynarodowy, przewoźnik przedstawia również wyraźne dowody potwierdzające wszystkie przewozy wykonane w tym okresie.

Dowód, o którym mowa w akapicie pierwszym, obejmuje następujące dane dla każdego przewozu:

- a) nazwę, adres i podpis nadawcy;
- b) nazwę, adres i podpis przewoźnika;
- c) nazwę i adres odbiorcy, jak również po dokonaniu dostawy - jego podpis oraz datę dostawy rzeczy;
- d) miejsce i datę odbioru rzeczy oraz miejsce ich przeznaczenia;
- e) nazwę będącą w powszechnym użyciu określającą charakter rzeczy oraz metodę pakowania, a także, w przypadku rzeczy niebezpiecznych, ich ogólnie przyjętą nazwę oraz liczbę opakowań i ich specjalne oznaczenia oraz numery;
- f) masę brutto rzeczy lub ich ilość określoną w inny sposób;
- g) numery rejestracyjne pojazdu silnikowego i przyczepy.

4. W celu wykazania, że warunki określone w niniejszym artykule zostały spełnione, nie wymaga się żadnych dodatkowych dokumentów.

		4a. Dowód, o którym mowa w ust. 3, przedstawia się lub przesyła na żądanie upoważnionemu funkcjonariuszowi służb kontrolnych przyjmującego państwa członkowskiego i w czasie trwania kontroli drogowej. Może on być przedstawiany lub przesyłany w formie elektronicznej, w umożliwiającym zmiany ustrukturyzowanym formacie, który można bezpośrednio wykorzystywać do przechowywania i przetwarzania elektronicznego, jak np. elektroniczny list przewozowy (e-CMR) na podstawie Protokołu dodatkowego do Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) dotyczącego elektronicznego listu przewozowego, sporządzonego w Genewie dnia 20 lutego 2008 r. Podczas kontroli drogowej kierowca może nawiązać kontakt z główną siedzibą przedsiębiorstwa, zarządzającym transportem lub inną osobą lub podmiotem w celu przedstawienia wszelkich dowodów, o których mowa w ust. 3, przed zakończeniem kontroli drogowej. 5. Każdy przewoźnik uprawniony w państwie członkowskim siedziby, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa członkowskiego, do prowadzenia zarobkowego przewozu drogowego rzeczy określonego w art. 1 ust. 5 lit. a)-ca), może, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozdziale, wykonywać, zależnie od okoliczności, przewozy kabotażowe tego samego rodzaju lub przewozy kabotażowe pojazdami tej samej kategorii. 6. Pozwolenie na wykonywanie przewozów kabotażowych w ramach usług transportowych, o których mowa w art. 1 ust. 5 lit. d) i e), nie podlega żadnym ograniczeniom. art. 9 Przepisy dotyczące przewozów kabotażowych 1. O ile przepisy wspólnotowe nie stanowią inaczej, wykonywanie przewozów kabotażowych podlega przepisom ustawowym, wykonawczym i administracyjnym przyjmującego państwa członkowskiego w następujących kwestiach: a) zasad dotyczących umowy przewozu; b) masy i wymiarów pojazdów drogowych; c) wymogów związanych z przewozem określonych kategorii rzeczy, w szczególności rzeczy niebezpiecznych, szybko psujących się artykułów żywnościowych oraz żywych zwierząt; d) czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku kierowcy; e) podatku od wartości dodanej (VAT) od usług transportowych. Masa i wymiary, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), mogą, w odpowiednich przypadkach, przekraczać wartości obowiązujące w państwie członkowskim siedziby przewoźnika, jednak w żadnym przypadku nie mogą przekraczać limitów ustalonych przez przyjmujące państwo członkowskie dla ruchu krajowego lub charakterystyki technicznej podanej w dowodach, o których mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 96/53/WE z dnia 25 lipca 1996 r. ustanawiającej dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym. 2. Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, o których mowa w ust. 1, stosowane są wobec przewoźników mniemających siedziby w danym państwie członkowskim na tych samych warunkach, jakie obowiązują przewoźników posiadających siedzibę w przyjmującym państwie członkowskim, aby zapobiec wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub miejsce siedziby.
98.	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 oraz z 2025 r. poz. 427) art. 7 ust. 1	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie

	art. 7 [Tytoń do stosowania doustnego] 1. Zabrania się produkcji i wprowadzania do obrotu tytoniu do stosowania doustnego.	produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE. L. 127 r. z 29.4.2014, str. 1, z późn. zm.) art. 17 art. 17 Państwa członkowskie zakazują wprowadzania do obrotu tytoniu do stosowania doustnego, bez uszczerbku dla postanowień art. 151 Aktu przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji.
99.	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 oraz z 2025 r. poz. 427) art. 7f art. 7f [Zakaz sprzedaży na odległość] Zabrania się sprzedaży na odległość, w tym transgranicznej sprzedaży na odległość: 1) wyrobów tytoniowych; 2) papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych oraz ich części.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE. L. 127 r. z 29.4.2014, str. 1, z późn. zm.) art. 18 art. 18 Transgraniczna sprzedaż wyrobów tytoniowych na odległość 1. Państwa członkowskie mogą zakazać transgranicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych konsumentom na odległość. Państwa członkowskie współpracują w celu zapobiegania takiej sprzedaży. Punkty detaliczne zajmujące się transgraniczną sprzedażą wyrobów tytoniowych na odległość nie mogą dostarczać takich wyrobów konsumentom w państwach członkowskich, w których zakazano takiej sprzedaży. Państwa członkowskie, które nie zakazują takiej sprzedaży, wprowadzają wymóg, by punkty detaliczne, które zamierzają prowadzić transgraniczną sprzedaż na odległość konsumentom znajdującym się w Unii, podległy rejestracji we właściwych organach w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba punktu detalicznego, oraz w państwie członkowskim, w którym znajdują się rzeczywisci lub potencjalni konsumenci. Punkty detaliczne, których siedziba znajduje się poza Unią, podlegają rejestracji we właściwych organach państwa członkowskiego, w którym znajdują się rzeczywisci lub potencjalni konsumenci. Wszystkie punkty detaliczne, które zamierzają prowadzić transgraniczną sprzedaż na odległość, przekazują właściwym organom co najmniej następujące informacje: a) nazwę punktu lub nazwę przedsiębiorstwa oraz stały adres miejsca prowadzenia działalności, z którego nastąpi dostawa wyrobów tytoniowych; b) termin rozpoczęcia działalności polegającej na oferowaniu wyrobów tytoniowych w ramach transgranicznej sprzedaży na odległość konsumentom w drodze usług społeczeństwa informacyjnego, w rozumieniu art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34/WE; c) adresy strony internetowej lub stron internetowych wykorzystywanych do tego celu oraz wszelkie stosowne informacje niezbędne do zidentyfikowania tych stron. 2. Właściwe organy państw członkowskich zapewniają konsumentom dostęp do wykazu wszystkich punktów detalicznych zarejestrowanych w tych organach. Udostępniając wykaz, państwa członkowskie zapewniają zgodność z zasadami i środkami zabezpieczającymi określonymi w dyrektywie 95/46/WE. Punkty detaliczne mogą rozpocząć wprowadzanie do obrotu wyrobów tytoniowych w drodze transgranicznej sprzedaży na odległość po otrzymaniu potwierdzenia ich rejestracji w odpowiednich właściwych organach. 3. Państwa członkowskie przeznaczenia wyrobu tytoniowego sprzedanego poprzez transgraniczną sprzedaż na odległość mogą wprowadzić wymóg, by punkt detaliczny wyznaczył osobę fizyczną odpowiedzialną za sprawdzanie, zanim wyroby tytoniowe dotrą do konsumentów, czy są one zgodne z przepisami krajowymi przyjętymi na podstawie niniejszej dyrektywy w państwie członkowskim przeznaczenia, o ile taka weryfikacja jest konieczna do zapewnienia zgodności z prawem i ułatwienia jego egzekwowania.

		4. Punkty detaliczne prowadzące transgraniczną sprzedaż na odległość posiadają system sprawdzania wieku, który w momencie sprzedaży sprawdza, czy konsument nabywający wyrób spełnia wymogi dotyczące minimalnego wieku określone w przepisach krajowych państwa członkowskiego przeznaczenia. Punkt detaliczny lub wyznaczona, zgodnie z ust. 3, osoba fizyczna przekazuje właściwym organom tego państwa członkowskiego szczegółowe informacje na temat systemu sprawdzania wieku oraz opis jego działania. 5. Sklepy detaliczne przetwarzają dane osobowe konsumenta wyłącznie zgodnie z dyrektywą 95/46/WE, a dane te nie są ujawniane producentowi wyrobów tytoniowych, przedsiębiorstwom wchodzącym w skład tej samej grupy przedsiębiorstw ani żadnym innym stronom trzecim. Danych osobowych nie wykorzystuje się ani nie przekazuje do celów innych niż dana transakcja sprzedaży. Dotyczy to również sytuacji, w której punkt detaliczny należy do producenta wyrobów tytoniowych.
100.	Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 oraz z 2025 r. poz. 427) art. 6 ust. 3 art. 6 [Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych] 3. Zabrania się wprowadzania do obrotu wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych oraz ich części w automatach.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (TPD) (Dz. Urz. UE. L. 127 r. z 29.4.2014, str. 1, z późn. zm.)

Twórcy raportu

Organizacje wspierające SprawdzaMY

maj 2025